

ДОРОТИ КУМСЪН ВКУСОВЕТЕ НА ЛЮБОВТА

Превод от английски: Боряна Даракчиева, 2017

chitanka.info

На М & Д

Ж & Е

Прекрасно е, че сме заедно на борда.

ПРОЛОГ

— Ще кажеш ли на полицията? — пита тя.

— Мисля, че трябва — казвам. Устата ми е пресъхнала, умът ми препуска към толкова много места, мисли и решения едновременно, че не мога да го следвам. Не мога да задържа и една мисъл в главата си достатъчно дълго, защото други се втурват на нейно място. Въздухът като че ли засяда в дробовете ми и откакто дъщеря ми започна да говори, не мога да си поема добре дъх, а сърцето ми изстива, докато научавам кой е убил съпруга ми. И защо.

Трябва да кажа на полицията, разбира се.

— Моля те, мамо, недей.

— Но, Фийби...

— Моля те, мамо. Моля те. Моля те. Моля те. — Дванайсетгодишното ѝ тяло, сгъшено в скута ми, се тресе от ридания. — Моля те. Много ме е страх, наистина ме е страх.

— Фийби, не можем...

— Моля те, мамо. Много съжалявам, моля те, недей.

— Шт, тихо, тихо — започвам да я люлея, опитвам се да я успокоя. Това не е честно. Не е честно. — Да не говорим сега за това. Всичко ще се оправи, аз ще се погрижа.

ПЪРВА ГЛАВА

Каква беше разликата между разбъркване и разбиване?

Сигурна съм, че я знаех навремето, сигурна съм, че някой ми каза. Явно можеш да разбереш дали някоя съставка е разбъркана или разбита. Винаги съм се съмнявала донякъде в това, често съм се чудила дали не е едно от нещата, които готвачите включват в рецептата, за да звучи по-интересно или по-трудно, отколкото е всъщност.

Разбъркваш или разбиваш. Разбиваш или разбъркваш.

— *Кхм-кхм!* — Мъжът, който седи от другата страна на бюрото и чието тяло и дрехи говорят за човек, дълбоко затънал в кризата на средната възраст, се прокашля смутено. Явно ще каже нещо важно. Исква да привлече вниманието ми, макар че и вниманието ми, и погледът ми, го карат да се свива леко на стола си всеки път, щом се насочат към него. *Всеки* път. Той не знае как да се държи в присъствието на жена, чийто съпруг е убит. С мен.

Знам, че така ме определя в главата си, така говори за мен на другите хора, защото така мислят за мен и останалите — чувала съм го прошепнато в двора на двете училища, където учат децата ми, в тоалетните на работа, в местния магазин и в супермаркета. Хората не го казват злобно, просто е по-лесно така, да определиш набързо някого по контурите на живота му. Дори сега, осемнайсет месеца по-късно, аз съм Жената Чийто Съпруг Беше Убит. Или пълната ми титла: Жената Чийто Съпруг Беше Убит И Така И Не Хванаха Убиеца Му.

Отново прокашляне. Пак се свива на стола си, когато го поглеждам.

Последния път, когато срещнах този мъж, той не беше в криза на средната възраст и обсъждахме как да реинтегрираме дъщеря ми в училището след онова, което се случи. Тогава той избягваше да ме гледа в очите, разлистваше някакви хартии по бюрото си, щракаше с химикалката и се запъваше, изплашен и несигурен какво да каже. И

ето ни отново тук: същата стая, същото нервничене, но е с други дрехи и до него стои друг класен ръководител.

Този класен ръководител, изпънат като тих охранител до директора, е мъж. Чувала съм за него — той е господинът Брумсгроув. Пълният член е дело на майките в училищния двор, защото учителят е младичък и хубав, обект на не един скандално откровен сексуален коментар (без значение дали въпросните майки са омъжени и дали преподава на децата им).

В другия край на стаята, от моята страна на бюрото, на стол, който няма как да е по-далеч от мен, освен ако не го изнесат от кабинета, седи дъщеря ми. Фийби Макълрой. Още не знам какво е направила, защо ме извикаха тук през първия ми почивен ден почти от година насам.

Тя е добро дете — иска ми се да можех да кажа. — Това е просто случайност; тя наистина е много добро момиче. Но не бих мога да кажа подобно нещо, нали? Нещата не се нареждат толкова лесно за хора като мен.

Пак прокашляне, преди директорът да заговори:

— Госпожо Макълрой, няма лесен начин да ви съобщя новината.

Днес Фийби е споделила нещо с класния си ръководител господин Брумсгроув. — Шишкавите бели ръце на директора политат нагоре, за да посочат въпросния класен ръководител. Искан ми се да го поправа, да му напомня, че това всъщност е господинът Брумсгроув, но знам, че няма да е уместно, затова си позволявам само бегъл поглед към него, а в отговор господинът Брумсгроув упорито продължава да избягва очите ми.

— Той не знаел какво да направи, затова дойде при мен — каза директорът. — Решихме, че ще е най-добре да се свържем с вас възможно най-бързо. Особено след като, изглежда, ще трябва да се обърнем и към социалните служби.

Сърцето ми прескача три удара при тези вълшебни думички. Бях се овладяла някак, когато секретарката се обади, оставих купчината рецепти, надраскани на различни листчета, които преглеждах, и се приготвих да чуя най-лошото. Но когато ме помолиха да дойда тук, а не в болницата и когато заварих Фийби на стола, невредима, дишаща, жива, си позволих да се отпусна малко, почти да се успокоя напълно.

Глупава жена съм аз. Позволих си да забравя, че животът всеки миг може да стане опустошителен просто така, по каприз, по прищявка, приятелско побутване, което те запраща към пропастта. Животът може да се промени пред очите ти, без да забележиш и най-малката пробойна.

— Няма лесен начин да ви го кажа, госпожо Макълрой. — Директорът още говори, сякаш споменаването на социалните служби не заслужава да ми даде малко време да го проумея, да се стегна, защото всичко се устремява към нещо, наречено Ад. — Съжалявам, че трябваше да го чуете от мен, вместо от самата Фийби. Решихме — тримата, — че така ще е най-добре.

Нужни бяха двама полицаи, за да науча, че „инцидент“ означава, че никога няма да видя отново съпруга си, тогава защо са нужни трима души, за да ми кажат какво е сторила дъщеря ми?

Извърщам се да я погледна. Начинът, по който седи в подобния на лале стол — извърната от мен като слънчоглед към слънце в другата посока, — означава, че не мога да видя горната част на тялото ѝ. Сивата плисирана униформена пола скрива коленете ѝ; дългите сиви чорапи с тюркоазен ръб скриват всичко под коленете и изчезват в равните черни обувки. Косата ѝ, която с обърнала към мен, е разделена на път и вързана на две свършени бухнали афроплитки с еднакви черни ластиси. Тя не прилича на непослушно дете и никога не е била. Тя прилича на момиче, което следва правилата, прави, каквото му кажат, и е *ужасено*, че е изпратено в кабинета на директора.

Знам какво си направила, казвам ѝ мислено.

Директорът пак се прокашля и аз се извърщам към него. Би трябвало да знам името му, но не го знам. Това късче информация се е изплъзнало от главата ми, заменено от знанието за стореното от моята четиринайсетгодишна дъщеря. Няма нужда той да ми каква нищо, защото аз вече знам какво се е случило.

Той все пак го казва:

— Госпожо Макълрой. Опасявам се, че Фийби е бременна в четвърта седмица.

ВТОРА ГЛАВА

16 години преди Онзи ден (юни, 1995)

Пръстите ми стискаха силно подлакътниците, тялото ми се залепи към седалката, когато самолетът, полет 4867 за Лисабон, отскочи рязко вляво и после веднага се люшна надясно. Точно затова мразех да летя. Точно затова мислих толкова дълго дали наистина, ама наистина трябва „да се махна от всичко“. Не бях сигурна, че нуждата да избягам от тревогата и стреса у дома си струва това. Дали си струва риска да се озова затворена в метална кутия е мисълта за клатушкането във въздуха, за очакването самолетът да се плъзне в по-спокойно небе или внезапно да се втурне надолу, докато аз пищя, плача или се моля пред лицето на неизбежната смърт.

Върви в Португалия — казах си. — Само на два часа път е със самолет. Всичко ще бъде наред. Това са само сто и двайсет минути. Дори някои филми са по-дълги. Ще се справиш, Сафрон. Всичко ще е наред.

Не беше наред. Стисках подлакътниците на седалката приковавах ума си в настоящето и отказвах да позволя на живота си да се превърти пред очите ми, защото ако предотвратях това, останалото, пищенето/моленето/плаченето пред лицето на неизбежната смърт, също нямаше да се случи.

Мъжът до мен, чиято приятелка стискаше в стоманена хватка лявата му ръка ме погледна, когато самолетът се клатушна настрани, и ми подаде дясната си ръка.

— Можете да ме хванете, ако искате — каза той. Погледът ми се отклони от голямата му длан с четвъртити чисти нокти към момичето. Зелените ѝ очи бяха огромни и ужасени, правата ѝ червена коса беше разрошена, сякаш от страх, но тя все пак успя да ми кимне в смисъл на: *Давай, идиотке, и стискай здраво. Всички сме на един хал.*

Самолетът се спусна надолу и двете с момичето затворихме очи, след като изпъшкахме в унисон. Аз веднага хванах предложената ми

ръка и я стисках като удавник, докато се люлеехме и клатушкахме към Лисабон.

Бях пропаднала във времева дупка, до едно място от миналото ми с Джоел, и се завърнах в настоящето с надигащи се и спадащи вълни на гадене в стомаха. Обикновено тези дупки от спомени, в които участваше Джоел и нашият живот преди *Онзи ден*, ми носеха изненадваща енергия, нещо мъничко, което ми позволяваше да се справя с настоящето, но не и този път.

Този път казанът с несигурност и тревога в стомаха ми ще продължи да кипи лудо, защото аз съм от онези родители. *Онези* родители. Онези, за които четете във вестници или списания и клатите глава; онези, за които си мислите „Къде са били родителите?“, когато чуете, че се е случило нещо ужасно с дете. Знам, че съм от тези родители, защото седя със сплетени в скута ръце, със застинало в неутрално изражение лице и превъртам в главата си тайните за собствения ми живот, които ми бяха разкрити само преди секунди.

Мразя да ми се гади.

Мразя да ми се гади дори повече, отколкото мразя да повръщам, защото щом повърнеш, вече си освободил стомаха си от съдържанието му въпреки болката в ребрата или в гърлото, но вече се е свършило. Гаденето обаче се спотайва в самата ти сърцевина, разбърква се бавно и сигурно, понякога се надига, заплашва да изригне, преди да утихне отново, разбърква се и се разбива, разбива се и се разбърква все по-силно, като усещане, което скоро няма да отминне.

Точно сега ми се гади.

Дъщеря ми, която все още носи училищна униформа, на която още аз купувам обувки, която още има плюшени мечета в леглото си, е бременна.

— Ще кажеш ли нещо, Фийби? — питам дъщеря си, като се извъртам в стола си към нея.

Стройното ѝ четиринайсетгодишно тяло се свива съвсем леко — едва забележимо рефлексивно налягане на мускулите — при гласа ми, но иначе не помръдва.

— Фийби? — изричам името ѝ внимателно, нежно.

Нищо. Дъщеря ми не отговаря нищо.

Връщам поглед към мъжете пред мен и се фокусирам върху по-младия, по-красивия, господинът Брумсгроув. Защо е решила да каже

на него? От всички хора на света, в този град, в това училище, защо е избрала да каже на него? Той е млад, но не чак толкова, вероятно на моите години. Със сигурност е достатъчно голям, за да ѝ бъде баща. Косата му е подстригана първи номер, чертите му са силни — мъж, чийто вид подсказва, че не търпи глупости, но в следващия миг може да изглежда мек и разбиращ. Той е строен, почти кльоцав, носи очертаваща тялото му бяла риза, тъмносиньо сако и жълто-кафяви рипсени панталони. Очите му, доколкото мога да ги видя зад очилата със златни рамки, са в същото лешниковокафяво като кожата и изглеждат добри. За първи път го оглеждам като хората, за първи път го забелязвам, и вече разбирам за какво шушукат останалите майки. Защо толкова си падат по него. Защо бих си паднала и аз, ако бях тийнейджърка. Дали дъщеря ми го харесва? Затова ли е казала първо на него? Защото си е мислила, че това ще ги свърже? Или пък по-лошо, дали той има някаква връзка със състоянието ѝ?

Очите ми се насочват към директора. *Как позволи това да се случи? — искам да му кажа. — Когато тя не си е у дома, е тук, в училище, затова трябва да е станало в учебно време.*

Пак се замислям за господинът Брумсгроув. Дали не го е споменавала малко по-често? Забелязала ли съм нещо с неговото име в стаята ѝ, когато проверявах компютъра? Ровя из паметта си, опитвам се да открия миг, в който присъства този мъж, този потенциален баща на детето на моята дъщеря. Нищо. Нищо не се сецам, нищо не изниква в паметта ми. Той дори не събужда подозрение, че нещо между тях не е наред.

Може да е станало навсякъде — напомням си. — Може да е станало с всеки, защото аз не знам какво прави Фийби, след като си тръгне от училище и преди да се прибере у дома. У дома тя винаги учи, добрите оценки го доказват, или седи в ъгъла на дивана в дневната с телефон в ръка и пише съобщения, или е във Фейсбук, Туитър и тем подобни неща, на които никога не съм обръщала внимание. Тя си е у дома, затова винаги съм смятала, че е в безопасност. Лошите неща стават „някъде навън“. Щом е пред очите ми, значи е в безопасност.

— Фийби не пожела да ни каже кой е бащата — казва господинът Брумсгроув. С ъгълчето на окоето си виждам как тя извърща леко глава и го поглежда. Дали е подразнена, че той ми казва

това, или не може да повярва, че го казва, след като е замесен? Не мога да разбера, защото не виждам лицето ѝ.

— Госпожо Макълрой, не знам какво бихте искали да сторите точно сега... — Директорът не довършва изречението, очаква аз да го направя.

— Ще кажете ли на социалните? — питам в оставената за мен пролука.

Директорът се озърта към господинът Брумсгроув и аз се питам дали някой от тях чува почти недоловимото ахване на Фийби. Дали са забелязали, че сега е стаила дъха си? Дали осъзнават, че ние вече сме в радара на социалните и подобно разкритие би станало причина всичко да започне отначало?

Господинът Брумсгроув се взира в директора, после във Фийби, накрая се обръща пак към директора. Не включва мен в преценката си на ситуацията, всъщност избягва да ме поглежда още от самото начало. Огледа ме, когато влязох, но след това не благоволи да ме удостои с вниманието си. *Добре де* — много ми се иска да му кажа, — *знам, че съм лоша майка, не е нужно да избягваш да ме гледаш, за да не видя отвращението на лицето ти. Аз съм отвратена от себе си и за двама ни.*

Директорът най-сетне отново се концентрира върху мен.

— Предлагам засега да изчакаме, не мислите ли? Ще е най-добре да поговорите с Фийби, да решите какво ще правите и тогава ще се срещнем отново, за да обсъдим вариантите. — Лицето му пламти в тъмноалено. — Имам предвид, варианти по отношение на училището и образованието ѝ, разбира се. Кмх-кмх! — Започва отчаяно да прелиства документите.

Казанът с гадене в сърцевината ми започва да се разбърква и разбива още по-бързо.

16 години преди Онзи ден (септември, 1995)

— Какво искаш да ти приготвя, красавице? — попита ме Джоел. Излизахме от два месеца, като не се брой времето, когато се срещнахме в самолета за Лисабон, и месецът после, през който не се виждахме, и това бе първата ни среща, която не включваше някаква физическа дейност — като боулинг, планинарство (това беше

катастрофално), каране на ролери, скално катерене, ски на трева или посещение на клуб. Тази нощ той настоя да го караме бавно и спокойно, с вечеря и питиета в апартамента му в Хоув.

— Нищо. Не мисля, че мога да ям. — Потърках стомаха си, за да илюстрирам думите си. — Цял ден ям. Претъпкана съм.

— Глупости. — Както винаги, дълбокият му глас потече през мен като кленов сироп. — Можеш да си избереш каквото пожелаеш от доста разнообразното съдържание на хладилника ми.

Джоел отвори вратата на високия бял хладилник, портал към свят на удоволствия: пресни зеленчуци, прясна паста, ябълки, къпини, ягоди, боровинки, масло, сирене, шунка, охладено пиле, съомга — наредени спретнато на трите рафта за месо, пилешко и риба, пресните зеленчуци и плодове заедно, деликатесите един до друг. Няма отворени кутии с безалкохолно, които изветряват; няма гниещи храни, които оставят гадни слузести локвички след себе си; няма бурканчета с ръждиви капаци и избелели етикети.

Останалата част от кухнята също беше девствено чиста. Личеше, че в тази стая, която бе доста голяма за двустаен апартамент, се готви, яде и *живее*. На стената до печката имаше две дълги лавици, на които бяха наредени всякакви видове олио, някои с люти чушки вътре, чесън и билки. На долния рафт имаше прозрачни буркани, пълни със сушена паста, ориз, фасул и леща. Под тях — решетка със сушени билки и подправки. На един от плотовете стоеше дървена поставка с шест ножа със сребристи дръжки — различни размери, предположих. По перваза на големия прозорец, през който светлината се изливаше в кухнята, бяха наредени саксийки с пресни билки — разпознах три от тях: лавандула, босилек и сибирски лук.

— Е, значи с приятеля ти Фин живеете тук сами? — попитах аз.

— Да, откакто си намерихме добра работа след университета.

— И двамата обичате да готвите?

— Не, аз обичам. Фин си пада по колите. И по жените. Но предимно по коли.

— Като сте толкова различни, как сте станали такива добри приятели?

— Не сме чак толкова различни. Както ти казах, срещнахме се при едно посещение в Кеймбридж. Сякаш бяхме привлечени един към

друг и до десет минути осъзнахме, че и двамата сме там, за да направим родителите си щастливи.

— По-добре е да си разочарование, така ли? — Не, по-добре е да живееш истински. Не изгарях от желание да ида там и нямаше да е честно да заемам мястото на човек, който цял живот това е искал. Същото беше и с Фин. Срецнахме се пак на интервютата и си разменихме номерата. След първите изпити решихме да избягаме и да заживеем до морето, за да не гледаме как ще се разбият сърцата на родителите ни. Буквално не правихме нищо друго, освен да работим и да купонясваме цяла година, а после записахме колеж в Брайтън.

Затворих вратата на хладилника, хванах ръката му и се вгледах в него за няколко секунди. Просто се вгледах. Той определено беше най-хубавият мъж, с когото си бях „имала работа“. Беше висок над метър и осемдесет, с едро телосложение и изваяни мускули, от които не откъсвах очи, когато беше с тениска с къси ръкави. Още не бях виждала останалото, но се надявах това да се промени. Все се опитвах да потъна в очите му, защото те бяха като два въртопа от течен махагон, поръбени с катраненочерни мигли. Лицето му сякаш беше изваяно от орехово дърво, толкова бе гладко и тъмно, и просто молеше пръстите ми да го погалят. А устата — тя винаги ми се усмихваше. Всеки път, когато го видех да ме гледа, или беше усмихнат, или бе на път да се усмихне.

— Не си ли хареса нещо от хладилника? — попита той и посегна пак към сребристая дръжка.

— Не точно — казах аз. За да го накарам да насочи вниманието си към мен, аз го изведох от кухнята в просторната им дневна, където го окуражих да седне на дивана, за да мога да се настаня до него. — Много повече искам да чуя какво си правил през онази година на работа и забавления.

— Наистина ли те интересува? — попита той и усмивката отново озари двайсет и шест годишното му лице. Аз веднага се разтопих отвътре. Той посегна и плъзна ръка на кръста ми, както копнеех да стори, после се облегна назад и ме придърпа към себе си.

— О, да. Много, много ме интересува.

Стоим на спирката до училището. Когато ми се обадиха от „Сейнт Алисън“, се разтреперих така, че дори не помислях да шофирам, затова похарчих почти всичките си пари за такси дотук. Сега имам колкото да платя за автобуса до дома, Фийби е с карта.

Седим в двата края на пластмасовата пейка под навеса. Април е и аз, като всички други, все още очаквам да се появи някакъв намек за приближаващата пролет, но времето не е на това мнение. Въздухът е студен, но не враждебен. Щеше ми се да е по-топло, много по-приятно с да чакаш автобус, когато студът не се просмуква през якето ти и не играе по кожата ти.

— Все някога ще трябва да говориш с мен — казвам на Фийби. Това е първото, което ѝ казвам след „Трябва да хванем автобуса“, докато тя стоеше и чакаше да види в коя посока ще тръгна към колата.

В отговор тя се извъръща още повече от мен, не натам, откъдето трябва да дойде автобусът, а към дома и после към училището.

И аз вече не я гледам, тя няма да ме погледне. Обръщам се в посоката, от която ще дойде автобусът, и се питам: *Дали иска сега да си е у дома, или иска да е на сигурно място, в училището, или пък да е навсякъде другаде, но не и до мен?*

ТРЕТА ГЛАВА

На белите плочки в кухнята има леко лилавеещо петно. То е с неправилна форма и през последните петнайсет месеца се опитвам да го излича, но си е още тук. Явно никой друг не го вижда или никой не си прави труда да го види — единствена аз се втреничвам в него. Опитах с бял оцет, с белина, с абразивни препарати, с всичко, което знам за почистване на петна, но нищо не свърши работа. Още си е там, за да ми напомня за времето, когато изпуснах една купа с къпини и не можах да го почистя, преди черният сок да се просмуче в повърхността на белите плочки и да остави вечна тъмна синина в дома ми.

Всеки път, когато вляза в кухнята, виждам първо него. Озъртам се към него и за миг си спомням с каква плашеща скорост се скова тялото ми; как къпините се взривиха върху плочите; как изтрещя старата купа, вече нащърбена и издрана, когато се разби на пода; и чувството, че въздухът напуска рязко тялото ми.

Гледам как обутите в сиви чорапи пети на дъщеря ми пристъпват по него, сякаш го няма. Тя се тръшва до масата, на стола най-близо до мивката, където винаги сяда, и веднага вади телефона от джоба на якето си. Не би трябвало да стои с яке вкъщи, но на общия светъл фон това едва ли има значение.

— Зейн ще остане в къщата на Имоджин тази нощ. С Ърнест ще играят някаква нова игра — обяснявам й. Говоря й съвсем нормално, макар че откакто излязохме от кабинета на директора, тя с нищо не е показала, че забелязва присъствието ми. Или дори отпреди това? Дали не спрях да съществувам за Фийби преди доста време, когато направих каквото поиска и се съгласих да не отивам в полицията? Дали така не изгубих напълно уважението й?

Зейн, десетгодишният брат на Фийби, е с Ърнест, най-добрия му приятел. Майката на Ърнест, Имоджин, е много мила и добра с него, особено през последните осемнайсет месеца, но още не съм й казала какво се случи днес. Не мога да намеря думи дори да го обясня на себе

си, камо ли на човек, който е отгледал три деца — две, от които успяха да минат през пубертета, без да създадат такъв скандал.

14 години преди Онзи ден (юни, 1997)

Хукнах през апартамента ни в Хоув, сърцето ми бумтеше в ушите ми като препускащ бизон, след като захвърлих кърпата, с която чистех кухненските плотове, защото чух виковете на Джоел от другия край на апартамента. Бяхме наели това красиво жилище в стил ар деко на самия бряг на Хоув и аз вече развивах мания да го поддържам чисто.

— Какво, какво, какво става? — попитах го. Той стоеше в банята само по боксерки, които бяха толкова тесни, че прилепваха плътно към тялото му. Бях изненадана, че не са прекъснали кръвообращението му между торса и краката.

— Фрони, мисля, че с време. Трябва да ми избъръснеш гърба.

— Затова ли се разкреця така? Помислих, че се станала злополука. Или поне нещо важно.

Мивката пред него беше покрита като с одеяло от къси черни косъмчета и сега гърдите му бяха съвършено гладки. Всяка добре развита мускулна група се открояваше добре, защото вече не беше скрита от косми.

— Това е важно — отвърна той. Смръщи ми се в огледалото и красивото му лице се разкри в престорен ужас, че не осъзнавам този факт. — Изключително важно. Трябва да ми избъръснеш гърба.

— Аз пък мисля, че е пълна глупост — отговорих. Макар че не възнамерявах да бръсна нищо, седнах на заобления ръб на бялата вана с месингови лъвски крачета и се възползвах от шанса да погледам приятеля си. Обичах да наблюдавам движенията на тялото му и мимолетните, привидно непоследователни изражения, които прелитаха по лицето му, без да бъдат изразени в думи или действия. Обожавах да го гледам.

— Извини ме, мила, но мисля, че това е част от съюза „в добро и в зло“ — каза той. — Хайде, няма да отнеме много време — само няколко движения и готово.

— Колко пъти си казвал това? — засмях се аз.

Той се ухили, обърна се към мен, изправи ме, после пхна електрическата самобръсначка в ръката ми.

— Защо изобщо трябва да си бръснеш гърба? Не ми пречи, че е космат.

— Да, но е ужасно неудобно да имаш косми по гърба, особено когато е горещо.

Огледах самобръсначката; зъбците ѝ изглеждаха зловещи и опасни, сякаш щяха да отрежат парчета плът вместо ефикасно и безболезнено да обръснат космите.

— Чакай малко, заедно сме от две години, живеем заедно от три месеца, как така за първи път ме молиш да го направя? — Отговорът, разбира се, беше очевиден. — Фин го прави, нали? Все още? *Все още?* И ти ли му бръснеш гърба?

— Това си е между мен и него, Фрони, има неща, които ти не можеш да разбереш.

— Кълна се, вие двамата... понякога не знам дали да се впечатля, или да ревнувам. Някак сте твърде близки.

— Нищо подобно. Хайде, скъпа, довърши ме.

Натиснах големия гумен бутон и самобръсначката оживя с бръмчене, затресе се силно в ръката ми.

— Това е много важен момент от съвместния ни живот, Фрони. Ти си първата жена, която моля да прави това. На път си да бъдеш приета в Залата на славата на Джоел.

— Залата на славата на Джоел. Да беее. — Звучах уверена, но треперех, тресях се от тревога. Не исках да го нараня, за нищо на света. Ръката ми потрепна, когато притиснах самобръсначката към косматия участък на дясната му лопатка.

— Не се притеснявай, че ще ме нараниш — каза той сериозно. Подобните на въртопи очи ме гледаха в огледалото. — Знаеш, че никога не би го направила.

Успокоих ръката си и се принудих да се стегна. Той беше прав, никога не бих го наранила и *можех* да направя това.

— Добре.

— И без това няма как, тя е с предпазител — добави той и се засмя така, че минаха цели пет минута, преди отново да застане неподвижно за нов опит.

— Щях да правя моето песто с пиле, картофено пюре и зеленчуци за вечеря казвам на първородното си дете. С Джоел сякаш цяла вечност се опитвахме да я заченем. Всеки месец, щом цикълът ми започнеше, аз изпитвах огромно разочарование, а страхът и паниката, които избухнаха в мен при вида на двете сини чертички на теста, не можеха да се сравнят с нищо.

— Вече направих пестото, затова какво ще кажеш да го хапнем с ньоки, за по-бързо? — Главата ѝ е сведена и десният ѝ палец лети по клавиатурата на телефона, пише нещо. Явно за Фийби всичко си е нормално, нищо не се е променило.

Тя вдига глава, поглежда ме за миг и свива рамене в „добре“, преди пак да насочи вниманието си към телефона, към нейния истински живот. Езикът ме боли, толкова силно го натискам в зъбите си, за да спра писъка, който се разгорява в гърдите ми. Той още клоkochи в гърлото ми, когато бързо се извъръщам към хромирания чайник и го отнасям до мивката. През цялото време: *Няма да се разкрещя, няма да се разкрещя, няма да се разкрещя* се върти като навита с ключе балеринка в съзнанието ми.

13 години преди Онзи ден (август, 1998)

— Какво искаш да бъде бебето? — попита ме Джоел, като сложи ръка на още съвсем малката тримесечна издутинка на корема ми. — Знам, че ще се радваме каквото и да е, но все пак какво искаш да бъде бебето?

— Човек? — отвърнах аз. Сложих ръце върху неговата, за да го притисна по-близо до детето ни и в същото време да се задържа за него.

— Човек? А не...? — попита ме той.

— Клингон?

Със свободната си ръка ме придърпа към себе си, докато седяхме на дивана, после завря лице в извивката на шията ми, където винаги притискаше студените си устни, а аз се изкикотих и потреперих.

— Какво имаш против клингоните? — попита ме.

— Нищо. Ще се омъжа за теб, значи нямам, нали, господин Ръбесто чело?

Той веднага докосна челото си, сякаш да провери, сякаш не го наричах винаги така.

— Челото ми *не е* голямо.

— Не, разбира се — изкикотих се аз.

— Не я слушай, бебе — засмя се той. — Татко ти няма голямо чело.

— Не е голямо — потвърдих аз, — *огромно* е!

— Знам какво правиш, Фрони — каза той и внезапно спря да се смее, — но няма да се получи. Спри да избягваш въпроса.

— Извинявай. — Затворих очи и се замислих за бъдещето; за него и за мен, за бебето. И веднага по контурите на мислите ми пламна нажежен до бяло страх от неизвестното, който създаде вихър от тревоги за онова, което предстоеше, за онова, което можеше да се обърка, за онова, което бих могла да объркам, и че всичко е ужасно несигурно, като натрупани една върху друга крехки порцеланови чашки вътре в мен. Не можех да осъзная ясно мислите, нуждите, желанията си за нашето бъдеще, защото това можеше да го превърне в хаос, можеше да го превърне в нещо истинско, което да ми бъде отнето.

— Не знам какво искам, Джоел, наистина не знам.

— Не се страхувай — каза той. Знаеше за какво мисля и колко съм разтревожена и ме прегърна. — Всичко ще е наред.

— Откъде знаеш?

— Ами просто знам.

— А ти какво искаш да бъде? — Не исках моите тревоги да помрачават този миг. Това беше и неговото време. Не можех да се отпусна напълно, но можех да дам поне на него тази възможност.

— Мисля, че ще е момиче. Ще се радвам също толкова и на момче, не ме разбирай погрешно, но много бих искал да е момиче.

— Защо?

— Не знам. Аз... — После потъна в едно от вече познатите и успокояващи мълчания, докато обмисляше въпроса ми от всички страни. — Не знам, предполагам, че е едно от нещата, които просто много искаш, без да разбираш точно защо.

— Ясно. — Макар че нямах никаква представа за какво говори.

Стоя до мивката и гледам през прозореца, гледам как последната светлина навън се стопява в тъмнината на вечерта през пролуките в нашите пердета от пеперудки. Когато беше на десет, Фийби със седмици правеше наниз от многоцветни кристални пеперуди. Нощ след нощ сядаше на възглавница в ъгъла на дневната и нанизваше с голяма игла пеперудка на бижутерска корда, после правеше възел и нанизваше друга. Когато приключи, баща ѝ ги завърза на един корниз и ги окачи над част от прозореца зад мивката.

Тази завеса осейва кухнята ни с разноцветни светлини през деня. Понякога сутрин влизам тук, преди слънцето да е изгряло, и сядам на масата с чаша кафе, вирам се в лилавото петно, докато стаята постепенно се изпълва с пъстро сияние.

— Кой е бащата? — питам Фийби и слагам чиниите ни върху покритите с пеперудки постелки, които съм разпънала на масата през двете минути, необходими на нъоките да се сварят.

Фийби взима вилцата, която съм сложила пред нея, и я забива в покритите с песто с босилек картофени топчета. Когато задавам въпроса, тя не вдига храната към устата си, а я оставя в чинията, забита на вилцата. Накрая съвсем леко свива костеливите си рамене в отговор.

В мен избухва паника.

— Не знаеш кой е бащата или няма да ми кажеш?

Този път Фийби ме удостоява със свиване само на едното рамо.

Аз вдишвам бавно и дълбоко, после издишам дълго. Знам какво би казал Джоел точно сега. Би ми напомнил, че тя е на четиринайсет, че е ужасена и че има и по-лоши неща от това да забременее. Би ми казал да не крещя. Би ми казал да си помисля как се чувства тя. Би ми казал всичко това и щеше да е прав.

Взимам вилцата и си припомням какъв е ужасът да седиш срещу родител, когото вече си разстроил до крайност, след като е бил извикан от директора заради теб, след като е научил за теб неща, които си се надявал да ти се разминат. Спомням си думите, които се изсипваха тихо от устата на майка ми, когато бях в подобно положение като Фийби, как всяка сричка беше жилещ удар, които никога не забравих. Помня как мълчах, докато тя говореше, и продължих да мълча, докато тя не ми обръщаше внимание цяла седмица, защото бях навлякла такъв срам на семейството си.

Това обаче е различно: няма да отmine, ако не му обръщам внимание, ако се преструвам, че не се е случило и ще се оправи само. Оставям вилицата, като я опирам на ръба на чинията.

— Фийби, проблемът е, че не може просто да свиеш рамене. — Говоря спокойно, разумно, изобщо не показвам какво изпитвам отвътре. — Може би ти се иска така да се справиш с това, но няма как да решиш проблем на възрастен с детско поведение.

— Ти така ме виждаш, нали? — казва тя почти истерично, лицето ѝ се сгърчва като ранено, притиснато в ъгъла диво животно преди нападението. — Като проблем! Само това съм за теб, нали? Един проблем!

Нямам представа какво да направя сега, естествено Джоел вероятно щеше да знае. Той би измислил как да се справи, какво да каже, как да действа. Аз?

Аз не спирам да си мисля: ТЯ Е БРЕМЕННА.

Аз не спирам да си мисля: ТЯ Е ПРАВИЛА СЕКС.

Аз не спирам да си мисля: ТЯ НЕ МИ КАЗА.

Преди дванайсет месеца дъщеря ми още ме молеше да ѝ купувам плюшени играчки. Преди шест месеца още тичаше след брат си към върха на пързалката в парка и крещеше от радост, докато се спускаше надолу. Преди три месеца беше на тринайсет и още бе малко момиче. Моето малко момиче. Но прави секс като възрастна, бог знае откога. И е забременяла като възрастна. А после реагира като дете. Откъде бих могла да знам как да се справя с това?

— Всъщност питам как ще се справиш с тази *ситуация* — като възрастен или като дете? Не можеш просто да свиеш рамене. Трябва да знам какво става. Кой е бащата. Дали си му казала. Какво мисли той, ако си му казала, ще му кажем ли, ако още не знае.

Въпреки избухването си Фийби ядеше, но сега спря да загребва храна и започна да разбутва нъоките из чинията си и да размазва зелено песто по нея. Джоел също го правеше, когато в храната имаше сос. Развърташе я из чинията, сякаш се опитваше да нарисува картон. Вероятно Фийби го е научила от него — или пък се предава генетично, нещо, към което и двамата са предразположени.

— Каза ли на бащата? — питам аз.

Тя клати глава и се взира в едно нъоки, което продължава обиколката си по чинията ѝ. Аз също се взирам в него — дебело

овалче от картофи, брашно и мляко, и от всички други неща, които производителите добавят. Джоел веднъж направи сам ньоки. Но използва яйца и сметана. Или пък беше пармезан? Или и двете? Никога не го повтори, защото съотношението между усилие и полза му се стори неправилно. Всяка седмица, когато Джоел правеше песто, Фийби и Зейн се опитваха да го убедят, че той иска да направи и ньоки. Но той устояваше, не се трогваше и от най-сърцераздирателните им молби.

— Той приятел ли ти е? — питам Фийби, като се завръщам рязко в настоящето. Постоянно пропадам през пролуки във времето, озовавам се някъде там, с него, с тях, с нас, каквито бяхме. Но сега не е моментът за това. Трябва да запазя концентрация. Трябва да остана в сега.

Фийби замълчава, после кимва. Спира. Клати глава четири пъти. Кимва пет пъти. После свива рамене. Вечното свиване на рамене. От него ми идва да се разкрещя.

— Влюбена ли си в него? — питам. Трябва да знам какво означава тази бременност за нея. Трябва да знам дали мисли за това дете като за дете на любовта, нещо, което може дори да е направила нарочно, за да се обвърже с това безименно момче, или е огромна грешка, която я ужасява.

Фийби не отговаря, дори не ме поглежда, защото и двете знаем, че въпросът е глупав: Четиринайсетгодишните винаги са влюбени. Те са въртоп от кипящо, завихрено вечно влюбване. Любовта е нещо, което им се случва с всеки дъх.

Искам да ѝ кажа, че това не е „любов“, че „любовта“ не остава една и съща, променя се като нас, оформя се от преживяванията ни, от постъпките ни, от хората, с които се срещаме, от онова, което научаваме. Бих искала да ѝ обясня, че сегашното влюбване няма да е вечно и дори ако остане със същото момче до края на живота си, тази любов няма да остане същата, никога не остава същата.

Явно според тийнейджърката срещу мен въпросът е глупав по други причини:

— Всички се чукаат, мамо — казва тя. — Това не значи нищо. Не значи любов или нещо подобно.

— Как така се „чукат“? — питам аз. Не че съм тъпа, просто имам нужда да се уверя, че съм разбрала правилно.

— Нали знаеш, чукане.

Всъщност не знам. По-скоро не искам да знам.

— Значи си забременяла в резултат на „чукане“?

Тя мълчи, защото храната внезапно ѝ става много интересна и е абсолютно наложително да сложи две нъоките в устата си едновременно и да ги дъвче бавно, което ѝ пречи да отговори.

Аз също се навеждам над храната и ям в мълчание. След пет минути я поглеждам. Детските ѝ афроплитчици, сивата, поръбена с тюркоазено училищна униформа, гривната от приятелка на лявата ѝ китка, която е осеяна с розови, явно пластмасови пеперудки. *Чукане? Това дете срещу мен се чука?*

— Ти си на четиринайсет — напомням ѝ. — Кой се „чука“ на четиринайсет?

Не мога да видя корема ѝ, там, където расте отговорът на въпроса ми, защото масата го скрива. *Кой се чука?* Явно всички се „чукат“.

5 месеца преди Онзи ден (май, 2011)

— За бога... Защо ми го причиняваш, Джоел? По каква причина се опитваш да ме влудиш?

— Просто правя овесена каша — засмя се той. Смехът му винаги изпълваше стаята като божествен аромат на прясно изпечен хляб, който се просмуква в мен като захарен сироп и ми напомня за хубавите неща в моя свят.

— Не, ти правиш каша в метална тенджера с метална лъжица. Знаеш ли какво ми причинява това, нали? Защо? Защо? — Посочих към металната кутия до фурната, претъпкана с всякакви прибори — за мачкане на картофи, ръчно ренде, шпатула и най-важното: хиляди, хиляди дървени лъжици във всякакви размери. — Имаш милиони дървени лъжици, не можем да се разминем от дървени лъжици, а всеки път използваш метална, за да бъркаш в метална тенджера.

— Опитвам се да спестя едно миене. Ако използвам тази, ще мога да ям с нея после.

— Все едно ти ги миеш! — сопнах се аз. — И между другото, ако не си забелязал, въпреки че ти го повтарям всеки път, това не е овесена каша, а бетон.

— Само така се яде овесена каша — отговори той. Докато пресипваше „кашата“ в бялата купа с обръч от червени цветчета по ръба, издаваше театрални скърцащи звуци, сякаш бетоноподобното вещество ще разпука купата.

— Ще ида да събудя децата — казах аз, а той включи телевизора. Пръстите му посегнаха към дистанционното, за да превключи на сутрешните новини на ВВС, и се настани на мястото си до масата. Когато минах покрай него, прокарах ръка през косата му и поспрях да завъртя малък кичур между пръстите си, засуках черните косъмчета като зачатък на плитка.

Джоел хвана китката ми, дръпна ме назад и целуна дланта ми.

— Гордея се с теб и с начина, по който се справяш — каза той тихо, преди да се върне към бежовия си бетон и световните новини, неговите минути спокойствие, преди светът да се изпълни с нашето семейство.

Като усмивката му, като смеха му, думите му разливат топлина във всяка моя клетка.

Гаденето още шава в мен, но сега се заравя все по-дълбоко в стомаха ми. Вероятно трябва да хапна още малко, за да спре, усещам го по-силно, когато съм гладна, но не мога да ям повече. Невъзможно е да сдъвча още нещо, нито да го преглътна. Изпълва ме усещане за провал, ужасът при мисълта, че съм лоша майка, ме влече все повече към мига, в който ще повърна наистина. Щом го направя, щом това гадене най-сетне престане, може да се почувствам по-добре, може би то ще утихне достатъчно, за да мога да помисля ясно.

— Имаш ли представа какво искаш да направиш? — питам аз.

Тя клати глава.

— Искаш ли да спра да говоря за това?

Кимане.

— Аз също — признавам. — Виж, знам, че е рано, но нека легнем да поспим. Ще поговорим пак на сутринта.

Свиване на рамене.

— Щом искаш.

Притискам с пръсти слепоочията си, затварям очи и се боря с горчилката, която внезапно нахлува в гърлото ми.

Няма да крещя. Няма да повърна и няма да крещя.

— Знаеш ли какво, Фийби, не става дума какво искам аз. Опитвам се да... Това наистина е нещо, с което не мислех, че ще се сблъскам. Ти не ходиш по купони и дори не си искала да ходиш на гости на приятелки, — доколкото знам, отиваш на училище и се връщаш у дома. Не съм предполагала, че може да се случи подобно нещо. И тъй като е такъв огромен шок за мен, не съм мислила как ще реагирам. Затова не знам какво да кажа, нито какво да сторя сега, камо ли какво да кажа или направя, за да не избухнеш. Освен това се опитвам да не се засягам, че си решила да споделиш с учител, вместо с мен, сякаш съм някакво чудовище, което ще ти се разкрещи. Мислех, че знаеш, че можеш да разчиташ на мен. След онзи път, след... Искам да кажа, че дори тогава не ти се разкрещях, нали? Разбрах те, направих най-доброто за теб. Но ти все пак отиде и каза първо на някакъв непознат.

— Той не е непознат — заявява тя.

— Е, за мен е непознат! — сопвам се аз, изумена, че наред всичко това тя защитава учителя си. Вдишвам, за да вкарам въздух до дъното на дробовете си и да събера всичките си сили. Издишвам, за да изпусна гнева и напрежението. — Виж — продължавам пак спокойно, — хайде да си лягаме, ще поговорим пак утре. Да се надяваме, че тогава и двете ще сме с по-ясни глави и вероятно ще можеш да ми кажеш повече. Съгласна ли си?

Свиване на рамене. После кимване.

Ставам първа. И двете сме оставили малки купчинки храна в чиниите си, в моята по-голяма от нейната, и понечвам да ѝ кажа да си дояде, да ѝ напомня, че ще ѝ трябват сили през идните седмици и месеци, каквото и да реши. Но не мога да го направя. Неуместно е, откъдето и да го погледнеш, и ще се превърне в още един повод за скандал.

Преди да е избягала, аз заобикалям масата и я прегръщам. Може и да ми се иска да ѝ се разкрещя, но я обичам и трябва да го знае. Тя е моят свят. Тя и Зейн са моят свят, особено след случилото се с Джоел, особено след тайната, която бях принудена да пазя, и избора, който трябваше да направя. Искам Фийби да знае, че направих това, което трябваше да сторя, че не беше лесно, но го направих за нея, защото много я обичам.

Тя се сковала в прегръдката ми. Не може или не иска да приеме нещо такова от мен. Постоянно прегръщам и нея, и Зейн, и макар че той ме прегръща или извърта очи, докато престана, напоследък Фийби винаги реагира така: сковала се в ръцете ми, още едно напомняне, че колкото и да се преструвам, семейството ни е разбито и всичките ми опити да го слепя отново са безуспешни.

— Обичам те, мила — шепна аз, както правя всеки ден, откакто се е родила. *Обичам те, мила*, шепнех ѝ, защото ме беше спасила. Дори пред Джоел не съм признавала, че тя ми помогна да върна живота си в релси и да преодолее някои от най-големите си страхове. А после тя стана на дванайсет и половина и тези дни свършиха; пресече ги гилотината на смъртта на Джоел.

Получавам прегръдка от Фийби, този път, за да се отърве от мен. Тя няма нужда от мен, това ми казва. И определено няма нужда от моите прояви на обич.

Протягам ръка, когато се обръща към вратата.

— Трябва ми мобилния ти.

— Какво? — пита ме невярващо.

— Трябва да се напиш. Няма да успееш, ако пишеш съобщения цяла нощ. Телефона.

— Не!

— *Телефона* — настоявам аз.

Тя стиска зъби и сгърчва устни, присвива очи в явно отвращение. Аз се вирам в нея, мълчаливо ѝ напомням правилата: след онова, което стори последния път, може да има телефон само ако ми го дава при поискване и ако знам паролата, за да проверя каквото преценя.

Дъхът ѝ излиза на плитки, гневни тласъци, когато бръква в раницата си, украсена със сини, лилави и червени пеперудки като онези, които нанизваше, и хвърля лъскавата сребристочерна джаджа на масата. Преди да го взема, тя го грабва отново, отваря капака, вади правоъгълната батерия и я прибира. Не иска да узнае тайните, които се крият в телефона ѝ.

Това не беше част от сделката, но не съм сигурна, че имам сили да се разправам сега. Определено не мисля, че ще мога да потискам гаденето още дълго. Вече дишам през носа, опитвам се да спра потока, но дори това не върши работа.

Без да си направи труда да сглоби отново малката си кутия с тайни, тя я хвърля на масата и излита от стаята.

— Само за твоя информация — викам след нея и тя спира на петото стъпало, за да чуе: — Ще взема и рутера при мен.

След като осъзнава, че отрязвам връзката ѝ за тази нощ, че няма да може да изпрати имейл или да влезе в социална мрежа от айпода си или пък от компютъра в стаята, всяка нейна крачка по стълбите е все по-земетръсна. Затръшва вратата на стаята си толкова силно, че мога да се закълна, че основите на къщата потреперват.

Не успявам да стигна до банята на горния етаж. Втурвам се в малката тоалетна с мивка на стената, която е точно до кухнята. Падам на колене, вдигам капака на тоалетната чиния и най-сетне изливам тревогата и ужаса, които кипят в мен, откакто телефонът иззвъня и животът ми отново направи страшен завой.

Онзи ден

Пръстите ми са сковани, тялото ми е сковано, цялото ми същество внезапно остава без дъх. Чувам как десетки къпини падат на пода, после трясъка на бялата керамична купа, която се разбива върху белите керамични плочки.

Измъквам се оттам, измъквам се от дупката в миналото към настоящето, към мястото, където трябва да бъда. А трябва да бъда пред стаята на дъщеря си.

Тя е тиха, внимава, но аз все пак чувам хлипането ѝ, което възглавницата не заглушава напълно. Тя трябва да спи и трябва да се наплаче. Трябва да остане сама със себе си, за да го почувства. Криенето от болката няма да ѝ помогне, ще се превърне в невъзможен за разрушаване навик. Ето защо ѝ отнех интерактивните разсейвания, накарах я да остане тук сама, за да започне да го чувства. Не искам да я наказвам, а да ѝ помогна да започне да осъзнава какво се случва. За разлика от смъртта на баща ѝ, сега времето е от значение; като избягва проблема, като се преструва, че не се е случил, само губи време. Изгубихме баща ѝ, изгубихме Джоел, но можем да отлагаме мъката до края на живота си.

Минавам покрай стаята ѝ към голямата спалня — сърцето винаги ме боли при мисълта колко бързо тази спалня стана *моята*, след като беше *нашата* почти десет години, — но не влизам там. Отварям вратата, слагам вътре рутера, после затварям както винаги, за да си помисли Фийби, че съм си легнала. След това пристъпвам внимателно по неравните шумни дъски на коридора и се промъквам пак до стаята ѝ. Сядам на пода и леко докосвам с пръсти покритото с петна тъмно дърво на вратата. *Обичам те, мила* — оформям с устни и се надявам тя да го усети. Някак да се просмуче през вратата, да се понесе във въздуха около нея, за да може да го вдиша.

Само това можех да сторя преди осемнайсет месеца. Нито Зейн, нито Фийби искаха да спят в голямото легло при мен, а аз не можех да се разрежа на две, за да съм с тях, затова седях тук, между стаите им, и шептах „Обичам те“ на всеки, после слушах безпомощно как плачат, докато заспят.

И сега само това мога да сторя за Фийби, защото в момента тя наистина има нужда да остане сама и да почувства онова, което трябва да почувства.

— Саф? Какво има? Какво се е случило? — Познатият глас на Фин веднага изпраща облекчение през напрегнатото ми тяло и трескавия ми ум.

— Извинявай, знам, че е късно и не исках да те будя, но не знаех на кого друг да се обадя.

— Идвам — казва той, после се чува шумолене на отметнати завивки, когато сяда и се готви да стане от леглото.

— Не, не, не е нужно. Просто исках да го кажа на някого, преди главата ми да се взриви.

— Добре — казва той предпазливо, подготвя се за най-лошото. Но кое е най-лошото? Той вече го е чувал, дали се подготвя за това? Дали се подготвя да узнае, че е изгубил още един любим човек?

— *Трябва да дойдеш* — казах му тогава. — *Случи се нещо. С Джоел. Нещо се случи с Джоел. Трябва да дойдеш. Аз трябва да ида в болницата.* — Тогава той не отговори веднага. Мълча много, много секунди, които ми се сториха часове, и после каза, че тръгва. Обадих се на него, преди да се обадя на родителите на Джоел, преди да се

обада на моите родители или на сестра ми, защото не знаех дали ще мога да го повтора, след като го изрека веднъж. Имах нужда той да дойде, имах нужда той да говори с хората, защото аз трябваше да свърша други неща. Аз трябваше да ида да го идентифицирам, трябваше да взема децата и да им кажа. Трябваше да се преструвам, че вярвам, че това се случва. Можех да се справя само ако Фин беше тук.

В настоящето той въздиша тихо, но продължително и аз си представям как тъмносините му очи се затварят, а широките рамене се смъкват в опит да се отпуснат, торсът му се свива, докато той се подготвя. *Можеш да го направиш. Фин — казва си, — можеш да се справиш, каквото и да е.*

— Фийби е бременна — казвам. Мислех да му го съобщя внимателно, да му обясня, че са ме извикали в училище, при директора, за господинът Брумсгроув, как съм осъзнала какво става още преди да ми кажат, но това щеше да е жестоко. Подобни големи разкрития трябва да се казват направо. След това можеш да утешаваш, да омекотяваш удара, но прелюдиите разхождат слушателя из всякакви места, които не е нужно да посещава, преди да чуе новината.

Тихата реакция на Фин определено е шок. Не разбира думите ми. „Коя Фийби?“ — пита той накрая. Не шок, а объркване; той се опитва да разбере за кого говоря, защото мисълта, че е Фийби, която познава, е твърде абсурдна.

— Твоята кръщелница, сестрата на Зейн, моята дъщеря, дъщерята на Джоел.

Пак следва мълчание. Накрая той заговаря отново:

— Тя е на четиринайсет. Трябва да... Знаеш какво трябва да направиш, за да забременееш, а тя е само на четиринайсет.

— Знам.

— Сигурна ли си, Саф? — Мисли, че полудявам, че съм откачила.

— Да. Казала е на един учител и те ми се обадиха. Тя е бременна в четвърта седмица. Или както там се брои от последния цикъл.

Тишина. Този път от шок.

— По дяволите! — ахва Фин. — *По дяволите!* — Той разбира, той знае защо съм паникьосана: няма лесен начин да се измъкнеш от това; каквото и да стане, Фийби, моето детенце, ще се промени завинаги.

— Не иска да ми каже кой е бащата обяснявам, преди да е попитал. — Общо взето, изобщо не иска да говори с мен. Ако ѝ задам въпрос, свива рамене и казва една-две думи, но по нищо не мога да разбера защо и как се е случило. Имам предвид, че не знам дали е била насилена или манипулирана някак. Дали го е искала. Дали е било планирано или ужасна грешка. Не знам, затова не знам как да ѝ помогна. Или какво се очаква да направя. Ще ми се да беше говорила с мен. Ще ми се да можех да мисля ясно. Ще ми се да не ми идва да ѝ се разкрещя.

— Искаш ли аз да поговоря с нея?

— Много бих искала, ако можеш и ако това ще я накара да се отвори, но засега недей. Мисля, че съвсем ще откачи, ако разбере, че съм казала на някого. Но трябваше, защото мозъкът ми буквално ще експлодира. Толкова неща ми се въртят в главата и трябва да излея поне малко от тях. Трябваше или да кажа на теб, или да изкопая дупка в градината и да крещя в нея, а не мисля, че градината е достатъчно голяма за дупката, която ми трябва.

— Не си виновна ти — казва той, чете ми мислите, както правеше Джоел.

— Така ли? И как го разбра?

— Не си виновна ти — повтаря той с малко по-твърд глас.

— Фин, знам, че съм го казвала и преди, но когато имаш деца и нещо лошо — или дори нещо не особено добро — им се случи, ти с всички сили се опитваш да разбереш какво погрешно си направил, че да се стигне до такъв резултат. — Да не се сдобиеш с ужасено четиринайсетгодишно дете, което плаче в стаята си, защото зрелостта, която трябва да идва капка по капка заедно с опита през следващите години, я е заляла като потоп. Отново.

— Какво би могла да сбъркаш? — Зад този разумен въпрос, зад опита му да успокои чувството ми за вина, се крие мъж, който тихо, но сигурно откача. Чувам го в тембъра на гласа му, в разстоянието между думите. „Мамка му“ вече се върти в главата му и той трескаво потърква челото си над дясната вежда.

— Не знам — признавам.

— Точно така, нищо не е трябвало да направиш по друг начин, нямаш никаква вина. Искаш ли да дойда?

— Не, няма нужда. Благодарна съм ти обаче, че не ме виниш.

— Разбира се, че не те виня. Джоел също не би те винил. Моля те, слушай, Саф, вината не е твоя и сама знаеш, че не си сбъркала никъде.

— Да, прав си. Лека нощ, Фин.

— Лека.

Сигурно съм прозвучала убедително, защото не ме задържа на телефона, не настоя да поговорим, не настоя да дойде и да ме успокои лично. Почти е за вярване, че не съм могла да го предотвратя.

Обаче е очевидно. Както и да ми се иска да го извъртя, откъдето и да го погледна — това нямаше да се случи, ако Джоел беше тук. Бавното спускане на Фийби към този миг нямаше да се случи, ако баща ѝ не беше убит.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Охлювите прояждат растенията ми.

Първо се минава през фазата, когато всичко изглежда наред и няма следа от тях, а после излизам да поляя „реколтата“ от зеленчуци рано сутрин преди работа и виждам проблясващите, сребристи, слюзести доказателства за нещо нежелано. Тази сутрин имам чувството, че охлювите са си устроили оргия с моите зеленчуци въпреки внимателно посипаната граница от натрошени яйчени черупки. Може би не съм била достатъчно старателна, може би вътре е имало един от тях, троянски кон, скрит сред спаначените листа, който е накарал растенията да пуснат останалите още щом ми е видял гърба, защото са опустошили всичко. Явно със спанака са купонясвали най-много — сигурна съм, че ако се вгледам по-внимателно, ще открия разхвърляни миниатюрни бирени бутилки, кутии от пица и опаковки от презервативи.

Минава девет, Фийби още не се е появила и аз не я будя. Трябваше да организирам деня си, да си взема още един свободен ден — макар че отпусъкът ми поради смърт в семейството преди толкова време някак странно съвпадна с част от годишната ми отпускат след две години непрекъснат труд, те пак не са склонни да ми дадат още малко *свободно* време. Кевин, шефът ми, оперативният директор, мълча доста дълго, когато му казах, че имам спешен случай и трябва да отсъствам и днес. От всяка негова сричка висяха ледени шушулки, когато ме попита дали *наистина* ще отида утре. В отговор ми се прииска да изпея един-два стиха от „Love Lifts Us Up Where We Belong“, в които се казва, че никога не се знае какво ще стане утре, и ако беше по-свестен човек, щеше да го оцени и да се засмее. Вместо това скръстих пръсти зад гърба си, макар че не можеше да ме види, и казах: „Да, разбира се“.

После записах час на Фийби при лекар. Въпреки че се обадих в осем и една минута (а започват работа в осем), се оказа, че има шест души пред мен, а нейната лична лекарка няма свободен час.

Не съм в състояние да поема още осъдително отношение от полунепознати, поне познавам нейната лекарка достатъчно добре, за да издържа на смръщването ѝ, затова записах час за следващия ден и после се обадих на Зейн, преди да тръгне за училище. Живеем на една улица от училището му, буквално е на ъгъла, затова се изкуших да ида да го чакам отпред, за да мога да го прегърна, да го подържа и да си напомня, че той е добре. Бях се провалила с по-голямата, но при малкия всичко беше наред. Но не можех да го направя, защото той щеше да се ужаси, ако се държа като откачена майка пред приятелите му. Вместо това се задоволих да говоря с него по телефона, да се уверя, че е бил послушен, че си е написал домашните и че знае колко го обичам. Усещах раздразнението му като пулсираща вена във всяко негово „Да, мамо“. Усмивах се всеки път; защото това раздразнение ми показваше, че наистина при него всичко е наред.

А сега съм тук, клеча пред зеленчуците в сенчестата част на градината, до задната бяла стена, и наблюдавам щетите, оставени от охлювите по моите растения.

Този е голям. Съвършено сферичен, кожата му блести и се извива, когато се завърта. Пак потапям дългата лилава пръчица за балони и я вадя, размахвам я из въздуха, за да освободя различни по форма мехурчета в ясната слънчева априлска утрин. Днес времето е идеално за сапунени мехури. С Джоел, за ужас на децата, често стояхме в градината, единият държи пръчицата, другият се кикоти, докато преследваме големите, подобни на кристални топки крехки балончета. После се разменяхме и продължавахме така, докато свърши сместа.

— Държите се като тригодишни — казваше Зейн.

— Абсолютно — потвърждаваше Фийби, а ние се смеехме още по-силно, защото бяхме техни родители и беше наша работа да ги смущаваме така.

Все още купувам смес за балончета, но за първи път от *Онзи ден* прелях жълтата течност в празното контейнерче, стоя наред затревената част от градината и правя това. То е още едно от нещата, които не можех да правя, защото не се получаваше без моя съучастник в престъплението. Освен днес, защото имам нужда да се почувствам

близо до него, имам нужда да направя нещо, което да ми напомни за него и как бяхме преди, как аз бях преди, че е имало време, когато не съм била така изтръпнала. Сега постоянно съм изтръпнала, сякаш съм обгърната от памук и марли, сякаш животът се просмуква през техните плътни пластове и не ми е позволено да преживея изцяло нищо. Може би ще ми дойде в повече, може би като при вчерашната новина, ако се ангажирам напълно със света, ако наистина го докосна, като живея истински в него, това ще ме прекърши напълно. Ако правя това обаче, вероятно ще се свържа с Джоел. Вероятно ще върна някакво чувство и ще разбере какво да сторя.

Понякога успявам да го направя чрез готвенето, но точно сега имам нужда да съм навън, да чувствам въздуха по кожата си и слънцето в очите си. Имам нужда да гледам как мехурчетата се издигат леко във въздуха, улавят светлината и отлитат с вятъра. Имам нужда да направя всичко това и да видя дали то ще върне усмивката на лицето ми и чувствата — в тялото ми.

— Какво правиш? — пита Фийби. Излиза от кухненската врата, която съм оставила открената. Все още е по копринената синя пижама и пухкавия розов халат, вързан здраво над нея.

Потапям пръчицата, после я размахвам във въздуха, за да освободя свършените сфери.

— Правя мехурчета.

— Защо?

— Защото е вторник. Защото не съм на работа. И защото охлювите са опустошили лехата със зеленчуци. — Сложила съм градинарската си престилка на зелени и бели райета и градинарските ръкавици, затова сигурно изглеждам странно или пък ексцентрично, зависи как ще го погледнеш. — Изненадващо успокояващо е — добавям. Подавам ѝ бутилката. — Искаш ли да опиташ?

Тя извърта очи и извива устни с отвращение. Ако аз навремето погледнех родителите си така, вероятно щях да получа много здрав шамар.

— Може ли да си получа телефона? — пита тя и пъха ръце в квадратните джобове на халата си.

Аз свалям пръчицата.

Не и докато не поговорим.

Пак извъртане на очи и извиване на устни, после тежка въздишка.

— Ела да погледнеш какво са направили охлювите — казвам ѝ. — Наистина е впечатляващо, ако не си човекът, чиито зеленчуци са съсипали.

Тя е с маратонките си, затова се повлича през двора, по моравата, през другата част от двора към зеленчуковата леха в ъгъла. Лехата е леко засенчена от големия дъб, който расте в съседната градина. Стоим една до друга, гледаме листата на спанака, които приличат на зле изплетени дантели; слюзестите следи по руколата, която се е лишила от големи участъци, макар и не така артистично проядени като по спанака; и лъщящата следа, която свързва почти черната земя между руколата, спанака, кресона и зелето.

— Еха! — възкликва Фийби. — Това за една нощ ли са го направили?

— За един ден и една нощ.

— Еха. — Тя е впечатлена, вероятно си представя какво би било това парти в човешкия си еквивалент. — Еха.

— Имаш ли някаква представа какво искаш да направиш? — питам я сега, след като съм я впечатлила по неутрална тема.

Капаците около нея веднага се затръшват, всяка емоция изчезва на мига.

— Каквото кажеш.

— Това не е мое решение — отговарям.

Фийби започва да побутва с върха на маратонката си пръстта около един плякосан домат, очевидно притеснена от думите ми. Виждам, че не докосва с крак покритите със слуз части от пръстта.

— Знаех, че няма да ти пука — казва накрая. — Затова не казах първо на теб.

Няма да се вържа на това. Няма да ѝ позволя да ме накара да ѝ се разкрещя.

— Знаеш ли аз какво искам? — питам я. Протягам крак и също започвам да ровя с него земята. Безсмислено е, но приятно. — Искане ми се да беше дошла да говориш с мен, преди да направиш подобно нещо. Наистина си мислех, че можем да говорим за всичко, Фийбс. Признавам, че може да се ядосам *отначало*, защото ще реша, че си твърде млада, за да правиш секс. Не тялото ти, сигурна съм, че според

теб тялото ти е готово, сигурна съм, че си мислиш, че и умът ти е готов, но всъщност ми се иска да го беше обсъдила с мен. Дори не съм предполагала, че може да ти хрумне нещо подобно.

Тя свива устни и продължава да рови с крак в пръстта, но не ме прекъсва, затова може би ме слуша.

— Много бих искала да разбера как се чувстваш. Кой е бил той. Дали е бил мил с теб. — Спирам и се вирам в дъщеря си. Тя е толкова млада. В моята глава винаги ще бъде малкото вресящо бебе с големи бузи, което ми подадоха минути след раждането. В моята глава тя винаги ще е малкото момиченце, което успя да си изгуби черната обувка с червената панделка на връщане от училище и до днес не помни точно как. Тя винаги ще бъде малкото момиченце, което седи на леглото до мен и плаче, защото най-сетне е осъзнала, че баща ѝ няма да се върне. За мен сигурно винаги ще е малка, не мисля, че в носталгичната ми глава тя някога ще стане достатъчно голяма, за да прави секс.

— Беше ли? Беше ли мил с теб?

Тя спира да рови с крак в пръстта. Не помръдва, докато обмисля въпроса ми. Устните ѝ се извиват наляво, защото замислено започва да дъвче вътрешността на бузата си. После: свиване на рамене.

— Предполагам.

— Той ли те накара? Или ти го искаше? — *Или беше просто „чукане“?*

— Исках да се почувствам близо до него, мамо.

— Преди това не се чувстваше близо до него?

— Сигурно. Просто исках той...

— Да те харесва.

— Да. Аз го харесвам. Много го харесвам, имам странно усещане в стомаха си, когато го видя, и се чувствам ужасно, когато не съм с него и понякога дори съобщенията не са достатъчни. Просто исках и той да се чувства така. Това лошо ли е?

Лошо ли? Това е *ужасно*. Тя е правила секс, за да накара някой да я хареса. Не защото тялото ѝ казва, че е готово, не защото иска да получи удоволствие от това, дори не защото е любопитна за какво е цялата тази връва, а защото за нея сексът е валута. За да получи нещо.

— Не — уверявам я. — Не е толкова лошо. Напълно те разбирам, макар че вероятно това не е най-добрата причина да го сториш, нали?

Искам да кажа, че сигурно щеше да е по-добре, ако го беше направила, защото си го чувствала много близък и двамата сте се чувствали така, и сексът е бил естествената следваща стъпка — *Сега ли е моментът за това?* — чудя се. Сякаш заключвам конюшните, след като конят не само е избягал, ами е стигнал до другия край на страната. — Не мога да ти кажа нищо, което ще те накара да спреш да правиш секс, но мисля, че ще е чудесно за теб, ако си обещаеш да го правиш само когато искаш да му се насладиш. Не защото всички други го правят, не защото искаш някой да те хареса, не защото си мислиш, че си длъжна, след като някой е бил мил с теб, а защото искаш да изпиташ удоволствие. Разбираш ли?

— Но... — започва тя.

— Но?

— Нищо — отвърща и клати глава. Заравя ръце по-дълбоко в джобовете, прегърбва рамене и пак започва да рови пръстта с обувката си. — Може ли да си получа телефона?

Не каза „моля“ — искам да изтъкна. — С години се опитвам да те науча винаги да казваш „моля“ и „благодаря“.

— Какви предпазни средства използвахте? — питам, за да я възпра. Подозирам, че в секундата, в която и подам малката сребристочерна кутия с копчета, която е в джоба на престилката ми, няма да чуя вече и дума от нея.

Тя свива бързо и пренебрежително рамене.

Този отговор кара стомахът ми да се свие, преди и сърцето да стори същото. Извъртам се на място и я поглеждам. Тя продължава да се визира надолу, аз я хващам за раменете и я принуждавам да вдигне очи.

— Използва предпазни средства, нали?

— Не е нужно първия път, защото ако си девствена, не можеш да забременееш. — И се отдръпва от мен.

Нервно развъртам пръчицата от бутилката. После я завъртам отново. После я развъртам. Обещах си, че няма да позволя това да се случи. Че няма да позволя на дъщеря ми да стане като мен: да се страхува да говори с майка си; да се страхува да каже на майка си, че ѝ е дошъл цикълът (и да ѝ каже чак когато ѝ трябва пари, за да си купи превръзки); да е толкова засрамена от тялото си и това, което се случва с него, че да не смее да поиска помощ, когато най-много се нуждае от

нея. Обещах си, че винаги ще бъда до своята дъщеря, а позволих това да се случи. Бях примигнала, бях затворила очи след загубата на Джоел, и ги отворих отново, за да установя, че съм пропуснала най-важния период от живота на дъщеря си. Пропуснала съм шанса да не се превърна в майка си.

— Той ли ти каза това? — питам я, все още нервно завъртам и развъртам капака на бутилката за мехурчета.

Тя кима. Очите ѝ, устата, челото, брадичката са сковани в явно непокорство, сякаш ме предизвиква, *предизвиква* ме да ѝ кажа, че е сбъркал. Въпреки че тялото ѝ само е доказало това, тя пак е готова да вярва в думите му.

— Е, не е вярно. — Предполагам, че е някаква утеха, че ѝ е било за първи път и приказките за „чукане“ са били просто перчене.

— Но той каза...

— Скъпа, стига, ти си умно момиче, знаеш откъде идват бебетата и как се правят. Знаеш, че всеки път, когато нравиш секс, има шанс да забременееш, освен ако не са ти вързани тръбите или не са му направили вазектомия.

— Но...

— Фийбс, ти си бременна. Собственото ти тяло ти казва, че това не е вярно.

Лицето ѝ се сгърчва от гняв, сякаш си казал на шестгодишно дете, че тази година няма да има Коледа, защото Дядо Коледа не съществува.

Докато гледам нямата ѝ ярост, ми хрумва нещо:

— Щом вярваш на думите му, защо си направила тест толкова рано? Сигурно можеше да изчакаш докато и вторият ти цикъл не дойде.

Тя въздъхва.

— Защото реших, че трябва да се подсигурия допълнително, и пих хапче, което се взима след секс.

— И когато ти закъсня, си разбрала, че сигурно не е подействало?

Тя кимна.

— Но това не значи, че не е вярно — добавя бързо.

— Хм, очевидно значи.

— Искам си телефона.

Искам си Джоел. Той щеше да знае какво да каже, какво да направи, как да продължи по този непознат, осеян с камъни път, в който бяха свърнали животите ни.

— Ще му кажеш ли, че си бременна?

— Трябва ми телефона — настоява тя.

Съсипаните от охлювите растения трябва да отидат в боклука. Земята трябва да се прекопае, да влезе въздух, после да престои малко, преди пак да се засее. Мога да я накарам да го направи. Мога да я накарам да изскубе всичко и да прекопае, преди да ѝ върна телефона. Или мога да приема, че сега, докато съм още замаяна от ситуацията, трябва да избирам внимателно битките си.

Пъхам облечената в ръкавица ръка в джоба си и вадя телефона.

— Утре имаш час при лекар — казвам, преди да ѝ върна тайните ѝ, връзката ѝ с момчето, което ѝ помогна да изпадне в тази ситуация.
— Девет часът.

— Защо?

— Ти си бременна. Трябва да те прегледа лекар.

— Добре. Както кажеш. Ти явно знаеш всичко.

Устните ме болят от усилието да ги стискам, както езикът ме болеше вчера. Не ме бива много в отстъпленията. Обичам да побеждавам. Обичам да правя всичко както трябва. Ако продължа да говоря с нея, ще започна да се опитвам да спечеля тази битка с всички средства. Подавам ѝ телефона. Тя го грабва от ръката ми и ми се смръщва, преди да хукне към къщата.

— Не каза „благодаря“ — викам след нея.

После падам на колене и започвам да разчиствам остатъците от последните дни на Содом и Гомор, разиграли се в зеленчуковата ми градина.

12 години преди Онзи ден (февруари, 1999)

— Момиче е — каза Джоел. Лицето му беше мокро от сълзи, очите му бяха зачервени. — Имаме си момиченце.

— Тя добре ли е? — изхлипах аз. Не я чух да проплаква, не я видях, в секундите след раждането и се страхувах, че след девет месеца грижи все пак съм объркала нещо в последната минута. Че отново съм разочаровала всички и нещо е станало.

— Тя е съвършена — каза Джоел.

— Сигурен ли си, че е добре? — изхлипах аз. — Защо не плаче?

— Не всички бебета плачат — каза акушерката. — Някои са много спокойни. — Тя сложи гърчещото се вързопче на голите ми гърди, за да се опре в кожата ми.

Аз продължавах да хлипам така, че едва вдигнах ръце да я поема. Толкова ме болеше, че вече не знаех коя част от мен е сухожилие, коя кръв, коя кост и коя болка. Сърцето ми сякаш се беше разширило така, че заемаше целия ми гръден кош, затова можех да вдишвам само на пресекулки, между хлипанията.

Очите ми се фокусираха върху нея и аз осъзнах, че съм успяла. Тя беше тук. Беше с цвят на млечен шоколад, примесен с бяло; дясната ѝ ръка посягаше към лицето ми, устата ѝ беше широко отворена и ни показваше двата хребета на венците ѝ.

Взирах се в моята спокойна дъщеря.

— Успяхме, Джоел. Успяхме.

— Ти успя, мила — каза той и отново потърка очите си. — Ти успя и си невероятна.

— Фийби много ѝ отива — казах аз. Това име ѝ беше избрал. Имаше причина, но тогава не можех да си спомня каква точно. Все пак много ѝ отиваше, тя точно на това приличаше. На Фийби^[1].

— Сигурна ли си? — попита той.

— Да, абсолютно. Тя изглежда точно като Фийби.

— Така е. И е абсолютно невероятна.

Мобилният вибрира в джоба на джинсите ми. Дърпам дебелата градинарска ръкавица от дясната си ръка, преди да го извадя. Смътно разпознавам номера, който примигва на екрана, но не е запааметен, така че за малко да не вдигна. След последните събития обаче, знам, че би било глупаво. Все едно да се убеждаваш, че не можеш да забременееш при първия секс.

— Ало? — казвам.

— Госпожа Макълрой? — пита любезно човекът в другия край.

— Да? — отговарям предпазливо, защото почти познавам този глас, но не мога да се сетя точно.

— Обажда се Фелиша Ларо от комплекса за възрастни хора, където живее леля ви Бети Макълрой.

— О, здравейте — казвам аз, доволна, че не е нужно да се преструвам, че съм се сетила кой се обажда. Тогава ме осенява: това е Фелиша Ларо от мястото, където живее лелята на Джоел, Бети. Затварям очи и се стягам, както бих направила, преди да ме връхлети ураган.

— Питахме се дали ще можете да дойдете при нас утре? Нищо тревожно, просто искаме да обсъдим с вас някои неща.

— Трябва ли да е утре? — питам, докато се чудя колко зле е този път положението.

— Да, трябва да е утре. — Значи много зле.

— Добре, ясно. Ще се видим по обед.

— Чудесно.

Сядам пак на тревата, без да ме е грижа, че влагата ще се просмуче в джинсите ми и бавно ще се пропие в гуменките ми.

Не ме е грижа, защото съм сигурна, че утрешният ден ще е повторение на вчерашния.

---

[1] Английското произношение на Rhoebе, или Феба, една от хелиадите, деца на Хелиос, бога на слънцето. — Бел.прев. ↑

ПЕТА ГЛАВА

15 години преди Онзи ден (февруари, 1996)

— Сафрон, запознай се с леля Бети — каза гордо Джоел.

Леля Бети се беше изтегнала в червения кадифен шезлонг в дневната си в апартамента в Ийлинг, златно-сребърното цигаре стърчеше между палеца и средния и пръст на дясната ръка. Лъскавата и черна коса беше вдигната в елегантен кок, украсен със сребърна фиба. Големите ѝ очи, силно гримирани със златни и тъмносини сенки и може би дори с изкуствени мигли, ме оглеждаха внимателно. Задържаха се на дългата ми до брадичката изправена коса, забелязаха липсата на бижута и проведоха вътрешен дебат относно дългата до коляно синя копринена пола и кремавото сако, пристегнато на кръста със син лачен колан. Очевидно не одобри синьо-белите ми обувки. След като спря да ме оглежда, както фермер оглежда прасе на тържище, тя дръпна дълго и театрално от цигарето. (Личеше си, че е само за ефект, защото издиша съвсем малко дим.) Начервените ѝ устни бавно се разделиха и тя се усмихна. Гледаше ме, както хищник гледа своя ходещ обяд — кървящ, ранен елен, — няма да му отнеме много време да го разкъса, но все пак в бедното създание са останали достатъчно сили, за да му осигури малко забавление.

— Саф-арон. — Усмивката ѝ става още по-широка. — Харесва ми името ти. — Усетих съвсем лек ямайски акцент, толкова лек, че се зачудих дали не съм си въобразила. — Става. Всъщност мисля, че е идеална.

Леля Бети извърна тънката си, леко сбръчкана шия към Джоел и усмивката ѝ нарасна още повече.

— Пепелник. — Махна с ръка към синьо-белия порцеланов пепелник на пиковия бюфет. — Родителите ти ще я намразят — информира го тя. — А това ме кара да я харесвам още повече.

— Лельо Бети! — засмя се Джоел, когато ѝ подаде пепелника, върна се до мен и небрежно ме хвана за ръка. — Не ѝ обръщай внимание. Тя обича да предизвиква противоречия.

— Само аз ли? — попита тя, усмивката вече заемаше по-голямата част от лицето ѝ.

— Леля Бети ми купи първата готварска книга и престилка, когато бях на седем — каза Джоел. — Тя отприщи любовта ми към готвенето.

— Да, родителите му смятат, че по тази причина не отиде в Кеймбридж — засмя се тя. — Още ме мразят заради това.

— Лельо Бети!

— Вярно е. Но не ми пука. Затова и няма значение, че мама и татко Макълрой ще те намразят, скъпа ми Саф-арон — аз те харесвам. А в това семейство думата ми е закон.

— Не ѝ обръщай внимание — каза Джоел. Усмиваше се снизходително на леля си, но не отрече: в неговото семейство думата на леля Бети беше закон. И родителите му щяха да ме намразят.

Още един кабинет, още един човек, който е смутен, напрегнат, разлиства документи и не спира да се прокашля.

Какво ли става пък сега? Нима тази жена ще ми каже, че и шейсет и шест годишната леля на Джоел е бременна?

Фелиша Ларо най-сетне се обляга в голямото черно кожено кресло и ме поглежда с напрегната усмивка. Тупираната ѝ коса прилича на сребристорбяла завеса около лицето ѝ, тя е дребна и доста закръглена, но бледозеленият костюм добре подчертава фигурата ѝ.

Подобно на училищния директор и тя се притеснява да говори с мен, не само заради онова, което трябва да ми каже, но и защото не знае как да говори с човек като мен, с жена, чийто съпруг е бил убит. Този старчески дом сигурно е пълен с вдовици, жени, чиито съпрузи са умрели и са ги оставили сами, но колко от тях са преживели това, което преживявам аз? Дали някоя от тях вечно ще носи образа на голям кухненски нож, щръкнал от корема на съпруга ѝ, който кърви до смърт повече от час в канавката на път, на който никога не е стъпвала? Ако някоя от тях беше като мен, би се чувствала ужасно в присъствието на тази жена. Тя ще е смутена, изнервена и най-вече — неискрена.

— Госпожо Макълрой, радвам се да ви видя — казва тя ведро.

Въздъхвам. „Едва ли“. Въздъхвам отново, дълбока, подразнена въздишка. Цяла сутрин се опитвах да попреча на Зейн да дразни

Фийби, след това седяхме в лекарския кабинет, в който Фийби не каза нищо на лекарката, после се намесих, когато тя започна да откача при мисълта, че трябва да пие фолиева киселина и да ѝ направят ехограф. Това беше последвано от шофиране по път М25, който избягвам винаги когато е възможно, за да стигна дотук.

— Извинете, но не се сещам и за една основателна причина да ме извикате тук така бързо, ако става дума за добри новини.

Чертите на госпожа Ларо потрепват, изпърхват, сякаш излезли от контрол. С ужас осъзнавам, че тя се опитва да изобрази съчувствена и внимателна усмивка — нещо, което явно не ѝ се удава лесно.

— Права сте, разбира се — казва тя. — Тази среща няма да е много лесна.

— А къде е тя? — питам. Наистина очаквах да заваря леля Бети на стол, в същата поза, която Фийби беше заела в кабинета на директора, в очакване някой да ми каже какво е направила. — Мислех, че ще е тук.

— Решихме, че е най-добре първо да поговорим без нея — казва госпожа Ларо.

— Защо, какво е направила?

— Опитваме се да проявяваме разбиране — казва тя внимателно, — след, след събитията... след като съпругът ви... след като...

Сега трябва да се хвърля в морето от смущение, в което се дави тя, за да я спася, да я накарам да спре да се запъва, като довърша: „След смъртта на съпруга ми“, но нямам такова намерение. Ще остана, където съм и ще я чакам да отприщи хаоса отгоре ми, което и ще направи. Хора като госпожа Ларо никога не искат да те видят, ако не им трябва пари или ако не възнамеряват да те уволнят, а понякога и двете.

7 години преди Онзи ден (март, 2004)

Лицето на леля Бети бавно се превърна в сложно изображение на презрение и ужас, когато най-сетне проумя думите на Джоел.

— Да живея с вас? — изсъска тя с отвращение. — *Да живея с вас?* Вие не пушите, почти не пиете, не съм сигурна дали и онази работа правите, макар че имате две деца. Винаги съм се питала дали не сте използвали изкуствено осеменяване. Предпочитам да ида в най-

близкото гробище и да започна да си копая сама гроба. — Намръщи се строго на Джоел, после ме удостои със същото изражение. — Не искате да живея у вас. Аз съм егоистична, груба и по-мърлява от онова розово създание от детските книжки. Не бих се пожелала и на най-лошия си враг.

Джоел изглеждаше посърнал, тази ситуация много му тежеше. Беше решил, че ще е най-добре леля Бети да живее с нас след злополуката. Преди няколко дни се беше подхлъзнала под душа и изпадна в безсъзнание. Оказа се, че има пукнатина на лявата тазобедрена става и тъй като винаги беше живяла сама, тя бе крещяла от болка, докато се е влачила от банята по покрития с килим коридор до спалнята, където бил телефонът ѝ. Не можеше да живее повече сама. Всички го знаехме и го бяхме приели. Джоел реши да я помоли да се премести при нас.

— Признайте си, не искате да живея с вас, нали Саф-арон?

Леля Бети се обръщаше към мен, защото знаеше, че бих могла да убедя Джоел, че идеята е лоша.

— Разбира се, че искаме да живееш с нас — отговорих, защото наистина искахме. Ние я обичахме и искахме да е в безопасност. С Джоел много се разстроихме и плакахме, когато разбрахме, че е била сама, докато е изпитвала такава болка.

Тя се засмя горчиво. Поклати глава.

— Вие двамата сте откачили, да знаете. Искам да отида в някой от онези старчески домове, където ще имам собствен апартамент, че може и да срещна приятни вдовци, готови да похарчат седмичната си издръжка, за да ме позабавляват.

— Наистина ли искаш да отидеш в старчески дом? — попитах я аз.

Тя се ухили и кимна дяволито. Не бях сигурна дали Джоел вижда, че въпреки усмивката, въпреки че ни отказва, тя е ужасена. От нахлуващите години, през които ще трябва да се влачи, за да получи помощ, заради изборите, които е направила през живота си. В очите и обаче горяха пламъчетата на гордостта. Тя не смяташе да се извинява за начина, по който е изживяла живота си. Трябваше да прекараш само пет минути в нейната компания, за да осъзнаеш, че се е насладила на всяка секунда от него и иска да запази тази независимост възможно най-дълго. Ако живееше с нас, щеше да умира бавно и протяжно от

скука. Можех да я разбера. Когато си обиколил целия свят, когато си била една от първите чернокожи жени, които са получили главна роля в пиеса в Уест Енд, когато напомняш на всички, готови да те слушат, че си била по-хубава от Ърта Кит, когато всеки ден казваш на света, че над шейсет години си правила нещата по твоя начин, много благодаря, последното, което искаш, е да живееш в къща с четири спални в Брайтън с господин и госпожа Скука и техните две деца. Независимият живот, в който все пак има кой да ти помогне в нужда, щеше да позволи на всички ни да се преструваме, че тя още може да бъде каквато иска да бъде, без значение колко е стара.

Следващите пет уикенда с Джоел се редувахме да опаковаме вещите ѝ. Сложихме повечето на склад и тя се премести в Роуз Бей Мейнър след три месеца.

— Както казах, госпожо Макълрой, опитвахме се да проявяваме разбиране, но мислим, че е време леля ви да се изнесе — казва Фелиша Ларо. „Сенди Фийлдс“ е третият дом, в който я настаняваме. Другите не „ставаха“.

— Какво е направила? — питам отново, докато се чудя колко ще ми струва въпросното „изнасяне“. В последния дом се беше сбила с друга обитателка, защото не ѝ харесвал начина, по който я гледа. Леля Бети пропусна да спомене, че нарушила най-безцеремонно етикета във взаимоотношенията със срещуположния пол. Горката женица, която се беше сбила с леля Бети, тихо и внимателно беше обработвала един вдовец с чаши чай, следобедни разходки и съвместно слушане на Радио 4. До деня, в който леля Бети се нанесла, попитала го дали ще ѝ вземе питие и в общи линии оттогава започнала връзка с него. Коства ни доста пари, за да потушим случая и да избегнем потенциално обвинение в нападение, макар че леля Бети технически се беше отбранявала.

— Може би ще е по-лесно да изброя какво не е направила — казва госпожа Ларо без капка хумор.

— Разбирам.

— Поводът да ви се обадя обаче е, че беше хваната в... *интимни отношения* с друг живущ в едно от забранените за външни лица помещения в главния комплекс.

— Господи! — въздъхвам.

— Членът на персонала, който ги завари, беше много разстроен.

— Старите хора правят секс, нали знаете? — казвам аз, сякаш с гласа на леля Бети, пренебрегвайки факта, че сигурно ще съм травмирана завинаги, ако вляза в стая и заваря двама да правят секс — без значение от възрастта им.

— Да, но насаме, не мислите ли? — отвръща тя кисело.

— Какво ще стане сега?

— Ние смятаме... Нямаме избор, освен да помолим леля ви да напусне.

— Да напусне? — отвръщам изморено. — Само тя, доколкото схващам?

— Моля?

— Мъжът, с когото са я хванали, той ще бъде ли изгонен, защото го е направил на обществено място, или само леля ми?

Веждите на госпожа Ларо заемат позиция, която подсказва, че се готви да ме сложи на мястото ми. Вероятно го е опитала и с леля Бети, но не ѝ се е получило. Стоим тук от десетина минути, достатъчно време познавач на хората като госпожа Ларо да схване, че няма вероятност да се държа като леля Бети, каквото и да ми каже.

— Ако беше само този „инцидент“, щяхме да си затворим очите. Но само за последните три месеца леля ви успя да подпали килима в апартамента си три пъти, уговори няколко други живущи да тръгнат на автостоп до съседния град, за да идат на кино, и беше видяна да се разхожда наоколо само по горнище на бански и минипола, въпреки че знае какъв е дрескодът. Накратко, истинско чудо е, че издържахме толкова дълго.

Бузите ми се издуват като балони до пръсване и аз издишам бавно.

— Кога искате да се изнесе? — Един месец ще ми е достатъчен да ѝ намеря ново място; може да се оправя и за две седмици, ако побързам.

— Тя тъкмо си взима довиждане и може да я вземете на тръгване?

— Моля?

— Вещите ѝ са опаковани и готови. Всичко, което не успеем да поберем в колата ви, ще ви бъде изпратено за наша сметка. И вече се

разбрахме да ви възстановим таксата за този и миналия месец като знак на добра воля.

— *Какво?*

— Знам, че сигурно ви идва изневиделица. Повярвайте ми, искахме да ви кажем по-рано, но тя настоя, че така е по-добре. Каза, че ще е по-лесно след онова, което всички сте преживели напоследък.

— И вие ѝ повярвахте?

— Защо да не ѝ повярвам? — отвърща тя с победоносен поглед.

Този отговор и изражението ѝ са отплатата, задето не сме ѝ помогнали по-рано. Оглеждам отново кабинета ѝ: бюрото е неестествено лъскаво; цялото обичайно канцеларско снаряжение — телбод, подложка за мишка, моливник, машинка за тиксо, кутийка за контактни лещи — изглеждат нови. Сякаш наскоро са подменени, сякаш някой се опитва да изличи всички следи от нещо ужасно, например факта, че шейсет и шест годишна жена, която е проклятието на живота ти, е правила секс на това бюро. Леля Бети го е направила тук, сигурна съм.

Много се надявам точно ти да си ги хванала в крайно неприлична поза — мисля си. — Нека ти е за урок.

— Леля ви подписа всички необходими документи, затова не е нужно да се занимавате с това.

— Е, добре, тогава да продължаваме, нали? — казвам аз.

Това е най-лошото от всичко, знаеш ли. Джоел? — казвам му в мрака на стаята ни, втренчена в мястото, където би трябвало да бъде. — Колкото и да е трудно, защото имам деца, защото има хора, които разчитат на мен, аз просто трябва да продължавам.

Леля Бети закопчава предпазния колан, настанена на задната седалка. Сгънаха двете облегалки до нея, за да натоварят багажа ѝ. Нещата ѝ напълниха багажника, заеха повечето място отзад и са натрупани на седалката до мен.

— Можеш да се правиш колкото си искаш на непокорна — казвам ѝ, когато сяда отзад царствена, мълчалива, агресивна и неразкаяна.

В типично за Фийби изражение, тя извива начервената си в розово лъскава горна устна и извърта очертаните с черно очи към прозореца, за да дари хората отвън с широка усмивка. Обратите в този априлски следобед са абсолютно непредвидими, никога не съм виждала толкова много хора да изпращат някого, който не е знаменитост, но тук, около шейсетина души на различна възраст и посивели в различна степен коси, стоят, седят в инвалидни колички или се облягат на бастуни на покритата с чакъл алея и махат за довиждане на леля Бети.

— Само да се изясним — добавям над хрущенето на гумите, — все по някое време ще се наложи да говориш с мен.

ШЕСТА ГЛАВА

Имоджин и синът ѝ Ърнест тъкмо си тръгват, когато спирам пред къщата.

Явно са оставили Зейн след училище, защото им е казал, че Фийби днес си е у дома. Имоджин винаги е възпитана, спокойна и уравновесена. Тя е домакиня на пълен работен ден и затова често предлага на Зейн да ходи у тях, да го взима от училище и да остава при тях с преспиване. Омъжила се е млада, затова има двадесет и една годишен син и осемнайсетгодишен син, както и десетгодишния Ърнест. През последните осемнайсет месеца тя беше от голяма помощ за Зейн. И за мен.

Слизам от колата, докато те вървят по късата бетонна алея пред къщата. Срещаме се пред черната метална порта и спираме на тротоара да поговорим. Без дори да погледна към него, усещам, че големите зеленикаво пъстри очи на Ърнест са вперени в мен. Той винаги се вира така в мен, безмълвно и подозрително. Когато със Зейн са заедно в дневната или в неговата стая, или дори когато са в кухнята и аз се занимавам с нещо, той говори бързо и енергично. Но присъединя ли се към тях, приближа ли ги, се затваря и млъква, превръща се в ококорен манекен.

Просто го е страх от теб, обясни ми небрежно Зейн, когато го попитах за това.

— *Защо?*

Не знам, просто го е страх — каза той, сякаш това беше някакъв отговор.

— О, здравей — казва Имоджин.

— Здравсти.

Леля Бети още седи в колата, чака да ѝ отворят вратата. Тя е принцеса все пак и очаква хората да тичат по нея. Често ѝ угаждам, но

не и днес. Днес тя престъпи границата и вироглавото ѝ мълчание по пътя към дома не облекчи положението.

— Благодаря ти, че докара Зейн — казвам на Имоджин. Погледът на Ърнест не потрепва, не се променя. — Наистина го оценявам.

— За мен беше удоволствие, както винаги. — Имоджин се приближава и снишава глас. Нямам представа защо, сами сме на улицата. — В училище всичко ли беше наред онзи ден? Тъкмо попитах Фийби, но тя не беше много разговорлива.

Обичам Имоджин. Мога да ѝ се доверя, да разчитам на нея, но не мога да ѝ кажа това. Наистина нямам нужда от още осъждане. Подозирам, че ще ме съди, както всички, които знаят. Дори Фин, който направи всичко по силите си да ме успокои онази нощ, сигурно ме упреква. И са прави — всеки разговор с Фийби ми напомня къде съм сбъркала, къде съм пропуснала възможност да я насоча, да ѝ покажа правилния път. Дори да не ме послуша, тези разговори — колкото и да са трудни — ще чакат някъде там, като помощен генератор в съзнанието ѝ, готови да се включат и да ѝ помогнат, ако има нужда от напътствие.

Провалих се с нея — и то повече от зрелищно — и не, нямам нужда от още упреци в некомпетентност точно сега.

— Да, всичко беше наред. Е, ще бъде — трябва първо да изгладим някои неща.

— О, добре. — Угриженото ѝ лице омеква. — Толкова се притеснявах. Ти преживя много и беше така смела, не бих понесла, ако ти се случи още нещо.

Аз също, мисля си.

— Има ли някой в колата ти? — пита ме тя. Обръщам се към синята си кола с четири врати, спряна малко по-надолу от къщата. Леля Бети не е помръднала оттам, но е свалила прозореца, за да чува какво говорим, макар че се преструва на заспала. Не спи, но вероятно си мисли, че ако изглежда заспала, ще говорим по-свободно и ще ѝ дадем възможност да узнае част от тайните ни.

— Да. Това е лелята на Джоел, Бети. Виждала си я на... на... погребението. Тя изпя химна, вместо да го прочете.

С черна рокля и черна шапка, леля Бети се изправи зад амвона, сложила брошурата за службата пред себе си. Прокашля се, сякаш ще

започне да чете, и бавно вдигна поглед, който спря на мен. Фийби и Зейн, които се притискаха от двете ми страни.

Усмихна ни се и започна да пее. Гласът ѝ се понесе над пелената от скръб в църквата, утеши всеки, до когото се докосна, и насълзи всички очи. Не знаех, че може да пее така, нито че може да накара песента да звучи толкова омагьосваща, и всеки път, щом се сетя за това, цялата настръхвам. Направи го, за да даде на Джоел нещо специално, нещо, което да ни напомня за специалното място, което имаше в сърцето ѝ.

— О, да — казва Имоджин. — Мислех, че живее някъде близо до Мидълсекс? На гости ли идва?

Не, изхвърлиха я от старческия дом, защото се чука на бюрото на директорката. Ще остане тук, докато ѝ намеря друго място.

— Ами да, нещо такова.

— Изглежда заспала, искаш ли помощ?

— Не, вече направи достатъчно за мен. Благодаря ти. Ще се видим по-късно.

Имоджин неохотно прегръща сина си и тръгват по тротоара. Изчаквам, докато се качат в колата си и отпътуват, преди да отворя портата, за да вляза. В това време се случва чудо: леля Бети отваря вратата на колата и слиза. Царствено и величествено, разбира се, но е малко странно да видиш, че прави нещо толкова обикновено. Естествено, тя има причина да отвори вратата сама и да слезе без чужда помощ.

— Не ми харесва тази жена — казва тя. Очите ѝ — неодобрителни и презрителни — се взират в посоката, в която е отпътувала Имоджин.

— Сигурна съм, че това ще я съсипе — отвърщам кисело.

— Дете, тя е вампир, който се храни със скръб. Храни се от чуждата мъка. — Не коментирам и тя добавя: — Аз съм стара, забрави ли? Тук съм от много, много години. Изгубила съм твърде много хора и съм виждала неведнъж такива като нея. Те имат нужда другите да са съсипани, за да се чувстват полезни. Впиват се в тях и живеят от тях.

— Ти дори не говори с нея сега и сигурно си говорила най-много пет минути на погребението, как може да правиш такива смели предположения?

— На моята възраст не ти трябва много време, за да разбереш какви са хората.

— Очевидно.

— Не харесвам тази жена — повтаря леля Бети.

— Вече го каза. И ми се струва невероятно, че стоиш тук и най-нагло говориш тези неща за моя приятелка, след като не продума повече от три часа. Може да съм странна, но си мислех, че мога да очаквам едно извинение или дори просто обяснение.

Отвърща ми с мълчание.

— Прибрах се! — викам на децата. Жената зад мен се прокашля.
— *Прибрахме се!* — поправям се аз.

Не очаквах някакво стремително посрещане, но е унизително съвсем да не те забележат. В дневната Фийби е на дивана с телефона си; Зейн държи контролера на ексбокса, играе на „Междузвездни войни“.

— Прибрахме се! — повтарям, този път по-силно.

— Здравсти, мамо — вика Зейн. Той дори не си прави труд да обърне глава, за да го изрече през рамо, остава втренчен в екрана.

— Не сте ли поне малко любопитни кой е с мен?

— Чичо Фин? — отвръща Зейн все така невъзмутимо; от Фийби продължава да струи тишина.

— Мисля, че ще се съгласите, че аз съм много по-интересна от онзи жираф, който твърди, че ви е чичо — казва леля Бети. Отваря ръце и пристъпва напред, за да им осигури по-свободен достъп до себе си.

— Лельо Бети? — крещи Зейн. Хвърля контролера и веднага скача. Втурва се към нея, буквално ме изблъсква настрани, за да я прегърне. Фийби най-сетне се завръща от света на телефона си и лицето ѝ грейва, сякаш е Коледа. Пуска телефона и се изправя, готова да чака на опашка за прегръдка от леля си. Вина се просмуква в сърцето ми: не сме я виждали от рождения ден на Фийби през февруари, повече от три месеца. Джоел преди ходеше поне веднъж месечно при нея, защото тя си няма никой друг, и често водеше децата. Тя очевидно им липсва и аз трябваше да продължа тези посещения, но не го направих. Изминалите два дни ме накараха да се питам какво

правя с живота си. Да, вечно съм заета, вечно съм на педал, но като че ли съм била на автопилот през цялото време, пропускайки огромни, важни парчета време.

Леля Бети оглежда Фийби, както огледа мен при първата ни среща — търси слабост, която ще ѝ даде повод да подразни своята любима племенница.

— Е, май си била много заета малка пчеличка? — казва тя с лукава игрива усмивка.

Фийби, която вероятно е забравила какъв лукав търговец е леля ѝ, като че ли става три метра висока, лицето ѝ се разкривява и се извъръща към мен.

— Казала си ѝ, че съм *бременна*? — крещи тя. — Не мога да повярвам!

Смаяна, леля Бети отстъпва назад и примигва от ужас. Зейн спира да я прегръща, извърта се и се взира с отворена уста в сестра си.

Как може някой от поколението, което се „чука“, да направи такава глупава грешка?, питам се аз.

— Майка ти не ми е казала нищо — заеква леля Бети. Не съм я виждала така паникьосана, тя никога не показва, че съжالياва за нещо сторено или изречено, затова ми е странно, че говори толкова внимателно, както беше странно, че сама слезе от колата. — Аз казвам така на всички, за да ги накарам да издадат някоя тайна. Нали разбираш? — Продължава да ме гледа умолително, търси помощ с красиво гримираните си очи. Аз не ѝ обръщам внимание. Дори да знаех как да говоря с Фийби, без да я вбеся, а аз не знам, пак не бих помогнала на леля Бети в този случай — едно извинение няма да ѝ навреди.

— Извинявай, Фийби, наистина нямах представа каква е ситуацията.

Зейн е затворил уста, но се е вторачил в корема на сестра си. Всеки момент ще посегне да го докосне. Той се изумява от бременни жени. Знае как се правят бебетата, но напоследък е любопитен как така остават в корема ти толкова дълго, как се чувстват вътре и дали усещат, ако ги побутнеш. Винаги съм нащрек, когато минаваме покрай бременна жена, в случай че се наложи да го възпра, ако реши да докосне корема ѝ. Освен това трябва да го помоля да не казва на

никого. Ще е голямо бреме за едно дете, но докато Фийби не реши какво да прави, е най-добре никой да не разбира.

Лея Бети мълчи. Не е свикнала да се извинява, сигурно усеща странен и неприятен вкус в устата си, вкус, който със сигурност няма да иска да почувства отново.

Всички се взираме във Фийби и мълчим — чакаме някак да ни подсказе какво да сторим, чудим се какво ще направи сега, когато се разкри. И очевидно тя решава да избухне в неконтролируем плач.

СЕДМА ГЛАВА

След тази лудост, след като семейството ми беше подкарано към леглата, аз взимам пощата и сядам до кухненската маса. Включила съм само лампата над печката и оставам неподвижна за миг, за да си поема дъх.

Зейн и Фийби са заспали, леля Бети разопакова някои от вещите си; повечето обаче са на купчини в ъгъла на дневната. Със Зейн успяхме да ги донесем дотам от колата и аз признах поражението си — нямаше да мога да ги отнеса до стаята ѝ на третия етаж. Зейн беше толкова изтощен и едва събра сили да възрази, че има риба за вечеря.

Фийби, която според мен беше по-разстроена, че се е разплакала пред нас, отколкото, че разкри тайната си, се скри в стаята си до вечерята, по време на която изражението ѝ ясно показваше, че не иска да повдигаме отново въпроса.

Леля Бети беше гузна и мълчалива и дори предложи да измие чиниите, за да покаже колко съжалява (задето е разстроила Фийби, а не защото ме принуди да се нанесе така).

Всички тръгнаха по стълбите по едно и също време и аз седнах на леглото на Зейн и го попитах дали ще може да опази тайната на Фийби засега.

— Много ясно! — отвърна той. — Не знаеш ли как бебетата влизат вътре? Няма да кажа на никого, че е правила това! — после добави. — Направила го е, нали?

— Да — потвърдих аз.

Вече мога да седна до масата и да остана сама. Прекарвах доста време тук, защото това беше любимата стая на Джоел. Всички други в къщата обзаведохме заедно, но тази той обзаведе сам. Знаеше точно какво иска — готварската печка там, хладилникът от неръждаема стомана зад мен. Двойната мивка, декоративните бордюри на белите мраморни плотове, рафтове по стените за сухи продукти, билки и масла. Белите плочки на пода. Всичко това бе негова идея, идеята му за съвършената кухня, в която да създава кулинарните си изкушения (и

многобройните, многобройни катастрофи, но никога не говорехме за тях).

Понякога си представям, че мога да го усетя тук, че мога да го видя как стои до печката с дървена лъжица в ръка и се обръща постоянно, за да говори с мен или да погледне резултата на футболния мач на телевизора на стената отзад. Спомням си го как стои до плота с вилица в ръка и разбърква тесто за боровинкови мъфини без глутен. Усещам го как отваря хладилника и се взира в него, чуди се какво точно иска. И го чувам как тананика, облечен с черната престилка с Рън Ди Ем Си точно преди да започне да готви.

Кухнята е нещо повече от готварските му книги, наредени спретнато до дървения блок с ножовете, и редицата подправки на перваза на прозореца или колекцията тигани и прибори, която е събрал. Тя е неговото присъствие, до масата, до мивката, до фурната, до прозореца, до задната врата, преди да излезе. Спомням си как беше навсякъде в тази къща, но предимно тук. Това беше неговото място.

Вяло преглеждам пощата. Повечето пликосе са бели или кафяви и съдържат искания за пари, затова мога да ги игнорирам засега. Напоследък сметките не карат стомаха ми да се свива от ужас, че няма да мога да ги платя, но все пак не ги отварям веднага. Месеците след смъртта на Джоел се опитвах да уредя „делата“ му, обещах си, че няма да допусна нещата да станат толкова неорганизирани отново. Ще държа всичко в ред, за да може онзи, който ще урежда моите „дела“, да се справи по-лесно. Но пак позволих да ми се изплъзне. Отново. Трябва да въведа ред, трябва да организирам нещата.

Сред сметките, брошурите и рекламите има едно писмо. То е в кремав плик без пощенска марка или печат, но е адресирано до *Сафрон Макълрой* с пълния ми адрес. Въртя го замислено в ръцете си. Официалното изписване на адреса предполага, че човекът е искал да го пусне по пощата, но си е променил решението и е изминал пътя дотук. Предполагам, че живее далече, иначе защо изобщо ще ми пише?

Писал е със синьо мастило и почеркът е равномерен, но не и красив, съдържан, но и малко нестабилен. Адресът е написан на равни редове точно в центъра на плика. Не разпознавам почерка, а и много малко от познатите ми биха ми писали писмо. Мама би ми писала, но го прави рядко напоследък и няма да дойде от Лондон, за да го пусне в кутията ми. Плъзгам пръст под капака на плика и го разкъсвам.

Онзи ден (26 октомври, 2011)

— Наистина съжалявам, че трябва да ви съобщя това — казва жената. Млъква и поглежда към мъжа до нея за помощ.

— Съпругът ви е претърпял инцидент казва той.

Инцидент. „Инцидент“, но не „злополука“.

— Добре ли е? Къде е той? Може ли да го видя?

— Съжалявам — казва жената. — Много съжалявам.

Пръстите ми са сковани, тялото ми е сковано, цялото ми същество внезапно остава без въздух. Десетки малки къпини падат на земята, после трясъкът на бялата керамична купа, която се удря в бяла керамична плочка.

Събарям стола, докато се отблъсквам от масата, далеч от писмото, което съм отворила и съм започнала да чета.

Стоя в центъра на стаята, треперя и се вирам в двата кремави листа А4, изписани на ръка, сгънати прилежно на три, които сега са разтворени като извърната длан на масата.

Внезапно вече не съм тук. А пак съм там.

В кухнята свети. Малко след два часът е. Отварям вратата с купата къпини в ръка, но се налага да покана бързо посетителите, защото не съм затворила крана на мивката. Те ме следват в кухнята и докато посягам да затворя крана, се питам кои са всъщност и защо ги поканих, без да разбера.

Завъртам хромирания кран и се обръщам бавно и предпазливо към тях.

Виждам се съвсем ясно. Виждам се как чувам новината, шпионирам Сафрон Макълрой, докато тя разбира, че съпругът ѝ е бил откраднат под вечно зоркия ѝ поглед.

Гледам как осъзнавам думите, виждам се как изпускам купата и разбирам какво ме кара да залитна назад към плота.

Знам какво си мисля: *Не трябваше да избирам къпини.* След миг ще погледна към мъжа и жената полицаи, които стоят мълчаливи пред

мен, и ще попитам:

— Къде са децата ми?

Пак съм тук, писмото ме изтръгна от настоящето и ме катапултира осемнайсет месеца назад. В *онзи ден*. Не е като пропадането в дупките на спомените, които могат да ме утешат или объркат, бях завлечена тук. Пленена съм тук, за да го преживея отново.

Ето защо се опитвам да не мисля за *Онзи ден*. Ето защо се опитвам да не мисля изобщо за тогава. Ето защо се опитвам да остана безчувствена и в безопасност; ако си помисля за това, ще трябва да го преживея отново.

ОСМА ГЛАВА

Онзи ден (26 октомври, 2011)

— Много съжалявам, че трябва да ви съобщя това — казва жената. Замълчава и поглежда към мъжа до нея за помощ.

— Съпругът ви е претърпял инцидент — продължава той.

Инцидент. Инцидент, не „злополука“.

— Той добре ли е? Къде е той? Може ли да го видя?

— Съжалявам — казва жената — Много съжалявам.

Пръстите ми са сковани, тялото ми е сковано, цялото ми същество внезапно остава без въздух. Десетки малки къпини падат на земята, после трясъкът на бяла керамична купа върху бяла керамична плочка.

Онзи ден

— Къде са децата ми? — питам ги. Очите ми са широко отворени и обезумели, взираат се в тях. В него и в нея. Двама непознати, които стоят в къщата ми, когато аз дори не знам къде са децата ми.

Те се споглеждат объркани, после поглеждат мен.

— Къде са децата ми? — питам отново, този път гласът ми е на ръба на паниката.

Жената казва:

— Предполагам, че са на училище.

— Не — клатя глава. — Това не е редно, не може. Не бих ги пуснала на училище в такъв момент. Бих ги оставила тук при мен. Не бих, просто не бих.

— Ще се обадя по радиостанцията някой да се свърже с училищата им и да провери — казва мъжът. — Къде учат?

— В „Сейнт Каролин“, точно зад ъгъла, и в „Сейнт Алисън“, в Хоув.

— Веднага се връщам.

— Не, аз ще ида до „Сейнт Каролин“, то е точно зад ъгъла. Така ще проверя по-бързо.

Жената в униформа застава на пътя ми и буквално ми пречи да изляза от стаята, от къщата. Пречи ми да се втурна по улицата към училището на Зейн и да крещя името му, за да се уверя, че е добре.

— Не, не, госпожо Макълрой, най-добре оставете това на нас. Ще го изплашите, ако се появите така внезапно — казва тя, докато мъжът излиза, за да се обади по радиото си.

— Мислите, че и с тях се е случило нещо, така ли? — питам истерично и се напрегам да чуя какво говори той в радиото.

— Не, разбира се, че не — казва жената, неубедително и затова ужасяващо.

Онзи ден

Той е толкова неподвижен. Спокоен.

Трябва да го събудя, да му напомня, че не е нито времето, нито мястото за сън. И защо е с дрехите под чаршафа? Той винаги спи гол, не може да понесе мисълта, че дрехите ще го ограничават в съня му.

Какво си мисли, че прави, да спи по това време? Той има жена, която да целуне със студените си устни, има деца, които чакат да се боричкат с него. Има най-добър приятел, който ще се опитва да го убеди да излязат на по бира или повече. Има родители, които не биха показали открито неодобрението си към съпругата му и житейските му избори... за около седмица. Има леля, на която трябва да купи бутилка скъп портвайн. Има живот, който трябва да живее. Не е време за спане, за почивка, за неподвижност.

— Това вашият съпруг ли е? — пита ме мъжът до мен.

Би трябвало да кажа „не“, защото това не е моят съпруг — той е жизнен, шумен, винаги дразнещо енергичен — това не е той. Но не казвам „не“. Кимам и прошепвам: „Да“.

Пръстите ми автоматично посягат да погालят челото му, да завъртят малкото кичурче, което е започнало да се развива, да свия длан до лицето му. Всичко онова, което правя, за да го докосвам, да се свързвам с него десетки пъти на ден.

— Съжалявам — казва мъжът, ръката му стиска като менгеме моята и ми пречи да го докосна. — Не може да правите това.

Лицето ми се разкривява от неразбиране. Поглеждам го, после очите ми се стрелват към дребната помощничка в моргата, която веднага извърща своите, докато устните ѝ се извиват печално. Пак се вирам в мъжа.

— Съжалявам — повтаря той с много повече състрадание. — Това... Той вече е местопрестъпление. Ако го докоснете, може да разрушите доказателство и да замърсите част от местопрестъплението.

Той не е местопрестъпление, той не е доказателство — отговаря свитото ми гърло. — Той е мой съпруг. Той е баща на децата ми. Той е моят Джоел.

5 дни след Онзи ден (октомври, 2011)

— Можете ли да ни кажете нещо за съпруга си, което да ни помогне да открием онзи, който му причини това? — пита мъжът. Същият, който дойде да ми съобщи новината, същият, който ме заведе в моргата на болницата. Мисля, че ми е зачислен, нещо като офицер за свръзка със семейството — защото, когато каза, че Фийби и Зейн са на училище, аз не се сдържах, прегърнах го и се разплаках от облекчение. Мисля, че според тях сме установили връзка. Затова е винаги наблизко. Когато другите полицаи идват, той сяда до мен, нещо като утеха. Понякога, като сега, ми задава въпроси вместо тях.

— Можете ли да ни кажете нещо за съпруга си, което да ни помогне да намерим онзи, който му е причинил това? — Въпросът е изписан във въздуха между нас. Аз го премислям отново и отново.

Мога да им кажа много за съпруга си, но не точно сега. Не мога да си спомня и едно нещо за него. Как бих могла? Аз пазя усещането си за него, нещата в главата ми, които ме карат да се усмихвам, как да ги опиша обаче? Топлината му? Как да опиша нечия способност да привлича хората към себе си, защото е топъл като слънцето? Как да опиша волтажа на усмивката му? Как да кажа, че ме караше да се чувствам свършена? Как да го направя? Ако не мога да опиша това, ако във вселената няма достатъчно думи, за да опиша това, какъв смисъл има да говоря за него? Всичко друго не е важно; всичко друго е глупаво и незначително.

— Не знам кой го е направил — казвам аз. Не за първи път. През последните пет дни им го повтарям. Те не ме слушат.

— Да ви е казал нещо? Знаете ли да е бил в лоши отношения с някого? Беше ли притеснен за нещо? Може да е нещо дребно, нещо, което сте сметнали за маловажно, но да е следата, която ни трябва.

Явно не се изразявам правилно.

— Не познавам човек, който би могъл да го направи — казвам. Точно това имам предвид. — Не познавам човек, който би направил подобно нещо. Не знам какво да ви кажа.

Другият мъж изглежда състрадателен. Кима, сякаш най-после е разбрал какво им говоря, после казва:

— Разкажете ни за приятелите му? За колегите му. Да сте имали странно усещане за някой от тях?

Той не разбира. Никой не разбира.

— Не познавам човек, способен на това. Моля, спрете да ме питате. Не знам. Искам да знам, искам да помогна. Но не знам. Не знам. Не знам.

Първият, онзи, който е винаги тук, пие чая ми, винаги е до мен, когато се обърна, внезапно разбира.

— От шока е — казва внимателно. — Ще стане по-леко, когато започне да отминава. За нещастие сега е най-важното време, в което да ни помогнете да открием чудовището, което го е направило.

— Не е било чудовище — казвам му. — Чудовищата не са истински. Ако го беше направило чудовище. Джоел нямаше да... Чудовищата не са истински. — Говоря така от шока, разбира се. Чудовища съществуват. Те са много, много истински.

2 седмици след Онзи ден (ноември, 2011)

— Бихме искали да участвате в телевизионно обръщение, за да подтикнем някой да сътрудничи с информация относно смъртта на съпруга ви — казва моят офицер за свръзка. Той е загрижен, тих, леко покровителствен, седнал близо до мен на дивана, докато другите полицаи стоят до камината.

— Не — отвърщам и клатя глава.

— Не ли, госпожо Макелрой? — пита той.

— Вече ви казах, че е Макълрой — отговарям изморено. — Не, няма да го направя. Няма да седя пред телевизионни камери и да се моля на един убиец.

— Няма да се молите, ще се опитате да накарате някой да си спомни нещо, което е видял и не си дава сметка. Освен това искаме да покажем на всеки, който знае нещо, какво страдание е да стоите в неведение. Искаме онзи, който има някаква информация, да осъзнае, че не бива да мълчи.

Вероятно е прав, трябва да се припомни на хората, че Джоел не е просто някакъв мъж, чиято снимка виждат по новините и вероятно се е озовал на погрешното място в погрешния момент. Той е истински, той е човек, той е мой.

Помолете родителите му да го направят — предлагам аз компромис.

— Наистина смятаме, че ще е по-добре да сте вие — опечалената вдовица — казва другият.

Хората трябва да разберат, но аз няма да го споделям с никого. Изгубих го физически и имам само откъслеци от време — между попълване на формуляри, грижите за децата, работата, организирането на живота ми, — в които да мисля за него. За него, не за смъртта му, не за разследването, а за него, като за човек, който е минавал през живота редом с мен. Няма да споделям тези безценни моменти с никого, нито с познатите си, нито с телевизионните камери. С никого.

— Помолете родителите му — повтарям. — Те го познават по-дълго от мен. И ще бъдат по-склонни от мен.

Може би няма да имат нищо против да дадат спомените, капсулирани в капчиците време, в които могат да мислят за него.

17 дни след Онзи ден (ноември, 2011)

— Изглеждаш ужасно — казва Фин, докато ме следва от входната врата към кухнята, а после се настанява срещу мен до масата.

— Много ти благодаря, прекрасно е да получавам актуална информация от ходещото огледало. — Наистина изглеждам ужасно. Изглеждам странно. Вече се обличам с джинси и тениска, а отгоре навличам някой от пуловерите или суичърите на Джоел. Винаги ми е студено, студът не напуска костите ми, затова имам нужда да нося нещо негово, за да ме топли, да ме успокоява. Косата ми е вързана на опашка и вероятно ще остане така, докато не ми се стори наложително да я измия.

— Извинявай, нямах предвид нищо такова — казва Фин. — Притеснявам се, че не се грижиш за себе си.

— Знам, знам. Просто недей, става ли? — Търкам уморените си очи с палец и показалец. — Не мога да се справя и с подобни коментари.

— Кога спа за последно? — Не е нужно да го поглеждам, за да знам, че тъмносините очи са препълнени със загриженост. Бих могла да го попитам същото и вероятно неговият отговор ще е като моя.

— Кой има нужда от сън, когато е изправен пред финансов крах?

— Толкова ли е зле? — пита той.

— Дори по-зле. Не мога да направя нищо, докато не получа смъртния акт. Нямам достъп до парите в сметката му и не мога да поискам да ми се изплати застраховката му живот, не мога да поискам отлагане на задълженията, защото нямам смъртен акт. А не мога да взема смъртен акт, — защото не мога да получа тялото... — Гласът ми прекъсва в гърлото ми, очите ми внезапно се изпълват със сълзи и примигвам, за да ги прогоня. Нямам време да плача. — Не мога да взема смъртен акт, защото той още е „доказателство“. Не мога дори да организирам погребение, защото не знам кога ще ми го върнат.

— Не казаха ли колко време ще отнеме?

— Около три месеца, може би по-дълго.

— *Три месеца?* — Гневът на Фин — суров, като остри нокти, които се забиват в плетеница оголени нерви — е достатъчен и за двама ни. Като с повечето неща, аз не мога да изпитам този гняв, — защото той изгаря енергията ми, изсмуква резервите от сили, от които имам нужда, за да минавам от един ден към следващия. Единственият начин да оцелея сега е да съм изтръпнала. — Какво? Защо?

— Все казват, че така се правело при насилствена смърт. — *При убийство*. Не мога да изрека думата. Идва ми в повече, твърде нереална е, като нещо, което гледаш по телевизията. Моят живот не включва думата „убийство“.

Не си усещам лицето, когато прокарам ръце по него, знам, че носът ми още е по средата, знам, че бузите ми са от двете му страни, че очите ми са над него, а над тях е челото, че устните са под носа ми, а под тях е брадичката ми, но ги усещам само по спомени, не мога да повярвам, че наистина ги докосвам сега. Аз съм скована, изключена от света на усещанията.

— Колко пари ти трябва? — пита Фин.

— Не, благодаря ти, но не. — Свалям ръце от лицето си и се вирам в мъжа, който познава Джоел отпреди мен. — Нямах толкова пари, колкото ми трябва в момента. И не мога да ги взема от теб, дори да ги имаше. Сега пресмятам всичко, какви спестявания мога да направя, за да изкарам три месеца... — въздъхвам. — Ще трябва да продам бунгалото на плажа.

— Какво? Не, в никакъв случай.

— Да, направих онези пресмятания, за които хората говорят. Събираш всичко, което имаш, и после вадиш всичко, което дължиш или ще дължиш, и виждаш какво ти остава. Или в моя случай, какво не ти остава. Ще трябва да продам нещо. А единственото, което може да ми донесе достатъчно пари, за да се закрепим, са децата, колата ми и бунгалото на плажа. Дори да можех да продам децата, преди да се уреди завещанието, като се има предвид, че и Джоел е участвал в направата им, мисля, че твърде много ще ми липсват.

Устните на Фин се извиват леко в смътен намек за усмивка. Като виждам как се отпуска лицето му, си спомням, че един ден ще е възможно да се шегуваме отново.

— Значи остава само бунгалото на брега — казвам аз.

— Моля те, позволи ми да ти заема някакви пари. Онова бунгало... ти направи партито за първия рожден ден на Зейн там, там празнувахте десетата си годишнина. Всяка година, когато не можехте да си позволите почивка, вие...

— Не ми помагаш, Фин — срязвам го. Онзи момент, този малък къс надежда, че бъдещето пак може да е изпълнено със смях, си отива, изчезва, когато Фин ми напомня какво още е изгубено. — Не ми трябва разходка по Алеята на спомените.

— Извинявай — прошепна той.

— Знам, че искам твърде много, но трябва да го продадеш вместо мен. Аз не мога да го направя. Ще можеш ли ти да говориш с агента по недвижими имоти и да уредиш сделката, а после да го изпразниш и сложиш някъде нещата на съхранение? Знам, че искам твърде много, но не мога...

Ръцете му покриват моите, заслоняват ги, защитават ги, свързват ни.

— Това е най-малкото, което мога да направя. Положението наистина е много тежко, нали?

— Нямаш представа. Нека ти е за урок. Ако се ожениш отново, погрижи се да направиш отделна сметка на твое име, в случай че стане нещо подобно. И се постарай да научиш всички пароли. Не ги изпусвай и за секунда от поглед.

— Всичко ще е наред — успокоява ме той.

— Хората наистина ли го мислят, когато казват това? Наистина ли го вярваш?

— Трябва, какво друго ни остава?

Какво друго ни остава?

— Вчера видях един от пътната полиция да върви по нашата улица, спря до една кола, вероятно талонът за паркиране беше изтекъл. Изглеждаше толкова самодоволен, когато извади малкия си бележник и камерата, и аз едва се сдържах да не изтичам навън и да му напомня, че е дошъл краят на света и той не трябва да се занимава с такива неща. Но разбира се, той нямаше с какво друго да се занимава, защото за него светът не е свършил. Само за мен. Само за децата. Само за родителите на Джоел. Само за леля Бети.

— Само за мен.

Фин е невероятно блед, лицето му сивее и е отслабнало. Тъмнокестенявата коса, обикновено спретнато подстригана, сега е рошава, израснала на непокорни къдрици; очите му са мътни. Изглежда както се чувства.

— Да, само за теб.

— Ще стане по-леко — обещава ми. — Болката не отминава, но става по-лесно да живееш с нея. Не я усещаш, сякаш те поглъща всеки миг от деня; малко се притъпява.

— Откъде знаеш?

Той свива едното си рамо.

— Аз знам много неща.

— Не ти вярвам. — Не вярвам, че някога ще спра да се чувствам така. Светът след *Онзи ден* никога няма да стане по-безболезнен, по-малко мъчителен от сега.

— И аз не бих си повярвал.

— Добре — казвам решително и ставам. — По-добре да се връщам към опитите си да изкарам с магия пари отнякъде. — След

като ровя в чекмеджето до хладилника, успявам да измъкна трите малки ключета, окачени на нестабилния метален ключодържател на Джоел, който все се каня да сменя. Всеки път, когато ги видехме, си казвахме един на друг: „Трябва да вземем по-свестен ключодържател“. Подавам ги на Фин. Той ги поглежда, после поглежда мен и в този момент защитите му падат и аз усещам болката му: виждам колко огромна е загубата му, как го разяжда, как трябва постоянно да събира сили, за да изкара деня.

— Моля те, вземи му възможно най-добрата цена. — Извърщам очи, защото е мъчение да гледам лицето му, да виждам как изглежда мъката, как изглеждам аз за света, не мога да го понеса сега. — Аз... аз потърсих в интернет и видях, че повечето такива бунгала се продават за дванайсет хиляди, затова ако успееш да вземеш за нашето десет, вероятно ще го продадем по-бързо и известно време ще можем да дишаме по-леко.

— Ще се постарая.

— Благодаря ти, Фин. — Искам да го прегърна, но не мога. Не мога да го направя още по-тежко. През първите две седмици Фин спеше почти всяка нощ на дивана ни. Ставаше посред нощ, защото аз бродех из кухнята, търсех онова, което бях загубила, и той ме водеше обратно в леглото. През тези нощи аз се бях вкопчила отчаяно в него. Той беше моята котва, стабилна точка, която ме удържаше на земята. Не бива да го правя отново, иначе никога няма да го пусна.

Внезапно той ме хваща за ръцете и ме дърпа към себе си. Заравя лице в шията ми, усещам как миглите му пърхат по кожата ми, толкова близо са очите му, и прегръдката му се затяга. Сега е негов ред да се вкопчи за котвата.

3 седмици след Онзи ден (ноември, 2011)

Силен, печален писък посред нощ кара сърцето ми да замре и ме изтръгва от полусънното ми състояние, само толкова успявам да се приближа до съня. Фийби? Или Зейн? Отмятам завивките и се изстрелвам от леглото, готова да се втурна по коридора към тях.

Писъкът прозвучава отново, този път по-силно и придружен от няколко изщраквания. Вече е очевидно, че идва отвън. Тръгвам към прозореца. Изщракванията — пет къси, раздиращи слуха животински

щракания на големи предни зъби, които се удрят едни в други — са последвани от пет печални гърлени крясъка. Пак се случва, изщраквания, писъци, отново и отново, всеки път все по-силни, по-силни и по-силни, докато сякаш изпълват цялата стая.

Знам какъв е този звук и без да поглеждам навън, но все пак отварям щорите на левия прозорец на спалнята и надниквам. Светът навън е потънал в мрак въпреки уличната лампа вдясно от къщата и аз не мога да я видя. Знам коя с и знам, че тъкмо го с открила.

Видях мъжката катерица сутринта, когато погледнах през отворените щори на спалнята си. Лежеше неподвижна на земята, сиво-кафеникавата ѝ козина бе гладка, тялото ѝ беше изпънато, сякаш тъкмо е скачала от един клон към друг. Изглеждаше покосена наскоро, което е вършила милиони пъти на ден.

Очите ми са твърде изморени и зачервени, за да различа нещо сред паркираните коли и стволите на дърветата, но продължавам да я търся, а тя продължава да пици пронизително.

Вълна от чувства — шок, страх, тъга — бушуваше в гърдите ми, докато гледах тази катерица сутринта. Мъртъв. Той беше мъртъв, едно нежелано напомняне как изглежда смъртта във физическия свят. Взирах се в него няколко минути, преди да изтичам да преместя колата си, за да я скрия от тази гледка — не исках децата да го видят, да го забележат и да си спомнят какво е „смърт“. Когато пред теб говорят за нея само с думи като „изгубен“, „починал“, „отишъл си“, едно физическо тяло би изличило всичко това, би я направило ужасяващо реална. Би им напомнило, че и тялото на баща им е такова някъде там, защото още не сме го получили. Когато отидох на работа, се обадох в общината да го махнат и бях благодарна, когато не го видях на връщане. Но сега, докато пред прозореца ми звучат писъците и щракането, осъзнавам, че тялото му е още някъде там и тя, неговата партньорка, току-що го е открила.

Сигурно го е търсила целия ден — и не може да повярва, че най-сетне го е открила тук, такъв. Аз бях изпуснала къпините и попитах къде са децата ми, не ми позволиха да го докосна, ставах всяка сутрин и си лежах всяка вечер, но три седмици по-късно и аз също още не мога да повярвам. Все още се чувствам така, все още се чувствам като в *Онзи ден*, и отново и отново чувам какво се е случило с Джоел. Все още искам да крещя.

Спирам да я търся, животинката, която споделя мъката ми, стоя пред прозореца, с длани върху очите, с уши, изпълнени с щракания и писъци на скърбяща катерица, и знам точно как се чувства.

25 дни след Онзи ден (ноември, 2011)

— Агентът по недвижими имоти може да направи плащане на сметката ти още щом подпишеш документите.

— Ти не можеш ли? — хленча аз над шума на трафика пред сградата на офиса. Той се намира точно зад Куинс Роуд, улицата, която води от гарата към морето, затова коли, таксита и микробуси не спират да летят по нея към магазините в района на Норт Лейни.

Един бял микробус избухва покрай мен, когато Фин отвърща:

— Не, съжалявам, не съм законният собственик. Мога да те закарам сега, ако искаш. Знам, че е неприятно, но десет хиляди паунда са добра цена и ако идем сега, ще са в сметката ти още днес, най-късно утре.

— Няма да мога да ида сега, вече прекалих с отсъствията...

— Заради отпуската след случилото се.

— Да, състраданието доста изтънява, когато решат, че не си вършиш работата — шепна аз. Може и да съм отвън, но знам, че тук и ушите имат стени, или беше стените имат уши? Напоследък често ми се губят фрази, не знам как да се шегувам и дори какъв е редът на дните в седмицата. В тази минута помня само, че не искам никой да ме чуе.

— Тогава да го направим в обедната ти почивка.

— Обедна почивка ли? Ти в кой век работиш?

— Наистина ли искаш да изчакаш до неделя?

— Не, не искам. В колко затварят?

— В седем.

— Добре, имаш ли нещо против да гледаш децата и да им сложиш да вечерят, докато аз съм там?

— Разбира се, няма проблем. — Замълчава, пита се дали да ми каже нещо, после ми го казва: — Искаш ли да знаеш кой я купи?

Колебая се, защото съм любопитна, искам да знам кой ще седи на моето канапе, кой ще окачи други сгъваеми шезлонги на бронзовите куки, които ние сложихме, какъв цвят ще е чадърът им. Но *наистина*

ли искам да знам? Те щяха да използват мястото, което Джоел, Фийби, Зейн и аз обичахме да обновяваме, да оставяме различни отпечатъци по него? Бях спестявала, за да започна да пътувам отново, когато видях табелата отпред и купих бунгалото импулсивно. Излизах с Джоел от година и в този момент реших, че няма да пътувам, защото имам мъж, имам бъдеще с него, и купих бунгалото на брега. Оттогава прекарвахме семейните си ваканции там. То винаги беше наше, не само мое. Наистина ли исках да създам в ума си образ на хората, които щяха да ни заменят там, като чуя имената им?

— Не. Искам да се подпиша на пунктираната линия и да се изнеса.

— Разбирам. Ще се видим по-късно.

Стоя на улицата пред офиса, телефонът лежи неспокойно в дланта ми, а спомените за нашето малко бунгало с яркожълтите врати на брега ме заливат като проливен дъжд: Джоел се препъва, изпуска тортата за рождения ден на Зейн и гледа ужасен как чайките се спускат да погълнат парчетата, почти като във филма „Птиците“. Фийби се изправя на челна стойка пред бунгалото, а Зейн я държи за краката и е вдигнал палец пред обектива, сякаш тя е огромна риба, която е уловил съвсем сам. Аз съм заспала на двойния шезлонг, докато чета книга, а те ме оставят там, за да идат за сладолед и да пошляпат в морето, после се връщат и радостно ми съобщават какво съм изпуснала. Джоел прави дупка на тавана с корковата тапа от шампанското, което отваря на десетата ни годишнина. Снимката, която направих на семейството ни миналото лято и всички изкривиха физиономии точно преди да натисна бутона.

Трябваше да го продам — напомням си. — Нямах избор, трябваше да го продам.

6 седмици след Онзи ден (декември, 2011)

— Днес полицията потвърди, че са арестували двадесет и две годишен мъж във връзка с жестокото убийство на мъжа от Брайтън, Джоел Макълрой. Четиридесетгодишният баща на две деца беше открит на Монтефиоре Роуд в Хоув с рана от нож в корема и почина по пътя за болницата, без да дойде в съзнание.

Спирам насред кухнята, вирам се в петното на пода, слушам радиото, което ми казва неща за живота ми, които не знам. Не знаех, че са подозирали някого. Не знаех, че са арестували някого. Нищо не знаех.

— Полицията още моли за информация относно това убийство. Другите новини... — Не чувам другите новини, защото опитвам са се окопитя. Къщата беше тиха, докато не включих радиото преди десет минути, и сега чакам воя, шума на външния свят, който иска да научи всичко, което си мисли, че знам, да ме застигне.

Мобилният ми печели състезанието, започва да свети на масата; домашният телефон е следващият, пропява от мястото си до чайника. Запушвам ушите си с длани — за да заглуша радиото, да блокирам мобилния, по който се обажда мама, да заглуша звъна на домашния, по който се обажда майката на Джоел.

Твърде шумно е.

8 седмици след Онзи ден (декември, 2011)

— Според теб защо им отнема толкова време да разберат кой е извършил това ужасно нещо? — пита мама.

— Не зная — отговарям апатично. — Полицията прави каквото може. — Тя седи на дивана ми, а татко е на таванския етаж, спи след коледния обяд, децата са в стаите си.

Коледата не трябваше да е такава. Бяхме планирали да я прекараме сами, за да започнем да свикваме да сме само тримата на празник.

Въпреки че обясних това, моите родители — майка ми — настояха да дойдат. В момента се налага да накъсваме времето, което прекарваме с хората, които го познаваха, да го накъсваме на малки парчета, иначе става непоносимо. Установихме, че някак от теб се очаква да поемеш и тяхната мъка, да признаеш, че и те са го загубили, когато всъщност искаме да се концентрираме върху себе си, за да осъзнаем как се чувстваме и да не се тревожим за никой друг. С бабите и дядовците е още по-трудно, защото те са семейство, а семейството винаги е най-важно, дори това да означава, че трябва да сложиш тяхната мъка пред своята. Родителите на Джоел отидоха в Ямайка за

Коледа и взеха леля Бети със себе си, не можеха да понесат да останат тук, като знаят, че няма да видят Джоел.

Все още не разбирам защо пуснаха онзи човек — казва мама. — Ако са мислили, че го е извършил, защо го пуснаха така лесно?

— Защото той може да докаже къде е бил по това време. Всъщност през целия ден. Не им е казал веднага, защото е бил на място, където не е трябвало да бъде.

— Но...

— Той е невинен, мамо! Ясно ли е? Не го е направил.

Тя цялата настръхва и се обляга в стола си, вирва леко брадичка и нацупва устни. Разстроила съм я. Тя не беше от голяма полза при приготвянето на коледния обяд, само седеше и очакваше да я обслужваме. Каза ми, че още трябва да нося черно, но не близо до лицето ми, защото ме изцеждало. Обясни ми надълго и нашироко — и то пред всички, — че не бива да позволявам на децата да си лягат толкова късно, дори през ваканциите и въпреки че се страхуват да си легнат, защото ще дойде време за плач, а понякога просто не им се плаче. Тя ми каза, че трябва да помисля да преместя венчалната халка на дясната си ръка, защото вече не съм омъжена. Но сега, когато леко повиших глас, защото отново не ме слуша, тя се обижда и разстройва. Джоел направи това възможно. Той направи срещите с родителите ми поносими.

— Извинявай — промърморвам. Казвам го, защото това ще направи по-лесни за всички ни двата дни, през които ще останат при нас. Казвам го, защото тя няма да ми гостува пак. Без Джоел няма да позволя това да се случи отново. — Дните бяха дълги. Малко съм изморена.

— Изглеждаш изморена. Много си отслабнала. Изобщо не ти отива.

Устата ми се извива в усмивка.

— Винаги си казвала, че... Няма значение. — *Винаги си казвала, че трябва да отслабна, добавям наум. Винаги бях твърде едра за теб, винаги ядох твърде много, въпреки че трябваше да омитам чинията, защото иначе бях лошо момиче, което не го е грижа, че по света има гладуващи хора. Надявам се, че поне сега си доволна.*

Мама не забелязва, че спрях на средата на изречението, и продължава да говори:

— Изобщо не изглеждаш добре. Трябва да ядеш. Трябва да напълнееш.

— Да. Сигурно си права.

Концентрирам се върху снимката на Джоел и децата в златиста рамка върху камината. Тя е от първата ни Коледа, когато станяхме четирима. Фийби е на четири, Зейн е на девет месеца и всички много се забавлявахме. Тази снимка, този уловен миг на онези, които бяхме, стои там от първата ни Нова година четиримата заедно. Фокусирам се върху нея, върху онова, което правихме онзи ден, и изключвам всичко останало.

9 седмици след Онзи ден (декември, 2011)

— Мамо? — Гласът ѝ е толкова тих, толкова крехък, че почти е заглушен от шума, който върлува в мен.

— Да? — Бях облегла глава на масата и се взирах в лилавата синина на кухненския под, но сега изправям гръб, сякаш изобщо не съм гледала натам. Фийби не включва лампата, когато тръгва през стаята.

Примигвам няколко пъти, за да проясня зрението си и да я огледам добре, да проясня главата си, за да заговоря. Бях седяла пред стаята ѝ, докато тя спря да плаче и заспа, Зейн също. Влязох да проверя дали спят, дали и двамата са там, където трябваше да бъдат. Фин си беше тръгнал и аз слязох тук, защото не можех да понеса още една нощ на тавана, за да чета документи и да попълвам формуляри.

Фийби върви бавно, предпазливо, като момиче, което приближава бесило, сякаш има огромно бремене на плещите си. Отварям ръце и тя идва при мен, позволява ми да я вдигна в скута си и да я прегърна. Мирише на сън и на Фийби — онази уникална смес от балсам с алое вера, шампоан с масло от чия, ментова паста за зъби и свеж въздух.

— Трябва да ти кажа нещо — изрича тя печално. Последния път, когато заговори с този тон, беше на седем и дойде да ме информира, че един ден ще напусне дома и ще заживее някъде другаде, но аз не бива да се натъжавам, защото тя пак ще ме обича.

— Какво има? — питам я. Можех да попитам през смях, за да облекча тежестта в сърцето си.

— Моля те — казва тя през хлипане. — Моля те не ми се сърди. Моля те.

— Няма — казвам, без да се замисля. Притискам я към себе си, за да я уверя, че каквото и да е станало, аз ще разбера. Казвам го, защото разкъсаното ми сърце не може да понесе тя да плаче за нещо друго, когато всички вече имаме за какво да плачем.

— Знам нещо за случилото се с татко — казва зя.

Мълча ужасена. Това, което ще ми каже, ще промени отношението ми към нея и аз го знам. Ще ни съсипе отново, а аз не го искам. Почти я моля да не ми казва. Не искам още нещо да разбие семейството ни.

— Не казах на полицията, защото бях твърде изплашена.

— Кажи на мен.

Тя клати глава, задъхва се от ридания.

— Моля те, не ми се сърди. Моля те, не ми се карай. Моля те, не ме мрази.

— Няма — отговарям. — Каквото и да е, просто ми кажи, Фийби.

И тя ми казва.

— Ще кажеш ли на полицията? — пита ме след това.

— Мисля, че трябва — отвърщам. Устата ми е пресъхнала, умът ми препуска през толкова много мисли и решения едновременно, че не мога да го следвам. Не мога да задържа и една мисъл в главата си достатъчно дълго, защото други се втурват на нейно място. Въздухът като че ли засяда в дробовете ми и откакто дъщеря ми започна да говори, не мога да си поема добре дъх, а сърцето ми изстива, докато научавам кой е убил съпруга ми. И защо.

Трябва да кажа на полицията, разбира се, че трябва.

— Моля те, недей, мамо.

— Но, Фийби...

— Моля те, недей, мамо. Моля те, моля те, моля те. — Дванайсетгодишното ѝ тяло, сгушено в скута ми, се разтърсва от ридания. — Моля те. Моля те. Моля те. Страх ме е. Много ме е страх.

— Фийби, не можем...

— Моля те, мамо. Много съжалявам, но моля те, недей.

— Шшш, тихо — казвам аз и я залюлявам, опитвам се да я успокоя. Това не е честно. Нищо не е честно. — Нека не говорим за

това сега. Всичко ще бъде наред, аз ще се погрижа всичко да бъде наред.

10 седмици след Онзи ден (януари, 2012)

— Знаете ли дали съпругът ви някога е наемал проститутки?

Взирам се в мъжа, който е нашият офицер за свръзка, няколко дълги, изпълнени с колебание секунди, после ставам от мястото си и отивам да затворя вратата на дневната. Децата не бива да чуват това. Никой не бива да чува това, определено не Фийби и Зейн.

— Не, не е наемал — отвърщам. Стоя до вратата, имам нужда масивното дърво да ме поддържа изправена. Тялото ми е едновременно горещо и студено, треперя. Какво ще ми каже сега? Дали отново ще ми отнеме Джоел?

Полицаят се обляга в стола си, изглежда смутен. Снишава глас, за да звучи утешително и загрижено:

— По дрехите му открихме дълги руси косми, но не знаем чии са, защото нямат корени, за да вземем ДНК. — Тонът му не съответства на думите — звучи загрижен, а всъщност обвинява.

— Защо веднага решихте, че е проститутка? Защо да не е любовница или някоя приятелка от колежа, защо веднага проститутка? Защо ми причинявате това?

— Съжалявам, ако това ви разстройва, но трябва да проверим всички възможни насоки на разследването.

— Значи е правил секс преди смъртта си, така ли? — питам аз. Странното студено-горещо усещане се излива от сърцето ми към краката, от краката към главата и пак към сърцето.

— Не.

— Открили сте, че вероятно е целувал някого?

Отчаяно се опитвам да разбера защо този човек ще ми казва това, след като не разполагат с нищо друго, освен с руси косми по дрехите му.

— Не.

— Или пък се е изкъпал точно преди да умре, което означава, че може би се е опитвал да скрие нещо?

— Не.

Внезапно започвам да усещам всеки мускул в тялото си, усещам ги как се напрягат, свиват се, адреналинът шурти през тях като състезател от формула едно.

Мълча, но той казва:

— Споменахте за любовница, мислите ли, че съпругът ви може да се е срещал с друга жена?

— Не, аз само... Знаете какво имах предвид. А и нямаше ли да разберете от разпечатките на телефона му дали се е обаждал често на някакъв номер?

— Мъжете, които имат извънбрачни връзки или някакъв друг таен живот, свързан с наркотици, проститутки, банди и други такива, често имат повече от един телефон.

— Така ли? Не знаех.

— Няма да е съвсем изненадващо, ако сте нямали представа с какво се занимава съпругът ви. Решихме да ви питаме, в случай че...

— Няма да претърсвате къщата за друг телефон — заявявам аз.

— Госпожо Макелрой...

— Както казах, не сте намерили нищо друго — проститутки, които го познават, тайни банкови сметки, може би наркодильри, които... сигурно сте говорили с всякакви такива хора и никой не го е разпознал, нали?

Полицаят мълчи, защото не иска пак да казва „не“, защото по някаква причина аз съм тази, която провежда разпита. Взираме се един в друг през стаята — аз, внезапно превърнала се в разпитващ, а той — в потенциалния престъпник.

В секундите тишина, която следва, разбирам с яснота, каквато не съм изпитвала, откакто всичко това започна, че не мога да му кажа какво ми каза Фийби. Тя с право се ужасява, че няма да разберат. Те *ще* го извъртят, те *ще* опетнят името на Джоел. Дори не нарочно, просто ще искат да „покрият всички варианти“, без да осъзнават какво причиняват на хората, които го обичат. Фийби няма да може да се справи с това. Не и ако се държат така и с нея. Не и ако ѝ задават въпроси, които ще намекват, че Джоел не е такъв, какъвто е бил. Не мога да я защитя, ако ѝ наговорят такива неща.

— Моля ви да не се връщате отново — казвам спокойно, но адреналинът пърха бързо и яростно в гърдите ми. — Не мога да отговоря на въпросите ви, защото вие не приемате това сериозно.

— Приемаме го много сериозно — възразява той.

— Добре, нека го кажа така: моят съпруг не взимаше наркотици, опитвал е веднъж като тийнейджър и ги е намразил. Не ходеше при проститутки или в стриптийз клубове, каквото и да правеха приятелите му, защото мислеше с главата си и мразеше такива места. Понякога пиеше повече, но не повече от всички останали. Не играеше хазарт. Не спеше, с когото му падне. Не членуваше в банда. Имаше само една глоба за паркиране през целия си живот. Плащаше си сметките, плащаше си данъците, посещаваше родителите си поне веднъж месечно, посещаваше и старата си леля също толкова често. Понякога създаваше погрешно впечатление у хората, защото беше твърде дружелюбен и не осъзнаваше, че те си мислят, че флиртува с тях. Само това мога да ви кажа. Не се връщайте. Ако се върнете, няма да ви пусна, нито ще говоря с вас. — Отстъпих встрани и отворих вратата. — Моля да си тръгвате.

— Госпожа Макелрой, аз съм тук заради вас. Съжалявам, че това толкова ви разстрои, но ние искаме само да научим истината.

— Казвам се Макълрой. И сега, ако обичате, просто си вървете и ни оставете на мира.

ДЕВЕТА ГЛАВА

Писмото лежи на кухненската маса, кротко и смъртоносно.

Аз поемам колкото мога дъх и тялото ми се раздвижва. Вече не съм замръзнала, докато преживявам отново миналото, вече съм в настоящето и мога да се движа.

Отстъпвам назад. Правя още една крачка. И още една. Докато не се озовавам в другия край на стаята. Солидната стена е зад мен. Мога да се притисна към нея, към хладната боядисана мазилка, шокиращо напомняне, че съм отново в настоящето. Отпускам се и се плъзгам по стената, втречена в писмото.

Ако докосна отново това писмо, ако прочета още от онези думи, пак ще се върна там, пак ще се превърна отново в нея.

Сега аз съм жената, чийто съпруг беше убит, жената, за която целия свят си мисли, че успешно „продължава напред“ и „се справя“. Ако прочета писмото, ако дори го докосна отново, пак ще се превърна в нея. Пак ще стана жената, която до безкрайност изпуска купа с къпини, докато ѝ казват, че животът ѝ свършва — отново и отново, и отново.

Вторник, 16 април

Скъпа Сафрон,

Не знам как точно да започна това писмо, защото мисля, че вероятно знаеш коя съм, макар че никога не сме се срещали. Аз също имам чувството, че те познавам. Познавах съпруга ти, Джоел. Той беше мой приятел. Затова сигурно ще се шокираш от това, което имам да ти кажа, и се надявам да си седнала, докато четеш.

Държа да знаеш, че не го убих.

Наистина не беше така.

Убийството е нещо планирано, а аз не го планирах. Просто се случи. Стана бързо и двамата бяхме ужасно шокирани. Той беше мой приятел, затова и аз изпитвах болка, когато него го болеше.

Казвам ти това сега, осемнайсет месеца по-късно, защото то не ме напуска. Случва се в мислите ми всеки ден и искам да го споделя с единствения човек, който според мен би могъл да разбере. Освен това мисля, че е честно да знаеш как точно беше, а не как го описват по новините и както вероятно са ти казали от полицията. Не беше груб, безчувствен акт. Нищо подобно. Не исках да страда и се чувствах ужасно, когато трябваше да го оставя до пътя. Не го изхвърлих там, както казват по новините и във вестниците, няха друг избор, освен да го оставя. Дори той го разбра. Не мисля, че щеше да ме мрази за това, ако беше оцелял.

Тъжната истина е, че сигурно вече си получавала такива писма от хора, които твърдят, че са го убили и казват всякакви ужасни неща. Откъде да знаеш дали това писмо е същото като тях или истинско? Мога да те уверя, че е сто процента истинско.

Никой никога не е споменавал във вестниците или по новините, дори по време на следствието, че телефонът му е бил до него. Не близо до него, извън обсега му. И на него имаше неизпратено съобщение до теб: Обичам те xxxxx

Мисля, че се опита да ти го изпрати, но не успя. Надявам се да осъзнаваш, че това е истинско свидетелство от човек, който е бил там.

Пиша това писмо, защото се надявам, че донякъде ще те утеши. Надявам се да разбереш, че не е било такова, каквото изглежда — че не беше хладнокръвно планирано убийство, а тъжно недоразумение между двама приятели.

Ние бяхме много близки приятели, много държахме един на друг, много. Съжалявам само, че завърши така трагично.

Моля те, грижи се за красивите си деца. Животът е кратък и скъпоценен и трябва да ценим всеки момент,

който имаме с хората, които обичаме, докато можем.
Сърдечни поздрави,

О

ДЕСЕТА ГЛАВА

Господинът Брумсгроув днес е седнал.

Става, когато влизаме, и ми стиска ръката твърдо и официално, все едно ме вижда за първи път. Когато отдръпвам ръка, признавам пред себе си, че това е още една от онези ситуации, в които не знам как да се държа.

Бъди себе си — казваше ми Джоел, когато се притеснявах за нещо.

Щеше да е лесно, ако знаеш кой си — беше мисленият ми отговор.

А ти си невероятна — добавяше той, защото понякога Джоел можеше да чете мислите ми. Поглеждаше ме и разбираше какво трябва да каже, за да ме накара да повярвам в себе си.

Бъди себе си.

Коя съм аз в този момент? О, да, вдовица, с бременна тийнейджърка; една от онези неразбрани майки, които са идеални за порицание.

След поздравите се настаняваме на отредените ни места. Фийби този път е по-близо до мен, но очевидно не по свой избор. Не е продумала цяла сутрин. Изсумтя, когато я попитах ще закуси ли нещо; изсумтя, когато брат ѝ я попита дали ще се върне в училище до края на седмицата; сви рамене, когато леля Бети я попита дали винаги ходи на училище с афроплитчици. Единствената смислена комуникация се проведе между нея и мобилния ѝ телефон. Тя знаеше, че не бива да го използва на масата, и аз се изкуших да го издърпам от ръката ѝ, но размислих. Не исках да я настройвам срещу себе си. Трябваше да минем през това и не исках да се отчужди.

Особено след като пристигна писмото. Не го прочетох цялото, но прочетеното ми подсказа, че не бива да позволявам Фийби да се отчужди точно сега. И тя, като мен, вероятно беше в опасност.

— Госпожо Макълрой, радвам се да ви видя — казва директорът и ме връща от онези кремави листа към настоящето и модерния му

светъл кабинет. Поглеждам черните букви по бронзовата табелка с името му на бюрото, нещо, което не съм забелязала предишния път. Може би съм го забелязала, защото името му — господин Нютън — не ме изненадва. Просто не съм го осмислила, вероятно защото бях твърде шокирана.

Господин Нютън лъже, сякаш се опитва да убеди самия себе си, мен или когото и да било, че не е истинско бедствие, че води такъв разговор с родител. Сигурна съм, че го е водил и преди, но това не улеснява нещата. Аз съм говорила много, много пъти за смъртта на съпруга си, кой може да е извършителят, защо полицията така и не го откри, но не става по-лесно. Всъщност се вглеждам в покритото с бръчки лице на човека, затънал в кризата на средната възраст, и се чудя дали, също като мен, за него тези разговори стават все по-трудни.

— Как си, Фийби? — Той е внимателен и състрадателен с нея и това подчертава резкия маниер, с който се обръща към мен. Защо да се държи и с мен така, когато аз съм жената, чиято дъщеря е твърде изплашена, за да ѝ каже, че е бременна, която е позволила дъщеря ѝ да изпадне в това положение? Те ме винят. Разбира се, че ме винят. И вероятно си представят на какви ужаси е била подложена Фийби след първата ни среща.

Идва ми да му кажа, че не съм я наранила. Да обясня, че не знам защо не е могла да ми сподели за това, но не и защото бих я наранила. Дори когато направи нещо ужасно в миналото, аз не я нараних.

— Добре съм — отговаря Фийби, като доказва, че може да говори мило с хората.

— Добре, добре — отвърща господин Нютън и поглежда към господинът Брумсгроув. *Добре, добре, не я е набила* — явно му казва мислено. — *Поне не се виждат синини.* — Е, можете ли да ми кажете какво решение взехте за... състоянието на Фийби? — пита той, отново се фокусира върху мен и думите му стават резки.

Обръщам глава към Фийби.

— Взе ли някакво решение, Фийби? — питам я.

Когато всички поглеждаме към нея, тя само свежда глава и се втренчва в краката си.

— Фийби не пожела да обсъди с мен нищо — признавам аз. — Мисля, че още е донякъде в шок и продължава да обмисля вариантите си. В сряда бяхме на лекар и вероятно ще отидем пак следващата

седмица, когато, да се надяваме, ще сме в състояние да решим какво да правим.

Господинът Брумсгроув и господин Нютън ме гледат така, сякаш са ми изникнали още една-две глави. Явно нещо съм сбъркала. Вероятно не съм овладяла както трябва ситуацията и съм била твърде настоятелна с нея, може би съм я принудила да отиде на лекар или може би каквото и да нравя, то няма да е правилно според тези двамата. Може би самият факт, че съм в тази ситуация, винаги ще означава, че съм сбъркала. Често съм чувала да казват: „Проблемите за майката не свършват“ и се усмихвам на себе си заради смътния сантимент в тази поговорка. Никога не съм осъзнавала, че ще се случи на мен, че другите биха я перифразирали: „За Сафрон Макълрой проблемите не свършват“.

Почукване по вратата придружава покашлянето на господин Нютън и всички за миг се питаме дали той е издал този звук. Тогава се чува отново — чук-чук-чук!

Цялото лице на господин Нютън се смръщва, когато вдига очи към вратата.

Секретарката му, госпожица Тейлър, отваря и застава на прага, като нарочно изпълва пролуката със стройното си тяло. Държи се като жена, която се опитва да скрие от хората в кабинета нещо отвън.

— Господин Брумсгроув, може ли да поговорим за малко отвън? — казва тя нервно. Продължава да движи тялото си и да закрива нещо или пък да попречи на някого да погледне в стаята.

Объркан, господинът Брумсгроув отговаря:

— Не мога, госпожице Тейлър, имаме среща...

— Татко! — вика глас иззад секретарката. — Татко, трябва да говоря с теб.

Той става, смущението се излива от него като пот, сякаш е тичал четиричасов маратон в летен ден.

— Къртис?

Господин Нютън се обляга рязко в креслото си, раздразнението и презрението са изписани ясно на отпуснатото му лице. *Обграден съм от аматьори* — мисли си той с не съвсем незабележим неодобрителен поглед към мен.

Примирена, но не особено недоволна, госпожица Тейлър отстъпва встрани и пропуска момчето в светилището. Той е висок

младеж, униформата му стои безупречно, има къса коса, кожа в прекрасно лешниковокафяво и големи любопитни очи. Освен че е по-светъл от баща си и няма очила със златни рамки, той е почти негова по-малка реплика чак до походката и изражението, докато оглежда стаята, за да види какво става.

След като най-сетне проникна, момчето Къртис игнорира всички и тръгва към онзи, заради когото е дошъл: Фийби. Очите им се срещат и на лицето му веднага се изписва ужас, който се настанява в очите и в цялата му поза. Тя клати много бързо глава към него.

— Аз го направих — казва той. — Не ми пука.

— Не — отвърща Фийби. — Недей.

Сякаш водят този интимен, кратък разговор насаме.

— Да — заявява той. Гласът му пресеква, но не притежава спадовете и нюансите на зрелостта, които идват с опита. Той е висок, но не колкото зрял мъж. Той е хубав, но с младежка хубост, която тепърва ще се развива.

Оглеждам него и дъщеря си, наблюдавам ги как разговарят с думи и без думи. Езикът на телата им показва някаква близост, интимност, но не физическа.

— *Не!* Просто *недей!* — настоява Фийби.

Той вече е клекнал до нея и се взира в очите ѝ, опитва се да комуникира с нея.

— Извинете ме, господин Брумсгроув, вероятно ще си направите труда да ни обясните какво си мислите, че правите тук?

— Да, Къртис, какво си мислиш, че правиш? — казва господинът Брумсгроув.

Аз поглеждам към двамата по-възрастни мъже.

— Вие наистина ли не разбирате? — питам, защото никой не може да е чак толкова неадекватен. Осъждането и презрението в израженията им само отпреди няколко минути сега са се превърнали в объркване.

— Добре — казвам, смаяна от тях. — Този младеж, Къртис, е отговорен за „състоянието“ на Фийби, както вие се изразявате, господин Нютън.

Ако не знаех колко ужасно е да си в подобна ситуация, колко шокиращо и плашещо е, може би щях да изпитам известна наслада от чуждото нещастие, докато наблюдавам как господинът Брумсгроув

загрява. Но не изпитвам никаква наслада. Никой не бива да научава, че колкото и да се е опитвал, е позволил на децата си да се провалят.

— Вярно ли е? — пита господинът Брумсгроув. Не съм сигурна дали пита Фийби, или сина си, но дъщеря ми свежда глава и от очите ѝ се стичат сълзи. Младият Брумсгроув се изправя пред баща си, позата му е като на боец, който се приближава предпазливо към най-силния си противник.

— Да, татко, вярно е.

За миг си мисля, че ще стана и ще му забия един.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Пред училището се облягам на колата си, за да се центрирам.

Под „центриране“ имам предвид да спра да треперя, да спра да превъртам в главата си думите от писмото, което ще ме запрати обратно към събитията отпреди осемнадесет месеца.

Фийби е в час, настоя да остане в училище. Къртис, по-голям с една година, също е в час. След неговото разкритие в кабинета се взриви истински тих ад: господин Нютън буквално изрита господин Брумсгроув от моята страна на бюрото, за да застане до сина си. (Той очевидно вече е лишен от пълния член и е понижен от сърцеразбивач и „свестен тип, с когото тийнейджърите споделят“ до най-обикновен лош родител.) Фийби поплака малко, тихо, но достатъчно Къртис пак да клекне до нея и непохватно да я прегърне, да приближи глава до нейната и да ѝ прошепне, че всичко ще бъде наред. Господин Брумсгроув, лишен от пълния член, стоеше близо до тях объркан и немощен. Аз ги гледах по същия начин, както преживявах отново седмиците и месеците на загубата на Джоел снощи — присъстваща, но без да участвам в събитията. Понякога ми се струва, че никой няма да забележи, ако просто изпадна от тази планета.

Освен Кевин. Той ще забележи, ако ме няма. Той ще седи в малкия си стъклен офис, ще се взира в часовника, който закачи на стената вдясно от бюрото ми, и ще забелязва с всяко потрепване на червената секундарна стрелка, че ме няма.

Исках да отведа Фийби у дома, да я прегърна и да поговорим за този Къртис, да я питам пак какво изпитва към него. Да я попитам отново дали има представа какво иска да прави. Не, не какво иска. Тя иска всичко пак да е нормално, да остане в училище и да е далеч от мен.

— Госпожо Макълрой — вика господин Брумсгроув от портите на училището. Аз спирам, докато отворям вратата на колата си, и го чакам да се приближи.

— Надявах се да не ви изпусна — казва той. Малко е задъхан, защото вероятно е тичал из лабиринта на училището. Разбираемо, нито той, нито господин Нютън предложиха да ме изпратят. Позволиха ми да отведа Фийби към класната ѝ стая, а после вероятно са се надявали наистина да се пръждосам от лицето на земята. — На ваше място не мисля, че и аз щях да мога просто да се кача в колата и да потегля. — Усмивка се така, че сигурно десетки майки от училищния двор биха се разтопили. Наистина е хубавец.

Аз не му казвам нищо, защото неговите любезности и усмивката му липсваха напълно, когато всичко това започна.

Необезкуражен от липсата на отговор, той опитва отново:

— Бихте ли искали да излезем на питие, за да обсъдим ситуацията?

— Не особено, не.

Той примигва изненадан, явно не такъв отговор е очаквал от лоша майка като мен. Предполагам, че трябва да съм благодарна, че изобщо иска да говори с мен и отчаяно да се опитвам да споделя това с него. Господин Брумсгроув избухва изненадата си зад сериозно изражение.

— Добре, а какво ще кажете да го формулирам така — бих искал да говоря с вас относно факта, че децата ни не само са правили секс, но и че потенциално са създали наш внук и какво ще означава това за семействата ни. Бих искал да го направим извън училището. Ще бъдете ли така добра да се срещнете с мен в осем и половина утре в „Кътбърт“. Мисля, че е близо до дома ви, нали?

— Добре — казвам. Фийби говори с него, говори със сина му, може пък, ако говоря с него, да разбере какво мисли тя. — Ще се видим, щом ме молите така любезно.

— В осем и половина тогава.

Кимам и без да си взимам довиждане, сядам в колата и потеглям. Господин Брумсгроув е очевадно смаян. Вероятно защото благодарение на хубавата си външност си позволява да се държи с хората както му изнася. Ако реши, че хората не заслужават внимание, те обикновено го приемат, позволяват му да определя отношенията им, защото, ами защото той е хубавият и увереният. Аз обаче не съм като повечето хора.

Докато пътувам от Хоув към Брайтън, две неща не спират да гризат ума ми като гъсеница, която дъвче две различни листа и не може да реши на кое да се спре и да го довърши: първите думи на писмото; непохватният начин, по който Къртис прегърна Фийби — сякаш никога не я е докосвал.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

Надявам се Кевин да е в среща, когато излизам от асансьора в службата.

Връхлитам в офиса и докато вървя към бюрото си, рискувам да погледна към стъкления офис в другия край на етаж. Няма го. Благодарна съм за тази малка милост. Когато му се обаждах, че не мога да дойда или ще закъснея, той определено отговаряше ледено. Преди бях втора след него в йерархията, помощник оперативен директор в нашата фирма за бизнес стратегии, човекът, на когото той разчита да свърши работата в негово отсъствие. А сега мисли за мен като за човек, на когото може да каже...

— О, каква приятна изненада, Сафрон. Не знаех дали ще се отбиеш днес.

Аз слагам лаптопа и чантата си на бюрото, затварям очи и броя до десет, отново ми се иска да съм някъде другаде.

4 месеца след Онзи ден (февруари, 2012)

— Сафрон, искаме днес да си поговорим как смяташ, че се справяш в момента — каза Гидиън, изпълнителен директор и президент на „Хоулсдън Бизнес Сълюшънс“.

След смъртта на Джоел съм като в мъгла, но добре разбирах какво се случва: в края на деня, когато тъкмо щях да изключа компютъра и да хукна да взема Зейн и Фийби от дома на Имоджин, бях „поканена“ с имейл в кабинета на управляващия директор — съвсем официално — на „разговор“. Освен Гидиън и Кевин (прекият ми началник) там беше и шефката на „Личен състав“, госпожа Пилър. Щом влязох в облицования с дъбова ламперия кабинет, бях поканена да седна на най-малкия стол в стаята. Жената от „Личен състав“ беше настанена до вратата в голямо кресло, не толкова „официално“; Кевин, който обикновено сядаше до мен, беше от другата страна на бюрото, вдясно от Гидиън. Бърз поглед към еднаквите им угрижени изражения

бе достатъчен да разбере, че съм пред уволнение. Не само това, ами и щяха да се опитат да ме убедят, че това е *единственият* начин, което означаваше, че ще получа минимално обезщетение и ще съм твърде унижена дори да си помисля да ги съдя.

— Не е ли по-важно вие как мислите, че се справям? — попитах аз. Не си поплювах. Щом щяха да ме уволняват, трябваше да го направят по старомодния начин нямаше да се оставя да ме манипулират, за да „напусна“.

Сведох очи към ръцете си, за да им позволя да се разберат с поглед кой ще свърши работата. Явно им бях объркала плановете: мислеха си, че ще съм толкова съсипана от мъка, че ще сваля оръжие само заради смущението, че вече не съм достатъчно производителна за тях.

— Ние съзнаваме, че последните няколко месеца бяха *трудни* за теб — каза Гидиън, думите му бяха внимателно подбрани и тихо изречени. — Очевидно е, че е проява на смелост от твоя страна да продължиш да идваш на работа всеки ден, въпреки че нещата са толкова... трудни... Ние просто си помислихме, след като прегледахме работата ти напоследък, че...

Потокът от обмислени думи секна, когато го погледнах в лицето. Лесно е да уволниш човек, докато не те гледа, лесно е да сипеш новините за нечий провал над сведена глава, но само завършен мръсник не би се поколебал, когато една вдовица го гледа в очите, докато той се кани да хвърли и нея, и децата ѝ в пламъците на финансова криза. Гидиън не беше пълен мръсник, а само бизнесмен, който искаше резултатите, които бе получавал от мен през последните седем години, искаше да работя два пъти повече от часовете, за които ми плащаше, за да има печалба и акционерите да са доволни.

— Не ми е лесно да го кажа, Сафрон, ти винаги си била добър служител, но... — *Но ние не сме благотворителна организация. Ние няма да натрупате печалба, ако ти не можеш да работиш двойно както преди. Но и нямаме намерение да приписваме вече неспособността ти на „възстановяване“.*

— Ще приема понижение — казах аз в пролуката между думите му. Не мислех да им помагам да ме уволнят, но работата ми трябваше. Никога нямаше да си намеря друга, защото през повечето време почти не успях да довърша изречението, което съм започнала. А и какво

щях да кажа на новия си работодател, когато ме попита защо съм напуснала предишната си работа? *Съпругът ми беше убит и тъй като вече не можех да работя безумно дълго всеки ден, те ме уволниха.* На всяко друго място щяха да искат да работя толкова много, и те нямаше да искат да ме „дундуркат“. А и какво щях да кажа, когато ме попитат кой е убил Джоел и защо? *Работата е там, че знам кой го е направил, мисля си, че знам и защо, но не мога да кажа на полицията. Мога да ви кажа само, че е кървил до смърт сам на едно шосе в Хоув и аз изпуснах купа с къпини, когато научих.*

— Ще приема понижение — повторих в пълната тишина, възцарила се в стаята. — Сигурна съм, че сте намерили кандидат за моята работа. Право в целта, Кевин целият пламна и така потвърди, че неуморно се е трудил за моето уволнение. — Ще го въведа в работата и ще съм на разположение, ако има нужда от напътствия. Освен това се съмнявам, че ще намерите друг толкова опитен като мен, който няма да има нищо против да върши работа на едно-две стъпала по-надолу в йерархията за по-малко пари. — Всички мълчаха. — Без изгледи за повишение — добавих, за да им дам да разберат, че няма да се въртя наоколо с надежда да си върна позицията и сега само се опитвам да си осигуря малко време, за да натрупам отново сили. Не дай си боже след седем години работа за тази компания, след като й бях осигурила и задържала над двайсет процента от новите големи клиенти, да очаквам да ми позволят малко отпускане.

— Сигурна ли си? — попита Гидиън.

— Трябва да си храня децата — отговорих.

Той се вгледа в мен. Разбираше ме. Той имаше деца, имаше жена и разбираше, че ще направя всичко, за да си задържа работата, защото те нямаше на кого друг да разчитат. Разбираше ме така добре, че избягваше да ме поглежда в очите до края на тази среща, докато обсъждахме условията на моето унижение. Пардон, понижение.

— Кевин. — Всички от моята редица с бюра седят със сведени глави, вдигнати са телефона или се взират напрегнато в екрана на компютъра. Вече не сме приятели. Преди бях техен шеф, към когото се обръщаха за всичко, защото не смееха да припарят до Кевин, но сега съм една от тях. Аз съм и странната жена, чийто съпруг беше убит,

както и служител, когото Кевин усърдно тормози. Благодарни са, защото ако не съм аз, ще са те. В известен смисъл сякаш още съм негов заместник, все още съм техният буфер.

Успявам да изобразя нещо като разкаяна, извинителна усмивка, докато напълно се обръщам към началника си. Животът ми се взривява, но аз съм свършила работата, която трябваше да свърша тази седмица, направила съм отчети за три текущи проекта, както и две оферти към компании, за да ги окуража да ни използват за бизнес комуникациите си и пазарните стратегии. Обаче, тъй като не съм била на бюрото си, докато върша това, Кевин смята, че има право да се държи така с мен.

— Съжалявам за последните дни, Кевин — казвам аз. — Трябваше да уредя семейни проблеми, но вече всичко е под контрол. И пак съм на бюрото си. — Дърпам стола. — Готова съм за подвизи.

— Надявам се да не ти стане навик — казва той. — Всички имаме семейства, Сафрон, но повечето от нас не позволяваме това да пречи на работата ни.

Разбира се, ако имаме жена, която си стои у дома и върши всичко, докато ние се носим наперени като петел из офиса.

Едва след като Джоел умря и Кевин започна да ме тормози, защото не се престаравах на работа, успях да го видя истински. Видях го какъвто беше: надута невестулка, която може да работи толкова дълго, колкото пожелае, защото някой у дома върши всичко, което той не би се унижил да свърши.

С Джоел винаги си поделяхме къщната работа, внимателно планирахме живота си така, че един от нас да приготви вечерята, да прегледа домашните, да сложи децата да си легнат, да остане при болно дете, да изслуша всичко, което ги тревожи. Сега, когато съм сама, не успявам да се справя: понижиха ме, едва намирам време да говоря със сина си и дъщеря ми е бременна.

3 години преди Онзи ден (април, 2008)

— Мадам ще благоволите ли да се присъедините към мен за чаша шампанско на брега?

Съпругът ми се беше изтегнал на бюрото ми с две чаши за шампанско и много скъпа бутилка отлежало „Във Клико“. Заварих го

там, когато се върнах от тоалетната.

— Как те пусна охраната? — попитах аз.

— Аз съм Джоел Макълрой, нужно ли е да ме питаш?

— Да, ослепителният чаровник.

— Е, какво ще кажеш?

— Къде са децата?

— С Фин са, така че можем да отпразнуваме годишнината си на плажа.

Смръщих се, докато паниката описваше спирали из мен. Нима съм била толкова заета с работа, че съм забравила важен ден?

— Каква годишнина?

— Каква годишнина? — сопна се той. — Не мога да повярвам, че си забравила. Годишнината от първото ни...

— За бога, това е Джоел Макълрой — прекъсна го Кевин, който влезе с протегната ръка. Джоел се надигна от бюрото ми, извиси се над него и стисна ръката му. — Какво правиш тук?

— Ами дойдох да изведа жена си.

Кевин не пускаше ръката му, винаги правеше така с по-висок и по-хубав мъж от него. Това бе неговият начин да „попие“ малко от тези качества.

— Не те виня, че си изминал толкова път, за да я откъснеш оттук. Винаги ѝ казвам, че не бива да работи толкова много.

— Не е вярно, Кевин — казах през смях.

— Е, може да не съм го казвал, но го мисля. — Обърна се пак към Джоел и кимна към шампанското и чашите. — Специален случай?

— Годишнина.

— О, годишнината ви не е ли през септември?

— Не е такава годишнина — отвърна Джоел и вдигна вежда. В отговор невестулчестото лице на Кевин се превърна в топка от смущение.

— О, ясно. Е, тогава ще ви оставя.

— Много си гаден — прошепнах на Джоел, щом останахме сами.

— Понякога това е единственият начин да се справиш с хора като него.

В настоящето аз се обръщам към Кевин.

— Да, знам, че другите не позволяват на семействата си да пречат на работата им — казвам както би го казал Джоел. Не искам ситуацията да излезе от контрол и да започна да си въобразявам как казвам на Кевин да върви по дяволите, защото работата ми трябва. — Много съжалявам за вторник и за вчера. Получи ли нещата, които ти изпратих?

— Да — казва той кисело.

— Всичко наред ли е?

— Да. Просто ще с по-лесно, ако си на работното си място.

Не отговарям. Вместо това сядам и включвам компютъра си, решавам да си проясна главата, като се концентрирам в работата. Стискам устни, докато чакам компютърът да се стартира. Толкова много неща искам да кажа на Кевин.

От понеделник насам, когато брутално бях изтръгната от черупката на вкочанеността, в която живеех от осемнайсет месеца, откакто ми бе показано, че този начин на съществуване в света няма да свърши работа, аз започвам да се завръщам. Бързо, болезнено вкочанеността се стопява. Завръща се моето аз. А аз съм човек, който обикновено не мълчи на хора като Кевин. Искам да му кажа, че след като преди се умилкваше на Джоел, да не изкаже съжаления за случилото се, дори неохотно, го прави достоен за презрение. Фактът, че не признава усилената ми работа и не спира да ме тормози, въпреки че още съм шокирана и разстроена, доказва, че е нищожество. Фактът, че продължава да прави подобни коментари дори сега, осемнадесет месеца по-късно, означава, че е пълен мръсник. Всички тези изявления лежат като горчива билка на върха на езика ми и молят да ги изплюя насреща му.

— Очаквам папките на „Ибитсън“ и „Хауъл“ на бюрото си, преди да си тръгнеш довечера — казва той.

Аз кимам, не мога да продумам. Ако го направя, цялата горчивка, която изпитвам към него, ще се излее като потоп. Накрая той си тръгва, а моите рамене искат да се отпуснат, да се разхлабят така, че да се свлека леко в стола си и да се успокоя. Но не мога. Не и когато Кевин неволно отключи един ред от писмото, който пълзи като новинарски бюлетин през главата ми: *Трябва да знаеш, че не го убих.*

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

5 години преди Онзи ден (май, 2006)

— Мислиш ли, че ще се справиш, ако нещо ужасно се случи с мен?

— Ще се наложи, всички трябва да се справят, но ще съм ужасно тъжна.

— Аз също ще съм тъжен.

— Но няма да мога да тъгувам постоянно.

— Какво? Да не би вече да имаш предвид някого за мой заместник?

— Какво? Казах, че няма да мога да тъгувам вечно, а не че бих те заменила с друг.

— Е, защо няма да можеш да ме замениш, след като няма да тъгуваш вечно? Знам, че няма да ти е никак трудно да намериш друг, но просто няма да можеш да ме замениш толкова лесно. Аз съм незаменим.

— Няма да те заменя. Кой би могъл да те замени? Ти си откачен по много специален начин. Искам да кажа, че наистина си незаменим.

— *Никога* не ме заменяй. Искам да ти липсвам вечно. Дори да срещнеш някой друг, трябва да е след много, много години. И дори тогава няма да можеш да го обичаш повече от мен. Става ли?

— Ами...

— *Става ли?*

— Става.

— Виж, не съм несправедлив, пак ще можеш да се влюбиш, само не забравяй, че...

— Не бива да го обичам повече от теб.

— Абсолютно. И знаеш ли, аз също ще се постарая да не го правя.

— Какво... Я ела тук! Заслужаваш едно здраво гъделичкане заради това. Ела тук, ела тук.

Вторник, 18 април

Скъпа Сафрон,

Надявам се, нямаш нищо против, че ти пиша отново. Както казах, имам чувството, че те познавам. Преди беше странно освобождаващо да ти напиша всичко това, като знам, че ти, като моя майка изповедник, ще го прочетеш и ще разбереш.

Досега нямах възможност да говоря с никого за случилото се. Казвам на хората, че съм толкова унила, защото съм изгубила скъп човек, и техните реакции са най-различни, но не съм сигурна коя предпочитам.

За теб по-трудно ли е, или по-лесно, когато всички знаят? Когато се случи, аз можех само да кажа, че го познавам и че съм шокирана. Не можех да призная колко добре го познавах, защото щях да съм принудена да призная, че въпреки близостта ни, аз живеях извън страната и не можах да отида на погребението.

Ти като че ли се справяш добре, което все е нещо. Мислех, че животът ти ще спре и няма да можеш да функционираш. Но виждам, че се справяш добре.

Когато споменах за реакциите на хората, исках да те питам как ги приемаш ти? Кои реакции са най-лошите? Хората, които се преструват, че не се е случило, хората, които не ти позволяват да го забравиш и очакват да останеш скована, или онези, които очакват вече да си го преодоляла, защото си скърбила достатъчно? Това е минно поле, нали, да се справяш с реакциите на другите към твоята мъка.

Но ти явно се справяш добре. Радвам се, донякъде, защото не е нужно да чувствам толкова голяма вина.

Освен това се надявам да не направиш нещо много глупаво, като например да покажеш това или другото писмо на полицията. Само ще създадеш проблеми и тревоги. Обаче не мисля, че би го направила. Иначе Фийби щеше да е казала на полицията какво се случи, нали?

Наистина се надявам да не бъркам. Със сигурност дъщеря ти е споделила всичко с теб и вече ти е казала истината.

Ако не е, моля те, бъди внимателна с нея. Тя е още дете.

Отново ти благодаря, че ме изслуша/прочете.

Сърдечни поздрави,

О

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Не съм била досега в това заведение. До него се стига, като завиеш зад ъгъла и се спуснеш към морето. Още щом влизам за срещата с господин Брумсгроув, леко обезпокоена, защото се наложи да бързам, миризмата на храна неочаквано ме напада. Това е истинска атака над вкусовите и обонятелните ми рецептори, защото нямах време да ям през деня. След като приготвих вечеря за децата и леля Бети, после почистих и се уверих, че Зейн ще си легне, едва успях да дойда навреме.

— За какво ще говорите? — попита ме Фийби, когато ѝ казах къде отивам. Вероятно не се усещаше, но кършеше ръце и пристъпваше неспокойно от крак на крак.

— Не знам. Господин Брумсгроув иска да обсъдим ситуацията от гледната точка на родители, предполагам.

— Ясно.

— Но няма да взимаме никакви решения, ще ги вземете вие с Къртис, ако искаш той да участва в тях.

— Ясно — каза тя и излезе от стаята.

Господин Брумсгроув пристига секунди след мен и когато го виждам да влиза, се сепвам: изглежда съвсем различен човек. Дрехите му са претърпели развитие до тъмносини дизайнерски джинси, бяла риза без яка и черно кожено яке, освен това е и без очилата.

— Не ми казвайте, че очилата са без диоптри — казвам вместо поздрав, когато се срещаме до бара.

— Не, нося контактни лещи.

— Защо?

— Защото в училище очилата ми придават повече тежест, явно. Децата очакват един учител да се облича по определен начин и като че ли реагират по-добре на очилата.

— Разбирам.

— Ще искате ли нещо за ядене? — пита той. — Избрах това място, защото храната е добра.

Вихър от аромати на къри, картопки и ризото, които не би трябвало да си пасват, направо ме влудява — устата ми се пълни, сякаш имам кранче в основата на гърлото, стомахът ми тихо къркори, оплаква се като тийнейджър, когато си му отнел всяка връзка с външния свят.

— Не, благодаря. Хапнах с децата.

— Е, добре. Ще имате ли нещо против аз да хапна?

— Както обичате.

Той поръчва пържола (средно изпечена) с картопки и бира, а аз поръчвам чаша бяло вино на високата кестенява барманка. Без да се замисля, отварям портмонето си и плащам цялата сметка, докато той още подава кредитната си карта.

— О... — казва той, — не възнамерявах вие да плащате.

— Няма проблем.

Жената се занимава с касата, а ние стоим до бара и чакаме в странна тишина. Неловкото мълчание между двама души, които са излезли на среща седмица след като са преспали заедно половин час след запознанството си — знаят това-онова един за друг, защото са правили секс, но им е трудно да намерят тема за разговор. Децата ни са се погрижили за частта със секса, затова на нас с господин Брумсгроув ни остава да поговорим.

— Това съпругът ви ли е? — пита ме той.

Портмонето ми е отворено, защото чакам рестото, затова не може да се каже, че е надничал, но реакцията ми е да го затворя веднага, да скрия снимката на моето някогашно семейство. Забравила съм, че снимката на Джоел, Фийби, Зейн и мен е там. Не я поглеждам и определено не искам да я показвам на хората. Скоро след като той... умря, снимката му беше навсякъде — във вестниците, по телевизията, на обявления по витрините на магазините — и аз спрях да ги гледам. Не исках да ги гледам, да ми напомнят. С времето снимките си отидоха, вече не ги публикуваха по вестниците, вече не ме нападаха редовно, щом включа телевизора, ъгълчетата на обявленията по витрините започнаха се нагърчват, тиксото изсъхна и накрая ги свалиха. И всичко си стана нормално, отново го зървах само където

трябваше да бъде — на нашите снимки в рамки, в моите албуми, на телефона ми, в портмонето ми.

Пръстите ми се свиват около ръба на винената чаша, сервирана пред мен, макар че Джоел ме научи да хващам винена чаша само за столчето, защото иначе пръстите ти затоплят виното. Отпивам, като избягвам да поглеждам мъжа до мен.

— Мислех да ви питам как се чувствате заради случилото се — казва той, — после осъзнах, че вероятно няма да ви се говори за това и може би аз няма да разбера.

— Прав сте, вероятно няма — казвам, след като завъртам виното в устата си. То е „Гави“, леко стипчиво, с лимонова нотка. Знам го, защото две приятелки — Анджела и Лиса — от първата ми работа ме научиха да разпознавам това вино, докато се опитвах да ме направят по-изискана.

Кръчмата е малка, задушевна, с ярки акценти по кремавите стени. Над арката към задната част има черен велосипед с метална рамка; провесен е от тавана като малък дървен самолет. До бара са наредени високи многоцветни столчета. Не е особено оживено за петък вечер и има свободни места в сепаретата отзад, както и в сектора с маси и столове за хранене.

— Да седнем? — пита той и кима към ресторантския сектор.

— Да, разбира се, защо не. — Отвърщам и тръгвам в противоположната посока, към малка маса и две кожени кресла. Твърде гладна съм, за да седя около много ядящи хора, но не мога да ям, защото това би означавало да прекараме по-дълго от необходимото време с класния на моята дъщеря.

— Съжалявам, не биваше да питам за съпруга ви — казва той с лекота, която се излъчва от всичко в него.

— Е, какво ще кажете за нашите деца, които правят деца? — казвам с престорено ведър глас, за да сменя темата. Не искам да говоря за Джоел, не и с този мъж.

— Да, по-лесна тема — казва той с усмивка, — знаех, че са приятели, но не и че са толкова близки.

— Аз дори не знаех, че са приятели. Тази история ми напомни, че не познавам изобщо дъщеря си. — *Мислех си, че я познавам, мислех си, че ми се доверява, че може да ми каже всичко, но явно не е така.*

— Мислех, че познавам сина си, а се оказва, че не е така. Не знаех, че е... няколко пъти съм говорил с него за тези неща. Не само за биологията, а и за уважението, за взаимното привличане и внимателното обмисляне. Правя го редовно, макар че е ужасно смущаващо и за двамата ни, и си мислех, че съм му набил в главата, че винаги трябва да се използва презерватив. Заради болестите и за да се избегне бременност. — Той въздиша тежко, изморено. — Предполагам, че никое предпазно средство не е ефикасно на сто процента.

Чудя се дали да му кажа, дали да разбия илюзиите му за сина му и лековатия му разговор. Спомням си как преди две години реших, че разговорът ми с Фийби относно личната отговорност е бил разбран. А шест месеца по-късно тя ме молеше да не казвам на полицията онова, което знаеше за убийството на Джоел.

Искам ли този мъж да разбере това? Да му покажа, че можеш да говориш колкото си искаш, но не искат да слушат, няма смисъл. Искам ли? Не. Трябва ли? Да.

— Според сина ви не можеш да забременееш първия път — казвам аз. Звуча рязко, малко ядосана от начина, по който с господин Нютън се отнасяха с мен преди четири дни и вчера.

Хубавите, изящни черти на господин Брумсгроув изобразяват много нюанси на смайване и ужас, които се утаяват в тъмнокафявите му очи.

— Не може да е казал това. Той не може да вярва в това. Затова ли...? Не, не вярвам да го е казал.

— Не е нужно да вярваш в това, което казваш, за да получиш онова, което искаш. Наистина ли трябва да го казвам на мъж на вашата възраст?

— Не вярвам, че синът ми би направил такова нещо.

— Доооо-бреее — казвам аз, като провлачвам двете срички, докато се напоят добре със сарказъм.

— Ще му извия кльошавия врат.

— Искате да кажете, че вече не сте го направили?

— Ами, не можах... Имате ли представа какво смята да прави Фийби?

— Тъкмо щях да ви питам същото, след като тя явно говори с вас и вероятно с всеки друг на тази земя, освен с мен.

Цялото ми тяло подскача, когато той слага ръка върху моята. Неговата ръка залива моята и аз се вирам в нея изненадана. Кокалчетата му са тъмни, кожата по опакото на дланта му е разкошна, деликатно лешниковокафява. Моята под нея е съвсем различна — завинаги белязана, с белези и петна, нещо, което исках да остане скрито. Чудя се дали усеща издатините по кожата ми, дали е любопитен как съм се сдобила с тях. Повечето хора не забелязват, но пък малцина ме докосват.

— Какво каза съпругата ви за това? — питам, като издърпвам ръката си изпод неговата.

— Съпругата ми — отвърща той тихо, почти окаяно. Очите му се разфокусират и стават замислени, когато изрича тези две думи. Внезапно се завръща отново: — Фийби и Къртис се разбират толкова добре, защото и двамата знаят какво е да изгубиш родител.

— О, съжалявам — казвам аз, извинението ми трябва да обхване и проявения по-рано сарказъм. Веднага ми става неудобно, забравила съм какво е хората бързо да прощават лошото ти поведение само защото си претърпял загуба. Колко снизходително е да си от другия кран на незаслуженото разбиране. — Не знаех.

— Стана преди четири години. Не внезапно, но беше трудно за Къртис. Когато Фийби се върна на училище, след като изгуби баща си, аз го помолих да я наглежда, да поговори с нея, защото той знае какво е. Оттогава са добри приятели, макар че той е с година по-голям. Виждам ги заедно в училище и си мисля, че откриват един в друг сродна душа. Особено когато хората клюкарстваха за нея, той винаги я защитаваше.

Знаех за това, училището ме държеше в течение и говорих с Фийби по въпроса. Според нея всичко беше наред. Винаги беше наред. Това не ми попречи да говоря, да се опитам да ѝ помогна, но според нея всичко винаги беше наред.

— Още ли говорят за нея? — питам, изплашена от отговора.

— Не и за това. Но ще е наивно да мислим, че няма да говорят, след като разберат за случилото се. Хората винаги разбират.

— Точно това е най-ужасното. Както преди не можехме да се скрием, не можехме да се преструваме, че не се е случило, защото всички знаят. Не съм сигурна дали ще издържи емоционално. — *Знам*, че аз няма да издържа. — Освен това го има и Зейн. Още нещо в

живота ми, с което трябва да се справя. Понякога се чудя дали някой горе не ми има зъб.

— Да, понякога е така.

— А вие трудно ли понесохте смъртта на съпругата си?

— Не ви разбирам.

— Изтъкнахте колко трудно е било за Къртис и прозвуча, сякаш вие не сте се разстроили особено.

Той примигва, без очилата виждам много по-ясно как пърхат миглите му нагоре-надолу.

— Разбира се, че бях разстроен.

— Но?

Очите ни се срещат и остават така. Преценява колко може да ми каже. Чудя се защо го попитах, след като дори не бих предположила, че някой ще ми зададе подобен въпрос. Ако бях на негово място, сега сигурно щях да си тръгна.

— Е, какво ще кажете за нашите деца, които правят деца? — казва той със същия престорено ведър глас, с какъвто го бях изрекла по-рано. Погледът му се насочва към бара, а моя към сепаретата зад арката в задната част на заведението.

Виждам чифт очи, които ме наблюдават. Твърде далече съм, за да различа цвета им, но знам какъв е. Гледала съм в тях достатъчно през годините, толкова често съм била до този човек, че мога да опиша лицето му по памет.

Фин. Той се вира в мен. Разбира се, вижда ме в бар с хубав мъж. Разбира се, видял е, че хубавият мъж е сложил ръка върху моята. Разбира се, мисли си, че съм на среща.

Искам да му се усмихна, може би дори да му помахам, но не го правя, просто се вирам в него, докато той извърща поглед към човека срещу него и от позата му, от начина, по който лицето му е извърнато сковано към другия, разбирам, че няма да ме погледне отново, колкото и дълго да стоя тук.

— Съжалявам, но не мога да остана — казвам на господин Брумсгроув, грабвам чантата си от масата и якето от облегалката. — Не мога да остана.

Очите му се разширяват от объркване.

— Но ние не сме...

— Съжалявам, съжалявам. Просто не мога да остана.

Тялото ми не може да се движи достатъчно бързо. Не мога да избягам достатъчно бързо. Още усещам как следата от погледа на Фин ме изгаря — обвинява ме, че изневерявам на Джоел; упреква ме, че не съм опечалена вдовица; съди ме, че съм в кръчма, вместо да скърбя у дома.

И най-лошото, разбира се, е, че докато вървя към вкъщи, аз знам, че това не е вярно. Фин не би мислил така. Вероятно се е изненадал да ме види с някого, без да съм го помолила да гледа децата; вероятно е объркан защо не му се усмихнах и не го повиках.

Гаденето, което се гърчи в кипящия ми стомах, е заради моите мисли. Защото, въпреки гаденето, в гърдите ми като цвете бавно и сигурно разцъфва знанието, че съм привлечена от господин Брумсгроув.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

11 години преди Онзи ден (март, 2000)

— Обещаваш ли, че няма да ми се смееш? — каза той.

— Разбира се, че няма. Ако не се брой клингонската ти ДНК, която се е проявила на челото ти, да съм ти се смяла за нещо?

Както винаги, той се смее и притиска пръсти към челото си.

— Нямам голямо чело — обявява, когато се уверява в нормалните му размери.

— Знам, че нямаш. Извинявай, продължавай, какво искаше да ми кажеш?

— От много години искам да напиша готварска книга.

— О, трябва да го направиш. Определено трябва.

— Наистина ли, ама наистина?

— Да. Каква готварска книга?

— Ами на това може да се смееш, защото ще прозвучи малко глупаво и непрактично, но искам да е за храните, които обичам. Всяка рецепта ще има поне една съставка, която много обичам и означава нещо за мен. Какво мислиш?

— Мисля, че е великолепно. С удоволствие бих готвила по книга, в която са включени храни, които са любими на някого и имат значение за него. Любимите му вкусове.

— И това не би те разстроило?

— Не, защо?

Съпругът ми хвана ръката ми и ме дръпна в скута си от мястото ми до него на дивана. Бях майка на четиригодишно дете и току-що бях забременяла отново, което означаваше, че ме очакваше доста работа по подреждането на емоциите и мислите ми заради предстоящите промени в тялото и живота ми. Ако се замислех обаче за това, се изпълвах с паника и сърцето ми се превръщаше в бърз влак. Джоел го разбираше, понякога по-добре от мен.

— Знаеш защо.

— Не, няма да се разстроя. Това е нещо, което обичаш, затова няма да ме разстройва. Обичам да готвя. През повечето време съм добре. Само понякога е трудно. Но иначе съм добре. — Плъзнах ръце по него и се отдръпнах леко, за да видя добре лицето му. — А и идеята ти е чудесна. — Целунах го. — Защото ти си чудесен. — Целувка. — И всичко, което правиш е чудесно. — Целувка, целувка, целувка.

— Няма да ти плащам, за да ми помагаш — каза той.

Отдръпнах ръце.

— Добре, тогава се оправяй сам! — нацупих се като дете и сладкият му смях избухна и изпълни стаята. Затворих очи и звукът на щастието успокои донякъде паниката в мен.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Зън-зън! — отеква в тихата къща. Както винаги за миг се изкушавам да не отворя, да не пусна вътре онова, което е от другата страна на вратата. Често се питам какво щеше да се случи *Онзи ден*, ако не бях отворила вратата ако не бяха могли да ми кажат новината. Дали още щеше да е истина? Дали той още щеше да е с мен? Или щяха да ме преследват из цял Брайтън — из целия свят, — за да ми кажат, за да променят живота ми?

Мъжът на прага е възможно най-нежеланият. След снощи, като наказание за онова, което бях признала пред себе си, прочетох остатъка от писмото. То ме пренесе пак назад, но аз бях подготвена и събрах всичките си сили. Затова не стана така внезапно, жестоко и неочаквано като преди, не го усетих като такава огромна умствена, емоционална и физическа травма. Но все пак ме преобърна по много начини. А писмото, което намерих на изтривалката, когато се върнах късно снощи, още е непрочетено. Прибрах го при другото, защото нямам нужда от още наказание.

Думите в първото писмо, макар и не така мощни като при първия прочит, опасаха спомените ми за онова време като червена панделка, кичозна опаковка на нещо, което предпочитам да захвърля в неизследвано кътче на съзнанието си и никога да не вадя на светло. Ето защо не искам този човек тук, той ме накара да се изправа пред нещо, което не искам да признавам.

— Здравей — казва той.

— Здравей — отвърщам. Искам да съм студена, леденостудена, но не успявам да го постигна, сякаш е нещо на висок рафт, което съм избутала твърде назад и вече не мога да го достига, дори изправена на пръсти.

— Казвам се Луис Брумсгроув и съм класният ръководител на дъщеря ви от „Сейнт Алисън“. Освен това съм баща на момчето, от което тя забременя. Бих искал да говоря с вас, ако е възможно.

— Да, възможно е. — Луис. Първото му име е Луис. Не мисля, че го знаех. Или пък съм го знаела, може да съм го дочула от някоя майка и не съм му обърнала внимание, защото тогава той не означаваше нищо за мен. Или пък той ми го е казал през последната година и нещо, а аз съм го пропуснала, както пропуснах още много неща.

— Не съм съвсем сигурен какво се случи в кръчмата — казва той внимателно, когато влизаме в кухнята. — Но си помислих, че ще е най-добре да дойда, за да обсъдим разумно ситуацията. — Забелязвам, че се отдръпва в най-далечния край на кухнята, докато аз стоя до вратата, до бюфета, в който държа тефтера с рецепти. Взимам го и го оставям. Отварям го върху мраморната повърхност, прелиствам страниците, без да виждам и една дума. Вдигам го пред лицето си, сякаш ако го държа по-близо, ще успея да прочета нещо.

Накрая затръшвам твърдата корица, покрита с кристални пеперуди, подарък от Фийби и Зейн за Деня на майката миналата година, бутам го настрани и се вирам в пространството за миг. *Мисля, че ще направя пълнени камби за вечеря. Имам фета, имам камби, имам босилек, имам и лют пипер. Ще ги направя за вечеря. Може би с печени сардини. Не, Зейн ги мрази. Може да направя домашна пица и салата. Да, това ще свърши работа. Пълнени чушки, пица, салата.*

— Слушаш ли ме Сафрон? — пита Луис, пробива си път в мислите ми. — Мога ли да те наричам Сафрон.

Сърцето ми пърха, неспокойно и развълнувано. Струва ми се, че не бие както трябва в гърдите ми. Дишането ми е твърде плитко, вероятно заради странното пресекливо стакато на сърцето.

— Можеш — отвърщам. Опитвам да се концентрирам върху нещо друго, но той все пак прониква. Ако се концентрирам върху нещо друго, може би няма да повърна отгоре му и гаденето ще утихне.

— Чу ли какво казах?

— Да.

Той изпълва пропастта между нас с дълбока въздишка. Раздразнение.

— Нещо нередно ли направих? — пита накрая.

Да. Разбира се, че си направил. Как така не знаеш?

— Не.

— Сигурна ли си... е, както и да е. Говорих с Къртис, отначало твърдеше, че не ѝ е казвал такова нещо. Когато го попитах дали на

всичко отгоре иска да изкара Фийби лъжкиня, той призна. Не мога да повярвам, че е направил такава глупост.

— Глупост — отеквам аз.

— Ако нямаш нищо против — казва Луис, — бих искал Къртис да отиде с Фийби на следващото посещение при лекаря.

— Защо?

— Трябва да участва възможно най-много в това. Не може да носи бебето или да роди, но искам да знае какво е да подчиняваш живота си на прегледи и така нататък. Какво е за нея.

Спирам да се суея и за първи път се концентрирам в човека пред мен. Пак се случва: внезапно, почти напълно нежелано осъзнаване, че е мъж. Може би заради начина, по който са стиснати устните му, или заради изправената поза, или защото тъмните, почти черни очи, по-видими без очилата, са фокусирани в мен. Той е мъж, той е тук, той създава спирала от всякакви приятно смущаващи чувства в центъра на гърдите ми.

— А ако тя реши да не продължи бременността?

— Предполагам, че ще има поне едно посещение при лекаря заради това, и бих искал той да отиде. И да отиде с нея после. Доколкото е възможно, не искам да му се спестява нищо от това, през което Фийби преминава. Той трябва да разбере какво е, особено ако не искаме да го направи отново.

— Говориш сериозно, нали?

— Да. Виждал съм го много пъти преди и винаги съм смятал, че на момчетата им се разминава твърде леко в такива ситуации. Това се превръща в „проблем“ на момичето, а момчетата често са защитени от реалността му. Затова се опитвах да му набия в главата винаги да използва предпазни средства... Явно лекциите ми са останали нечути. Може би ако мине през процеса, ще го разбере.

— Да, може би.

— Къде е Фийби? А другото ти дете, Зейн?

— Изведоха възрастната си леля по магазините. Ако я познаваше, щеше да знаеш защо съм толкова нервна в момента. Без съмнение скоро ще се появи някой на прага ми, за да се оплаква от нея — *или от тях*.

Казвам му, че сме сами в къщата. Тялото ми се облива с топлина, смущение и неочаквано, ирационално желание. Отчаяно търся какво

да правя, къде да гледам, свеждам поглед към ръцете си, търся нещо, което ще ме отрезви от опияняващите чувства, причинени от присъствието на Луис. Погледът към ръцете ми винаги ме приземява: ноктите ми са късо изрязани, малки полумесеци в края на пръстите ми; кожата е гладка над мрежа изпъкнали вени, защото редовно я мажа с овлажнител; но кокалчетата ми са груби заради времето, в което не съм се грижила добре за тях, когато не помислях за ръцете си и как те ще издадат липсата на грижа и внимание към самата мен.

— Как се справя Фийби? — пита Луис в пореден опит да наруши мълчанието, да mine през бариерата ми. — Напредна ли в процеса на взимане на решение?

Свивам ръце, обещавам си да се погрижа за тях, извърщам се от Луис и се концентрирам отново върху покрития с пеперудки бележник, който пази тайните на моя готварски живот. Тайните на настоящия ми живот всъщност. Преди понеделник, преди посещението в училището, което промени всичко, животът ми започна да се върти около готвенето: приготвяне, печене, създаване. Обръщам се към Луис.

— Когато снощи казах, че тя не говори с мен, ти какво си помисли — че преувеличавам или лъжа?

Той поглежда встрани и се прокашля, не ми е нужен друг отговор.

— Не излъгах. Тя не говори с мен. Дъщеря ми премина през нещо ужасно наскоро и това означава, че трябва да внимавам как се държа с нея и какво казвам, защото не искам да я травмирам допълнително. Така че тя не говори с мен и аз не я притискам.

— А ти? Как се справяш след травмата?

— Не зная — признавам. — Но по отношение на това поне знам кой е бащата. — И за пореден път от четвъртък насам отново виждам как Къртис докосва Фийби: предпазливо, почти почтително я обгръща с ръка; сякаш не е свикнал да го прави; сякаш е мечтал за това, но не го е правил много често. Нещо тук не е наред. Думите пасват, но начинът, по който се държат един с друг, ме кара да се питам дали той е бащата. Освен това онзи, който убеждава момиче, че не може да забременее първия път, не би показвал към него почти благоговейното уважение, което Къртис показва към Фийби, нито пък щеше да дойде и да признае така лесно — момчета, които лъжат и манипулират, са страхливци,

които се крият по всеки възможен начин. На много нива не вярвам, че Къртис е бащата, но защо и двамата ще лъжат?

— Ако някога поискаш да поговориш... — казва Луис.

— Благодаря, но в случай че още не си разбрал, неохотата на Фийби да говори е наследена от някого, а баща ѝ беше най-общителният човек на земята.

Погледът на господин Брумсгроув се спира на снимката на Джоел, Фийби и Зейн, излегнати на канапето в нашето бунгало на брега. Снимката е закачена с магнитче чайка на вратата на сребристия ни хладилник. Още една снимка, която не съм виждала от цяла вечност, макар че гледам към нея всеки ден, няколко пъти на ден, когато отивам към хладилника.

Джоел, когото познавам, живее в сърцето ми, нося го в главата си; той е навсякъде около мен и изцяло в мен. Не ми трябва да гледам снимките, за да знам как изглежда, не ми трябва да затварям очи, за да върна образа му. Той е тук. Неговият отпечатък, отпечатъкът, който остави върху живота ми, е винаги тук.

— Натъжих те — казва господин Брумсгроув. — Не исках.

— Аз съм винаги тъжна — отговарям. — Просто понякога го скривам по-добре.

— Разбирам.

Въздухът около нас внезапно се сгъстява от нещото, което усетих снощи, преди да избягам: *потенциал*. Нещо, което би могло да се случи. Нещо, което може да се случи.

Отрязвам дръжките на чушките. Издълбавам ги, почиствам всички семена. В купа смесвам фета, босилек, чили и зехтин. О, зехтин.

— Нямам зехтин — казвам на глас.

— Това някаква парола ли е?

— Ще правя пълнени камби с фета за вечеря, но нямам зехтин. Забравих да купя онзи ден. Използвах последния за пестото и мислех да купя, но после ми се обадиха от училището и... останах без зехтин.

— Много ли готвиш?

— Не. Всъщност да. Но това са нови неща за мен. Гурмето беше специалност на Джоел. Предполагам, че следвам стъпките му. Преди той да... започна да пише готварска книга. Просто за забавление, не смяташе да я публикува. Искам да я довърша. Мислех да дам да я

отпечатат професионално, за да му направя подарък, щом я приключи, но той... Искам аз да я довърша вместо него. Заради мен и заради него. Затова експериментирам с вкусове и идеи, опитвам разни неща. Тази рецепта с фета е нов фаворит... Нали уж казах, че не съм от приказливите?

— Мисля, че е чудесно — усмихва се той. Усмивката му променя формата на лицето му, кара ме да поема рязко въздух и да извърна очи. — Имам предвид идеята да довършиш готварската книга и за говоренето. Особено ми харесва говоренето.

— Ласкател.

— Измисли ли име на книгата?

— Ние го измислихме заедно. Вкусовете на... — Думата засяда в гърлото ми, закача се там от смущение. Луис Брумсгроув чака търпеливо да довърша изречението. Думата „любов“ не бива да бъде произнасяна пред такъв като него. Неприлично е, нередно...

— Вкусовете на...? — окуражава ме той.

— А, нищо. Не знам изобщо защо заговорих за това. Нямам много време в момента, защото леля, лелята на Джоел, се нанесе, и заради Зейн, Фийби и работата. Не, нищо няма да стане.

От цяла вечност не съм говорила толкова много за Джоел. В момента използвам съпруга си. Изграждам барикада около себе си; бариера между мен и този мъж, който не спираше да нахлува в мислите ми снощи в промеждутъците между мислите за писмото.

Зън-зън — звънецът носи облекчение. Едва не се затичвам към вратата, отварям я широко, надявам се, че някой ще се опита да ми продаде нещо, за да не съм сама с този мъж.

Фин.

Не можа ли да е някой от Църквата на светците от Последния ден, не можа ли да е някой, който предлага да измие колата ми, или пощальон с пратка. От всички, които можех да завлека вътре за разговор, трябваше да е точно най-добрият приятел на Джоел. Който ме видя снощи с мъжа, застанал сега в кухнята ми.

— Здравсти — усмихва се той както обикновено.

— Здравсти — отговарям. Стакатото на сърцето ми става нестройно и ме оглушава.

— Да вляза ли? — пита той.

— О, да, разбира се, разбира се. Тъкмо бях в кухнята. Макар че ми пише съобщения почти всеки ден, за да пита как е Фийби и как се справям аз, не съм го уведомила, че съм разбрала кой е бащата.

Добре обучен да влиза в своя на практика втори дом, той изритва черните кожени обувки и окачва сивия си суичър на закачалката.

— Е, оказа се, че съм свободен за вечеря и се питах какво ли готвиш? — казва той с крива усмивка.

— Би ли останал за вечеря, Фин? — питам аз.

— *Наистина ли?* — пита театрално. — Много мило от твоя страна. Надявам се, че не се натрапвам.

— Голям си чаровник, като истинска маймуна — казвам аз. Тази жизнерадостност ще трае до края на коридора, докато пристъпим прага на кухнята.

— О, ама маймуната... Всъщност кое е най-очарователното животно? — пита той, когато минава от меднозлатистото дърво в коридора към белите плочки на кухнята. Не стига много далеч, не стига дори до петното, преди да спре.

— Змията? — пита Луис Брумсгроув, сякаш е участвал в разговора. — Кое друго животно има нужда да е чаровно?

— Змиите са влечуги — заявява Фин, взира се в него с презрението, което би показал Зейн.

— Вярно е.

— Фин, това е Луис Брумсгроув — бащата на момчето, което е отговорно за, ами за това, което става с Фийби. Луис, това е Фин Макстоун. Той беше най-добрият приятел на съпруга ми, откакто са били на осемнайсет, и очевидно сега е моят най-добър приятел.

Те стискат здраво ръцете си, кратко, недружелюбно, сякаш предпочитат да си ударят по един юмрук. Фин винаги е бил покровителствен към мен, но през последните осемнайсет месеца ме закриля от всичко, което може да се обърка. Без него и Имоджин щях да рухна напълно, нямаше да мога да функционирам, защото бях скована от шок; повлечена от инерция. Когато имам нужда от него, той се намесва и прави каквото трябва.

Проблемът на Луис е, че си пада по мен. Арогантно е да мисля така, но той не ме харесва, защото смята, че съм красива или невероятна, нито се е влюбил от пръв поглед; той вярва, че съм крехка. Харесва ме като деликатно малко цвете, отчасти прекършено от

загубата на съпруга, цвете, което има нужда от помощ и грижи, за да възвърне цветчетата си. Харесва му да се изживява като реаниматор, като човек, който ще ми помогне да преодолея това. Появата на Фин, очевидната му близост с мен поставя Луис на заден план — аз не съм сама, не съм толкова изолирана, имам подкрепа... освен това под формата на доста хубав мъж.

— Ще си тръгвам — казва Луис и се изправя, защото досега се е облягал на плота. Дватамата са с еднакъв ръст и това като че ли ги смущава — всеки се е надявал да превъзхожда другия физически.

— Ще ти се обадя за срещите — казва ми Луис.

— Да, да, обади се — казвам, нетърпелива това да приключи.

— Фин, радвам се, че се запознахме.

— Да, разбира се.

На входната врата Луис не бърза, не изгаря от желание да си тръгне.

— Пази се.

— Ще се пазя — отвърщам.

Той открито оглежда лицето ми, кафяво-черните очи са почти хипнотизиращи.

— Когато те срещнах за първи път, реших, че нямаш понятие от нищо, макар да знаех какво се е случило със съпруга ти — казва той.

— Помислих си, че аз съм много по-просветен от теб, но същото се случи и на мен. Предполагам, че се сблъсках с реалността, нали?

Кимам. Очаква се да го успокоя, да му кажа, че аз съм била по-лошия родител, а той е възпитавал добре сина си, но просто е лош късмет, че и двамата се оказахме на едно и също място. Очаква се да добавя, че ще работим заедно, за да оправим нещата. За нещастие на Луис това няма да се случи.

— Довиждане тогава — казва той разочарован, че не плъзнах пръсти в ръката, която ми подаде, че не се обвързвам с него заради обстоятелствата.

— Довиждане — усмихвам му се и затварям вратата, прогонвам го.

— Какво беше това? — пита Фин още щом влизам в кухнята.

— Кое какво е?

— Ти и *той*. — Изплюва думата, която се отнася до Луис Брумсгроув, сякаш е жълто-зелена заразна хрочка. — Той снощи ти държеше ръката, а днес... Какво става, Саф?

— Фийби е бременна. Не иска да говори с мен. По някаква причина говори с него и със сина му, момчето, което я забремени. Опитвам се да разбера каквото мога по всеки възможен начин. Ето това става. — *Реших ли какво ще готвя за вечеря? Моркови? Може да направя нещо с моркови. Имам две торби моркови в хладилника. Може да добавя тиква, джинджифил и ябълка и да направя супа. Джоел обичаше супа. Той обичаше тази супа.* И той не ми държеше ръката снощи, а ме докосна по някаква причина и съм сигурна, че аз отдръпнах ръката си. — *Имам ли джинджифил?* Тръгвам към хладилника и без да виждам снимките, се вирам право в тях, отварям вратата, дърпам прозрачното пластмасово чекмедже със зеленчуците. Пазарувах в понеделник, когато още не осъзнавах, докато не направих пестото, колко малко зехтин ми е останал, затова чекмеджето е почти пълно с различни цветни зеленчуци, някои в найлонови торби, други в кафяви хартиени торби, трети без торби, и затова ми трябва няколко опита, за да го отворя напълно.

— Между вас очевидно има някакво напрежение, и не само заради случилото се с Фийби — настоява Фин.

— Щом казваш, Фин, но се питам дали няма да мислиш така за всеки мъж, с когото говоря, само защото не е Джоел.

— Ти не само говореше с него.

Целина... домати... моркови... краставици... рукола... пак моркови... три пакета чушки... лимони... джинджифил. Имам джинджифил. Но нямам тиква. *Кога съм използвала тиквата?* Не обръщам внимание на Фин. Понякога няма друг начин. Когато откачи заради нещо, не му обръщам внимание, оставям го да излее всичко, да изпусне парата.

Вадя пилешки хапки от чекмеджето за месо, после свалям цяла глава чесън от горната лавица. *Не, не знам за какво ми е това.* Връщам ги на местата им в хладилника. Ще измисля нещо. Пак ги вадя. Правя го няколко пъти и когато затварям хладилника, без пиле или чесън, Фин стои точно зад него и ме стряска.

Оставил е косата си да израсте през последната година и нещо и тя се спуска на тъмни, случайни къдрици около главата и лицето му.

Сега се фокусирам върху лицето. Има прав нос, изпъкнали скули, нежни очи и красива уста. Знам какво ще каже тази уста и повече от всичко ми се иска да не го прави.

— Ще говорим ли някога за онова, което се случи между нас? — казва той.

Знаех, че този ден ще дойде, нямаше как иначе, естествено. Но понякога успявам да се убедя, че не се е случвало, затова няма нужда от този разговор. Понякога ми се струва напълно абсурдно, че аз — ние — сме могли да направим такова нещо. Понякога си го спомням изцяло и имам чувството, че ще умра от срам.

— Не искам никога да говоря за това — казвам му.

Тъмносините очи не се откъсват от моите.

— Но ще трябва, нали?

Да, мисля си и бавно кимам, ще трябва.

Понякога ми се ще да можех да се върна назад и да поправа всички грешки, които съм правила след *Онзи ден* — първо тази ще излича.

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

6 месеца след Онзи ден (април, 2012)

— Вече не знам какво да правя със себе си — казах на Фин. — През последните месеци бях концентрирана да се справя с администрацията, с парите, с погребението, със следствието и да се погрижа Фийби и Зейн да са възможно най-добре, затова нямах възможност да спра и да помисля. Сега усещам празнота в себе си и продължавам да очаквам тя да се изпълни отново. Да се обърна в леглото, да го видя там и да осъзная, че всичко е било ужасна грешка. Дори няма да съжаля за онова, през което преминах, стига то да означава, че накрая всичко ще се окаже една грешка. Разбираш ли ме?

В мрака на спалнята ми Фин ме погледна от кафявото канапе под прозореца, на което беше коленичил, и кимна:

— Знам, че казах, че става по-лесно, и е така. Не знам кога, но... О, не знам какво говоря — призна той. — Говоря, чувам как думи излизат от устата ми, на погребението, например, знаех, че говоря с хора и те не се извъръщаха от мен, нито се опитваха да ме ударят, значи не съм казал нещо ужасно, но сега не помня нищо. Просто думи. Както сега, думи, които да изпълнят пространството, опустяло след загубата на един човек. Но не могат. Не са достатъчно значими, за да облекчат страданието ти.

— Ти също страдаш.

— Моля те, недей — каза той. Не омаловажавай това, което чувстваш, за да мислиш за мен или за някой друг. Има достатъчно мъка за всички. Не се опитвай да утешаваш някого за своя сметка.

— Ти не си просто „някой“.

Взираме се през процепите в дървените летви на щорите към света навън. Джоел обичаше да ги държи отворени, аз обичах да ги затварям. Когато го нямаше или си лягаше първи, аз ги затварях. От *Онзи ден* ги държах отворени. Точно както продължавах да спя от моята страна на леглото, не завъртах докрай пастата за зъби (макар че преди направо побеснявах, когато той го правеше) и слагах

дистанционното на пода до неговата страна на леглото. Не повтарях нарочно това, което той правеше, по-скоро имах нужда да съхраня възможно най-много неща така, както са били. Моят живот преди не беше лош и нямаше защо да го променям.

Къщите от тъмнооранжеви тухли отсреща тънеха в мрак, но оранжево-жълтото сияние от уличната лампа все пак ги озаряваше. Светлинното замърсяване закриваше част от звездите над тях, отмиваше ярките точки и осейваше нощното небе в потрепващо сиво, вместо да е дълбоко, бездънно черно.

С Джоел често коленичехме тук, вирахме се в нощта и разговаряхме. Разговаряхме и в леглото понякога, но често, дори след секс, коленичехме в тъмното и шпионирахме света навън, сякаш бяхме в машина на времето и се връщахме към детството, когато сме се измъквали от леглото и сме гледали нощта.

Отвън нищо не помръдваше и аз отново погледнах към Фин. Той изглеждаше, както се чувстваше; сякаш капчукът на мъката бавно го разяждаше. Последните няколко месеца бяха оставили дълбоки, сиви траншеи под очите, бяха изорали бразди по челото му и му бяха отнели толкова много килограми, че изглеждаше крехък.

— Изглеждаш много изморен — заявих аз.

— Винаги е приятно да получиш актуални новини от говорещото огледало — отговори той, а усмивката не стигна до очите му.

— О, заслужих си го.

— Да, така е. Но си права, уморен съм, ти си уморена, най-добре да си тръгвам. Или мога да остана долу на дивана, ако искаш.

Често го правеше през първите дни. Когато аз още бродех из кухнята, без да знам какво да правя, какво да мисля, какво да чувствам. Събуждах се през половин час и слизах в кухнята, за да търся нещо, да търся някого, и все не го откривах. Мисля, че търсех Джоел и знаех, че няма да го намеря, но мъчителното усещане не ме напускаше. Фин ме оставяше да обикалям няколко минути, после идваше от дневната, хващаше ме за ръка и ме повеждаше към импровизираното ми легло на канапето в спалнята. Тогавя спях там, защото се ужасявах да изгубя миризмата му по чаршафите, по възглавницата, по завивката. Ако не спях в леглото постоянно, щях да мога да лягам в него, когато пожелаая, миризмата на Джоел да ме посрещне и да ме пренесе там, където беше той. По това време не бях готова да приема, че си е отишъл, но не бях

готова да направя каквото и да било, за да разруша нещо скъпоценно, останало след него.

— Не, не, тези дни свършиха. Но е добра идея да поспим.

— Лека нощ — прошепна той до вратата на спалнята, преди да я отвори, не искаше да буди Фийби и Зейн.

Понечих да му отговоря, да промърморя лека нощ, но гласът ми отказа да работи. Беше запушен от внезапна плътна и тежка мъка. Не можех да изрека и една дума. Можех само да дишам, но не и да говоря. Фин се обърна притеснен към мен. Пръстите му се плъзнаха от дръжката... и на мен отчаяно ми се прииска да го задържа.

— Добре ли си? — прошепна той.

Тъй като не можех да говоря, намерих друг начин да покажа какво мисля. Не беше нещо обмислено или добре формулирано, беше порив. Изправих се на пръсти и притиснах уста към неговата за един дълъг момент. Той веднага отдръпна глава.

Като глина в ръцете на майстор мисълта бързо прие форма, стана по-ясна и отчетлива в ума ми, но не можех да я изрека; думите не намираха път през гърлото и устата ми към света. Но можех да говоря без думи. Можех да му кажа, че искам нуждая се — да остане, без да казвам нищо.

Пак го направих: притиснах уста в неговата и зачаках реакция. Той пак се отдръпна, но не отчетна рязко глава, просто я отдръпна. Чертите на лицето му, отчасти скрити от мрака на стаята, се опитваха да изразят нещо. Вероятно объркване. Аз също бях обърквана. Объркана, несигурна, изплашена.

Ужасена.

Ужасена каква ще е реакцията му след объркването. Дали ще се разкреши, че съм откачила? Искях да го направя, защото бях откачила. Дали ще ме отблъсне и ще си тръгне възможно най-бързо, като ясно покаже, че няма да се върне отново? Копнеех да реагира и така. Или ще направи онова, което имах нужда да направи? Дали ще заключи вратата, дали ще протегне треперещата си ръка и несигурно ще плъзне пръста към черните къдрици по тила ми и ще ме привлече към себе си, като сведе глава и върне целувката?

Аз плаках.

Плаках ли плаках, когато бях сама, когато нямах с какво друго да изпълвам времето и ума си, плаках ли плаках в опит да се освободя.

Да, аз не бях помръднала оттам. Още бях окована в тази пропаст от болка, високо над света, в който преди живеех, без начин да сляза долу, без шанс да се освободя. Аз бях окована тук, като Прометей от гръцкия мит, който бил прокълнат всеки ден да изживява един и същи ужас, да гледа как му кълват дроба — бях осъдена да изживявам един и същи ужас, да ми изтръгват сърцето всяка сутрин, когато осъзнавах, че Джоел го няма. Бях плакала, за да се освободя и още бях пленена. Може би имаше друг начин.

Треперех, когато посегнах да разкопча панталоните му. Усещах пръстите си едри и непохватни, докато опитвах да извадя копчетата от илиците. Без да спира да ме целува, той плъзна пръсти надолу и отмести моите, за да се разкопчае. Посегна към подгъва на тениската ми и се разделихме, за да може да я съблече през главата ми. Аз избутах неговата възможно най-нагоре, преди той да я свали сам. Тениската разроши тъмнокафявите кичури на косата му. Събрахме се отново и аз изстенах. Кожа до кожа. Моето тяло, което бях чувствала студено и едва живо, внезапно се съживи, желано, обичано от допира на кожа до моята.

Почти паднахме, почти седнахме на леглото; моите непохватни като лопати пръсти трескаво се опитваха да смъкнат джинсите от бедрата му. Исках още контакт до кожа, исках цялото ми тяло да си припомни какво е да си жив отново. Аз бях жива, но това ме караше да се *чувствам* жива, тялото ми най-сетне усещаше нещо.

Фин смъкна с две ръце моите дрехи по бедрата ми и после стана от леглото, за да свали джинсите и боксерките си, докато аз се кривях и свличах сивото долнище на анцуг и черните гащички.

Топлината на тялото му, на кожата му, която пулсираше с напомняния какво означава да си жив, се върна върху мен и аз го притиснах силно, докато целувките му ставаха по-настойчиви. Забих пръсти в гърба му, в задника му, подтиквах го, окуражавах го да проникне в мен, да ми покаже по друг начин какво е да се чувстваш жив.

Започнахме да се движим заедно, всеки тласък беше прекрасно примесен с болка и неописуемо удоволствие, всяко извиване на гърба ми беше невероятна смесица от агония и екстаз. Забих пръсти в гърба му, стенех до устните му, окуражавах го да се движи по-бързо и по-

силно, да ни приближи до оргазъм; към сладкото изпразващо чувство на свобода и облекчение.

Исках празнота, да прочистя тялото си от заключената в него мъка, която бях хранила насила. Исках да почувствам отново тялото си, да си върна контрола върху него, върху нещо в този свят на анархия, в който бях захвърлена. Тялото ми, онова, което се случваше с него, бе единственото, над което имах власт, и фактът, че правех това, означаваше, че имам пълен контрол, че контролирам случващото се. Фин започна да се движи по-бързо и по-силно, докато аз не застинах, щом стигнах върха, после тялото ми потрепери, когато вълните чиста, концентрирана наслада се разляха през мен. Фин продължи да се движи бързо и силно, докато не се откъсна от целувката ни, зарови глава в шията ми и стенийки, свърши с няколко кратки тласъка.

И двамата не помръднахме няколко секунди, стаята беше неестествено притихнала.

Накрая той опря ръце на леглото от двете ми страни и се надигна, докато се разделихме. Тъмносините очи се взираха в мен, а аз се взирах в него. Като образ, появяващ се на проявяваща се фотохартия, съжалението започна да се изписва на лицето му: отначало слабо, само потрепване, а после бавно се разля като петно, което добиваше все по-ясни очертания, докато не стана истинско. Дишането му беше в унисон с моето: дълбоко, но бързо; физическо изражение на смущението ни.

Той чакаше да заговоря. Аз чаках да заговори. Един от нас трябваше да каже нещо. След още тишина той се надигна напълно от мен и се отпусна на леглото, неволно намествайки се между моето тяло и резбованата колона. Дишането му се забави, също като моето, докато и двамата се взирахме в тавана. Тишината се проточи, не искахме да назовем стореното, като продумахме. Обърнах се към него, но не се опитах да срещна погледа му. Бях на сигурно място, бях в моята част на леглото, откъм вратата, в долния край на леглото, който обикновено е затрупан с дрехи, които не съм закачила, или не съм сложила в коша за пране, затова не сме близо до мястото, където с Джоел го правехме, или дори до мястото, където спяхме един до друг — няма опасност да залича Джоел с това, което току-що направих тук.

Свих се към тялото на Фин, наслаждавах се на допира на кожата му. Това беше най-хубавото: топлото напомняне какво е да си жив.

Прекарах ръка по тялото му, отпуснах глава на рамото му и затворих очи. Отпуснах се. Не се преструвах, че е Джоел. Нито сега, нито когато го направихме. Просто се отдадох на момента.

Направих нещо, за което бях започнала да копнея: правих секс. Срамувах се да го призная, но по време на всичко това сексът ми липсваше. Бяха изминали само няколко седмици, не много дни, само частица от часовете, които щях да прекарам без Джоел, но все пак ми липсваше. Джоел винаги беше готов и аз неволно го бях приемала за даденост. Да имаш добър сексуален живот с мъж, когото обичаш, бе станало нещо обикновено за мен, като чаша вино — винаги на разположение, когато го пожелаеш.

Сега, когато трябваше да се справя с още много неща и да се вирам в бездната на новото си съществуване без него, осъзнах, че ми е липсвала физическата част на живота. Искях секс. И не можех да го кажа на никого, защото нямаше да ме разберат. Щяха да мислят ужасни неща за мен, задето дори се сецам за такова нещо, след като съм изгубила любовта на живота си. Аз мислех ужасни неща за себе си, задето копнеех за такова нещо, след като изгубих любовта на живота си, но тялото ми го искаше, нуждаеше се от него. То копнееше за допир на кожа, за възможността да се движи до друг човек, умираше от желание да бъде освободено.

Ръцете на Фин предпазливо ме обгърнаха, сякаш се притесняваше да ме прегърне, после станаха по-уверени и ме стегнаха в сигурна прегръдка. Сега, с ръцете му около мен и постоянния ритъм на сърцето му до тялото ми, аз се отдадох на тази реалност и се унесох в сън.

Часове по-късно се събудих и видях, че той стои в другия край на стаята и облича сивата си тениска. Сега беше по-слаб, тялото му се бе смалило от загубата на най-добрия му приятел. Вдигна поглед, видя, че съм будна, и успя да изобрази смутена, срамежлива усмивка, напоена с разкаяние и срам, докато закопчаваше джинсите си. Тръгна към вратата бос, пръстите му потъваха в дебелия килим. Помислих си, че мога да заговоря: мога да произнеса „чао“ или „съжалявам“, или дори „благодаря ти“. Нещо. Но нищо не излезе, не можех да кажа нещо, което да има значение.

Докато затваряше вратата след себе си, той вдигна леко ръка в унило помахане за сбогом. *Не се връщай*, казах му мислено, докато вървеше по скърцащите дъски и по стълбите към предната врата. *Не бива да правим това отново.*

В настоящето аз решавам да направя супа от моркови, джинджифил и ябълки. Ще опека малко поръсени с билки пилешки хапки и ще отскоча набързо, докато се готвят, да купя малко хляб. И зехтин. Трябва да запържа лука и подправките с масло обаче.

Обелих морковите в мълчание, макар че Фин стоеше до мен. Сега ги режа в същата тишина, а той е толкова близо, че усещам топлината на тялото му.

Джоел посвети часове да ме научи как се режат правилно моркови. Трябва да опра върха в дъската, после да въртя моркова, като прокарам ножа нагоре-надолу.

— Почти сякаш кастриш Джеймс Бонд с гилотина — казва той. — Нагоре-надолу, клъц, клъц, клъц.

6 месеца след Онзи ден (април, 2012)

На следващата нощ, в един часа, Фин ми изпрати съобщение, в което имаше само „“.

Отворих вратата и тръгнахме тихо и бързо по стълбите. Децата знаеха, че Фин идва по всяко време, знаеха, че остава в спалнята ми и говорим с часове, бяха свикнали да го заварват на дивана долу, но това беше друго, защото изпитвахме нужда да се прокрадваме.

За леглото не можеше да става и дума, този път на пода. Без думи, без говорене. Заключена врата, свалени дрехи, вкопчени една в друга уста, плавни, естествени движения, мощно, освобождаващо облекчение накрая. После спокойствие, което ми позволява да заспя. Сгушена в ръцете му, изцедена за малко от целия ужас, мъка и болка. Той си тръгва, без да каже нищо, в пет. Когато си тръгва, знам, че това не може да се случи отново.

На петнайсетата нощ, когато го бяхме правили всяка нощ след първата, всичко се промени. Фин не ми обърна внимание, когато го подтикнах да продължи, и след няколко дълги и дълбоки целувки, се

задържа за секунди над мен, вгледан в очите ми. Веднага разбрах какво ще направи и в мен се стрелна страх.

Той се наведе да целуне нежното място в основата на шията ми. Бавно, с обожание, прокара пътечка от целувки до пъпа ми, разпалвайки ме с всяко нежно докосване на устните си. Когато стигна до пъпа ми, се върна по същия път с целувки, докато стигна до гърдите. Погледна за миг лицето ми, преди да поеме лявото ми зърно в устата си, да го смуче и ближе, докато то се втвърди приятно и болезнено.

Вместо да го спра, както трябваше да направя, аз се извих под него, окуражих го, когато се премести на дясното зърно и то стана също толкова твърдо и чувствително като лявото. Аз изпъшках тихо, наслаждавайки се на усещането, което си мислех, че няма да почувствам отново, а той прокара още една нежна пътека от целувки по тялото ми, надолу и надолу, докато устата му не се озова между краката ми. Отново си пое рязко дъх, когато той ме хвана за бедрата и езикът му веднага започна да ме изследва. Всяко докосване ме заливаше с нещо като мини оргазъм, всяко движение до него ме напояваше с изящна агония, докато не усетих прилива, който щеше да донесе насладата и освобождението. Когато той се надигна, Фин се отдръпна, издигна се нагоре и влезе в мен. В същото време обгърна с ръка лицето ми, като галеше с палец бузата ми при всеки бавен, прецизен тласък, без да откъсва очи от моите.

Той създаваше интимност. Ние бяхме близки, но това беше интимност, близост и желание — емоционален израз на онова, което правехме. Не го исках. Не исках интимност, нито той да се влюби в мен, докъдето можеше да се стигне, ако правехме това. Не бях в състояние да се влюбя в него. Аз вече бях влюбена. Мъжът, когото обичах ме напусна, да, но аз не спрях да го обичам; дълбоко в сърцето си знаех, че всичко това е голяма грешка и той някак ще намери пътя си обратно към мен. Тялото и умът ми жадуваха за освобождение и облекчение, не за любов. Аз имах спомените за Джоел, не ми липсваше любов.

С Фин продължихме да се движим като един в съвършен синхрон, със сключени погледи, докато свършихме заедно; оргазмът потече като гладки, нежни вълни на еуфория през нас.

След това той беше още по-нежен: целуна темето ми, леко потърка лице в моето и заспа, докато галеше рамото ми. Щом дишането му стана равномерно и разбрах, че се е понесъл към Страната на сънищата, аз отворих очи. Слушах го как спи, вирах се в мрака. Трябваше да кажа нещо. Преди да си тръгне, трябваше да му кажа, че не можем да го правим отново. Не и ако ще се изпълва с интимност.

Той погали нежно бузата ми, преди да си тръгне, и аз не намерих смелост да му кажа нищо.

Върни се — извиках безмълвно след него. — Искам да го направя отново.

Фин се обляга на плота, точно до мен, скръстил ръце на широките си гърди. Гледа всяко мое движение, сякаш чака да започна разговора, който не искам да водя. Дори да го исках, откъде да започна? Вбесена от него и ядосана на себе си, аз удрям моркова, който съм извадила от цедилката, върху дървената дъска. Шумът отеква в стаята. Фин не реагира, дори не потрепва. Той ще чака колкото трябва.

7 месеца след Онзи ден (май, 2012)

— Чичо Фин е — каза Фийби, когато се върна на масата, след като отвори входната врата. След като три дни пренебрегнах среднощни „„“ съобщения, Фин не се свърза с мен цели две седмици. Липсваше ми. Копнеех до болка да се върне в живота ми. Всичко изглеждаше разбалансирано без него, но знаех, че ако не направя крачка назад, ще приключим дори по-болезнено.

През това време ми дойде цикълът, което ми напомни колко безразсъдна съм била, като съм рискувала да прибавя още един проблем към списъка, защото не бяхме използвали никакви предпазни средства. Джоел си направи вазектомия шест месеца след раждането на Зейн, затова от години не се бе налагало да мисля за контрацепция. През тези две седмици с Фин денем не позволявах на ума си да припари до това, което правех нощем, то беше затворена стая за ежедневния ми свят, а нощем, когато той беше с мен, мислех само за чудото да чувствам отново, за освобождението на оргазма и

облекчението на съня след това. Беше толкова безотговорно. Ярката червена ивица на тоалетната хартия ми го напомни. *Избегна този куршум, а?* — както Джоел би се изразил.

— Дори не ми хрумна, че е време за вечеря — каза Фин. Не бях чувала гласа му от месец. Такъв прекрасен звук, равен и дълбок, и винаги толкова мил.

— Всъщност не е? — каза Фийби и се върна на мястото си на масата. — Обикновено вече сме яли и си правим домашните. — Тя намекваше, че не съм се приготвила достатъчно бързо тази вечер.

— Днес вечерята малко закъсня — обясних аз. — Не знам защо, но така стана. Това е моята версия на ориз джолоф с пиле, има достатъчно, ако искаш да хапнеш.

— Сигурна ли си? — попита Фин още до вратата.

— Разбира се.

— Е, чичо — рече Зейн. Издърпа стола до себе си, мястото, където седнаше чичо му. — Какво става с теб? Не съм те виждал от доста време.

Фин се настани на предложения стол, а аз му сложих доматиночервен ориз, осеян с парчета пиле, грах, зелен фасул, моркови и сладка царевица, в чинията, която бях взела за себе си. Вместо да седна с тях, започнах да чистя кухнята, защото по някаква причина изгубих апетит.

По-късно, на излизане от кухнята, Фин ми каза:

— Благодаря за вечерята. Саф. — Качи се със Зейн да го сложи да спи и явно остана там, докато той заспа. Върна се в кухнята да разроши косата на Фийби, която гледаше телевизия — тя наклони глава в обичайното си движение „стига де“, — но се сбогува с мен чак от вратата на стаята.

Аз оставих кърпата, с която подсушавах съдовете, и хукнах към вратата. Хванах го точно когато излизаше.

— Радвам се, че те видях — подадох маслинената клонка, за да се уверя, че след моментната лудост, която ни захвърли в опасно течение, отново всичко е наред и ние пак сме на сушата. Приятелството ни ще може да продължи.

Лицето му омекна, устните му се извиха нагоре, бръчките около очите му се задълбочиха, когато кимна и се усмихна. Почти бях

забравила топлината, която се излъчваше от искрената усмивка на Фин.

— Да, аз също. До скоро.

— До скоро.

С лудостта определено щеше да се свърши, защото щях да открия друг начин да се справям, друг начин да облекча болката и мъката, който нямаше да нарани един от хората, които обичах най-много на този свят.

— Не искам да говоря за това — признавам на Фин. — Може ли да спрем? Сега имам твърде много проблеми, за да се справя и с това.

— Така ли? Е, изглежда, че те не ти пречат да се сближаваш с новия си приятел.

— Нали ти казах, че няма нищо такова.

— Не ти вярвам.

— Лъжкиня ли ме наричаш?

— Не, смятам, че те бива в отрицанията.

Оставям ножа и моркова и се обръщам към него.

— Виж... Онова, което се случи...

— Знам — казва той. — Знам, че онова, което се случи, беше просто...

— Секс — казвам, докато той изрича:

— Мъка.

Фин се отдръпва, шокиран е.

— Секс?

Кимам.

Не мога да му кажа всичко, че не е било „просто секс“, защото сега не мога да водя този разговор. За много неща не ми се говори и повечето от тях ми правят услугата да останат заключени в кутията, в която съм ги завряла. Ако избягат, ако се опитват да излязат на светло, аз пак минавам през ритуала и ги затварям отново, за да мога да функционирам. Фин не ми позволява да го направя.

— Искаш да кажеш, че можеше да стане с всеки? — пита той смаян.

— Не казах това.

— Но това имаш предвид.

— Не, не, нямах това предвид. Не знам как да говоря за това с теб. Беше импулсивно, глупаво — не, не ти, ти не си глупав, аз бях. Аз. Мисля, че исках, всъщност знам, че исках... Аз ти вярвах. Вярвах ти. Беше безопасно да... — Всичко, което казвам, звучи погрешно. Не мога да му обясня, без да му кажа и останалото, *всичко*.

Фин отстъпва няколко крачки от мен, докато не стига до кухненската маса.

— Аз мислех, че беше споделена мъка. И двамата изгубихме човек, когото много обичахме, и си мислех, че го правим, за да споделим това. Но за теб е било просто секс? — Той потърква притеснено челото над дясната си вежда. — Бъди честна с мен, Саф, изпитваш ли към мен нещо друго, освен приятелство?

— Говориш, сякаш приятелството е нещо маловажно. Знаеш, че е нужно много повече, за да бъдеш добър приятел, отколкото любовник.

— Отговори ми на въпроса, моля те.

— Не е моментът да говорим за това, Фин. Толкова много неща станаха, не можем да водим този разговор сега, нищо добро няма да излезе от него.

— Ще приема това за „не“.

— Не съм го казала. Не ми приписвай думи или чувства.

Той се взира в някаква точка над рамото ми.

— Дори не знам какво съм си мислил. Сякаш някога бихме могли... Аз съм тъпак, нали?

— Не говори така за себе си. Не е вярно.

— По-добре да си вървя.

— Да си вървиш? Ами вечерята? Децата?

Сякаш ги призовавам, защото входната врата се отваря и коридорът оживява от дърдоренето на Зейн, Фийби и леля Бети относно хаоса, който са отприщили в Брайтън.

— Кой от познатите ни носи такива обувки? — провиква се Зейн.

— Не знам — отговаря Фийби също толкова високо.

— Вероятно някой, който е искал да бъде автомобилен състезател — смее се Зейн.

Фин се взира в мен, сякаш отчаяно се опитва да се събере, да скрие болката и шока и пак да се държи нормално с тях.

— О, да — добавя Фийби, — точно така, яд те е, че няма и за теб.

— Ехо! — казва Фин. Подава глава през вратата на кухнята и аз знам, че е залепил усмивка на лицето си.

— Изобщо не ме е яд. Не бих се появил с такива.

Пауза.

— О, господи! Това леля Бети ли е? Знаех си, че усетих внезапен прилив на красота в района на Брайтън, трябваше да се досетя защо.

— Моят скъп Фин — провлачва леля Бети. — Толкова време мина.

— Какво? Само две седмици — отвърща той през смях.

Две седмици ли?

— Леля Бети вече живее при нас — обяснява доволно Зейн.

— О, така ли?

— Да, изхвърлиха я, защото е направила нещо много лошо — казва Фийби. — Не иска да ни каже какво, макар че ѝ предложихме всичките си джобни.

— Еха, трябва да е нещо много лошо — съгласява се Фин. — Обикновено си готова да признаеш пакостите си. И между другото, Елизабет Макълрой, добре че дойдох тук днес, нали? Нямахте да ми кажеш, че си се изнесла, нали? Щеше да ме оставиш да измина целия път дотам, за да те видя, и да се окаже, че те няма.

Ако съм смятала, че не мога да се почувствам по-зле, грешала съм: срамът и вината се завръщат, този път огромни като стена от емоция, която се срутва отгоре ми, почти напълно ме затрупва. Фин тихо, кротко и постоянно е посещавал леля Бети вместо Джоел.

Фин стои до вратата на кухнята, защото оттам не могат да видят какво усилие му коства да звучи нормално, да бъде нормален.

Мразя се за това. Мразя се, че започнах тази лудост.

— Добре — викам аз. Сега всички си измийте ръцете и елате тук.

Тримата мърморят, докато събуват обувките си и окачват якетата си, и в общи линии се сливат отново с къщата. Докато правят това, аз дърпам Фин обратно към кухнята.

— Моля те, остани за вечеря — казвам тихо. — Може да поговорим след това, когато всички си легнат. Да поговорим както трябва.

Той не ме поглежда; погледът му прелита из различни части на кухнята, но очевидно ме избягва.

— Не — казва твърдо, — трябва да си вървя. Трябва да помисля.

— Моля те, Фин. Нека не го оставяме така, ти си най-добрият ми приятел.

Сега ме поглежда, извързва изпълнените с агония очи към мен.

— И ти на мен. Затова знам, че ще разбереш, че имам нужда да си отида. Не мога да остана. Ще ме покриеш ли пред останалите?

Кимам.

— Разбира се. Ще поговорим пак скоро, нали?

Той кима рязко, но не продумва. Не ми харесва, когато Фин мълчи. Това не означава нищо добро.

— Чичо Фин защо не остана за вечеря? — пита Зейн, докато седя в края на леглото му и говорим, преди да заспи.

— Трябваше да свърши нещо — отговарям.

— Мислиш ли, че татко му липсва, колкото на нас?

Този въпрос ме заварва неподготвена. Зейн рядко говори за това колко баща му липсва на хората. Винаги пита какво според мен би казал баща му за нещо, какво би си помислил, дати би се смял на нещо. Дори тези въпроси са много редки, сякаш като ги задава, признава пред себе си и пред мен, че е започнал да забравя. Че всеки ден ни отдалечава все повече от баща му и ни приближава към време, когато той няма да може да предскаже или дори да се досети какво би направил баща му в дадена ситуация.

Опитвам се да поддържам Джоел жив и присъстващ, като се държа, както той би се държал, като реагирам възможно най-спокойно и разумно, както баща им би направил, но понякога бъркам. Често бъркам. Този въпрос обаче е нов. Неочакван.

— Да, така е. Чичо Фин познава баща ти от много време, дори отпреди аз да го познавам, затова мисля, че му липсва.

— А мислиш ли, че ние липсваме на татко? И чичо Фин? И леля Бети? И баба и дядо, и другите баба и дядо?

Джоел. За Джоел беше лесно, дори нужно, да се обгражда с други хора. Той имаше тази способност, да бъде сред хора, да прекарва време с тях, да ги оценява обективно. Затова се надявам да не е сам, където и да е. Надявам се да е обграден с хора, дори те да не са онези, които обича.

— Да, мисля, че е така.

— И аз така мисля — казва Зейн. — Така каза и чичо Фин, когато го попитах. Той каза, че татко обичал да е сред хора, но дори да има много приятели в рая или където и да е, ние все пак ще му липсваме.

Джоел би отговорил точно така, разбира се. Не знам какво би казал Луис в тази ситуация, но знам какво би казал Джоел. Онова, което е казал Фин.

Мисля за Фин, докато чакам сина си да заспи и сърцето ме боли от екота на всичко, което искам да му кажа.

Петък, 19 април

Сафрон,

Това е искрен въпрос: как така все още функционираш? Вече го споменах, но наистина много ме интересува как продължаваш напред. Знам, че аз не мога.

Когато го загубих, животът ми свърши, вече нищо не е същото.

Като че ли за теб нищо не се е променило? Ти все още ходиш на работа всеки ден, все още прегръщаш и целуваш децата си, спиш на отворени щори, сякаш нямаш какво да криеш. А онази синя тениска от световното през 2006, с която спиш? Виждам я всеки път, когато минаваш покрай прозореца на спалнята, косата ти е вдигната на темето, докато си миеш зъбите. Видя ли? За такива неща става дума — можеш да си вдигнеш косата и да си измиеш зъбите. За мен е почти невъзможно да правя тези неща от доста време и още ми е трудно.

Просто ми се струва, че играеш роля. Разбираш ли какво имам предвид? Не се опитвам да те разстроя, но ти като че ли наистина играеш ролята на опечалена вдовица, с вдигната коса, без грим, облечена с дрехите на покойния си съпруг. Но това е само привидност.

Искрена съм, когато казвам, че не се опитвам да те разстроя, но мисля, че може би искаш да знаеш как изглеждаш на външния свят. А на външния свят му изглежда, че това е само фасада и ти не скърбиш истински.

Ти дори беше в кръчма в петък вечер. Двама мъже те посетиха днес, когато беше съвсем сама. Една вдовица не се държи така.

Аз не се държа така и не съм много сигурна, че и ти би трябвало да се държиш така. Ако наистина си го обичала, с цялото си сърце, както го обичах аз, не би се държала така.

Не възнамерявах да издавам толкова или да ти позволя да разбереш какво всъщност беше нашето приятелство, затова по-добре да спра тук.

Само си помисли по въпроса, става ли? Помисли си как изглеждаш на външния свят. И ако сметнеш, че не те е грижа, може би е редно да се запиташ колко всъщност си го обичала. Защото аз... аз бях готова на всичко за него. На всичко.

О

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

13 месеца преди Онзи ден (септември, 2010)

— Ти наистина, наистина ли нямаш нищо против да стоиш там с къдрава престилка и да правиш малки сладки? — попитах го.

— Разбира се, защо да имам против? — Джоел погледна към тъмносивата си тениска, която разкриваше гладките му едри ръце, и тъмносините джинси „Ливайс“, макар че стоеше пред голямото огледало в банята. — Какво намекваш, Фрони? Нещо нередно ли има в това мъж да прави сладки?

Провряла съм глава през вратата на банята и му говоря, докато той се приготвя за първия си урок в „Морето е чинията ти“, готварския курс, който му подарих за Коледа. Това бе едногодишен курс, който щеше да му помогне да изучи различните готварски техники. Той беше толкова развълнуван, че се прибра по-рано от работа, за да се приготви.

Извърна се от огледалото и ме удостои с пълна видимост към тялото си. Беше облечен и готов, но влезе в банята, за да оправи косата си, по неговите думи, като леко гелоса и завърти краищата на малките масурчета по главата си. Съпругът ми беше хубав мъж, но опреше ли до косата му, суетата му бе безкрайна.

— О, не, не, не — отвърнах аз, — няма нищо лошо в това *мъже* да правят сладки. Просто ти... — казах с кикот. — Ти с тези големи ръце, да правиш миниатюрни, деликатни...

— Ела тук — каза той и посегна да ме сграбчи. Аз бях бърза, извих се и изтичах към спалнята ни в края на коридора.

Фийби, която беше долу в дневната, вероятно извъртя очи и изпъшка силно, а Зейн сигурно дори е вдигнал поглед от книгата си.

— Казах да дойдеш тук — смееше се Джоел, докато ме преследваше, а аз пицях и се кикотех на прага на спалнята. Ръцете му се ключиха около мен и ме придърпаха към него, а той изрита вратата зад себе си. — Значи казваш, че...?

— Казвам... нещо за сладки.

— Да, сладки — отвърща с огромна усмивка. Целувката му е нежна в началото, леко докосване на устните, преди да се задълбочи и продължи, езиците ни се срещат в средата.

— Сладки — казвам, прекъсвайки целувката. — Харесва ми думата.

— И на мен.

— Може да стане добра парола.

— Вече имаме нужда от пароли? — пита той. Стиска божествените си устни, за да потисне смеха.

Прокарвам ръце по гърдите му и ги хващам зад главата му.

— Не. Да. Може би. Може би следващия път, когато сме у вашите, мога да кажа: „Много хубави сладки, госпожо Макълрой, сама ли ги направихте?“ Ти няма да можеш да се сдържиш.

— Мама никога не е правила сладки. Не мисля и че би ни ги предложила, като се замисля.

— Господи, подробности, подробности.

— Не искам да мисля за секс, когато съм при родителите си.

— Е, така си е.

— Скъпа, нямаш нищо против това, нали? — Беше сериозен и притеснен.

— Разбира се, че не — отвърнах ведро. — Нямах да ти подаря курса иначе.

— Не се чувстваш странно, нали? — попита той, опитваше се да разкрие истината. Разбира се, че беше странно, понякога всичко беше странно. Но знаех, че трябва да го направи, щеше да му хареса и щеше да го приближи с една стъпка към писането на книгата. Чекмеджетата в кухнята ни, поставката над камината в спалнята ни, всички повърхности из къщата бяха покрити с листчета, на които беше надраскал идеи за рецепти. Някои бяха само скици как би искал да изглежда ястието. Имаше много, много идеи, но може би този курс щеше да му помогне да се фокусира.

— Странно ли е, че моят огромен съпруг с дълбок глас, прекрасна коса и престижна професия ще прекарва вечерите си с къдрава престилчица, докато се учи да прави малки сладки? Не, разбира се, че не.

— Няма да правя сладки. Те се правят много трудно, знаеш го. Отнема години да се усъвършенстваш.

— А какво ще правиш?

— Не сменяй темата. Фрони.

— Извинявай — казах разкаяна. — Нямам нищо против, наистина. Ще ти е забавно. Подарих ти курса, защото знам колко много обичаш да готвиш. А това, което прави теб щастлив, прави и мен щастлива, ако мога да се изразя така, без да звуча твърде патетично. Всичко е наред. Наистина.

— Надявам се. Защото ако имаш дори най-малкото съмнение, няма да го правя.

— Да не си посмял, приятел, този курс струва цяло състояние!

— Добре.

— Само че не ти е позволено да се влюбваш в някоя от божествените домакини на курса, ясно ли е? Колкото и красиви, слаби или умни да са, ти си напомняй, че у дома имаш жена, която те обича. И че тя ще откачи напълно, ако си паднеш по друга.

Пръстите му се плъзнаха по къдриците на тила ми, когато се наведе да ме целуне.

— Мислиш ли, че имаме време да направим малко сладки, преди да изляза? — попита дяволито.

— Забрави за сладките — отговорих. — Особено когато децата са долу.

Смехът му резонира в стаята. Затворих очи за секунда и си позволих да потъна в този миг на щастие. Не осъзнавах, разбира се, че това е мигът, в който всичко ще започне да се обърква. Бях твърде щастлива, бях се отпуснала твърде много. И загубата на Джоел беше наказанието ми за това.

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Цифрата „1“ просветва на екрана на телефонния секретар.

Мразя съобщения на телефонния секретар. Никога не са за добро и няма да мога да се стегна достатъчно за гласа, който ще чуя, нито за новините, които ще ми съобщи. Поне на мобилния мога да изключа разговор, да видя кой ще остави съобщение. След смъртта на Джоел голямата безлика „преса“ някак беше намерила номера на домашния ни телефон, въпреки че никога не е бил в указателя, и той не спираше да звъни. Къщата беше тиха, освен когато звънеше телефонът. Седяхме, без да можем да продумама, и телефонът започваше да звъни, а аз не знаех дали да вдигна, в случай че е някой, който познава Джоел и не знае за случилото се, някой, който не е чул новините и трябва да му съобщя, или пък е някой, който иска да му обясня какъв е бил Джоел Макълрой.

Накрая го изключих и го включих едва шест месеца по-късно, когато смених номера.

Все още ме обзема тревога обаче, когато видя, че има съобщение на секретаря, защото не знам кой го е оставил. Натискам триъгълния бутон и се предавам на прищявката на онзи, който е решил, че иска да говори с мен.

— Здравейте, Сафрон, Фийби и Зейн. — Стомахът ми се преобръща, секунди преди сърцето ми да се изпълни с лед. Винаги се случва, когато чуя гласа ѝ. — Надявам се, че сте добре. Много бихме искали да говорим с вас и вероятно да ви посетим в не твърде далечното бъдеще. Имаме чувството, че не сме ви виждали отдавна. Моля, обадете се при първа възможност. Дочуване.

Пръстът ми се насочва право към бутона за изтриване и аз изпитвам леко задоволство при мисълта, че просто мога да излича гласа ѝ — и нежеланото ѝ присъствие в дома ми. Не мога да я мразя, защото тя е майка на Джоел, но мога да поддържам това много здравословно нехаресване.

15 години преди Онзи ден (август, 1996)

— Много ми е приятно да се запознаем — казах на господин и госпожа Макълрой, докато седяхме около кръгла маса в ресторант в Централен Лондон.

Джоел беше много настоятелен да_ не_ ходим в дома им на първата ни среща. Каза, че те много се гордеели с него и рядко канели хора там, особено такива, които не познават добре, но истината беше очевидна: в ресторант не можехме да останем дълго. По този начин Джоел ми казваше, че леля Бети — с която се бях запознала преди седем месеца, след като с него излизахме от пет месеца, — е права: родителите му щяха да ме намразят.

Концентрирах се върху усилието да не си играя с бялата памучна салфетка в скута ми, да не подреждам приборите, да не нагласям чинията на еднакво разстояние от ножовете и вилиците. Вече бях забелязала почти недоловимото едновременно повдигане на веждите им, когато пристигнаха десет минути по-рано в „Браунс“, голям ресторант в Ковънт Гардън в Лондон, където бях идвала на обяд с клиенти, и видяха, че сме вече тук. Сякаш се бяха надявали да закъснеем или да дойдем навреме, за да е нещо, заради което веднага няма да ме харесат.

Ресторантите и храненето навън с хора, които не познавам, винаги ме изнервяха. Храненето с хора, които исках да впечатля, беше още по-мъчително, но нямаше как да го обясня на Джоел, без да усложнявам ненужно нещата. Той не би разбрал, че в главата ми има цял каталог от неща, които могат да се объркат: да се накапя с храна, да съборя чаша вино (не че щях да пия и да рискувам да ме помислят за алкохоличка), да произнеса нещо грешно, макар че много добре знам как се произнася, да препъна сервитъора, да ям твърде много и да ме помислят за лакомия, или да ям твърде малко и да ме помислят за анорексичка.

Вече бях в неизгодна позиция — от две седмици бях на диета, за да ми стои съвършено тъмносинята рокля с колан на маргаритки, която купих специално за случая. Но не успях да отслабна — ципът още не се затваряше гладко и тя още беше прилепнала по гърдите и достатъчно тясна на бедрата, за да се набере нагоре, щом седна. Затова трябваше да се спра на розова пола и червена жилетка с кафяв колан,

който очертаваше талията ми. Джоел каза, че изглеждам невероятно, но аз не бях сигурна, че ще е достатъчно добро за потенциални свекър и свекърва, особено когато започвах в неизгодна позиция и щяхме да се видим в моята представа за ада.

— Джоел постоянно говори за теб — каза красиво фризираната госпожа Макълрой. Косата ѝ беше изправена, после навита на едри рокли, които бяха създали големи къдрици, обрамчващи лицето ѝ с форма на ябълка. Тя имаше невероятно чиста, кафеено кафява кожа и котешки очи. Не носеше грим, освен тъмнолилаво червило, а тъмносиният ѝ костюм, вероятно „Шанел“, пасваше на закръглената ѝ фигура така, сякаш бе шит за нея. Тя изглеждаше съвършено и прекрасно избегна всякакви любезности по отношение колко приятно е запознанството ни, като категорично фиксира във въздуха над масата ни внушението, че думите на сина ѝ за мен са без значение — и че се очаква сама да заслужи тази репутация.

— Защото тя е съвършена — каза Джоел. Веднага плъзна ръка около мен, напомняне, че съм важна. — Тя е любимата ми тема.

— Като стана дума за теми, знаете ли, че Джоел можеше да учи в Кеймбридж? — попита господин Макълрой. Той излъчваше сериозност, черната му коса бе осеяна със сребристосиви къдрици, махагоново кафявата кожа бе покрита с бръчки, но не прекалено много за човек на неговата възраст. Имаше тъмни замислени очи, които сякаш неуморно търсеха нещо, което да дисекцират, за да разкрият недостатъците му. Той също беше с костюм, марков, но не бях сигурна какъв точно.

— Да, знам това — отговорих с усмивка и ръката ми стисна ръката на Джоел, вече не знаех кой има по-голяма нужда от утеха. Те все още не можеха да преживеят, че той, с неговите възможности, е избрал да прекара година близо до морето, а после да учи продуктов дизайн в университета в Брайтън. Родителите му бяха виждали бъдещето му в академичността, но не и той. — Прекрасно, нали?

— А вие кой университет сте завършили? — попита господин Макълрой.

— Татко — прекъсна го Джоел, — няма нужда от такива въпроси, още дори не сме погледнали менюто.

— Да заключа ли от факта, че синът ми скочи да ви защитава, че не сте учили в университет?

Отчаяно исках да ме харесат, исках да ме харесат, защото обичах сина им толкова много, че понякога ми беше трудно да дишам. Говорехме за брак, за бебе — имах нужда те да ме харесат, за да не застават на пътя ни. Не исках постоянно да търсят начини да изразят неодобрението си към мен. Ако успеях да предотвратя това, може би с Джоел щяхме да имаме някакъв шанс. Погледнах го, той ми се усмихна, подкрепяше ме, показваше ми, че отговорът ми няма значение, защото той винаги ще ме обича. Но имаше значение, наистина имаше. Не бях учила в Оксфорд, не бях учила в Кеймбридж, никога нямаше да покрия стандартите им и да бъда достатъчно добра за сина им. Не ми беше лесно да приема това, но трябваше да го направя.

Обърнах се към тях, моите съдии; хората, които стояха между мен и човека, когото обичах.

— Ами не, не съм — отговорих, неспособна да срещна очите им.

Джоел беше смаян, виждах го с периферното си зрение по лицето му, усещах го в начина, по който ръката му леко се отпусна около моята.

Моят отговор доведе до желания резултат: потенциалните ми свекър и свекърва се отпуснаха, защото всички негативни, стереотипни очаквания, които бяха имали за мен, изличиха напрежението им. Аз бях най-лошият им кошмар, но поне вече го знаеха и знаеха как да говорят с мен, приеха, че дори да имам някакви илюзии относно положението си, те ще могат да ме сложат на място с някой коментар, намекваш, че аз няма как да разбера, защото не съм учила в университет.

— Моля те, не го прави отново — каза ми тъжно Джоел покъсно. — Не ми пука какво мислят другите, дори не ми пука какво мислят те.

В ярък контраст с родителите му, които говореха много, Джоел мълча до края на вечерята, също като мен. Той мълча и във влака към дома, макар че държеше ръката ми. Заговори едва сега, когато бяхме сгушени в спалнята му, с преплетени тела на двойното му легло.

— Но, Джоел — възразих аз, — нали видя колко доволни останаха от това. Беше по-лесно да се престоря...

— Ти не се преструваше — срязва ме той. — Ти ги излъга. Аз не обичам лъжите, Фрони.

— Аз също, но, Джоел, ако им бях казала истината, че съм учила в един от петте най-добри университета в страната, те до края на вечерята щяха да се опитват да намерят начин да ме уязвят. Щеше да е ужасно. Така беше по-лесно.

— Не ми пука — отговори той. — Не го прави.

Родителите му бяха спокойни и отпуснати, ведри и почти приятни след лъжата ми. Тогава бях сигурна, че Джоел ще разбере, че това е единственият начин. Понякога една лъжа е единственият начин да оправиш нещата.

— Няма да го правя отново — казах. — Обещавам.

Ако наистина си го обичала с цялото си сърце, както го обичах аз, нямаше да се държиш така. Тези думи от третото писмо се разляха като отровна боя в застоялата вода на онова, което госпожа Макълрой обикновено говори за мен, понякога дори в мое присъствие.

Взирам се в телефонния секретар. Ще ми се да имаше начин да върна записа, за да го изтрия отново.

Неделя, 21 април

Сафрон,

Защо затвори щорите на спалнята? Трябваше да ги оставиш отворени. Не се засягай от думите ми.

Съжалявам. Изнервям се, всеки ден, в който го няма, ме разстройва, а някои дни са по-лоши от други и тогава минавам в атака. Извинявай, че ти се нахвърлих така.

Позволиха ти да го видиш в болницата, нали? След това? Позволиха ти да го докоснеш за последен път, което сигурно е било успокояващо. Ти организира погребението му. Ти избра къде ще го положат, ти избра надгробния му камък, ти написа онези думи на него. Аз го обичах толкова много, поне колкото теб, а не можех да направя нищо от това.

Сега разбираш ли защо понякога говоря така? Имам чувството, че съм лишена от твърде много неща.

Моля те, продължавай да живееш живота си както
искаш, няма проблем.

О

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

— Предполагам, че можем да наречем това първата ни семейна среща за годината.

— Това е първата ни семейна среща по принцип изтъква Фийби. Тя престана да показва неприязън към мен през последните дни и аз не знам дали е защото не споменавам за бременността ѝ, след като излизах с господин Брумсгроув, или защото не иска да ми говори така пред леля Бети, но го приемам с благодарност.

— Добре, както бях любезно поправена от Фийби, това е нашето първо семенно събиране. Бих искала всички да са наясно, че новите обстоятелства означават, че всички ще трябва да показваме повече разбиране и да се придържаме към някои основни правила.

— А ти ще определяш правилата? — намесва се „услужливо“ леля Бети. Тя е с крещящо розова тупирана перука и поради това всичките ѝ дрехи и гримът по лицето ѝ бледнеят.

— Бих казала, че е много вероятно.

— Това „да“ ли е, или „не“? — пита Зейн.

Зейн има свежо лице, с пълни и гладки бузки, махагоновите очи, които е наследил от баща си, са ясни и ярки. Той обича, когато леля Бети е тук, и за първи път от много време не показва постоянно признаци, че се бори с мъката.

— Означава „да“. Защото няма друг възрастен в къщата.

— Ами леля Бети? — пита Фийби. Изненадана съм, че тя не се опитва да поеме тази роля.

Поглеждам леля Бети, която се изляга на дивана с електронна цигара в ръка, а Зейн седи на пода пред нея, облегнат на кафявата кожа на дивана. Фийби е на пода до краката ѝ.

— Майка ти е права, скъпа, аз не съм възрастна — заявява леля Бети.

— Както казах, бих искала да установя някои основни правила, към които ще се придържаме. — На камината зад мен, е снимката на Джоел. Искан ми се да можех да вляза в тази снимка, за да го попитам

какво да кажа и как да го кажа. Иска ми се да можех да пропадна в приятна дупка във времето и да си спомня разговора, в който се разбрахме как да направим това. — Бих искала всички да почистваме след себе си. Знам, че обикновено го правим, но напоследък започваме да пропускаме, а аз нямам време да разтребвам след всеки.

Те като че ли са съгласни и кимат замислено.

— После, въвеждам правило да не се внасят никакви мобилни телефони или електронни устройства в кухнята.

Ропот. Чакам протестите на сина ми и дъщеря ми да утихнат, преди да продължа:

— Преди имахме такова правило, но по някаква причина беше изоставено. Искам да се наслаждаваме на храната си, да се концентрираме върху храненето и да се радваме на компанията си. Това са единствените моменти през деня, когато всички сме заедно, затова не искам ти, Фийби, да си в Киберленд, а ти Зейн — в Нинтендо ленд.

— Никой не го нарича Киберленд — мърмори Фийби.

— Или където и да е, искам и двамата да се наслаждавате на присъствието си, както и на моето и на леля Бети, по време на хранене. Ясно ли е?

Кимат неохотно.

— Едно последно правило: никакво пушене в къщата.

Леля Бети, която досега самодоволно кимаше на правилата, като дърпаше от електронната си цигара, замръзва наред кимане. Зейн веднага извива устни, за да скрие смеха, който се надига в него, а Фийби мърмори: „Оле, изгоря“, преди силно да се изсмее.

— Аз не пуша в къщата казва накрая леля Бети. Размахва абаносово хромираното си цигаре към мен. — Това не е пушене, няма дим, само пара. Мога да сменя аромата, ако искаш.

— Не, благодаря ти — казвам аз. — Защото в тази къща няма да има никакво пушене. Включително и пара, или както там го наричаш.

— Но защо? — възмуцава се леля Бети.

— Не искам цигари в къщата. Нито пури, или пурети или лули, преди да си измислила още нещо. Не искам децата ми да мислят, че пушенето е нещо, което опрощавам, защото не е така, ясно ли е? Ако искаш да пушиш или да вдигаш пара, ще си причиниш неудобството да излезеш в градината.

— Това е несправедливо, да знаеш — мърмори леля Бети.

— Да, така е.

— А за теб ще има ли някакви правила? — пита Фийби.

— Да, маменце — обажда се Зейн, не ме е наричал така от две години, — ти какво няма да можеш да правиш вече?

Вдишвам с пълни гърди, издишвам толкова дълго, че съм сигурна, че дъхът ми докосва отсрещната стена. Само така мога да ги предпазя. Те няма да харесат това, което ще чуят, но е необходимо. Жената, която уби Джоел, сериозно ме преследва и нямам представа какво ще направи. Чувствах как личното ми пространство е нарушено, когато дръпнах вървите, за да затворя щорите в спалнята, макар че ги държах отворени, за да съм свързана с Джоел, но тя гледа. Не ѝ е достатъчно да ми пише писма, тя трябва и да гледа. Явно се е доближила достатъчно, щом е видяла, че още спя с дрехите на Джоел.

Не мога да позволя на Фийби или Зейн да се разхождат по улиците, докато не разбере какво е решила да прави Фийби с бременността. Щом това стане ясно, ще мога да говоря с нея, да ѝ обясня, че трябва да отидем в полицията, за да им кажем какво знаем и да изтърпим яростта им, че не сме им съобщили по-рано. Дотогава не мога да им позволя да се превърнат в лесни жертви *за нея*, за да ги нарани по някакъв начин. Това е истинската причина за тази среща. Останалото можех да им кажа по всяко време, но за това имам нужда от цялото им внимание, за да подчертая колко сериозна е нуждата да се държим един за друг и да правят, каквото им кажа.

— Много неща ще се отнасят за мен — казвам аз. — Например да не се прибирам право у дома след работа, защото трябва да взема Фийби от клуба за домашни в библиотеката, а после Зейн от неговия клуб в училище или от дома на Имоджин.

— Не е нужно да ходя на този клуб в библиотеката — протестира тя. — Достатъчно голяма съм, за да се прибера сама.

— Знам, че си, но все пак ще ходиш в библиотеката. Вече те записах.

— Но... — започва Фийби.

— Да, Фийби? — питам аз, но тя не продължава, разбира се. Не и когато един огромен слон стои наред стаята, а на него с гигантски букви е татуирано „БРЕМЕННА“, за да не можем никога да го забравим.

— Нищо! — ръмжи тя, взима телефона си от облегалката на дивана и започва да натиска копчетата.

— Ооо, изгоря — мърмори леля Бети. Тя понечва да дръпне от електронната цигара в ръката си, когато забелязва извитата ми вежда, и спира.

— Дете, ама ти наистина си враг на забавленията, нали? — казва тя.

— И се гордея с това — отвръщам въпреки внезапната болка, настанила се в гърдите ми.

В дома ни, ако възрастен някога казваше „не“ на нещо, този възрастен винаги бях аз. Джоел също ме наричаше враг на забавленията, когато се противопоставях на него и на децата (обикновено когато не исках да купувам ненужен уред за кухнята — наистина, кой има нужда от резачка за фасул).

Без да се погледнат или да продумат, макар че и двамата са се катапултирали във времето преди *Онзи ден*, Фийби и Зейн се взират в снимката зад рамото ми. Очевидно спомените как е било се вихрят и в техните сърца.

Понеделник, 22 април

Сафрон,

Добре ли си?

Изглеждаше толкова тъжна на път за работа тази сутрин. Или пък си нещо изнервена? Видях как се огледа, преди да се качиш в колата с децата. Да не би да се опитваше да ме забележиш? Няма смисъл да опитваш, не можеш.

Моля те не се тревожи, че съм наблизо. Мисли за мен като за свой ангел пазител или нещо такова — аз съм винаги тук, но не можеш да ме видиш.

Не се тревожи, става ли? Всичко ще е наред. Наистина.

О

ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Телефонът ми писука, имам съобщение: „.“ а отдолу е изписано името на Фин.

Часът е един във вторник сутрин. Няма шанс да заспя, но искам ли това? Мина година, нещата се промениха и след разговора в кухнята в събота и мълчанието му на съобщенията ми „Как си?“ си помислих, че вече не иска да ме вижда, а какво остава за това.

С едно движение отхвърлям завивките и ставам от леглото. Навличам големия пуловер на Джоел и свалям лилавата копринена кърпа от главата си. Сърцето ми отново пърха в диво стакато и затруднява дробовете ми. Вдишвам и издишвам на редовни тласъци, опитвам да се успокоя, докато тихо слизам по стълбите към предната врата с мобилния в ръка.

Той ми се усмихва, облекчен, че съм отворила, но не прави опит да влезе. Казва само:

— Здравсти.

— Здравсти — отговарям объркана и предпазлива.

— Знам, че е късно, но се надявах да излезеш на разходка с мен. Няма да се отдалечаваме много, знам, че децата спят, но много бих искал да поговоря с теб извън къщата. Става ли?

Отговорът ми е колебливо мълчание. *Е, поне не иска секс — е първата ми мисъл. Бързо следвана от: Може би тогава щеше да е по-лесно, защото когато правим секс, не говорим, а когато говорим, проваляме всичко.*

Не съм сигурна, че трябва да напускам къщата, защото онази жена може да е наблизно. Но едва ли. Не и по това време. Все пак кога ще спи?

— Ако нещо се случи, сигурен съм, че леля Бети ще се справи, докато се върнем — казва Фин. — Обещавам, че няма да се отдалечаваме.

Посягам в джоба на палтото си, което виси на редицата закачалки до вратата, и вадя връзката с ключове за къщата, после

обувам маратонките си. Налага се да извъртя крака, за да влязат вътре и петите да паснат на мястото си.

Въздухът е хладен, няма облаци в тъмното небе и светлинното замърсяване не е така силно тази нощ, затова виждам ореола от звезди около Земята. Вероятно трябваше да облека палтото си, не е особено топло, но не искам да се връщам за него и да удължавам всичко това.

На тротоара пред портичката той протяга ръка и аз предпазливо плъзгам своята в нея. Отново се усмихва с облекчение, когато тръгваме по улицата. Приятно е да се държим за ръце, те си пасват, както си пасваха и телата ни. Той прокарва нежно палец по опакото на дланта ми. Нашите тела също си паснаха така — нежно, с обич.

Живея на тясна улица, трудно се минава по нея, когато от двете и страни са паркирани коли, и изглежда по-малка и по-компактна нощем. Лисица се стрелва от една къща от другата страна и изчезва в тясна пресечка до съседната на нашата къща. Трябва да кажа на Зейн за това, много ще се развълнува: той си мисли, че всички лисици са изчезнали от улицата, защото през нощите, когато седяхме и чакахме да ги видим, не се случваше нищо. Предположихме, че са се изнесли другаде, продължили са живота си, както всички трябва да правим, но не е така. Или може да са опитали, да са разбрали, че там не е добре за тях, и са избягали възможно най-бързо, за да се върнат там, откъдето са дошли.

— Имах сестра — казва Фин, когато сме на шест къщи от моята.

— Имаш предвид „имах“, както аз *имах* съпруг?

— Да, това имам предвид.

— О, съжалявам. Не знаех. Джоел не я е споменавал.

— Джоел не я споменаваше, защото не я познаваше. Тя почина, преди аз да го срещна. Дори със семейството ми не говорим за нея. Твърде болезнено е.

— Господи, съжалявам.

— Благодаря, беше много отдавна. — Това е била неговата тъга, която той носи със себе си като тежко бреме. Ето защо знаеше, че болката няма да отmine, просто става по-лесно да живееш с нея, да я подредиш до останалото от живота си, да ѝ позволиш да продължава около него. — Аз изобщо не говоря за нея — казва той, — но мисля за нея всеки ден. Когато Джоел... Много от тези чувства се завърнаха.

— Как... имам предвид и тя ли беше убита?

— Понякога си мисля така. Беше на деветнайсет и почина от сърдечна недостатъчност. Това записаха в смъртния акт и това казваме, ако изобщо говорим за нея. Но ние *никога* не говорим за това. Никой не смее да повдигне тази тема, защото Нел всъщност умря от анорексия.

— Не разбирам.

— Тя беше анорексичка от тринайсетгодишна, струва ми се... не съм сигурен, защото аз бях доста по-малък от нея — но постоянното гладуване и безкрайните упражнения, както и всичко останало, което правеше заради състоянието си, явно дойдоха в повече на сърцето ѝ.

Пръстите ми се стягат около неговите, държат го здраво, както той ме държеше преди година, когато заспивахме преплетени.

— Това е ужасно.

— Да, така е. Беше и още е. Обвинявам се, защото виждах какво се случва, но не казах нищо. Буквално я оставих да излинее.

— Какво си можел да сториш? Ти си бил на колко...?

— На петнайсет.

— Петнайсет. Как си могъл да помогнеш?

— Можех да ѝ кажа, че съм до нея, че я разбирам, дори да не я разбирах. Това щеше да е по-добре, отколкото да се държа като родителите си и да се правя, че не забелязвам. Понякога се питам дали не го правеше като начин да изкрещи за вниманието ни.

— Понякога е трудно да се изправиш пред нещата, които са точно пред теб. Като Фийби и като мен, защото подозирам, че тя забременя на четиринайсет заради отчаяната си нужда да бъде обичана. Страхът от това вилнее в тялото ми, споменът за това ми замайва главата. Дъщеря ми е на четиринайсет и е бременна.

— Спокойно, спокойно. — Придърпва ме към себе си, като притиска ръцете ни към гърдите си. После решава друго и ме прегръща така, че усещам ритъма на сърцето му. — Половината нощ стоя буден и мисля какво да сторя, затова предполагам, че и ти не спиш при толкова тревоги.

— Да, така е. — Само ако знаеше още за какво трябва да се тревожа.

— Всичко ще се оправи, Саф. Ще се справиш с всичко. Знам, че ще се справиш. Не сме се прегръщали, дори не сме се докосвали така от последния път. Бяхме се върнали отново в коловоза, успяхме да се

преструваме, че нищо не се е случило. Физически съществуваше неизречена, но осезаема преграда между нас, която никой не смееше да премине. Сега, когато най-сетне я преодоляхме, тялото ми се отпуска, почти напълно се отдава на познатото усещане на неговата прегръдка.

Той прегръща раменете ми малко по-дълго от необходимото, преди да хване отново ръката ми и да продължим да вървим. Щом отново ходът ни влиза в ритъм, крачките ни са като двоен сърдечен пулс в тихата нощ, и след секунда той казва:

— Саф, аз се влюбих в теб.

Вдишвам рязко, стъпките ми пресекват, но той продължава да върви и защото ръцете ни са свързани, аз трябва да тръгна с него.

— Не искам да казваш нищо — добавя бързо. — Знам, че е несподелено, и ще се справя с това. Просто няма как да се справя, докато съм покрай теб. Особено когато те виждам с онзи Луис.

— Аз не...

— Напротив. Без значение дали искаш да го признаеш, ти си. Между вас има нещо и аз не искам да го гледам. Не и когато съм толкова... дори не осъзнавах какво изпитвам, докато не те видях с него и като че ли чувствата внезапно се отключиха. И наистина досега нямах представа, че съм се надявал, че ние може би, не знам, ще се съберем, ще бъдем заедно, може би дори ще имаме дете... Не зная... наистина съм изненадан от себе си.

— Фин...

— Не, не говори. В този момент няма значение. Виж, исках да се разходим тази нощ най-вече за да ти се извиня, защото не ти бях много добър приятел.

Спирам, отказвам да продължа, принуждавам и него да спре.

— За какво говориш? Ти беше най-добрият приятел, за когото някой може да мечтае.

— Не, не бях и много съжалявам, че няма да мога да се реванширам, като остана наблизо.

— Фин, ти си най-добрият ми приятел. Нямах да се справя през последните осемнайсет месеца без теб.

— Не, добър приятел — истински приятел — щеше да се е изправил досега пред теб заради хранителното ти разстройство.

Опитвам се да измъкна ръка от неговата, но той не я пуска. Държи я и за първи път се извърща напълно към мен, откакто отворих

вратата на къщата.

— За какво говориш? — питам, когато става ясно, че няма да мога да се освободя.

— Не мисля, че е точно анорексия, но подозирам, че е по-скоро булимия. Или дори комбинация от двете, но това няма значение. Аз не повдигнах въпроса. Подозирам го от доста време. Едва когато каза, че случилото се между нас е било само секс, осъзнах какво е всъщност за теб. Ти се опитваше да се справиш по този начин с болката, нали? Преди го правеше с храната, а после започна да го правиш със секс. Ето защо го прекрати, когато аз започнах да изпитвам чувства.

Най-сетне успявам да откъсна ръката си от неговата. Освобождавам се от тази глупост. Отдръпвам се малко и се вирам в него.

— Кажи, че не съм прав — предизвиква ме той.

— Не си прав. Абсолютно не си прав. Виж ме. — Разтварям ръце — тялото ми е едро, безформено и определено отпуснато дори и да не съм с пуловер. — Ако имах хранително разстройство, нямаше ли да съм слаба?

— Ти си слаба.

— Не съм слаба. Виждал си ме гола, знаеш, че не съм слаба.

— *Ти си слаба.* И не ядеш.

— Ям. Ям постоянно.

— Не, Саф, не ядеш. Ти готвиш, но никога не ядеш. Когато съм оставал за вечеря, ми даваш твоята порция или казваш, че ще ядеш по-късно. Ако изобщо ядеш, го правиш сама. И се съмнявам, че задържаш много от храната.

— Е, моля да ме извиниш, че апетитът ми малко намаля след смъртта на съпруга ми.

— Погледни си ръцете, Саф. Красиви са, освен белезите по кокалчетата ти от...

Ръцете ми. Единствената част от мен, която винаги ме отрезвява. Затова държи ръката ми, затова галеше кокалчетата ми — не от обич, а за да ме провери, да види дали има остатъци от онова, което си мисли, че съм направила. Скривам ги под лактите си и скръствам ръце на гърдите си.

— Моля те, престани. Това е глупост и ти го знаеш.

Фин замълчава, гледа ме няколко неловки секунди.

— Не го направих както трябва. Не биваше да го изливам така внезапно. Съжалявам. Не биваше да ти казвам, че съм ти приятел. Аз те обичам. Не разбирам през какво преминаваш, но искам да помогна, искам да разбера и да съм до теб. Трябваше да ти кажа, че всичко ще е наред, че ще се справиш, ако получиш помощ и че всичко ще се нареди, ако бъдеш честна със себе си, честна с някой друг, ако откриеш човек, с когото можеш да говориш свободно. Трябваше да ти кажа, че има много места, където можеш да...

— Съжалявам за сестра ти прекъсвам го аз — и знам какво може да причини подобно нещо на човек. Започваш да го виждаш навсякъде и във всеки, когото срещнеш, но аз нямам хранително разстройство.

— Има много места, където можеш да отидеш за помощ — продължава той, сякаш не съм казала нищо. — Трябваше да те помоля да потърсиш помощ. Да идеш при лекаря си, да потърсиш в интернет, да се обадиш на гореща линия. Свържи се с някого, Саф. Никой не може да направи тази първа стъпка вместо теб, но могат да ти помогнат с останалите след това. Трябваше да ти кажа, моля те, *моля те* потърси помощ, преди да... Децата ти не бива да изгубят още един родител, нали?

Не мога да повярвам, че прави това, не мога да повярвам, че избегна разговора онзи ден и сега излиза с това. Това е *глупост*.

Фин се взира в мен, предизвиква ме отново да му кажа, че греши.

Когато потискам смайването и шока достатъчно, за да мога да заговоря, казвам:

— Значи, защото аз нямам чувства към теб, защото правих секс с теб, без да съм влюбена, и той очевидно не промени живота ми, сега ти ми откъсваш, така ли? — Докато го изричам, той бавно обгръща тялото си с ръце, накланя леко глава на една страна, но не казва нищо. — Защото сложих край на това и явно няма да започна да го правя отново и защото никога не ми е хрумвало да помисля за още едно дете, особено от теб, затова си решил да ме нараниш *така*? Така ли ще ме сложиш на мястото ми? Като намекваш, че съм лоша майка, като намекваш, че имам някакъв дълбок проблем, който ще доведе до смъртта ми и до това, че ще изоставя вече съсипаните си и травмирани деца?

— Наистина не мога да повярвам. Никога не съм предполагала, че можеш да паднеш толкова ниско. Това беше просто секс, Фин. Ти

постоянно правиш секс за една нощ. Защо с мен трябва да е различно? Защо трябваше да го превръщаш в нещо, което не е, и да се стига до това?

Фин е залепил неутрално изражение на лицето си, отчуждено, невъзмутимо, нехайно. Но знам, че е наранен, че думите ми се врязват дълбоко в него. Е, добре. Защото и той ме нарани. Като ми наговори всичко това, като ме обвини, че... той също ме нарани и то го направи първи.

Думите, изречени, за да ни съсипят, висят като осеян с бодли воал между нас и много дълго и двамата не се осмеляваме да преодолеем пропастта, да се опитаме да ги отметнем встрани.

— Хубаво е, че няма да се виждаме пак, не мислиш ли? — казва накрая той с въздишка и отпуска ръце. — Преди да си тръгна, трябва да направя това. — Вади от джоба на сивия си вълнен суичър три малки ключета за катинар на нестабилна халка, която някой вероятно с години се е канил да смени. Опитва да скрие колко силно трепери, докато протяга ръка, хваща моята и пуска малките, подобни на отломки от метал ключета в отворената ми длан. — Твои са.

— Какво е това? — питам, макар че е очевидно какво с.

— Ключовете за бунгалото на брега. Аз го купих. Не можех да ти позволя да го продадеш — не и когато означаваше толкова много за теб, Джоел и за децата. Все чаках подходящ момент да ти ги върна, но после дойде Коледа, после беше погребението, после неговият рожден ден, мина година от смъртта му. Все не ми се струваше уместно, защото щяха да засилят болката, да я върнат, когато вие като че ли започнахте да се възстановявате. Но след като няма да съм вече около вас, стана време. Ето, връщам ти бунгалото на брега. Ще трябва да го регистрираш в Крайбрежната управа и в общината, но аз вече им казах, че ти си новият собственик.

— Фин...

— Не казвай нищо, Саф. Наистина не остана нищо за казване. Аз трябва да си отида. Аз просто... трябва да си отида.

— Моля те не си тръгвай така. Моля те. — Дишам дълбоко, за да спра сълзите, да овладеея разбумтялото се сърце. — Моля те. — Въздухът не иска да изпълни дробовете ми, не иска да успокои галопата в гърдите ми. — Съжалявам... аз... съжалявам... — дишам тежко. Трябва да се успокоя, но не мога. Ако спра за достатъчно дълго, че да

се овладея, той ще си тръгне. — Ние... ние не можем да оставим нещата така...

— Грижи се за себе си — казва той.

Отчаяна, аз го докосвам по рамото, за да го задържа тук, да го задържа пред очите си, докато говорим. Той свива рамо, сякаш допирът ми го е изгорил.

— Пази се — изрича със сълзи в гласа.

Свежда глава и тръгва по улицата. Ето затова е искал да се разходим посред нощ, за да може да си тръгне просто така, без врати или стени, които да му попречат.

— Фин, моля те — викам след него между накъсаните си дихания. — Извинявай... Моля те. Съжалявам... Моля те. Моля те. Моля те. *Моля те.*

Онзи ден на път за болницата мълчаливо се молих така. Молих се, докато стоях в студената морга до покритото тяло. Молих се, докато се прибирах у дома и докато стисках ръцете на децата си и изричах думите, които не си бях представяла, че ще успея да открия. Молих се, докато думите потъваха в съзнанията им и двамата започнаха да се разпадат, макар че аз се опитвах да ги удържам, да ги привлека към себе си и да ги опазя.

Моля се всеки ден от осемнайсет месеца.

И винаги се моля така: *Моля те, моля те, моля те не позволявай това да се случи. Моля те, моля те, моля те, нека да не е истинско.*

ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

6 месеца преди Онзи ден (април, 2011)

— Фрони, ще трябва да прекъсна курса.

— Какво, защо? — попитах аз. Седях на колене върху леглото и гледах как съпругът ми върви трескаво из спалнята, тялото му беше напрегнато, а очите — изпълнени с тревога. Седна на леглото, стана пак, твърде неспокоен, за да се задържи на едно място, и тръгна към кафявото кожено канапе пред еркерния прозорец, седна на ръба му и пак стана. Върна се до леглото и всичко се повтори отначало.

Обикновено след курса беше изпълнен с въодушевление, скачаше на леглото и ми разказваше всичко в подробности (понякога отегчителни), описваше ми техниките, които е научил, комбинациите от вкусове, с които е експериментирал, хората, с които с говорил. Иначе рядко се държеше така — той винаги беше разумен и делови, когато се справяше с проблемите. Можех да преброя на пръстите на ръцете си моментите, в които е бил толкова изнервен.

— Наистина е унижително — каза накрая. Спря да се движи и се обърна към мен и след секунди смущението мина като тръпка през него. — Има една жена. Одра, помниш ли, че ти споменах за нея? Онази, която ме попита дали бих работил по готварска книга с нея?

Кимнах. Беше я споменал и от начина, по който го направи, разбрах, че тя го харесва. Той не можеше да го види, разбира се. Беше твърде мил. Твърде сляп. Но няма начин да помоля някого, когато едва познавам, който е потенциален мой съперник, да работим заедно по готварска книга, ако не си падам по него. Ставаше дума за книга с бързи и лесни рецепти, които не звучаха нищо особено, но Джоел се ентусиазира и аз не споменах, че тя явно се опитва да го сваля.

— Да. — Облегнах се в леглото и зачаках да чуя неизбежното.

Той отново потрепери от ужас, после пак тръгна напред-назад из стаята.

— Тази вечер приключихме курса по-рано и тя предложи да идем на пиетие и да поговорим за готварската ѝ книга, да обсъдим

докъде е стигнала и как смятам, че трябва да продължи. И... — Той спря, напрегна се, сякаш унижението отново го обзе. — Опита се да ме целуне.

— О... — Вътрешно, разбира се, крещях: *Знаех си, че си пада по теб!* и се чудех как да намеря адреса ѝ, за да ѝ кажа да си запази целувките.

— Казах ѝ направо, че не ме интересува, че дори да не бях женен, пак нямаше да ме интересува. Писах съобщение на преподавателя от курса, че не мога вече да работя с нея. Но по пътя към вкъщи размислих и реших, че ще е по-лесно просто да не ходя повече. Тя ще е много смутена, атмосферата ще е напрегната, а ние сме само десет души.

— Тя щяла да е смутена? Ами ти? Не мога да повярвам колко е нагла. Не е ли видяла халката ти?

— Да. А и аз съм ѝ говорил за теб и за децата, показвал съм ѝ снимки.

Той седна на леглото и хвана ръцете ми.

— Заклевам ти се, Фрони, не отвърнах на целувката, нищо подобно. Просто се магнах оттам... след като направих страшна сцена.

— Защо, какво ѝ каза?

— Не си спомням много ясно, защото бях паникьосан. Но казах, че не съм такъв, че съм женен, че имам семейство. Не я приемам по този начин. Харесвах я, но никога не бих я възприемал по *този начин*, дори да не бях женен.

— Не звучи чак толкова зле. Поне си бил искрен.

— Това не беше проблемната част. Седяхме в сепаре и аз се изстрелях оттам, за да се отдалеча от нея. Стоях на шест крачки от нея в претъпкан бар и изкрещях всичко това. Всички чуха и се втренчиха в нас. Тя избяга от бара, а после и аз излязох.

— О...

— Ужасна работа. Паникьосах се. Нямах време да помисля как да постъпя. Никога не съм бил в подобна ситуация.

— Напротив, бил си.

— Не и така. Човек може да каже нещо, да пофлиртува малко, но винаги има граница. Винаги го прекратявам, преди да е стигнало твърде далеч. В този случай нямаше какво да прекратявам, защото не

знаех, че ме харесва. Но дори да ме е харесвала, кой се опитва да целува женен мъж?

— Повече хора, отколкото си мислиш.

— Е, не и мен! — Беше искрено отвратен от тази идея. — Това не се случва с мен.

— Случва се постоянно, ти просто не го виждаш.

— Не съм правил нищо подобно след Лисабон. Кълна се, Фрони.

— Знам. И те познавам. Знам, например че ще се почувстваш ужасно, че си я засегнал, затова мисля, че ще е най-добре да ѝ се обадиш още сега. Извини се, че си ѝ наприказвал онези неща в претъпкана кръчма, а после ги повтори, но само за нейните уши.

— Мислиш, че трябва да ѝ се обадя? *Ти луда ли си?* Тя ще реши, че я харесвам или нещо такова.

— Да, може би. Виж, кажи ѝ, че жена ти е поискала да се обадиш и да се извиниш. Че е станало недоразумение и не искаш заради това да се отказваш от курса.

— Наистина ли мислиш така?

— Да. Не можеш да се откажеш от курса, ти го обичаш. Освен това струва цяло състояние, а и аз получавам три часа спокойствие всяка сряда вечер. Няма да се откажа от тях без бой.

— Да, вероятно си права. Но аз ще потърся друг курс, ще проверя дали има нещо добро и ще емигрирам при тях.

— Добър план, Батман. Хайде, обади се. По-добре го изкарай още сега.

ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

— Мамо, мамо — казва трескаво Фийби. Разтърсва ме, пръстите ѝ се впиват в рамото ми, сякаш се е вкопчила в ръба на скала над дълбока пропаст.

— Будна съм, будна съм — отвърщам. Принуждавам очите си да се отворят и да се надигна. — Будна съм. — Обикновено не спя толкова дълбоко, затова съм дезориентирана от внезапното събуждане. На светлината, която идва от коридора, виждам, че е коленичила до леглото ми, и веднага забелязвам страхът, който се разлива по лицето ѝ.

— Какво има? — Примигвам усилено, за да се събудя съвсем, да дойда на себе си.

— Някой се опитва да влезе в къщата — шепне тя.

Тялото и умът ми се сковават.

— Какво?

— Чух ги под стаята си, опитват се да разбият задната врата.

Автоматично се озъртам към мястото на Джоел. *Какво щеше да направи той?*

Когато се нанесохме тук, се страхувахме да не стане нещо подобно: никога не бяхме разполагали с толкова голямо пространство, с толкова много врати и прозорци и места за проникване, за които само ние бяхме отговорни. Всяка нощ обикаляхме къщата и проверявахме дали е заключено, спяхме нащрек, в случай че някой опита да влезе. Джоел обикаляше всяка нощ и проверяваше дали всичко е заключено. Знаехме, че вероятно ще успеем да се справим с мисълта за кражба, но не и с мисълта, че любимите ни вещи могат да бъдат повредени или че някой ще се разхожда из дома ни и ще го заразява с нежеланото си присъствие.

С времето тази тревога отшумя, намерихме други неща, за които да мислим. Никога не бяхме планирали какво ще правим, ако се случи нещо подобно, и сега нямам представа какво да сторя.

Дали да покажем на натрапника, че сме будни, като включим осветление, вдигнем много шум и се надяваме да го изплашим? Или да се скрием и да се обадим в полицията? Или да проверя дали дъщеря ми е права, преди да пускам в ход поредната драма?

— Покажи ми — казвам ѝ.

Следвана от Фийби, аз вървя бързо и тихо по покрития със син килим коридор, покрай банята, покрай стаята на Зейн, покрай стълбите към таванския етаж, докато не стигаме до нейната стая в дъното на къщата, над кухнята.

Заставам до прозореца и почти веднага го чувам: някой стърже по задната врата и от време на време спира, за да провери дали ще се отвори. Въпреки разстоянието от вратата до стаята на Фийби нечий усърдни опити да проникне в къщата ми се чуват съвсем ясно. Очевидно не е професионалист, защото вече щеше да я влязъл. Не е и небрежен аматьор, защото щеше да се опита да разбие вратата. Шумът — накланям глава към него, за да го чуя по-добре — е като от вкарване на ключета в ключалка. Един след друг, ключовете влизат в ключалката, после следва пауза — макар че ключалката не се е превъртяла, — за да опита дръжката. Очаква да влезе. Само въпрос на време е.

Не мога да погледна, за да го видя, да го *идентифицирам*, защото задната врата не се вижда заради издатината на кухненската пристройка.

Мобилният на Фийби е до леглото ѝ, дълга черна жица се проточва от него до контакта. Аз внимателно го изключвам, после възможно най-тихо се отдръпвам в стаята, почти се препъвам във Фийби, която чака на прага с ужасено лице.

— Добре, Фийби, искам да дойдеш с мен да събудим брат ти шепна аз. — А после вие двамата ще се качите в стаята на леля Бети и ще се заключите вътре. — Подавам ѝ мобилния. След това се обадете на 999. Разбра ли?

Очите ѝ са станали двойни, с огромни бели кръгове и съвсем малки стопени в махагона зеници, и тя отказва да свие пръсти около телефона. Страхува се да говори с полицията, да не би да признае спонтанно какво знае за смъртта на Джоел.

— Знам, че се страхуваш от полицията — шепна аз. — Но само те могат да ни помогнат в тази ситуация? — Бутам телефона в ръката

й.

Тя бавно го поема и кима неохотно.

— Когато им се обадиш, им кажи, че някой влиза в къщата и че сте две деца и възрастна дама. Това ще ги накара да реагират по-бързо.

Зейн винаги спи дълбоко — дори съм чистила с прахосмукачка стаята му, докато той спи и не помръдва. Будя го цяла вечност и за да не извика, покривам устата му с ръка, като тупам с пръсти по устните си с другата.

— Качи се с Фийби в стаята на леля Бети — шепна му. — Опитайте се да сте много тихи, там тя ще ти обясни какво става.

— Чакай, къде отиваш, мамо? — пита тихо Фийби.

— Ще се промъкна долу и ще включа осветлението, за да се опитам да ги изплаша.

— Не, не можеш... — протестират и двамата.

— Няма страшно. Особено след като се обадите на полицията.

И двамата тръгват неохотно, затова стоя пред покритите с килим стълби към тавана, докато се качат. Фийби свети с телефона си и те завиват зад ъгъла към площадката. Виждам синкавото сияние, което озарява площадката, и ги чувам как отварят вратата на стаята на леля Бети. Когато затварят и ключалката се завърта, аз се връщам в спалнята си. Преди да грабна телефона си, навличам пуловера на Джоел.

Лесно се избягват скърцащите дъски по площадката и стълбите — правя го от девет години, несъзнателно ги прескачам, за да не събудя децата си или съпруга си, когато трябва да слеза долу посред нощ. Щом стигам долу, внезапно ме обзема гняв. Преди бях изплашена, сега съм ядосана. Защото това е поредното „трудно“ нещо в живота ни: смъртта на Джоел, глупавата ситуация на работа, бременността на Фийби и писмата. Защо на нас? *Защо на нас?*

Иде ми да грабна големия чадър, който стои до стълбите на закачалката за чадъри, и да се втурна в кухнята с писъци, право към задната врата. Искам да изплаша до смърт онзи, който се опитва да проникне. Искам да усети, дори за част от секундата, страхът, който изпитваме ние.

— *Децата ти не бива да губят още един родител* — каза ми Фин. Тези думи ме спират да се втурна натам. Много ми се иска, но не

мога. Не знам кой е, какво иска и дали носи оръжие. Не знам на какво ще се натъкна и дали то няма да остави децата ми сирачета.

Знам само, че този крадец си мисли, че има ключ за нашата къща и че нарочно е дошъл тук. Къщата ни граничи със съседски градини, единственият достъп от улицата е по малката пътечка от другата страна на съседната къща. И тази пътечка води към тяхната задна градина. Къщата им е винаги тъмна, те често отсъстват, така че ако беше крадец, щеше да му е по-лесно да избере тяхната къща. Не нашата. Къщата, за която смята, че има ключ.

Сърцето ми бумти нестройно и силно: не както онази нощ, когато се карах с Фин, не както когато бях с Луис в кухнята. Сега бие настойчиво и силно като никога преди.

Дишай дълбоко, казвам си, докато чакам в коридора, на няколко крачки от дневната, и се вирам в затворената врата на кухнята. *Дишай дълбоко*. Джоел все се оплакваше, че никога не затварям вратите, преди да си легна.

— Това може да ни спаси в случай на пожар — казваше той, — ще удържи пламъците в една стая. — От *Онзи ден* постоянно си напомням да го правя.

Дишай дълбоко. Пристъпвам към закачалката за чадъри, пръстите ми се свиват около студената дръжка, имитация на дърво, на големия чадър, който подариха на Джоел, когато работеше по дизайна на серия продукти за голяма брейтърнска компания. Възможно най-тихо плъзгам чадъра от месинговата закачалка и се приближавам да чакам до бялата кухненска врата от шест панела. *Дишай дълбоко, дишай дълбоко*.

Чувам ги в далечината. Онова, което съм чакала — силния настоятелен вой на полицейски сирени. Когато се приближават и се уверявам, че са се насочили към нас, отварям рязко вратата на кухнята и включвам осветлението, което за миг ме заслепява с яркостта си, която отскача от белите повърхности и белия под. Фигурата зад задната врата е дребна, слаба, скрита отчасти от матираното стъкло. Тя замръзва за секунда, преди да се окопити, да хвърли онова, което държи, и да хукне към мрака на градината.

Ужасена съм, вцепенена на мястото си. Знам кой ни е набелязал.

Нощта около къщата ни се изпълва със сирени и сини просветващи светлини, врати на коли се отварят и затръшват. Чува се

силно, ужасяващо за миг чуване по вратата, сред прашенето на радиостанции.

Не мога да помръдна. Стоя върху петното в кухнята и се вирам в мястото, където Одра, жената, която уби Джоел, се опитваше да проникне в дома ни.

ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

— Съжалявам, че се наложи да се срещнем пак при тези обстоятелства, госпожо Макълрой — казва полицаят, когото познавам от толкова много време.

— Почти си струваше, за да чуя, че най-сетне произнесохте името ми правилно — отвърщам аз.

Останалите, още по пижами и обгърнати от слоеве ужас, са в дневната, сгущени на дивана с леля Бети в средата. Трябваше аз да съм там, искам аз да ги прегръщам сега, но трябва да съм тук и да давам показания. Трябва да правя това далеч от децата си, защото не искам да увеличавам ужаса им, да придавам някаква форма на кошмарите им.

Полицаят успява да се усмихне вяло, като държи под око колегите си, които влизат и излизат от кухнята и внасят пръст от моравата и от лехите с цветя, от зеленчуковата ми градина, явно в търсене на следи. Светът навън просветлява; денят приближава, без да го е грижа какво са преживели хора като нас по тъмно. Никой няма да ходи никъде тази сутрин — ще трябва да си взема още един свободен ден.

— Можете ли да ни кажете нещо? — пита полицаят. Вече е детектив и се е променил. Може би като част от новата си роля е минал и курсове по чувствителност, или пък са постъпили оплаквания от други жертви на престъпления, или просто е пораснал. Какъвто и да е случаят, поведението му е различно, искрено внимателно, а не агресивно и почти нападателно, макар да говореше тихо.

Казвам му каквото знам и той потвърждава подозренията ми — че някой е изпробвал ключове, — защото държи около петдесет ключа в торбичка за улики (всякакви ключове, и обикновени, и секретни), закачени на халка, широка колкото наденица.

— Мислите ли, че разнася редовно тази връзка ключове, за да се опита да проникне някъде наслуки? — питам аз.

— Честно да ви кажа, не съм чувал за подобно нещо — признава той. — Чувал съм обаче за друг случай — например някой има ключ от

дадена къща, но не може да си спомни кой е той, затова взима всички ключове, с намерението да ги провери един по един.

Той наистина се опитва да е искрен, но отговорът му ме облива като леден душ, стича се по тила ми и се събира в основата на гръбнака ми. Не смених ключалките след смъртта на Джоел. Накрая ми, върнаха ключовете, заедно с портфейла, мобилния и дрехите, които беше носил *Онзи ден*, но не смених ключалките. Не ми хрумна да го направя, нито да проверя дали всички ключове са на мястото си. Имах връзка ключове и това бяха просто ключове, нищо необичайно, на което трябва да се обърне внимание.

— Имате ли представа кой може да е бил? Сменихте ли ключалките, когато се нанесохте, например?

— Да, първо това направихме — замълчавам. — Не ги смених, след като Джоел...

— О, ясно. И аз не бих сметнал за необходимо, ако си мисля, че са ми върнали ключовете. Дори не бих забелязал дали всички са на мястото си.

— Ще сменя всички ключалки — казвам уморено.

— Сложете ключалки и на прозорците, на двата стажа.

— Смятате ли, че е необходимо? — *Искате да кажете, че сме в опасност, макар да не знаете за писмата и за тайната на Фийби?*

— Мисля, че е минимумът, който трябва да се направи — казва той внимателно.

— Никога няма да се свърши, нали? — казвам го на себе си, само че на глас, затова смята, че говоря на него.

— Госпожо Макълрой, съжалявам, че не хванахме убиеца на съпруга ви. Често мисля за този случай и взимам досието, за да видя дали не сме пропуснали нещо. Затова и дойдох тази нощ, когато чух името и адреса ви.

Той е различен човек. Сега дори мога да му повярвам. Вероятно мога да донеса писмата и да му кажа за Фийби, да му обясня защо не съм го направила преди. Той сигурно ще разбере. После се сецам за Фийби.

Моята висока слаба дъщеря, която обича да носи косата си на плитки и да прекарва времето си, погълната от телефона или от домашните си. Тя в момента е в състояние на постоянен, неугасващ страх. Знам го, защото, когато аз забременях за първи път, изпитвах

същото, а дълго се бях опитвала да имам бебе от мъжа, за когото исках да се омъжа. Тя е твърде нестабилна, за да бъде разпитвана от полицията сега. Колкото и внимателно да го направят, тя ще се затвори и ще се оттегли в себе си, както прави постоянно след *Онзи ден*. Ако беше взела някакво решение, ако не се държеше, все едно ме мрази, ако знаех, че Фин ще е наблизко за подкрепление, щях да кажа на полицаия всичко, щях да им дам информацията, която да ги заведе до онази жена, за да я накарат да обясни какво се е случило, защо го е направила и дати той е попитал за децата си, преди да умре.

Това са везните, които постоянно се опитвам да балансирам. От едната страна ще получа отговори на тези въпроси, ще видя убиеца на Джоел в затвора. От другата страна е благополучието на дъщеря ми.

— Ако си спомните нещо, госпожо Макълрой, винаги можете да ми се обадите в участъка.

— Благодаря.

— Имаме още малко работа тук, после ще ви оставим на мира.

— Да, благодаря. — Ставам и отивам в дневната при семейството си.

ДВАДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

— Нека позная, огромен снежен човек е изникнал в хладилника ти тази сутрин и е трябвало да изчакаш, докато успееш да затвориш вратата? — пита гадно Кевин.

— Не, Кевин, някой се опита да проникне в къщата снощи и полицията си тръгна преди час, така че не сме спали.

Той въздъхва. Само дотам стига загрижеността му — до въздишка.

— Аз ходя на работа и работя през целия ден тази седмица, Сафрон, знаеш ли защо?

Защото имаш жена, която върши всичко вместо теб, като дори ти глади дрехите и подозирам, че сигурно ти бърше и задника. Така че няма за какво да се тревожиш.

— Не, Кевин, не знам.

— Защото съм отдаден на работата си, Сафрон, ето защо. За последните две седмици отсъствията ти ме карат да се питам доколко ти си отдадена на работата.

— Така ли?

— Днес имам среща с „Малъри и Чилтън“ за годишния отчет днес. Ти трябваше да ми докладваш преди тази среща, а сега ми казваш, че не можеш заради *поредната* драма в живота ти. Как няма да подложа на съмнение отдадеността ти?

— Технически, Кевин, аз не би трябвало да имам нищо общо с тази среща — отвърщам любезно, спокойно, както Джоел би направил.

— Не съм висш служител и не би трябвало да виждам и половината от папките, с които работя. Ти можеш да си навлечеш много неприятности, дори само защото си ми ги показал, да не говорим, че си ме накарал аз да направя докладите, защото на моята длъжност не съм подписала споразумение за поверителност. Не е моя вината, че Едгар още не може си върши работата. Не съм виновна аз, че някой ужаси близките ми снощи, като се опита да проникне в къщата.

Той се замисля върху онова, което намекнах — че ако ме принуди, аз ще се оплача, че нарушава политиката на компанията, като кара нисш служител да се грижи за делата на най-големите клиенти — и накрая казва:

— Къде са папките?

— На бюрото ти, както ти казах снощи, преди да си тръгна. Презентациите са разпечатани и също са на купчина на бюрото ти, поръчани са и напитки. Всичко е уредено. Затова ти желая късмет. Надявам се да мине добре.

— Най-добре утре да се появиш — казва той и затваря.

Адиос, невестулка такава, мисля си, докато излизам в коридора от дневната. Всички други са заспали в стаите си, моят списък със задачи е толкова дълъг, че дори не мога да седна: да чакам ключаря, който полицаят ми препоръча; да се обадя в офиса и в училищата на децата.

Когато излизам в коридора, спирам и се втренчвам пред себе си.

На кафявата черга зад вратата има дълъг продълговат кремав плик, адресиран до Сафрон Макълрой.

Сряда, 24 април

(за днес)

Не се обаждай отново в полицията, ако обичаш.

Не се обаждай отново в полицията и аз няма да идвам пак в къщата ти. Става ли?

Надявам се, че не си направила нещо глупаво, като да им кажеш за мен или да им покажеш писмата? Предполагам, че ако го беше направила, вече щяха да са при мен. Макар че не съм там, където биха ме търсили.

Не се обаждай отново в полицията. Наистина не е нужно да го правиш. Както вече казах, понякога ми е много трудно, че нямам нищо негово, толкова ми е трудно, че не можах да дойда на погребението му. Просто исках да бъда на място, където той е бил преди. Където е прекарвал повечето си време. Каза ми, че готви предимно той. А ти какво — предимно си яла? (Извинявай, но това беше наша малка шегичка.)

Не се разстройвай от това: но понякога не мога да си го представя с такава като теб. Не изглеждаш негов тип.

Слушай, исках само да вляза в кухнята му за няколко секунди. Може би да докосна едно-две неща, които е докосвал той. Нямах намерение да се качвам горе и да ви гледам как спите. Нямах намерение да ти правя нещо.

Наистина, не се обаждай отново на полицията. Ако дойдат да ме търсят, няма да ме намерят, но аз ще разбера и ще се погрижа да си платиш, преди да изчезна завинаги.

Не те заплашвам, далеч съм от тази мисъл. Само КАЗВАМ, че не можеш да си навсякъде. Фийби, Зейна или красивата ти майка, която по цял ден е у дома... Не бих искала да ѝ се случи нещо ужасно.

Не се обаждай отново на полицията и двете ще бъдем доволни, и двете ще се чувстваме в безопасност.

О

ДВАДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Те пристигат по едно и също време от различни посоки, вероятно по една и съща причина — да разберат защо децата ми не са били на училище.

За Имоджин мога да разбера: на нея няма как да са ѝ казали от училището защо Зейн отсъства, но господин Брумсгроув — сигурна съм, че знае. Може би затова е тук: притеснил се е, когато е чул какво се е случило: опит за влизане с взлом и ние не сме спали половината нощ. Затова трябва да провери дали всички сме цели.

Другите трима спаха до три и половина, а после бяха намусени, гладни и потиснати. Направих им пица и им позволих да ядат в дневната, на изключен телевизор, защото не можах да се разберат какво да гледат. (Това обезсмисли яденето в дневната, но никой не смееше да седне в кухнята.) Сега са си в стаите и събират кураж за нощта, която предстои, да не би да се случи отново. Искам да им кажа, че няма да се случи, че аз няма да се обадя в полицията, че не бих рискувала. Не бива, разбира се, да разчитам на думата на един убиец, но засега не мога да сторя друго.

Гледам как Имоджин и Луис си отстъпват взаимно път на портата, докато накрая Луис казва нещо, което я кара да сведе глава и да се засмее, както прави, когато флиртува с някого. Гледам ги, защото стоя тук цял ден, зяпам през прозореца и се опитвам да установя откъде ме наблюдава Одра, как така знае толкова много за нас. Сигурна съм, че е видяла как ключарят идва и по времето, което остава тук, се е досетила, че сменям всички ключалки и резета. Много бих искала да сложа охранителна система и решетки на прозорците и вратите, но това ще изплаши семейството ми. Така няма да ги накарам да се чувстват в безопасност, а просто ще подчертая факта, че сме уязвими, че смятам, че ще се случи отново.

Имоджин изкачва с полюшваща се походка стълбите, опитва се да впечатли Луис с тялото си, което поддържа слабо, като яде точен брой калории на ден и се упражнява, освен когато прави някоя

нашумяла диета и се опитва да убеди мен и всеки друг, готов да я слуша, че тя е решението на всичките ни проблеми. (Никога не се включвам в подобни разговори, защото този път води към лудостта.) Луис, трябва да му се признае, не я гледа, както тя се надява, а обръща гръб и остава на долното стъпало, докато по вратата се чука. Дори да не бях я видяла, щях да позная, че е тя, по чукането — тя винаги чука така, по-дълго от обичайното.

— Здравей. — Включвам усмивката, опитвам се да не показвам, че нещо не е наред, преди тя да пристъпи прага.

— Здравей, Сафи! — пропява Имоджин. — Просто реших да се отбия и да проверя дали всичко е наред, защото Зейн не беше днес на училище! И се засякохме с господин Брумсгроув, учителя на Фийби!

И двамата влизат в къщата и аз ги повеждам към дневната; не съм готова да споделям кухнята засега. През целия ден я избягвам винаги когато е възможно.

— Радвам се, че се отбихте — казвам аз. — Все пак все още няма изобретение, което да ви позволи да седите в уютните си домове и да се свържете се мен. Онзи ленивец Александър Греъм Бел трябва да се поразмърда, наистина някаква подобна джаджа би ни свършила чудесна работа. — Сарказмът ми е ненужен, но наистина съм малко подразнена, че и двамата не са се сетили, че щеше да е по-добре да позвънят.

— О, да, наистина трябваше да се обадя — казва Луис. — Съжалявам, чух какво се е случило и реших да проверя дали сте добре. Много глупаво от моя страна, че не позвъних.

— Защо? Какво се е случило? — пита Имоджин, явно подразнена, че не е в течение.

— Всички сме добре. Държа да ви уверя в това. Добре сме. Някой се опита да влезе в къщата снощи, но ние сме добре. Полицията дойде и го изплаши. Всичко е наред — повтарям, защото знам какво ще каже тя:

— О, ГОСПОДИ! Това е ужасно! Постоянно се тревожа за теб, защото няма мъж в къщата, и виж какво стана сега. — Тялото ѝ трепери и човек би си помислил, че някой е опитал да влезе в нейната къща, че тя цял ден е сменяла ключалки и резета, а не че е просто кралица на драмата от най-висш порядък.

— Добре сме, Имоджин — повтарям аз. — Всички сме добре. Изморени, но добре.

— *Съжалявам* — оформя с устни Луис.

— Да, предполагам — казва тя. — Но, скъпа, сигурно си много изплашена.

— Всъщност не съм. Само съм изморена.

— Сигурно говори така от шока — казва тя на Луис.

И ето отново, осъзнаването, че той е мъж. Че е млад. Че не носи венчална халка. Първо изгрява в очите ѝ, после превзема и усмивката. Тя знае точно какво да направи. Точно от какво имам нужда.

— Всъщност дойдох да те поканя на вечеря в петък, Сафи — казва Имоджин. Извърта се бавно и опасно към Луис. — Защо не дойдете и вие, господин Брумсгроув? Ще се радвам да прекарам известно време със Сафи и ще ви разпитам за всички прогимназии в Брайтън и Хоув. Ако нямате нищо против, разбира се.

— Още не знам дали ще имам възможност — споменавам уж между другото.

— Разбира се, че ще имаш! — казва тя и маха с ръка. — Какво друго ще правиш в петък вечер?

— Ще стоя у дома с травмираните си деца.

— Няма да стоим до късно. Освен това мисля, че ще е добре да покажеш на Фийби, че ѝ имаш доверие и ѝ поверяваш грижите за малкия ѝ брат — особено след проблемите в училище онзи ден, нали? — Последната част от изречението е насочена към Луис, за да провери дали той ще ѝ каже онова, което тя иска да знае. Получава безизразна физиономия от него. — Е, господин Брумсгроув, ще дойдете ли?

— Ако госпожа Макълрой успее, значи ще успее и аз.

— Идеално! Осем и половина у нас! Сафи знае къде е!

— Не съм казала, че ще мога — напомням ѝ, докато тя вдига малката розова кожена чанта на рамото си.

— Разбира се, че ще можеш. — Много я бива да ме пренебрегва. Направо отлично ѝ се удава. Само с две крачки се озовава до Луис, а след секунда вече го е хванала под ръка и го е изплашила до смърт. Притеснените му очи трескаво търсят моите. *Трябваше да се обадиш*, ще ми се да му кажа. — Господин Брумсгроув, дали ще имате ужасно много против да ме изпратите до колата ми? Малко съм нервна, след като разбрах какво се е случило със Сафи.

— Ами, да, разбира се. Радвам се, че сте добре, госпожо Макълрой — казва той.

— Наричай я Сафи, всички така й казват — обажда се Имоджин.

Всъщност почти никой не ми казва така — ще ми се да възразя, но не си правя труда.

Всъщност тя го принуждава да я изпрати до колата, за да ме остави без избор. За да не мога да го убедя да отменим вечерята утре, затова сега се налага да му се обадя по-късно. Кое то всъщност няма да й попречи, защото докато му се обадя, тя вече ще му е казала: „Сафи не излиза често, мисля, че една вечеря само четиримата — моят съпруг Рей ще се присъедини, разбира се — ще е полезна за нея, не мислите ли? След всичко, през което премина бедната Сафи, и след тази последна травма, не смятате ли, че заслужава малко забавление?“. И тя знае, че щом се появи тази вечер, Луис не е някакво копеле, което не би се съгласило с нея. Докато аз успея да се свържа с него по телефона, Имоджин вече ще го е убедила, че ако ми позволи да отменя петъчната вечеря, ще е не по-малко ужасен човек от онзи, който уби съпруга ми.

Гледам ги как излизат от къщата, после през портата и тръгват в посоката, от която дойде Имоджин.

Чудесно. Ще трябва да вечерям с Луис Брумсгроув. Това много ще зарадва дъщеря ми.

Сряда, 24 април

Сафрон,

Радвам се, че не каза нищо на полицията. Трябваше да се досетя, че няма да го направиш, след като и Фийби не каза на полицията каквото знаеше. Но трябваше да съм сигурна. Не можех да рискувам да се раздрънкаш.

Не ми харесва да ти поставям ултиматуми, но наистина не ми остави избор.

Но нека оставим това зад гърба си, става ли? Да продължим напред. Ти живееш в своя свят, аз в моя. Много бих искала да сме приятелки? Все пак имаме толкова общи неща. Джоел бе единственият мъж, когото и двете сме обичали истински. Ние с теб сме еднакви, и двете го обичахме толкова много. Затова бих искала да сме

приятелки. Можем да споделяме загубата си, както и спомени за него.

Моля те, не се разстройвай от това. Да, ние бяхме любовници. Но мисля, че дълбоко в себе си ти го знаеше, нали? Затова го накара да ми се обади и да ми каже всички онези неща. Разбрала си колко важна бях за него и се опитваше да спреш това, преди да е излязло от контрол.

Не се получи, но аз разбирам защо се опита.

Аз бих направила същото. Бих убила всеки, който застане между мен и мъжа, когото обичам.

Казвам го метафорично, разбира се. Но ти знаеше това, нали?

О

ДВАДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Майката на Джоел... просветва на мобилния ми, когато влизам в къщата.

Сигурно е отчаяна — никога не се обажда на мобилния ми. Домашният телефон е предпочитаният ѝ метод за комуникация, защото се надява някое от децата да вдигне и да избегне разговора с мен.

Онзи ден.

След няколко фалстарта Зейн и Фийби заспаха на моята страна на голямото легло, след като хлипаха във възглавниците си. Аз излязох тихо от стаята и затворих вратата. Отчаяно се нуждаех да съм навън, да усетя въздуха по кожата си, да си напомня, че все още дишам. Нямах чувството, че дишам, всичко сякаш течеше около мен и аз бях помитана от него, без да мога да му повлияя. Искях някакво сетивно напомняне, че продължавам да съм функциониращо същество.

Спуснах се по стълбите и видях, че Фин седи на второто стъпало, увесил глава на ръцете си, раменете му се тресяха силно. Чу ме и се изправи, обърна се към мен. Кожата му беше на петна, истинска карта от сълзи и болка, солидното му тяло трепереше. Прекосих разстоянието между нас, на стъпало над него, го прегърнах.

Той беше тук от часове, говореше с хората, вдигаше телефона, изпращаше съобщения, справяше се с нещата, с които аз не можех да се справя. И накрая дойде време и за него.

Почти потънах в него, когато прие утехата ми, плачът му разтърсваше и двама ни. Не можех да продумам, но той бе разбрал, че искам да го успокоя. Целунах го по темето, докато го галех по врата.

И тя ахна. Лек, тих шум, което изскочи от начервените ѝ устни, но го чух и я погледнах. Стоеше на прага на дневната, беше още с палтото, затова предположих, че са пристигнали скоро. Фин сигурно ги беше пуснал и ги бе оставил, защото ако мен силно не харесваха, него *ненавиждаха*.

Знаех какво си помисли, но нищо чудно, ако смяташ снаха си за пълен боклук и че най-добрият приятел на сина ти му е провалил живота.

Майката на Джоел си имаше съпруг, който да я прегръща, Фин си нямаше друг, освен мен и най-важното в момента беше да съм до него.

Денят след Онзи ден.

Тя стоеше до мен в кухнята. Въпреки че стаята бе просторна, тя застана точно до мен, докато изливах вряла вода в две чаши, за да направя кафе за нея и съпруга ѝ. Държеше млякото в ръка.

— Това, което видях снощи, не ми хареса — каза тихо тя, сякаш някой можеше да ни чуе в бедствената тишина, изпълнила къщата. Сякаш това имаше някакво значение след случилото се през последните двайсет и четири часа.

Но за тях най-важно беше привидното. Те бяха дошли не защото искаха да са с нас, не за да прегърнат внуците си, нито да бъдат близо до него, а защото това се очакваше от тях. Трябваше да ги видят тук. Вероятно беше и заради шока; неспособни да повярват на случилото се, те бяха фокусирали това неверие върху моите грешки.

— Знам — казах. — Съжалявам, Елизабет. — За първи път я наричах по име. Иначе се обръщах към нея с „госпожо Макълрой“, за да покажа респект и да се опитам да спечеля одобрението, за което копнеех. Това вече нямаше значение. Сега бяхме равни, старите роли вече нямаха значение, защото човекът, когото обичахме и който неволно ни беше събрал, го нямаше. Макар да бяха минали само няколко часа, ние внезапно вече бяхме предефинирани. Това означаваше, че мога да я наричам „Елизабет“. — Съжалявам, че изгуби сина си. Сигурно нямаше да мога да дишам, ако се беше случило на мен. — Оставих чайника на поставката му и преместих чашите с кафе към нея. — Заповядай, може да сложиш млякото. Ще поговорим покъсно.

Тя беше изненадана. Мислеше си, че ще съм същата както винаги, че ще продължа да се затварям в опит да спечеля одобрението ѝ до края на вечността, че те ще могат мълчаливо да ми напомнят, че са се надявали Джоел да беше срещнал жената, която ще преобърне живота му, като го накара да изпълни потенциала си, за да стане нещо.

Исках да ѝ кажа: *Онази Сафрон вече не живее тук* — но не го направих, защото скоро щяха сами да го разберат.

Майката на Джоел... настоява телефонът ми. Натискам бутона за отхвърляне. Твърде параноична съм обаче, за да не изслушам съобщението, защото може да се е случило нещо.

Сафрон, здравей, аз съм. Бихме искали да ви посетим, ако е възможно? Обади ми се при първа възможност.

Когато адът замръзне, отговарям ѝ мислено. Но знам, че ще е по-скоро. Няма как иначе.

Петък, 26 април

(за днес)

Сафрон,

Той липсва ли ти? В миговете между вдишванията мислиш ли, че не можеш да продължиш, защото той твърде много ти липсва?

През последните дни постоянно мисля за това и не съм сигурна, че той наистина ти липсва.

Видях те на улицата в понеделник вечер с онзи мъж. Измъкна се от къщата, държахте се за ръце, прегръщайте се, спорехте. Твърде страстно. Твърде неуместно. Подразних се, че ти, която се представяш за негова вдовица, се държиш така, а аз не получавам нищо. НИЩО.

Той липсва ли ти? Задай си този въпрос, ако обичаш. Дали наистина, наистина ти липсва, както би трябвало да липсва на жена, която го обича? Или ти липсва, защото светът очаква това от теб?

Мисля, че знам отговора.

Знаеш ли, че в някои страни пребиват с камъни жени като теб?

О

ДВАДЕСЕТ И ОСМА ГЛАВА

Предстои ми да изям голямо парче от Пая на негодуванието.

Този пай е пълен с големи парчета от последните осемнайсет месеца. Той е подправен обилно с горчивината, че Луис съществува, с раздражение към Фийби, задето го вкара в живота ми, антипатия към Имоджин, защото се опитва да ни събере, и щипка обида към леля Бети, защото — технически — тя е възрастен, на когото мога да оставя децата си. Гъстият кремообразен топинг е срамът заради Фин. А отгоре, поръсено като подправки, е негодуванието, че Джоел ме постави в това положение: не така се бяхме разбрали. „Докато смъртта ни раздели“ изглежда доста глупаво обещание в светлината на случилото се. Можех да остана с него до края на вечността, но се съгласих смъртта да се изпречи между нас и сега се налага да се справям с последствията от недостатъците в тази сделка.

Иначе паят изглежда добре, толкова много деликатни, уникални елементи са вложени в него, и аз сега трябва да изям повечето от тях. От разговора ми с Фийби по-рано стана ясно, че тя си има свой собствен пай, който трябва да преглътне, макар че нейният е само от една съставка: жлъч към майка й.

— Наистина, *НАИСТИНА*, не искам да излизаш с господин Брумсгроув — каза ми тя, докато добавях накълцани домати към запържените лук, чесън и настъргани моркови, за да направя червен сос за кюфтета.

— Защо? — попитах аз.

— Това, че не виждаш защо, казва всичко.

— Аз няма да „излизам“ с него, Фийби. Той няма да „излиза“ с мен. И двамата сме поканени на вечеря в къщата на Имоджин, а ти я знаеш каква е — нямаше да мирияса, докато не се съгласим.

Тя реагира с изкривяване на устата, с което поне призна колко властна е Имоджин.

— Само защото някой иска нещо, не означава, че трябва да му го даваш — каза бременното момиче, което е правило секс без предпазни

средства, защото приятелят ѝ с поискал така.

Ръката ми спря да поръсва оцет от кафяв ориз в доматената смес, за да се вгледам продължително в нея. Изобщо не личи, че е бременна. Предполагам, че е много рано и затова няма никакви симптоми, като сутрешно гадене например. Когато аз забременях с нея, сутрешното гадене не започна веднага, а със Зейн като че ли започна в секундата, в която спермата оплоди яйцеклетката.

— Какъв ти е всъщност проблемът, Фийби? Все пак именно ти и синът му ни свързахте с господин Брумсгроув. Не съм отишла в училището да кажа: „О, Брумсгроув, ти и аз, в петък вечер отиваме при моя приятелка“, нали? Ако имаш основателна причина да не искаш това да се случи, много бих искала да я чуя.

Тя мълча няколко минути и аз чаках да заговори. В това време навлажни устните си и ме гледаше, сякаш премисля нещо.

— Той ми е учител — изплю накрая. — Ти си ми майка. Просто не е редно.

— Ясно. — Върнах се към соса, унижението и разочарованието пулсираха в главата ми. В тази пауза, докато гледах лицето ѝ, си помислих, че ще ме допусне в живота си, ще ми каже нещо, но не. Просто си бях въобразила.

— Не е редно — продължи тя, без да съзнава колко много са ме наранили тези няколко минути.

— Щом така казваш. Няма да споря.

— Но ти все пак ще излезеш с него, така ли?

— Няма да „изляза с него“ в смисъла, който влагаш ти.

— Както и да е — измърмори тя и излетя към стаята си.

Луис е смутен, когато идва да ме вземе. Облечен е с модерен тъмносив костюм и бяла риза, горните две перлени копчета са небрежно разкопчани. Предполагам, че е случайно, но може и да е седял в колата цяла вечност, да е закопчавал и разкопчавал копчетата, докато се с опитвал да реши как ще е по-добре и дали няма да ме остави с погрешно впечатление. Мисълта за това ме кара да се усмихна. Аз явно не съм минала през подобен ритуал. След изпълнения със събития ден, след гадните забележки на Кевин и обаждането от майката на Джоел, както и последното писмо и

готвенето на вечерята, усилията ми се сведоха до бързо измиване под мишниците и обличане на бяла тениска.

— Здравей — казва Луис, докато стои на прага напрегнат и нервен като мъж, който е на среща. Това не е среща! Само аз ли го осъзнавам? *Ако върви като патица и кряка като патица, какво си мислиш, че е, скъпа?* — би казал Джоел.

— Всичко наред ли е? — питам мрачно и заставам до него. Викам „чао“ през рамо и после подчертавам факта, че няма да влезем в къщата, като затварям вратата точно под носа му.

— О, значи няма да влизаме? — пита той.

— Не, мисля, че трябва да тръгваме.

Той обаче стои, впечатляващ в хубавия костюм, и извърща поглед от черната лъскава дървена врата към мен.

— Нещо не е наред ли? — питам аз.

— Ами надявах се да видя Фийби — отговаря той.

Бърз смразяващ бриз от подозрения кара косъмчетата по тила ми и кожата по ръцете ми да настръхнат.

— Защо?

— Не е ли очевидно? — пита той.

Клатя глава и се вирам в него, питам се дали е мъжът, който е причинил това на дъщеря ми, защото не вярвам да го е сторил Къртис. Той изглежда твърде честен, твърде изпълнен с уважение към нея. Луис се вира в мен с поглед, който очевидно ми отрежда място на сериозен претендент за Най-лошата майка на света отново.

— Тя е моя ученичка и е *бременна*. — Прошепва последната дума, вероятно за да не чуят съседите или за да не разгневи Най-лошата майка на света — мен. — Не е ходила на училище от три дни, исках да проверя дали е добре.

Разбира се, ама *разбира се*. Какво ми става? Старото ми аз дори не би си помислило подобно нещо, старото ми аз преди думи като „убийство“ и „сексуален контакт с дете“ да станат част от ежедневието ми, не би допуснало това за възможно.

— Не помниш ли, че ти казах, че дъщеря ми не говори с мен? — попитах аз.

Той кима.

— Е, вече започна да говори с мен. Каза ми, че не иска да излизам с теб дори така, като двама души, които са поканени на едно и

също място по едно и също време от много настоятелна приятелка. Няма да получиш радушен прием, ако влезеш през тази врата. — *Дори може да усетиш какво е да си на мое място понякога.*

— Ясно — казва той. — Е... не мога да кажа, че съм изненадан. В момента тя сигурно преминава през много противоречиви емоции, майка ѝ и учителят ѝ ще ходят на едно и също място по едно и също време, и то не за да разговарят за нея. Сигурно е голям проблем.

— За нея сега всичко е голям проблем — отговарям аз.

— Да, предполагам.

— Аз ще карам.

— Сигурна ли си? — пита той, докато ме следва по бетонните стъпала, по градинската пътека и до портата. — Ако ти караш, ще мога да пия, а ако пия, може да започна да си въобразявам, че с теб сме на среща или нещо също толкова ужасно. Вдига многозначително вежди, излиза покрай мен на тротоара и тръгва към кол ага си.

— *Ако върви като патица, ако кряка като патица, какво си мислиш, че е, скъпа?*

— *Птицечовка.*

Технически къщата на Имоджин не е далеч пеша, но исках да идем с колата, за да не прекарвам твърде много време насаме с Луис. Щяхме да идем там, да изядем вечерята и да се приберем. Няма да има достатъчно време, за да се отпуснем и разприказваме, да се „опознаем“, както се очаква на среща.

Настоятелна, властна и с голямо сърце, Имоджин очевидно има други идеи. Тя ще е планирала всичко: ще отвори вратата сияйна, със синя копринена рокля, съвършена прическа и грим; ще ни покани вътре, ще ни подкара към дневната, където Рей — който е предупреден, че каже ли нещо не на място, ще спи на дивана — ще ни чака, преди тя да отплава да ни сервира аперитиви и да започне да дърдори. Дърдоренето ще ни преведе през напитките и после неусетно до вечерята, когато тя ще поддържа разговора като маестро, за да извади най-доброто от Луис и да подчертае всичките ми качества. След пропитата от смях вечеря ще бъдем настанени на диваните в дневната, ще ни поднесе кафета, а после аз и Луис, смеещи се, ще си разменяме

все по-продължителни многозначителни погледи и ще вземем заедно такси до дома. (До един от домовете, естествено.)

Първата засечка в съвършено настроения механизъм на нейния план е, разбира се, когато вижда ключовете от колата в ръката му, което означава, че няма да може да ни напои с достатъчно алкохол. Втората засечка е, когато вижда моята черна работна пола и бялата тениска с дълги ръкави под един от черно-червените суичъри на Джоел. Третата засечка е липсата на грим по лицето ми. *Сафи не планира нищо* — осъзнава тя, докато ни се усмихва. — *Сафи няма да спи с този мъж, каквото и да направя.*

— Здравейте! — Усмихва ни се твърде широчко. — Добре дошли в скромната ни обител. — Тъй като я познавам добре, предишната мисъл е следвана от: *Сафи не знае какво е добро за нея. Тя има нужда от мъж. И ето го. Аз ще се погрижа това да се случи.*

— Имате хубав дом — казва Луис. — Много ви благодаря за поканата.

Говори като човек, който е възпитан добре и учи децата си на маниери. Отчасти това е причината да не вярвам, че го е направил Къртис: нещо в Луис ме кара да мисля, че *наистина* е набил в главата на сина си колко важни са контрацепцията и уважението към момичетата.

— Радвам се да те видя — казвам аз, приемам прегръдката ѝ и залепвам целувка на двете ѝ бузи.

Ароматът на храна от кухнята ми напомня, че съм била толкова напрегната и изнервена, че ще трябва да прекарвам време с човек, от когото не искам да бъда привлечена, че съм била толкова разтревожена какво ще направи Фийби, толкова разсеяна от все по-заплашителните писма, че съм забравила, че ще трябва да ям пред друга хора.

Аз на 10.

— *Дояж си храната в чинията. Сафрон.*

— *Наядох се.*

— *Как ще си се наяла? Не си изяла всичко.*

— *Наядох се.*

— *Не ми отговаряй. Изяж всичко в чинията си.*

— *Но...*

— Твърде слаба си, защото не ядеш. Дояж всичко.

— Но аз се наядох.

— Деца, нямате представа какво ни коства да сложим храна на масата. Ако имахте, нямаше да седиш тук и да ми казваш, че си се наяла и да оставяш хубава храна да се похаби. Грешно е да се изхвърля храна.

Фин не е прав. Не съм булимичка. Не съм анорексичка. Не съм и нещо средно. Знам, че нямам най-здравословната връзка с храната, но това се среща често.

Да, ако трябва да отида на важно събитие, веднага си мисля, че трябва да сваля малко килограми, за да изглеждам приемливо. Да, ако се очаква да ям с друга хора, ще се опитвам да избягвам храната няколко дни предварително, за да имам буферна зона, която ще ми попречи да напълнея след събитието и просто ще се върна на предишното положение. Когато се претегля сутрин, ако показанията са същите като предишния ден, съм разочарована, ако са по-ниски, съм облекчена — не доволна, облекчена. Ако са по-високи... ако са по-високи, това потвърждава онова, което знам за себе си, което винаги съм знаела за себе си.

Аз на 12.

— Докато ме няма, опитай се да ядеш повече плодове и по-малко хляб.

— Добре.

— Трябва да отслабнеш.

— Добре.

— Освен това и косата ти е ужасна. Приличаш на бездомница.

— Ох.

— Не си като сестра си, ти не си красива. Ти си умна, но това не означава, че трябва да приличаш на бездомница. Трябва да свалиш килограми и да се погрижиш за косата си. Не е трудно.

— Добре.

— Ако ядеш повече плодове, и кожата ти ще изглежда по-добре. Всички петна ще изчезнат.

— Добре.

— А и няма винаги да учиш. Един ден, когато станеш лекар, ще се оттеглиш, за да се омъжиш и да родиш деца. Това не означава, че дотогава трябва да изглеждаш така. Важно е как изглеждаш, ако искаш да идеш в добър университет. Никой няма да те приеме, ако приличаш на бездомница.

— Ох, добре.

— Помни, Сафрон, когато се върна след три седмици, искам да те видя отслабнала. По-малко хляб, повече плодове.

— Добре.

— Добро момиче.

Знам, че тегленето всяка сутрин ме настройва за ден на разочарования, несигурност и провал; че животът ми е диктуван от кантара. Но не мога да спра. Е, мога, наистина мога. И го правя. Мога няколко дни да не се претегля, да не ме интересува, но после ставам любопитна. Трябва ми потвърждение, че съм наред, че не съм излязла от контрол, че теглото ми не е скочило рязко или пък се опитва да пропълзи крадешком нагоре.

Аз на 14.

— Виж я само, кой би искал да е с нея?

— Тя ми е приятелка. И трябва да си мила с нея.

— Така ли, както тя е мила с всички пайове?

— Не може да устои. Тя е само малко пълничка. Миналата година беше много слаба няколко месеца, но после пак качи. Майка ми казва, че е нормално за тази възраст. Един ден ще е слаба и красива, ще видиш.

— Не е нормално, тя е дебела.

— Много си гадна.

— Щях да съм гадна, ако не беше вярно. По-големият ми брат казва, че с име като Сафрон^[1] би трябвало да е екзотична и с хубави извивки, а не такава.

— Нищо ѝ няма.

— Не е честно. Защо не си намериш красиви, нормални приятелки? Нито един от приятелите ми не би я докоснал и с лайняна пръчка, затова не можем да излизаме с тях.

— Ако искаш да излизаш мен, ще трябва да се държиш мило с нея.

— Да, добре, успокой се. Е, има големи цици, но останалото е ужасно.

— Аз какво ти казах?

— Добре, добре, добре. Ще съм мила с нея.

— Добре, защото тя е добро момиче.

— Да, естествено.

— Наистина ми се иска да не беше напълнявала отново. Понякога е много смущаващо, когато се опитва да влезе в четиринайсети номер и не може да закопчее копчето. Ужасно се разстройва заради това, а аз искам да ѝ кажа — не съм виновна аз, че пак напълня, просто... Не се смей. Не е смешно.

— О, шит, мисля, че току-що я видях ей там.

— Какво? Къде? Не. Не може да е тя. Тя никога не би излязла сама. Къде е?

— Ей там. О... припознала съм се. Можеш да се закълна, че е тя.

— Господи, надявам се да не е била тя. Филмът така или иначе започва. Но не ѝ казвай какво съм ти казала. Тя е много мил човек. Не е виновна, че е пълничка.

Не че имам огромен проблем. Или дори проблем. Мога да бъда послушна много дни. Да ям салати, да пия сок, да пия много вода. Дори мога да готвя и правя сладкиши за децата, но после се оказвам сама. Оглеждам се и виждам, че всичко, което притежавам, е вътре в мен. Всичко, което чувствам, се намира в самата ми сърцевина. И тя ще започне да се разплита, ще започне да се разкрива пред мен, а болката е твърде голяма. Твърде голяма, за да се справя с нея, тя ще нараства и ще се разширява, докато се развива, и аз знам, че скоро ще ме погълне. Скоро няма да мога да функционирам, защото онова в мен — всички гласове, всички напомняния за начините, по които не съм достатъчно добра — ще ме удавят.

Аз на 16.

— *Господи, едричка си, нали? Не съм сигурна, че имаме такива големи униформи. Ще трябва да поръчам. Какъв размер дрехи носиш?*

— *Четиринайсети до шестнайсети за блузи и дванайсети до четиринайсети за поли и панталони.*

— *Не знам откъде пазаруваш, но бих казала, че си по-скоро осемнайсет — дваисет, скъпа. Ще видя какво мога да направя.*

— *Тази ми става.*

— *Не мога да повярвам! Знаеш ли, сигурно е заради гърдите, скъпа. Те те карат да изглеждаш огромна. И за милион години не бих предположила, че ще влезеш в шестнайсети размер.*

Когато съм потопена от гласовете, които казват, че не съм достатъчно добра, онзи пакет солети започва да ми изглежда като отговор на проблемите ми. Той ще е единственият начин да се справя с онова, което ме боли отвътре, единственият ми шанс да заглуша агонията в центъра на съществуването си, където живеят всички лоши неща, където всички далечни гласове говорят най-високо.

И тогава не мога да спра. Когато е потиснато, когато остротата на болката е леко притъпена, защото някой от гласовете е замлъкнал, аз искам още. Искам още покой; искам агонията да затихне. Нуждая се от още. Ще погълна каквото мога, ще изям всичко, което докопам. Пред отворената врата на хладилника, пред широко отворения кухненски шкаф, аз търся нещо вкусно, нещо, което става за ядене, дори такова, което почти става за ядене. Ще се натъпча, докато шумът, мъчението, думите заглъхнат.

Аз на 19.

— *Искам да съм достатъчно добра. Не разбирам защо не съм достатъчно добра.*

— *Ти си достатъчно добра.*

— *Наистина много се опитвам, наистина се справих добре по всички предмети и успях да вляза в този университет, за разлика от*

много други хора. И все още не съм достатъчно добра. Просто не съм достатъчно добра. Не съм достатъчно красива. Не се вписвам.

— Напротив. Хората те харесват.

— Не, не е вярно. Всички в коридорите вървят по двойки и често дори не се сещат, че съм там, за да ме попитат дали искам да отида с тях на бар или на нощен клуб. Никой от състудентите ми като че ли не иска да излиза с мен след лекции. Аз съм просто никоя и никой никога не ме забелязва. Това е, защото не съм красива, не съм хубава, не съм специална. Никой не иска да излиза с дебелана с лоша кожа и грозна коса, която не знае за какво да говори. Винаги ще бъда дебелата умница, нали?

— Нищо от това не е вярно, Сафрон. Ти си хубава, ти си специална, има много хора, които мислят, че си красива. Погледни се в огледалото, наистина се погледни и ще видиш, че си много красива, ще видиш и още много хубави неща за себе си.

— Аз се гледам в огледалото и не мога да го правя повече. Не мога да се гледам такава повече. Няма да те слушам повече. Ти ме лъжеш. Ти виждаш само това, което искаш да видиш. Не виждаш каква съм наистина. Трябва да съм по-добра. Трябва да изглеждам по-добре.

— Това няма да промени нищо.

— Напротив. Хората ще ме харесват, ще ме забелязват, ще искат да са ми приятели. Ще бъда по-добра от това. Ще бъда съвършена и тогава всичко ще се оправи. Животът ще стане по-хубав.

— Не е толкова просто, Сафрон, наистина не е.

— Когато бях болна от пневмония миналата година и отслабнах, всички ме забелязваха. Все говореха за мен и коментираха колко съм отслабнала. Всички бяха впечатлени. А когато започнах да напълнявам отново, пак спряха да ме забелязват.

— Това е защото всички са забелязали, че те няма и си им липсвала.

— Ако им липсвах, щяха да ме поканят да се видим през ваканциите, щяха да искат да излизат с мен. Никой не го прави.

— Дай им шанс.

— Няма да те слушам повече. Казах ти. Говори каквото си искаш, но аз няма да те слушам. Защото знам, че когато пак

отслабна, всичко ще се оправи. Наистина.

След това идва ужасът. Страхът от стореното, ужасът от загубата на контрол — как, без да мисля, като машина минах през внимателно подредената си кухня и се натъпках до пръсване с ужасни, мазни, висококалорични храни. И ужасът от това, от тези моменти на загуба на контрол, замества тишината вътре. Стана по-шумен, по физически, стои там, гноясва и аз знам, че не мога да го задържа в себе си. Не мога да живея с това в мен, трябва да избягам, да го извадя възможно най-скоро. После идва облекчението, идва празнотата, когато вече нищо в мен не боли, нищо в мен не ме влачи надолу, нищо не ме кара да се чувствам нищожество, каквато знам, че съм.

Аз на 25.

— Какво прави в тоалетната току-що. Фрони?

— А ти какво мислиш, че правих?

— Знам какво прави.

— Тогавя защо питаш?

— Искам да ми обещаеш, че няма да го правиш отново.

— Искаш да ти обещая, че няма да пишкам отново? Извинявай, но това е естествена нужда.

— Искам да ми обещаеш да не повръщаш отново.

— За какво говориш?

— Чух те. И преди съм те чувал. И вече започвам да схващам. Чудех се защо в началото не искаше да излизаме по ресторанти. Не разбирах защо, когато те канех у дома на вечеря, ти винаги се опитваше да ме прелъстиш, вместо да ми позволиш да ти сготвя. Защо винаги изчезваш след хранене, ако успея да те убедя да отидем на ресторант. Искам да ми обещаеш.

— Аз не...

— Не ме лъжи. Не обичам лъжци. Моля те, обеща ми, че няма да повръщаш насила отново и ще спреш да се мориш от глад. Виж, ще потърсим каквато помощ ти е нужна. Колкото и да струва. Имам спестени пари, не ми пука колко ще струва, ще платя, стига да ти

помогнат. Но моля те, не си го причинявай отново. Обещай ми, че няма да го правиш отново.

— О, Джоел, не мога да ти обещаая и не те лъжа. Не е толкова просто. Ще ми се да беше, но не е толкова просто. Но добре, ще опитам, става ли? Ще направя всичко по силите си и ти няма да се тревожиш отново за мен.

Не го правих с години. Дори сега не го правя постоянно. Само понякога. Това не е каквото Фин каза. Това е отдушник, а не начин на живот. Не означава, че имам нужда да ми слага етикет. Както всички биха разбрали, ако знаеха истината. Аз не съм такава. Просто понякога имам нужда от облекчение.

Аз на 26.

— Бебе, много съм изплашена. Ужасена съм дали ще мога да го направя. Искам те толкова много и съм изплашена от това, което мога да сторя. Но пък знам, че не съм способна да те нараня. Затова ще ям всичко, каквото трябва, ще задържам всяка калория, от която се нуждая, защото знам, че трябва да те храня. Ще го направя. За теб, за мен. Все още съм изплашена, но все пак трябва да го направя. А ти, ти се концентрирай върху това да растеш и да се родиш. Аз ще се справя. Заедно ще се справим. Нали? Ние сме екип.

След Онзи ден имах малко по-голяма нужда от това облекчение. Имах нужда от този контрол върху мен самата в света на тялото ми. Получих го за известно време с Фин, но започна да става твърде сложно, затова спрях. И се върнах към онова, което си знаех. Но това не значи нищо. И не ме прави такава, каквато Фин ме нарече.

— Много си мълчалива тази вечер, Сафи — казва Рей, вторият съпруг на Имоджин. Вдигам поглед от чашата с вино и срещам очите му.

Той е прав, почти не съм продумала, откакто ни въведоха в огромната девствено чиста дневна за питиета. Сега съм притеснена. В ресторант не е толкова зле, защото можеш да избереш различно нещо, може да решиш, че храната не е вкусна, и никой няма да забележи, ако не си „напълниш ботушите“, както казваше Джоел, когато се срещнахме. А ако ресторантът е с чудесна храна, а приборите и чиниите са чисти, все пак има тоалетни. Можеш да отидеш и да се погрижиш за себе си, без никой да разбере.

В нечия къща обаче е грубо да не ядеш, ще забележат, ако изчезнеш в тоалетната за дълго. Не е лесно да се контролираш, да се тъпчеш с неизвестни мазнини и въглехидрати, с добавки и калории, които се съдържат в ястието. В нечия къща ти си напълно, плашещо безпомощен.

— Извинявай — казвам аз. — Но мисля за разни неща.

Луис настръхва до мен, не много, само колкото да го усетя. Той си мисли, че е заради него, че още се тормозя заради факта, че съм излязла с него.

— О, съжалявам — казва Рей. — Можем ли да помогнем с нещо? — Ръката му е небрежно отпусната на облегалката на дивана и от време на време посяга надолу, за да погали голото рамо на Имоджин.

В гърлото ми се събира буца, в центъра на гърдите си усещам лек ритник. Помня какво е да си така с някого. Да се докосвате. Извърщам очи от тях, вирам се в чашата с розе, сякаш търся щастието си там.

— Не, не можеш да помогнеш, не и ако не познаваш някого, който ще приеме шейсетина годишна жена, която ще се опитва да избяга и ще е заплаха за всички мъже на възраст над... Бих казала петдесет и пет, но ако трябва да съм честна, всички над четирийсет и пет са в опасност.

— Лелята на Дж... леля ти сега живее при вас? — казва Имоджин с неодобрителна нотка в гласа. Тя винаги ме съветва да не взимам прибързани решения; да помия, че съм претърпяла загуба и че това ще се отрази, ще придаде цвят и форма на всеки мой избор. Не съм обсъдила това с нея и не сме го огледали заедно от всеки ъгъл, затова не е доволна.

— Да, леля Бети се нанесе у дома. Не е толкова лошо, колкото го изкарах, тя всъщност е доста забавна и децата... — Внезапно ми се

струва неуместно да наричам Фийби така. Тя винаги ще бъде мое дете, но когато е на километър-два от мен и се опитва да вземе решение за възрастен с детския си мозък, ми се струва неуместно да я наричам дете. — Фийби и Зейн много обичат да са с нея. Тя е луда по тях. Тя обича и мен по свой си начин, но аз просто се тревожа.

— Това е важно решение — казва внимателно Имоджин, звучи по-скоро покровителствена, отколкото загрижена — и за първи път от *Онзи ден* това ми действа като стържене на нокът по черната дъска на раздражението ми.

— Какво ще вечеряме? — притича се на помощ Луис. Като вдовец вероятно го е преживял, вероятно хората са му казвали как трябва да внимава, как трябва да се чувства, кога трябва да продължи, защото е претърпял загуба. Вероятно и с него са се отнасяли покровителствено. — Ухае божествено.

— О, да! — Имоджин става. — Да идем в трапезарията, веднага ще сервирам вечерята.

Използвала е масло, надушвам го и виждам как започва да се втвърдява като втора кожа, леко хваща коричка върху цялото морковче и печените пресни картофи. Дори зехтинът нямаше да е толкова зле. Той е зле по отношение на мазнините и калориите, но не е така богат на наситени мазнини. Тя е използвала маслено тесто, за да покрие лая с пиле, но купено маслено тесто, затова не знам какво има в него. Някои марки съдържат повече мазнини от други, някои добавят консерванти, ако не е замразено. Тя вероятно е използвала и сметана в белия сос. Може би неорганично пиле, защото е фанатична по отношение на органичните продукти само когато става дума за децата ѝ.

— Прекрасно е — казва Луис. Макар че не го познавам добре, разбирам, че лъже. Изглежда добре, мирише добре, но съм сигурна, че не е добре на вкус — защото Имоджин, въпреки всичките си качества, не храни обич или уважение към храната. Тя смесва всичко, подрежда го красиво в красиви чинии и се надява да направи впечатление. Сама ми го е казвала. Обикновено купува всичко полуготово, затопля го и сервира. Тази вечер явно наистина иска да ни сватоса с Луис, защото се е опитала да готви.

Имоджин засиява.

— Благодаря ти.

— Луис, впечатлен съм от всеки, който може да учи тийнейджъри в днешно време — казва Рей. Те са хубава двойка, Имоджин и Рей. Той е съвсем малко по-висок от нея, слаб, защото обича да се грижи за себе си и посещава три пъти седмично фитнеса. Има безупречна кожа, силни черти, идеални зъби (разбира се, нали е зъболекар). Аз не обичам да идвам често у тях именно защото той си пада по тирадите. Така както хората ще те попитат дали си гледал нещо хубаво по телевизията напоследък, за да нарушат мълчанието, той ще започне да намила за недъзите на обществото и няма да спре, докато публиката му не си тръгне или не се съгласи с него.

Луис не знае това. Той смята коментара му за тийнейджърите за съвсем безвреден и затова отговаря:

— Много хора го казват и го мислят, но не е чак толкова зле. Всъщност една от най-големите награди в тази работа е, когато успееш да установиш връзка с ученик и разбереш, че той е решен да направи нещо с живота си. Не се случва с всеки и, разбира се, някои са доста изнервящи, но това е работа като всяка друга — има си хубави и лоши страни.

— Говориш с много страст за нея — гука Имоджин. — Какво не бих дала да имах учител като теб навремето.

— Вероятно си имала — казва той, — за жалост, ако не си създавала проблеми, тези учители не са се фокусирали върху теб. Ние като че ли имаме склонността да забелязваме и да се опитваме да поправим скърцащото колело.

Разрязвам пая с пиле и белият пълнеж се разлива по чинията ми, протяга се и се устремява към картофите, кара стомахът ми да се преобръща. Тя не е следвала рецептата, няма никакви подправки, няма черен пипер, но пък ще има цял тон сол. Бавно, прецизно, завъртам вилицата си из соса и го подкарвам към едно кубче пилешко. Вилницата стига до него, после натискам силно и разбирам, че е препечено и твърдо — тя е нарязала твърде дребни парчета и ги е готвила твърде дълго. Трябва да го изям. Иначе ще се разстрои.

Тя ме гледа. Може би е говорила с Фин — знам, че му се обажда, когато се тревожи за мен. Може да ѝ е казал какво мисли. Но не съм сигурна дали би го направил. Твърде добър приятел е. Потискам

гаденето с уважението си и обичта, които изпитвам към Имоджин, вдигам вилицата и пъхам пилето, което плува в белия сос, в устата си. Топчета мазнина покриват езика ми, излишъкът от сол се забива във вкусовите ми рецептори. Твърде много сол, недостатъчно подправки, неправилен вид сметана. Мразя се, че знам тези неща. Мразя се, че не мога да се насладя на храната в такива моменти; че веднага търся проблем, за да не се налага да ям, за да не се налага да се тъпча пред други хора.

Моля те, не го прави отново. Обещай ми, не няма да го направиш пак — казва Джоел в главата ми. — Виж, ще потърсим помощ. Колкото и да струва... Но моля те, не си го причинявай отново.

— Добър приятел — истински приятел — щеше да се е изправил досега пред теб заради хранителното ти разстройство — казва Фин.

Нехаеща за външния свят, но решена да докажа на себе си, на Джоел и на Фин, че всъщност нямам някакъв конкретен проблем, а само малка странност, аз пъхам още от пая в устата си, като този път поемам и ронливата мазна коричка. Разрязвам покрития с масло морков наполовина и го пъхам в устата си. Дъвча, дъвча. Принуждавам се да дъвча, да не обръщам внимание на слюнката, която пълни устата ми, на жлъчката, която се размърдва в стомаха ми, и гълтам. С пресните картофи се случва същото. Дъвча, дъвча, преглъщам, тъпча се. Мога да го направя. Мога да го направя. Нямам проблем с храната, нямам нужда да се изправам пред нищо. Нямам нужда от помощ. Нямам хранително разстройство.

— Точно това е и моят проблем — казва Рей, докато аз ям, храня се като нормален човек. — Аз си плащам данъците, изпращам детето си на училище, както законът изисква от мен, но не получавам първокласна услуга. А някакъв малък келеш, който живее в общинско жилище, защото майка му е забременяла още като момиче, за да получи безплатен апартамент, който няма баща и не би разбрал значението на думата „работя“, дори да го удари по челото, получава много внимание. Това честно ли е?

— Нека сменим темата — казвам аз и оставям приборите. Взирам се в чинията си, ужасът от стореното се промъква крадешком от стомаха ми. *Не бива да правя това.* Вдигам поглед към Рей, който седи възмутен, наперен и всезнаещ. — Не ми харесва да говориш така

за други човешки същества, Рей, съжалявам, но не ми харесва. Нямах представа как живеят хората, може да си мислиш, че знаеш, но ако не си го преживял, ако не си живял с години при други условия, нямаш никаква представа. Някои наистина са такива, но много повече не са. Не ми харесва да говориш така гадно за хората. Затова, моля те, нека сменим темата и да не продължаваме с това.

— Да, съгласен съм — казва Луис, очевидно облекчен, че съм го казала, преди да се е наложило да го изрече той. — Нека сменим темата.

— Да, Рей, нека сменим темата — добавя Имоджин през зъби. Той ще си има големи проблеми тази нощ.

Поглеждам към чинията си. Аз си имам големи проблеми сега. Изправям се, слагам салфетката върху недоядената порция и казвам:

— Бихте ли ме извинили. Трябва да отскоча до банята.

Аз на 29.

— Мислех, че си престанала да го правиш, Фрони. Каза, че нямаш нужда от помощ, и ми обеща да спреш.

— Не съм обещала. Казах, че ще опитам.

— Не можеш ли просто да ядеш и да спреш да го правиш?

— Не зная.

— Това ме убива, Фрони. Убива ме, че не мога да ти помогна, че не мога да те накарам да спреш. Не те ли правя достатъчно щастлива? Аз ли ти преча да си щастлива, за да спреш с това? Ще съм съсипан, ако се разделим, но можем да го направим, ако това е нужно, за да спреш.

— Не, не, не. Не искам това. Не искам да се разделяме. Никога. Толкова съм щастлива с теб и с Фийби, не знам защо не мога да спра. Просто не мога.

— Ако го правиш, защото искаш да си слаба, повярвай ми — ти си достатъчно слаба. Ти си свършена. Не те обичам заради това, че си слаба. Не ме е грижа какво ще е теглото ти.

— Зная. Но останалите ги е грижа.

— Не, не е така. Но дори да беше, какво от това? Защо има значение какво мислят хората?

— Няма, но ако отслабна още малко, никой никога няма да каже нищо за външния ми вид. Няма да ме мислят за дебела крава. Няма да смятат, че нещо не ми е наред. Просто искам да сваля още мъничко.

— Не е нужно да сваляш повече килограми. Никога не е било нужно.

— Ти не ме познаваш, когато бях по-млада. Затова съм скрила всички снимки от теб. Бях огромна.

— Дори да си била огромна, какво от това? Какво лошо има да си огромен?

— Какво лошо има ли? Ти луд ли си? Всичко е лошо. Хората те гледат с презрение, мислят те за мързелив, лаком и непривлекателен. Не можеш да влезеш в дрехите и постоянно ти навират в очите някакви статистики как си щял да умреш млад, защото си лаком и мързелив.

— И слабите хора умират. Всички умират, без значение от килограмите. Освен това четох малко за онова, което правиш, и за трайните увреждания, които причинява: ронещи се зъби, подути слюнчени жлези, остеопороза, аритмия...

— Всичко е много по-лесно и по-хубаво, ако си слаб. Животът е по-лесен и хората се отнасят по-добре с теб. Ако си дебел, не струваш нищо.

— И вече не се чувстваш така, след като свали толкова килограми?

— Не.

Успявам да вървя нормално, не хуквам по стълбите, както ми се иска. Изкачвам ги една по една, сякаш в мен няма вулкан, готов да изригне. Вървя по коридора към банята.

От тоалетната излиза Деймиън, зад него се чува шум от пълнещото се казанче. Той е най-големият син на Имоджин от първия ѝ брак. Висок, атлетичен, без да е твърде едър, с дълга провиснала коса, за да може — предполагам — да я отмята от лицето си или да се крие зад нея.

Той застива, когато ме вижда да се приближавам. Внезапно преbledнява, сякаш се опитва да реши какво да направи с изражението си: усмивка, гримаса или да изглежда както изглежда сега — ужсѐн.

Много хора изглеждат така: изплашени от мен, защото не знаят какво да кажат. Не знаят какво ще ме разплаче или ще ме накара да им се разкрещя, затова са много плахи по време на разговора, а неудобството от срещата с преживял загуба човек, се излъчва от тях на вълни.

Виждала съм го обаче много пъти след *Онзи ден*. Дойде на погребението, понякога оставя Зейн. Миналото лято завърши университета „Линкълн“ и се върна да живее пак тук. Някъде по това време Фийби започна да прекарва дълги часове с телефона си.

— Здравей, Деймиън — казвам аз.

— Хм... здравейте... госпожо Макълрой — казва той.

Може би съм твърде мнителна. Може винаги да си е бил такъв, може би и той изпитва неудобство като всички останали. Как да съм забелязала, като едва през последните месеци започнах да забелязвам каквото и да било?

— Как върви търсенето на работа? — питам аз.

— Ами... — Минава покрай мен на път за стаята си. — Добре.

— Още не си намерил?

— Ами... не.

— Това означава, че по цял ден си тук — казвам аз. — Не ти ли е скучно?

— Ами не... аз... излизам.

— С кого?

— Ами... с приятели.

— С приятелка, може би?

Той пребледнява още повече.

— Нещо такова.

— Какво имаш пред...

— Аз... трябва да вървя. Извинете. Чао. — Тръгва толкова бързо, хуква толкова бързо към стълбището за таванския етаж, че не успявам да кажа нищо повече.

Ако е той, бог да му е на помощ.

Затварям вратата на банята, после тихо се приготвям да направя онова, за което съм дошла. Не мога да се бавя прекалено много, не искам другите да се питат какво ми става.

---

[1] Saffron (англ.) — шафран. — Бел.прев. ↑

ДВАДЕСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

— Няма да те изпращам до вратата — казва Луис, когато спираме пред дома ми. Той не е угасил двигателя. — Нали знаеш, за всеки случай.

Искам да го целуна. Толкова бих искала да го целуна и да видя какво ще стане после, в момента се чувствам невероятно спокойна, така спокойна, че съм способна да го направя. Но не мога, разбира се, защото устата ми е пълна с вкус на повръщано. Изплакнах я с вода, но съм сигурна, че ако някой се приближи, ще усети киселата миризма на онази, която съм всъщност.

— Нищо лично — казвам му. — Наистина не е. Аз всъщност... всъщност доста те харесвам.

Чертите на лицето му, напрегнати от усилието да поддържа неутрално изражение, се отпускат и той си позволява лека усмивка.

— Не останах с това впечатление.

— Ти си вдовец, сигурно разбираш колко е трудно, когато срещнеш някого и пред теб се разкриват толкова възможности, но дори не си позволяваш да ги обмислиш, защото така ще се лишиш от част от онзи, когото си изгубил. Мисълта да изгубя дори малко от Джоел... е невъзможна за мен. Как се казваше жена ти?

— Хали — отвръща той, става мрачен и резервиран.

— Ти май ми каза, но тя кога...?

— Преди четири години.

— Беше ли болна, преди да умре?

Кима замислено.

— Да, беше.

— А оттогава излизал ли си на срещи?

— Излизал съм.

— Кога усети, че е дошъл моментът, в който вече можеш да се виждаш с други жени, без да се чувстваш ужасно виновен от самата мисъл, че някой те привлича?

— Ще ти кажа, когато се случи.

— Е, щом и за теб е така, значи разбираш какво ми е?

Черно-кафявите очи внимателно обикалят чертите ми, докато не спират на устните.

— Може ли да те целуна? — пита той.

Залива ме вълна от смущение и унижение.

— Много бих искала, но... не се спогодихме с храната тази вечер и когато отидох до тоалетната, аз... Целувката няма да е много приятна.

— Ясно — казва той. На устните му танцува усмивка. Не ми вярва.

— Вярно е. — Наложил се да пропусна малката подробност, че съм го направила, защото се принудих да ям, за да докажа, че нямам хранително разстройство.

— Разбирам — казва той, сега веселието се премества в очите му и усмивката става огромна. Поне му е забавно, а не обидно, че лъжа за повръщането, за да избегна целувката.

— Освен това — казвам след поглед към къщата, — ако не бъркам, дъщеря ми е в спалнята ми, седи до прозореца и гледа, за да се увери, че просто сме били поканени заедно на вечеря, а не сме излезли на среща. Последното, от което Фийби и аз се нуждаем сега, е още един проблем. — *Освен това тя е някъде наблизо и наблюдава. Запомня, за да го напише в писмо.*

С видимо усилие господин Брумсгроув успява да не се огледа.

— Е, да, така е. Тогава следващия път?

— Следващия път — съгласявам се аз. Казвам го, но това не означава нищо. Не ме задължава с нищо. — Може би.

Той отново се усмихва развеселен.

Поне смята, че е смешно.

ТРИДЕСЕТА ГЛАВА

Ранното ми ставане, възможността да напазарувам, преди другите да са се събудили в събота сутринта, е осуетено.

Стоя на тротоара, стиснала под мишница празните пазарски торби, с дамската чанта препасана през тялото ми, и се взирам в колата си. Всички четири гуми са спаднали — малките гумени капачета са оставени прилежно до всяка от тях. Не знам дали преди или след изпускането на въздуха са направени големите разрези на кръст в центъра на всяка гума. Те са дълги и широки, явно някой е забил острие, после го е завъртял и го е издърпал надолу. Сякаш са направени с ловджийски нож, за да проникне в дебелината гума.

Под лявата чистачка, тази, която е по-близо до тротоара, за да я забележа веднага, след като видя гумите, има сгънат хартиен правоъгълник. Този път няма плик, гневът ѝ е бил твърде голям, твърде огромен, за да се занимава с подобни формалности.

КУРВА

Мислех си, че никой, дори Фийби, не може да ме презира повече, отколкото аз се презирам, задето искам да съм с Луис Брумсгроув, но явно съм сгрешила. Тази жена ми показва с четири повторения на онова, което кухненският нож бе сторил с корема на Джоел, колко ми е ядосана.

Има ли ми нещо? Не трябва ли да реагирам по-различно на това? Не трябва ли вече да съм се обадила на полицията и да моля за помощ? Или да сгъна отново хартията, да я прибера в чантата си и да смятам колко ще ми струва да сменя всички четири гуми днес, защото имам нужда от колата?

Намирам се на междинната станция между страха и гнева. Олюлявам се между тези емоции и не съм сигурна коя ще ми помогне да се справя с това, без някой друг да пострада.

Връщам се в къщата и поглеждам часовника — 7:49, — преди да тръгна към кухнята и лаптопа си, за да потърся някой, който да поправи колата ми. Без съмнение ще ми задават въпроси, без съмнение ще се правя на тъпа и ще се преструвам, че смятам да се обадя в полицията. Домашният телефон разкъсва тишината и аз се втурвам към него, забравила, че може да е майката на Джоел.

— Целуна ли го? — Имоджин. Сърцето ми се свива.

— Добро утро, Имоджин.

Усмивката ѝ е твърде лъчиста дори по телефона.

— Е, казвай? — продължава тя, неспособна да скрие или да сдържи възторга си. — Той е голям сладкиш, направи ли услуга на всички ни и обсипа ли лицето му с целувки?

— Не, не съм.

— О... Стори ми се, че усетих привличане между вас!

— Сигурно — признавам неохотно. Тръгвам към дневната.

— О, господи, това е великолепно! — пищи тя. Чувам я как оставя чашата чай на масата, за да плесне с ръце. — Искам да кажа, че очевидно е трудно да мислиш за подобно нещо след онова, през което премина, но е чудесно. Наистина. Не е твърде скоро, дори не си го помисляй! Мисля, че идеално си подходите!

— Не е толкова просто. — Мисля, че имам нужда да ѝ кажа. Имам нужда да разбера дали тя има някаква представа за Деймиън и Фийби. Ако има, тогава новината за бременността ще ми осигури реакция, която ще ми подсказва дали с право подозирам Деймиън. Тайната не е моя, за да я споделям, но аз също имам нужда да поговоря с някого и този някой да не е мъж, с когото съм спала, или мъж, който ме привлича, или възрастна жена, която крие нещо, макар че живее в дома ми.

Ако Деймиън е бащата обаче... Това може да усложни нещата. Ако Фийби не му е казала истината — а аз мисля, че не е, — ще рискувам да я изложа на нежелан натиск и настоявания.

— О? И защо не?

— Не мога да ти кажа — отговарям. Потърквам очи. — Ще ми се да можех, но нямам право да ти кажа и не мога да говоря за това. В главата ми е пълна каша.

Нещастната ми синя кола изглежда толкова унила, докато я гледам от прозореца на дневната. Толкова наранена. Защо го е

направила? Какво си мисли? По-скоро мисли ли изобщо? По-лесно ли е да мушкаш с ножа, за да решиш проблемите си, ако вече си го правила и не си наказана за това? За мен не е толкова лесно да се будя всяка сутрин и да знам, че ме очаква още един ден без Джоел, но може би защото това ми беше натрапено. Може би ако бях решила сама да живея без него, нямаше да имам нищо против да го правя отново и отново. Може би за нея е такава. Може би е било съвсем лесно да нареже втората гума.

— О, скъпа — гука Имоджин по телефона, гласът ѝ е балсам за мен, — може би ще е добре да се сблизите с Луис. Фийби сигурно няма да е много съгласна, но не можеш да живееш живота си според капризите на една тийнейджърка. За Зейн също ще е много добре. Той има нужда от бащинска фигура. Знам, че има Фин, но не е същото. Ако имаш връзка с някого, всичко ще започне да се оправя.

Извързвам се от колата си и насочвам вниманието си към разговора:

— Оправя?

— Ти се справи чудесно с децата досега... но наистина мисля, че трябва да продължиш напред, а ако имаш партньор, те ще се чувстват по-сигурни.

— Не вярвам на ушите си — казвам аз. — Ти в общи линии ми казваш, че това, че имат само един родител, е по-дестабилизиращо за децата ми от факта, да речем, че баща им беше убит?

— Моля те, не ме разбирай погрешно. Просто децата имат нужда от двама родители, те имат нужда от майка и от баща. Не си виновна ти, че си самотна майка. Искам да кажа, виж как те извикаха миналата седмица в училище заради Фийби. Тя беше толкова мило момиче, на нравката път правеше, а сега се забърква в неприятности. Как само ми отговори онзи ден, когато я попитах как е... — Замълчава и чувам по линията звука от рязкото отваряне на устата ѝ. — О, боже, нали не е бременна? Затова ли Луис се интересува от нея? — Сърцето ми замира в гърдите. — Или пък взима наркотици? Пие алкохол?

— Много се радвам да разбера какво мислиш за мен и семейството ми, Имоджин. — Може би леля Бети все пак беше права.

— Скъпа, не. Нямах това предвид. Просто... ако се събереш с Луис като хората, с мъж с прилична професия, който очевидно има

положително влияние над проблемни деца, това ще направи чудеса за всички ви.

— Как я кара Деймиън? — питам, за да сменя темата, да последвам мислите си от снощи, малко преди да нарежат гумите на колата ми.

— Деймиън ли? Той е добре.

— Успя ли да си намери работа или още ви се мотае из краката по цял ден?

— Много е трудно за току-що завършили — казва тя. — Подадох документите му на няколко места и съм сигурна, че скоро ще излезе нещо.

— Предполагам, че прекарва много време с приятелката си, когато не търси работа? Видях го горе снощи и той много се смути, когато го споменах. Милият, толкова е сладък. Сякаш отново с тийнейджър.

— Нали го знаеш какъв е, винаги има цяла армия момичета покрай него. Помня, че и Фийби си падаше по него навремето.

— Да, така беше — отвърщам. Имах нужда от потвърждението ѝ, за да се уверя, че съм права. Може би все пак той е замесен в тази история, а не Къртис.

— Трябва скоро да се съберем, може да поканиш Луис.

— Да, няма да е зле — отговарям. *Ще е чудесно да прекарам известно време с Деймиън, наистина ще е чудесно.*

Когато затварям телефона, всички неща, за които трябва да помисля, отново ме връхлитат. Ако знаех какво иска да направи Фийби, можех да се опитам да я убедя да каже на полицията. Докато не реши, няма да я товоря с друго. Ще трябва да се примиря с преследването, с осъждането от страна на Имоджин, с болката, която причиних на Фин, с чувството, че предавам Джоел, като дори само помисля за Луис.

Докато Фийби не разбере какво ще прави, нищо друго не може да се случи. Аз съм в безизходица, моят живот е извън контрола ми, докато чакам.

ТРИДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

— Какво смяташ, че трябва да направя, лельо Бети? — пита Фийби.

Те очевидно не знаят, че съм тук. Защо да съм? Защо някой ще седи в малката тоалетна зад кухнята, освен ако не се е натъпкал токущо с толкова храна, колкото може да поеме, бутал я е с шепи в устата си, наплюскал се е до крайност, за да потуши всяко чувство, за да скрие всяка неприятна мисъл с всяко преглъщане, а после е повръщал, докато му се разрани гърлото, докато очите му протекат и гърдите го заболяват от напъването? Защо някой ще се е свлякъл на пода, неспособен да помръдне от изтощение, ужас и отвращение от стореното? Треперещ, защото сърцето му сякаш ще спре всеки миг.

Възможно най-тихо премествам все още треперещото си тяло, докато гърбът ми се обляга на бялата врата.

— Никой не може да ти каже, дете — отговаря леля Бети. Чудя се защо са още будни. Мислех си, че само аз не мога да спя. — Ти си дете, но в тази ситуация трябва да вземеш решение като зряла жена.

— Мама все ми казва какво да правя, мислех си, че ще ми каже и сега.

— Майка ти не може да го направи. Това е твоят живот и твоето тяло, майка ти не може да избира вместо теб.

— Но аз не знам кой избор е най-добрият.

— Няма лесен избор — казва леля Бети. — Имаш три основни варианта, нали?

— Да.

— Да запазиш бебето, да го дадеш за осиновяване, аборт.

— Да.

— Кой ти се струва инстинктивно правилният за теб? Нека така да го кажем.

Фийби мълчи известно време.

— Не зная. Всеки път, когато мисля за един от тях, някой друг ми се струва по-добър.

— Дете, ти си на четиринайсет. На тази възраст няма добър избор. Всеки от тях ще тежи много на съвестта и сърцето ти. Единственото, което можем да направим в тази ситуация е да решим с кой от тях ще ни е най-лесно да живеем.

— Не знам какво означава това и не знам какво да направя — казва Фийби. Инстинктът ме кара да хукна към нея, да я прегърна, да ѝ кажа, че всичко ще е наред, че заедно ще направим най-доброто за нея.

— Ще ти кажа една тайна на възрастните, скъпа — и ние не знаем какво да правим. Никога не знаем какво да правим. Преструваме се, че знаем, докато нещо проработи.

— Татко винаги знаеше какво да направи — казва тя.

— Ако вярваш в това, ако наистина вярваш, значи си най-голямата глупачка, която съм срещала — казва през смях леля Бети и аз си представям как клати глава. — Баща ти винаги знаел какво да направи. Ха-ха! Не съм чувала по-голяма глупост през живота си. Никой никога не знае какво да прави. Никой. — Представям си я как продължава да клати глава. — Освен мен. Аз винаги знам какво да правя. Постоянно.

Чувам стържене на дърво по плочките.

— Ще ми помогнеш ли да се кача по стълбите? — пита леля Бети.

Столтът на Фийби също изскърцва, когато го избутва назад. Колко пъти съм ги молила да не правят така? „Много“, би казала в отговор на този въпрос по-малката Фийби. — Много, много, много пъти.

— Дете, ти не знаеш каква си късметлийка — казва леля Бети, докато върви към вратата. — Познавам момичета, чиито родители биха ги изхвърлили в секундата, в която разберат, че са бременни. А доколкото познавам майка ти, обзалагам се, че дори не ти се е разкрещяла. Ти си късметлийка, късметлийка, късметлийка.

— Но тя не... — Гласовете им изчезват в къщата, далеч от мен и не мога да ги чуя, не успявам да разбера какво не съм направила, че дъщеря ми да ме намрази така.

След известно време се надигам, треперенето отслабва, докато се изправям, и е заменено от замайване, защото кръвта се спуска от главата ми.

Горе не обръщам внимание на многоцветните стикери „Не влизай“, залепени по вратата на Зейн, и отварям внимателно.

Внимателно прекосявам стаята до леглото му. Моето малко момче, което ми каза в деня на погребението, че знае, че вече той е мъжът в къщата, се е разперило в леглото. Ръцете му са широко отворени, горнището на синята пижама се е вдигнало чак до средата на гърдите му, лятната завивка се излива на килима като вода от ръба на водопад.

Изглежда като баща си. Той имаше такива бузи, дълги мигли, такива пълни устни. Хубаво е да го видя да спи така — свободен, разтворен. След като Джоел... *След това* той все спеше свит като малка топчица, отчаяно се опитваше да задържи света надалеч в съня си; ужасен, че опасностите някак ще намерят начин да проникнат отново в живота му. Радвам се, въпреки опита за взлом и след като гумите ми бяха нарязани, той все пак е достатъчно добре, за да е свободен в съня си.

Исках да го видя. Да го погледна и да се запитам как ли съм разочаровала и него.

Точно сега ми се иска да се разходя по плажа.

Много ми се иска да изключа компютъра, да отблъсна стола назад, да си взема палтото, чантата, лаптопа, купчините папки и да изляза оттук, да помахам на охраната и да тръгна по улицата, да свия зад ъгъла; да си пробивам път през тълпата и да се спускам все по-надолу по хълма, винаги с влажния, синкав хоризонт пред очите, докато не се озова там. Ще прекося улицата, ще намеря стълби надолу, а когато слеза, ще спра и ще събуя обувките си. А после... Цялото ми тяло ще ликува от хладната гладкост под стъпалата ми; ще се свие от лекия шок, а после ще се отпусне в наслада. Ще стигна до водата, всяка стъпка ще е нова поредица от шок и отпускане, докато не застана на тъмния мокър пясък, за да чакам морето да се втурне към мен, за да обгърне стъпалата и глезените ми. Това е смисълът да живееш до морето: можеш да се отбиеш по всяко врете, да му позволиш да се закача и играе с краката ти, с глезените, прасците и с бедрата, с дупето и кръста, с гърдите, врата и с главата.

Като много неща от *Онзи ден* насам, слизането до брега вече е невъзможно за мен.

6 месеца след Онзи ден (април, 2012)

Стъпалата ми, покрити с груба, занемарена кожа, започнаха да изчезват във влажната пясъчна част от брега, малките вълнички морска вода се втурваха периодично да покрият краката ми със студени пенести локви. Ако останех тук достатъчно дълго, пропорциите щяха да се променят, морето щеше да продължи да идва и да си отива, като се застоява малко повече всеки път, докато постепенно изпълни тази част от плажа; покрива го и го разкрива, покрива го и го разкрива, докато спре да го разкрива и го покрие напълно.

Ако останех тук достатъчно дълго, щях да мога да изчезна също като Джоел. Пак се зачудих, както всеки път, когато правех това, кое ще е по-болезнено — начинът, по който той си отиде, или начинът, по който ще си ида аз. Пристъпих напред, после пак и пак, първо изчезнаха стъпалата, после глезените, накрая прасците. Чантата на лаптопа беше с мен, натъпкана не само с компютъра, но и с доклад, който трябваше да напиша, и други неща за редактиране. Чантата, която едва успях да затворя заради цялата работа, която трябваше да свърша вечерта. През тялото ми бе препасана дамската ми чанта, също пълна, натъпкана и тежка с най-необходимите наноси на ежедневието ми. Някъде на камъчетата зад мен бяха обувките ми. *След нея останаха само обувките* — ще кажат. — *Всичко друго взе със себе си.*

Не исках да чакам морето да ме превземе, да замени въздуха около мен с вода, исках да бъда активна, да вървя напред, да продължа да се движа, докато започна да плавам. Не, нямаше да плавам, защото бях тежка, тежеше ми новият, изпълнен с проблеми живот. Нямаше и да плувам, защото нямаше да мога да движа ръце и да се боря за живот, тъй като дори да се освободях от нещата, които носех, почти не мога да плувам. И не бих си направила труда. Щях да позволя на морето да прави каквото поиска.

Краката ми отново се втурнаха напред. Готови да го направят, да влязат в морето и да изчезнат.

Лицето на Фийби, малък, слаб, невинен овал, потрепна пред погледа ми. Лицето на Зейн, по-малко, по-кръгло, но също толкова невинно, се появи до нейното. Лицето на Джоел също се материализира.

Сякаш бих могла. Сякаш бих могла да им причиня това.

Намери нещо друго — казах си с необичайна нежност. Толкова бях свикнала да чувам мислите си, които ме гълчат, упрекуват ме, напомнят ми, че не съм достатъчно добра, че се сепнах от добротата на тази мисъл. Сякаш говорех на някой друг. — *Не идвай повече на брега, не го прави повече. Намери нещо друго. Не си го причинявай повече.*

Вътрешният глас, тази почти любяща версия на моето аз, бе прав. Аз не можех да изоставя децата си, но самият порив беше разрушителен, той откъсваше парченца от душата ми и тя се износваше, както морето изглажда грубите ръбчета на камъчета, и вероятно щях да изгубя воля за живот. Искях да умра, но не бях склонна към самоубийство, исках да бъда с Джоел, но не достатъчно, за да направя нещо по въпроса. Ако не намерех нещо друго, щях да стана човек, който брой отредените му на този свят дни и не успява да се радва на живота си. Не бива да се съществува така.

Кракът ми се подхлъзна малко по наситения с вода пясък, когато отстъпих назад, ръцете ми литнаха нагоре, за да защитят лаптопа от морето, и запазих равновесие. Внимателно се обърнах на пети, наслаждавайки се на усещането от потъването им в пясъка, как парченца от миди се забиваха в стъпалата ми, и поех нагоре по брега. Трябваше да намеря друг начин да се справя, друг начин да се свържа със света.

Два дни по-късно целунах Фин.

Понякога ми се иска да можех да си отида и да бъда с Джоел, дори само за малко, и да не трябва да се оправям с всичко тук. Именно невъзможността да ида на плажа ме принуди да го търся на други места. Реших, че като довърша готварската му книга, ще се свържа с него, ще намеря идеалната смес от вкусове, която ще ми напомня какъв беше, какво беше да съм с него. Дори нямах шанс да измисля нещо ново, да опитам нещо ново, откакто преди шестнайсет дни ме извикаха в училище. Търсенето ми на Джоел беше прекъснато от реалностите на ежедневния живот и от факта, че убийцата му ме преследва.

Имоджин стои пред сградата, в която работя. Взира се във фасадата, сякаш ще влезе или чака някого. Когато придърпва решително чантата на рамото си, осъзнавам, че е чакала мен.

— Извинявай — казва тя, преди да реша какво изражение да добия и дали да кажа „здравей“, „зрасти“ или „мен ли чакаш“?

— Понякога съм много устата и всезнаеща крава — продължава тя. — Много съжалявам. Не биваше да ти казвам всички онези неща. Нищо чудно, че ти криеш неща от мен, защото не си използвам мозъка, преди да си отворя устата. — Доста драматично, мисля си, пъстрите ѝ очи са пълни със сълзи. — Смятам, че се справяш чудесно с децата и не мога да повярвам, че намекнах обратното. Мисля, че си прекрасен родител, и знам, че ще бъдеш и прекрасна баба.

— Моля?

Все така драматично, тя се озърта, пристъпва към мен и снишава глас:

— Деймиън ми каза, че Фийби е... — гласът ѝ спада почти до шепот — *бременна*.

— Деймиън ти казал? *Деймиън*? Защо *Деймиън* ще ти казва това?

— Моля те, не се ядосвай — започва тя с увертюра. Децата правят така, когато знаят, че ще чуя нещо, на което може да се отвърне единствено с ядрен взрив. — След събота го помолих да ѝ се обади, защото преди бяха близки. Казах му, че ще е мило от негова страна да се поинтересува как е тя и в течение на разговора да я попита какво мисли за евентуална връзка между теб и учителя ѝ. Извинявай, знам, че не биваше да се намесвам така, но ужасно много исках да срещнеш някой мил човек. Виждам колко си самотна понякога, а Луис изглежда идеален.

— Та значи по време на този разговор Фийби просто ей така му е казала, че е бременна? — Като знам, че аз трябваше да ида до училището, за да разбера, като знам как избухна в сълзи, когато си помисли, че съм казала на леля Бети, като знам колко се страхувах да не я травмирам, ако разбере, че съм казала на Фин, като знам, че с мен почти не говори, тя все пак е решила да каже тази новина на един почти непознат? Както и да остави и него, и Имоджин с впечатлението, че смята да продължи бременността. — Защо ще го прави?

— Те са близки.

Или той е бащата.

— Сега, след като научих това, се чувствам ужасно заради разговора ни онзи ден. Ужасно. Не биваше да ти казвам онези неща, не бива дори да ги мисля. Предполагам, исках да разбереш, че няма да си

толкова самотна, ако дадеш шанс на Луис. Не биваше да поставям под въпрос качествата ти като родител. На твое място щях да откъсна главата на онзи, който ми причини подобно нещо.

— Благодаря, Имоджин, за извинението. Но точно сега искам да се прибера и да поговоря с дъщеря си.

Дори не изчаках отговора ѝ, преди да мина покрай нея и да забързам по улицата към паркинга.

Такава съм *глупачка*. Не я притискам, давам ѝ време да помисли какво иска, вместо да ѝ наложа волята си и да я принудя да говори с мен. Тя през цялото време е правила кроежи, заговорничила е зад гърба ми също като преди. Няма никакво уважение към мен. Тя знае, че много се страхувам да не изгубя обичта ѝ, вероятно несъзнателно усеща, че не искам да ме чувства така, както аз чувствам моята майка, но аз буквално позволих да ѝ се размине за убийство.

ТРИДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

— Телефонът! — казвам на Фийби, когато влизам в къщата.

Дори не си свалям палтото, хвърлям лаптопа и чантата си на дивана и заставам пред дъщеря си с протегнатата ръка.

Зейн вдига поглед от телевизора и се обръща към мен. Ужасен е от гнева, който кипи в гласа ми. Никога не говоря така, дори преди да започна да се опитвам да се държа като Джоел, да го запазя жив за тях, като се старая да реагирам, както би реагирал той. Никога не съм показвала такъв гняв.

Леля Бети, бляскава с тупираната тъмночервена перука и червило в същия цвят, сваля електронната цигара и се кокори към мен. Фийби вдига глава от екрана в ръката си, опитва се да реши как да реагира.

— *Телефонът!* — изревавам аз.

Тя плахо го слага в ръката ми, дори не се опитва да свали батерията.

— Качвай се горе. С теб трябва хубаво да си поговорим.

Широко отворените очи политат първо към Зейн, а после към леля Бети, чуди се дали някой от тях ще се застъпи за нея. Те не го правят, разбира се. Зейн гледа филм с насилие, леля Бети е с електронната цигара в ръка — и двамата ще си имат свои проблеми.

— НЕ МЕ ЛИ ЧУ? — крещя ѝ аз, тя става от мястото си и взема стълбите нагоре по две. Завъртам се бавно към другите двама нарушители в тази къща.

— Ти — соча Зейн. — Никаква телевизия две седмици. Казах ти, че не искам да гледаш филми, които са забранени за деца под дванайсет години, но ти не ме послуша, затова никаква телевизия две седмици. И това включва електронните игри. — Завъртам се на място. — А пък ти... — тръгвам към леля Бети. — Казах ти нещо за това. В тази къща не се пуши. — Дърпам цигарата, но тя не я пуска, бори се с мен, стиска я като спасително въже. Шейсет и шест годишните ѝ ръце, макар и костеливи и сбръчкани като потъмнял от времето пергамент,

са силни и няма да се дадат лесно. Накрая успявам да издърпам цигарата от пръстите ѝ. Тя ме поглежда ококорена като Фийби, не може да повярва какво съм сторила.

— Дете, не можеш да очакваш от мен да излизам навън всеки път, когато имам нужда от едно дръпване. Там е студено. Наистина ли очакваш жена на моята възраст да излиза на студа?

— Ти наистина, наистина ли искаш да пушиш в къщата? — питам аз.

— Да, дете, да.

— Е, тогава не трябваше да ги принуждаваш да те гонят от единственото място, където можеше да правиш каквото си поискаш и където си поискаш, нали?

Тя се обляга назад и ме оглежда от глава до пети, сякаш е наранена от думите ми. Наранена? Съмнявам се. Изненадана — абсолютно.

— Зейн — казвам с по-нормален тон.

— Да, мамо? — отвърща той, вече прав.

— Моля те върви се пригответи, с леля Бети ще идете да купите риба и картопки за вечеря.

— Да, мамо — казва той и изхвърча от стаята.

— Ти имаш ли проблем с това? — питам леля Бети.

— Не, не — отвърща тя бързо. — Аз ще платя.

— Предполагам, че по някое време и по някакъв начин аз ще платя, но все пак благодаря за предложението.

Фийби си мисли, че като се крие под завивките, ще се спаси, че ще видя, че се опитва да се скрие от света, като се свива под юргана с морски пейзаж, и ще уважа този жест; ще я оставя на мира.

Тя не обръща внимание на моето почукване по вратата, затова влизам направо. На прозорците на пет отделни нишки висят останалите кристални пеперуди, които наниза за кухнята. Те улавят светлината, докато се въртят нежно, хвърлят малки, мимолетни цветни петна по стените и карат цялата стая да изглежда така, сякаш танцува. Не влизам често тук. Опитвам се да уважавам личното ѝ пространство, да ѝ се доверявам, че няма да трупа мръсни чинии и чаши, че ще разпределя прането си, ще поддържа вещите си чисти заради самата

нея, а не защото аз искам така. Често сядам пред стаята ѝ, чакам я да заспи и шепна „Обичам те“ на дървената врата, с надеждата, че тя ще пренесе посланието ми към въздуха в стаята и то ще се разтвори в ума ѝ, докато спи.

Аз никога не съм имала лично пространство, никога не ми бе позволено да имам тайни, всичко, което правех, минаваше през щателен оглед, и не исках това за Фийби. Исках между нас да има повече искреност и близост, каквито никога не съм имала с майка си.

— Не можеш да се скриеш от това — казвам ѝ, като сядам на офис стола ѝ и се завъртам към леглото. — Няма как да се скриеш от това сега, Фийби, затова ще съм ти благодарна, ако седнеш и говориш с мен.

По пътя към дома кръвта ми се загаряваше и вече кипеше, когато се втурнах през вратата. Все виждах лицето на Джоел, толкова спокойно и мирно, но и белязано от агонията на последните му мигове; все преживявах момента, когато спрях да си усещам пръстите и онази купа с къпини падна от ръцете ми; все си спомнях как видях репортерите пред следствието, чакаха ме, когато отидох за първия разпит и трябваше да кажа на таксиметровия шофьор да продължи да кара, защото нямаше да мога да го понеса (знаех, че Фин и родителите на Джоел ще ме чакат, но просто не можах). Все си мислех каква глупачка съм да ѝ дам толкова много свобода, когато времето минава, а заплахата от моята преследвачка, убийцата на Джоел, става все по-голяма. Не съм получавала нищо от нея от два дни. Това ме плаши, изнервя ме, че е някъде там и аз не мога да отида в полицията, защото се опитвам да опазя Фийби. А Фийби взима решения, без да си направи труда да ми каже.

— *Фийби* — казвам заплашително. Ръцете ѝ бавно се размърдват под завивката към горния ѝ край и тя я сваля толкова, че мога да видя кестенявокафявото сияние на четиринайсетгодишната ѝ кожа, красивите ябълки на бузите ѝ, миниатюрната версия на моя нос, двете тъмнокафяви устни, съвършено правите линии на косата ѝ, събрана на две опашчици.

— Значи каза на Деймиън, че си бременна? — питам аз.

Очите ѝ, които досега се взираха непокорно в покрития със сияещи звезди таван, се разширяват от тревога.

— Той ли е бащата? — питам аз.

— Не! — отвърща тя с отвращение. — Нали знаеш, че е Къртис.
— *Лъжа*. Но не ѝ се разкрещя вам.

— На кого още си казала?

— На никого. — *Лъжа*.

— А защо каза на него?

— Той ме попита, защото ти вече си казала на Имоджин. —
Лъжа.

— Не съм казала на Имоджин. Исках, защото господ знае, че
имам нужда да поговоря с някого, когато толкова неща ми се струпаха
на главата, но не го направих.

— Ти каза обаче на чичо Фин. — *Отклонява темата*.

— Да, казах му. Бях в шок и му казах.

— Видя ли?

— Какво да видя? Че дъщеря ми не иска да говори с мен? Че
когато все пак говори, изрича само лъжи? Че отново съм ужасена какво
може да се случи? Да, това го виждам.

Тя свива устни и присвива очи, сякаш се опитва да прочете нещо
на тавана.

— Защо каза на Деймиън, че си бременна?

— Защото... защото исках да разбера какво е да го изречеш
отново на глас. Понякога не ми се струва реално и исках да знам как
ще прозвучи. — *Истина. Най-после истина*.

— Изобщо реши ли какво ще направиш? Защото от това, което
Деймиън е казал на майка си, излиза, че си решила да продължиш
бременността.

— Не съм казвала такова нещо! Казах му, че съм бременна. И той
каза: „О, майка ти сигурно е бясна.“. Това беше. — *Пак истина*.

— С какво мога да ти помогна? — питам я. — Мога ли да
направя нещо, за да ти помогна да вземеш решение?

— Не! — ръмжи тя. *Отвращение. Защото спрях да ѝ викам,
защото спрях да съм плашеца и строга, тя се връща към
отвращението*.

— Добре тогава — казвам. Много ме боли, че мисли за мен така,
че не съм достойна да говори с мен. Че може да седне в кухнята и да
каже нещо на старата си леля, но не и на мен. Няма да ѝ се развикам
заради това. — Е, знаеш къде да ме намериш, ако решиш да
поговорим.

Тя изсумтява с присмех.

— Но, Фийби, скоро трябва да идем пак при лекарката. Знам, че това те плаши, но трябва да решиш дали ще започнеш да пиеш фолиева киселина и да направим първото сканиране, за да проверим дали всичко е наред, или ще се наложи да запишем час за друга процедура. Каквото и да решиш, просто помни, че ще те подкрепя на сто процента.

Очите ѝ се извиват към левия край на тавана, като опит да блокира дразнещия шум, който издава майка ѝ.

— Ето ти телефона — казвам ѝ, изправям се и го оставям на бюрото ѝ. — О, и между другото, отивам долу да се обадя на господин Брумсгроув, за да му кажа, че утре се връщаш на училище. Ти и Зейн утре се връщате на училище.

— Но...

— Утре отивате на училище и после ще ви взема след клуба за домашни.

— Но...

— Да?

— Нищо. Добре.

Луис мълчи известно време, когато му казвам, че Фийби се връща на училище на сутринта. После казва:

— Щом смяташ, че така ще е най-добре.

— Мисля, че ще е най-добре да не стои у дома и да бездейства — отговарям.

— Тя вече реши ли какво ще...?

— Не ми е казала. Освен това твърди, че не е казала и на никого другиго. А Къртис, той знае ли?

— Доколкото знам — не.

— Не се заблуждавам, че това ще остане в тайна задълго, особено ако започне да проявява симптоми, но мисля, че ще е най-добре да продължи с училището, докогато може. — Звуча като истински родител. Твърдо и решително, а не изплашено и объркано.

— Съгласен съм — казва той. — А... изчакай малко. — Усещам някакво движение, вероятно отнася телефона другаде.

Аз изминавам разстоянието до малката лавица в коридора и притискам телефона с брадичка и рамо, за да прегледам последната поща. Още един кремав плик без клеймо лежи сред сметки, флайъри и брошури, които са избутани през вратата. Още едно писмо от жената, която съсипа живота ми.

— Здравсти, извинявай — казва Луис и аз се стряскам. Не съм осъзнавала колко силно съм се концентрирала върху скъпия плик в ръцете ми. Вадя слушалката от позицията ѝ на рамото ми и я държа с ръка до ухото си, а с другата ръка стискам писмото.

— Здравсти — отговарям.

— Аз... ъ... Може ли да те видя? — пита той. — Насаме.

Моят отговор е да въздъхна продължително.

— Не го правя много често, Сафрон. Запознахме се при зловещи обстоятелства, но аз все пак искам да те видя.

Трябва да кажа „не“. Вместо това казвам:

— Как умря жена ти?

Ако някой ме беше попитал това, след като съм го поканила на среща, щях да затворя. Честно казано, това е ненужно вмешателство. Нямам никаква причина да го питам, освен може би, за да го изпратя там, където неговият въпрос ме изпрати, да го накарам да осъзнае, че не е толкова просто, че да отговориш с „да“ или „не“.

Луис мълчи няколко минути, те тиктакат силно в главата ми, докато чакам отговора му или Зейн и леля Бети да се върнат с нашата риба с картопки.

— Трябва да затворя — казвам. Той не иска да отговори и не е длъжен да го прави.

— Не, не, не затваряй. Тя умря от цироза на черния дроб. Заради алкохол. Беше много трудно, за всички.

— Много съжалявам.

— Вината ли ги пречи да кажеш „да“?

— Може би.

— Имам предвид вината за начина, по който той е умрял. Отговорна ли се чувстваш?

Очевидно е, че ще се чувствам виновна заради възможността да излизам с някой след Джоел, но не е толкова очевидно, че се чувствам виновна за начина, по който той умря. А аз се чувствам. Това е вина, която разбърква постоянния казан с гадене в дъното на стомаха ми;

смесицата от жлъчка и опустошение, която никога не си отива, колкото и пъти да повърна. Не го казвам на никого, защото те ще ми отговорят, че не съм виновна аз, че не бива да се обвинявам, че убиецът е виновен, не аз. Ще кажат всички тези неща и няма да имат представа за какво говорят.

— А ти? — питам аз.

— Да. Искам да ме беше обичала достатъчно, за да се откаже от пиенето, преди да се стигне дотук. Искам да бях успял да я накарам да разбере какво причинява на Къртис, като продължи да пие, въпреки че беше болна. Ще ми се да бях достатъчно силен, за да взема Къртис и да си тръгна, за да не става свидетел на края ѝ. Чувствам се много виновен.

— Ясно, да. Може да се срещнем някой път, скоро.

— Тази вечер твърде скоро ли е?

— Да — смея се аз, — твърде, твърде скоро.

— Е, да не го отлагаме прекалено, нали?

— Добре. Дочуване, Луис.

— Дочуване.

Плъзгам пръсти под капачето на плика и се стягам за онова, което ще видя вътре. Нейните писма не ме плашат, те са за предпочитане пред това да се опитва да влезе у дома или да похарча почти две хиляди паунда за нови гуми и сервиз, и безумните обяснения, които дадох на семейството си.

Сега в плика има само една снимка.

Онзи ден.

Пръстите ми са сковани, тялото ми е сковано, цялото ми съществуване внезапно остава без въздух. Десетки малки къпини падат по земята, чува се трясъкът на бяла керамична купа, която се стоварва върху бяла керамична плочка.

Снимката лежи на дъските с цвят на клен в коридора. Снимана е с мобилен телефон, затова качеството не е идеално: изображението е леко размазано, но е достатъчно ясно, за да видя каквото трябва да видя.

Фийби и Джоел стоят и разговарят пред паркинга на търговския център „Чърчил Скуеър“ в деня, в който той умря.

ТРИДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

Онзи ден

— Ще се видим по-късно, скъпа, най-добре да тръгвам. Ако оставя колата достатъчно рано, ще мога да я взема по-рано.

— Добре — извиках от спалнята. — Сигурен ли си, че не искаш да ми кажеш какъв е специалният подарък, който ще ми купиш?

— Да, сигурен съм.

Предната врата изщрака и аз, по халат, се хвърлих на леглото. Днес Джоел беше закарал децата на училище и нямаше нужда да се обличам, докато не ми дойде настроение за това. За първи път от векове имахме свободен ден, затова можех да правя каквото пожелаая. А аз желаех да не правя нищо.

След секунди предната врата се отвори и затвори отново, и аз чух как Джоел взима стълбите по две, без да си събуе обувките.

— Какво забрави този път? — попитах, готова да се засмея на навика му все да забравя нещо.

— Целувка за довиждане. — Притисна студените си устни до шията ми и изпрати познатата прекрасна тръпка през мен. — Ще се видим по-късно, скъпа.

— До по-късно.

Фийби и Джоел стоят близо един до друг, виждат се само от кръста нагоре. Неговите ръце са вдигнати с разперени пръсти, докато ѝ говори нещо. Вероятно ѝ се кара, напомня ѝ, че е обещала да не прави нещо отново, но не може да го стори без изражението на пълно обожание, което изпитваше и към двете си деца. Те го вбесяваха, но той никога не можеше да им се ядоса както трябва. Опитваше се, но все се стигаше дотам, че искаше да оправи нещата, да ги изглади, защото знаеше, че те не са го направили нарочно. Той беше пълен провал в дисциплината, затова се наложи да я остави на мен.

Фийби е със сивата училищна униформа, косата ѝ е на две опашки, които ѝ направих онзи ден, защото тогава още не си връзваше косата сама: сядаше на пода между краката ми, докато аз плетях красивите ѝ кичури на плитки. На снимката тя гледа ококорена извинително Джоел, защото знае, че той ще е добър с нея, ще оправи нещата в училище, ще напише бележка, че е забравил, че трябва да я заведе някъде; знае, че той ще ми каже и ще ми попречи да ѝ се скарам.

Падам на колене, взимам снимката. Джоел. Такъв беше в последния си ден. Той искаше да се върне при мен. Трябваше да свърши някои задачи, да закара колата в сервиз, да ми купи подарък. Той искаше да се върне и да се сгушим в дневната, за да гледаме телевизия, докато разговаряме. Или пък да правим балончета в градината без неодобрителните погледи на децата. Той искаше да се върне при мен.

— *Ще се видим по-късно, скъпа.*

— *До по-късно.*

Аз го видях по-късно: неподвижен, завинаги отишъл си от мен. Но той не можа да ме види. И никога няма да ме види отново.

Неговият убиец има снимка от *Онзи ден*.

Писмата, опитът да проникне в къщата, гумите... всички те бледнеят, стават незначителни пред това. Тя има нещо от него, което аз никога няма да имам, и го използва, за да ме нарани.

Ако видя сега тази жена, мисля, че ще я убия.

ТРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Търся съвършената кутийка с боровинки.

Снощи в леглото дълго преглеждах бележника си и записките, записвах идеи за рецепти, храни, които мога да комбинирам, за да намеря идеалното съчетание.

Записките ми — маниакални и разкривени, много, много зачертани думи, много подчертани, много драсканици — бяха моят начин да потисна образа на снимката в главата си. Трябваше да спра да я виждам. Бях я скрила на по-малко от две крачки от мен, но още я усещах в ръката си. Все още виждах уловените черти на лицето на съпруга си през последните му часове. Още виждах умилителната усмивка на Фийби, усмивка, която не съм виждала от *Онзи ден*. Всеки път, когато образът ставаше по-ясен в главата ми, трябваше да пиша.

Накрая излезе нещо с боровинки. Още не е започнал сезонът им, затова тези по магазините ще са вносни, което означава, че или ще са твърди и тръпчиви, или меки и леко сладки — така или иначе правилните съставки могат да скрият или да подчертаят това. А тази добавка ще са меки кайсии.

Докато заспя, неспокойно, защото бях успяла да устоя и да не заглуша онова, което ме съсипваше отвътре по обичайния, познат начин, вече бях убедена, че това ще е комбинацията от вкусове. Това щеше да е вкусът, който щеше да ми напомня какъв вкус имаше животът, преди да загубя Джоел.

След като оставих Фийби на училище — с категорични инструкции, че ако иска да си запази телефона, компютъра и възможността да не живее под ключ в нашата къща, ще трябва да ме изчака да я взема вечерта, — напазарувах малко наслуки. Първо отидох за бурканчета — малки, четвъртити бурканчета с яркооранжев гумен пръстен за херметично затваряне и капаче с телена панта, — които ще трябва да стерилизирам или във фурната или в миялната машина. После трябваше да потърся ванилени шушулки и да намеря захар. Щях да направя сладко от боровинки и кайсии без пектин,

затова трябваше да избира между захар и мед и захарта спечели. Взех масло на връщане към пътеките с плодовете и зеленчуците (буквално до входа на магазина, откъдето вероятно трябваше да започна), за да намеря боровинки. Взех лимони и кайсии, които бяха меки и с мъхеста кожа, но не толкова, че да ми изтръпват зъбите от нея, както става с прасковите. Видях боровинки, но не бяха органични. За моя конфитюр ми трябват органични. Просто трябва да са такива.

— Знаех си, че си ти! — казва Имоджин зад мен. — Гледах те и си мислех, че трябва да си ти! Но не можеше да си ти, защото трябва да си на работа! Но си ти! Ти си!

Имоджин често говори с възклицания. С кратки, годни за изкрещаване изречения. Доста е дразнещо. Или просто, след като научих за бременността на Фийби, вече не съм изтръпналата жена, която изпусна къпините, и пак мога да чувствам? Бутонът за изключване на звука е освободен и аз отново усещам живота. Животът е болезнен. След снимката снощи, когато се наложи да направя гигантско усилие да се държа нормално с децата, светът като че ли се изпълни с шумни, високо възклистващи хора като жената зад мен.

— Имоджин! Здравей! — казвам и се обръщам към нея. Аз също го правя, аз също изпращам шрапнели от болка в ушите си, стържеща агония по кожата ми.

— Е! Какво правиш тук по това време на деня?

— Явно работя от вкъщи! — Продължавам с мазохистичния фалцет и вдигам високо телената кошница. (Честно казано, Кевин може да върви на майната си. Почти му го казах, но вместо това обясних, че ще свърша повече работа от вкъщи и ако иска спешния доклад — който неговият помощник оперативен директор би трябвало да направи, но не го направи, тъй като е извън способностите му, — ще е най-добре да не ходя в офиса.) — По-точно ще готвя вкъщи! Трябва да направя нещо, за да се успокоя, преди да се захвана с работата!

Имоджин кима мъдро.

— Знам какво имаш предвид! Предполагам, че хормоналните нива у вас са доста високи в момента!

Имоджин винаги ли е присъствала толкова в живота ми? — питам се вяло. Тя беше в дома ми, после вечерята, после телефонният разговор, след това ме чака пред работа, а сега и тук. За последните седем дни имах поне пет съприкосновения с нея. През последните

осемнайсет месеца това не беше проблем, тя много ми помагаше, но на каква цена? От събота насам се питам дали наистина я харесвам толкова.

— Не мога да повярвам, че ще ставаш баба! — казва тя внезапно, всяка дума е пропита с въодушевление.

Харесвам ли те изобщо? Не става дума конкретно за нея, аз се съмнявам във всичко.

— Аз ще купя само няколко неща — казва тя след моето мълчание, — би ли искала да ме придружиш, после можем да идем на кафе?

— Не мога, наистина имам работа.

— Добре, тогава обиколи малко с мен. Няма да се бавим.

— Добре.

Ябълки

Мляко

Яйца

Хляб 50/50

Краставици

Масло

Наденички

Почеркът на Имоджин е съвсем различен от почерка на автора на писмата. Нейните букви са къдрави в крайчетата, нейното „е“ изглежда, сякаш иска да полегне, нейното „д“ се протяга към горните букви, коремчетата на „б“ са изпълнени с допълнителна мастилена завъртулка.

— Мисля, че ще бъдеш фантастична баба! — казва тя, пробва се отново. — Ще си достатъчно млада, за да се радваш на внука си! Това е невероятно!

Искам да спре да се преструва, че това е единственият избор. Тя го направи и вчера, пред службата ми, и вече два пъти за по-малко от десет минути. Искам да я спра.

— Фийби още не е решила какво ще прави — отговарям простичко. Гласът ми вече е по-мил с ушите ми, фалцетът е заменен от

монотонност.

Имоджин, моята приятелка от училищните порти, която беше подружелюбна от всички други майки от самото начало, спира напред пътечката с месото, пред редиците пилета, и ме гледа дълго. Съвършено оформените ѝ вежди се събират, устните ѝ се свиват като затворени с цип, но се отварят, за да попита:

— Какво имаш предвид? — преди веднага да се закопчат отново.

— Имам предвид... *имам* предвид, че дъщеря ми е на четиринайсет години и още нищо не е решено.

Тя разтваря скованата си уста, за да проговори отново:

— Какво има да се решава?

Когато не казвам нищо, пита пак:

— Наистина ли ще я накараш да направи *това*?

Не те харесвам — решавам. — *Макар че беше тук и ми помогна да продължа, когато светът се разпаднаше, не те харесвам. Не съм сигурна, че ми е позволено да мисля така, че ми е позволено да „не харесвам“ някого, който ми е помогнал, когато бях съсипана, но това е положението. Просто не те харесвам.*

Леля Бети беше права, Имоджин е емоционален вампир.

— Няма да я карам да прави нищо — казвам. Когато постоиш известно време пред фризерите, осъзнаваш колко шумно изпомпват студения въздух.

— Тя ще съжалява за това до края на живота си — казва Имоджин, гласът ѝ се извисява някъде между истерията и заплахата, сякаш единствено тя знае как ще се чувства дъщеря ми до края на живота си.

— Ти откъде знаеш? — питам аз.

Тя пренебрегва въпроса ми и казва:

— Достатъчно зле е, че не си е затваряла краката, но да направи *това*? Никога вече няма да се чувства като преди. Не може да поправи една грешка с друга грешка. Ами ако не може да има друго дете заради това? Не мога да повярвам, че ще го причиниш на дъщеря си.

— Ами алтернативата? — отговарям. Усещам бумтенето на фризерите във вените си, разлива се през мен на успокояващи вълни. — Какво ще стане, ако моята четиринайсетгодишна дъщеря има бебе? Как ще платя за това? Защото, нека бъдем честни, аз ще плащам за

това. Как ще работя и да се грижа за бебе, защото Фийби ще трябва да се върне на училище? Или трябва да намеря детегледачка, или да напусна работа. Как ще оцелеем финансово? Въпреки че изплащам ипотеката със застраховката на Джоел, аз все пак едва свързвам двата края. Така че какво се очаква да направя? Да се опитам да получа помощи? Дори да успеем да вземе някакви, твоят съпруг беше пределно ясен — а подозирам, че ти също — по отношение на хората, които живеят от помощи. Ето такива ще сме за всички останали. Ами Зейн, защо неговият живот да трябва да се преобръща заради нечий избор? Ами аз? Аз исках две деца, аз вече гледах бебета и малки деца, нямам нужда или пък не искам да го правя отново. Нима всичко това не е важно, защото трябва да се придържам към някакъв *твой* принцип?

Устата на Имоджин остава плътно затворена — строга неодобрителна линия.

— Но както казах, още *нищо* не е решено. Ако Фийби реши, че иска да продължи бременността, аз ще направя всичко, за да я подкрепя, и ще намеря начин да се получи. Но само ако тя го реши. И преди да кажеш нещо, не, не съм й казала колко опустошително ще е за живота на всички, ако тя реши да роди детето, защото искам сама да вземе решение, сама да избере.

— Това обаче дори не би трябвало да е вариант, нима не разбираш, Сафрон? Просто е нередно.

Явно няма да стигна доникъде. Никъде. И защо изобщо водя този спор? Какво я засяга?

— Ти наистина ли вярваш, че абортът е нещо нередно, Имоджин?

— Да, вярвам го.

— Ами тогава не прави аборт — отговарям.

Оставям кошницата с покупките и я зарязвам да стои наред с пътеката с охладените храни. Да споря с нея е все едно да се опитвам да изпразня морето с чаена лъжичка: вбесяващо, невъзможно и абсолютно безсмислено.

Всяка стъпка би трябвало да разкъсва все повече и без това опустошеното ми сърце, защото си мислех, че обичам Имоджин. Мислех си, че сме добри приятелки и макар да си противоречим

понякога, се обичаме достатъчно, за да отстъпим, да позволим на другата да прави своите грешки и да ѝ помогнем, ако падне.

Очевидно, съм била заслепена, невежа, *безчувствена* към реалността на това приятелство, защото не усещам нищо. В процеса на пробуждането, то явно ще е едно от първите неща, които ще си отидат.

ТРИДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

6 месеца преди Онзи ден (април, 2011)

— Знаеше ЛИ, че тя бяга от училище? — Джоел беше вбесен. Обикаляше спалнята, опитваше се и не успяваше да успокои гласа си.

— Да, Джоел, знаех. Всъщност дори няколко пъти бягах с нея.

— Не е смешно — сопна се той.

— Добре. Не е смешно, когато съм саркастична. Ще трябва да го отбележа в работната си автобиография.

— Фрони...

— Не аз съм бягала от училище, затова не разбирам защо трябва да крещиш на мен. Но ако настояваш да се държиш така, сякаш аз съм виновна, ще продължа да бъда несмешно саркастична. Така че успокой се... и да седнем да поговорим за това както трябва?

— Тя и още две момичета са избягали и са взели влака за Уортинг. Всичко можеше да се случи и никога нямаше да узнаем какво е правила там.

Главата ми кимна, сякаш това не ми беше хрумвало, сякаш вече не бях проиграла няколко сценария с лош край.

— Проблемът е там, Джоел, че ние с теб сме били от децата, които никога не са и помисляли да избягат от училище. Не разбираме нейния начин на мислене.

— Ще ѝ дам един начин на мислене — каза той.

— Да, точно така. Мислиш, че просто си извадил лош късмет, че са ти се обадили от училището? Дванайсетгодишната ти дъщеря знае това, което знаем всички — че те върти на малкия си пръст. Ще примигне с големите очи, ще извие устни надолу в гримаса „О, тате, съжالياвам“ и ти ще ѝ помогнеш да планира следващата екскурзия.

— Не съм толкова лош.

— Напротив.

— Добре де, такъв съм. Какво ще правим?

— Ще я ударим там, където ще я заболи. Никакъв телефон и удоволствието да я придружаваме на отиване и връщане от училище

всяка сутрин за неопределен период от време.

— Не може ли поне да ѝ се развикам? — пита той.

— Опитай, но когато започнеш да плачеш вместо нея заради нещастното ѝ изражение, не тичай при мен.

— Наистина съм жалък, нали?

— Само когато опре до децата ти, скъпи. Затова имаш мен. Аз не се притеснявам да ѝ се карам за такива неща.

— Аз ще съм до теб, за да покажа подкрепата си. Освен това аз ще ѝ поискам телефона.

— Фантастично. Щом приключим с нея, тя никога вече няма да помисли да избяга от училище.

ТРИДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Снимката е още там.

Затварям и заключвам вратата на спалнята, коленича и я напипвам в найлоновия джоб А4, залепен за таблата на леглото. Цялото ми тяло се отпуска, когато пръстите ми се плъзват по хладния найлон и усещат издутината и ръбовете на плика.

Чук-чук-чук! по вратата ме стряска. Отдръпвам пръсти и се отдалечавам от скривалището си.

— Да?

— Саф-арон — казва леля Бети. — Може ли да говоря с теб?

Тя се опира на стената, когато излизам от спалнята. Днес е с руса, дълга до брадичката перука и перлени обеци. Облечена е с дългото си черно копринено кимоно и е обута с розови чехли с пухкави помпони. Няма грим, но не се нуждае от него, защото притежава устойчива красота, която се подчертава и подхранва от отношението ѝ към живота: „Мога да правя каквото поискам“.

— Разбира се — казвам ѝ. — Нека поговорим в твоята стая. — Ще ѝ дам възможност да остане там след разговора. Леля Бети понякога се движи като носена от ангели, без да издава никакъв шум, а понякога, например днес, е бавна и скована. Никога не съм я питала какво ѝ има, дали счупената преди време става се обажда, или пък е нещо друго, защото подозирам, че ще ме прати по дяволите, задето се опитвам да я превърна в нещо, което не е — иначе казано, във възрастен човек, който говори за болезките си. Не съм се сещала да я запиша при някой лекар. Трябва да добавя това в списъка.

— Не е нищо спешно — казва тя. Опира длан на стената, която води към таванския етаж, за да се подкрепя и пристъпва. Може би трябваше да сложа Зейн там. Дори не помислих за това. Старата Сафрон, онази, която бях, преди да стана жената, която изпусна къпините, щеше да се сети. Щеше да премести Зейн или Фийби в стаята на тавана, макар че тя заема цялата дължина на къщата и има голям дрешник под стрехите и баня с тоалетна. Старата Сафрон щеше

да запише час на леля Бети при лекар и зъболекар, щеше да се погрижи тя да има достъп до всичко, от което се нуждае.

Тя се отпуска тежко на леглото, изритва чехлите и потърква бедрото, на което бе счупила ставата.

— Ако беше мъж, с десет години по-млад и без роднинска връзка с мен, щях да те накарам да се съблечеш гол до кръста, за да ми разтриеш краката — казва тя и се смее величествено.

— Наистина нямам нужда да чувам подобни неща — отговарям аз.

За две седмици е превърнала стаята в своя: всяка равна повърхност е покрита със снимки в рамки — уловени мигове на хора, които е обичала, места, които е посетила, другите „знаменитости“, на които е било позволено да се снимат с нея. Леглото е украсено с нейната лъскава шоколадовокафява покривка на ромбчета. Тя има и шоколадовокафяви набръчкани килимчета във формата на сърце от двете страни на леглото. Пред и около камината е натрупала книги, вероятно най-ценните ѝ. Има стотици книги на склад. Така изглеждаше спалнята в стария ѝ апартамент, така изглеждаше спалнята ѝ във всичките ѝ „апартаменти“ в различните комплекси, в които живееше. Знам, че в банята ще видя редица перуки върху черни безлики манекени.

— По-рано се обади брат ми — казва тя бързо и решително, сякаш съобщава неприятни новини. — Иска да знае дали съм говорила с теб, защото каза, че Елизабет ти звъняла наскоро.

— Да, звъня ми.

— Не искаше ли да говориш с нея?

— Не особено.

— Те искат да дойдат.

— Знам.

— Казах им, че стаята за гости е заета от мен — той беше доста изненадан, — затова се съгласиха да дойдат за ден или да отседнат в хотел.

— Ясно. Казаха ли кога?

— Мисля, че този уикенд, заради почивния ден на банките, но ти ще трябва да им се обадиш, за да се разберете.

— Да, сигурно ще трябва.

— Искаш ли да отида да живея при тях? — пита тя така бързо и решително, както когато ми съобщи, че бащата на Джоел ѝ се е обадил.

— Какво? Не! Как изобщо си го помисли? Нежелана ли те карам да се чувстваш? Защото съжалявам, ако е било така.

— Не, не, дете, не е заради това, но в момента тук се случват твърде много неща. Ти нямаш нужда аз и моите боклуци да задръстваме живота ти.

— Ти си част от това, което се случва тук, леля Бети. За добро или за лошо, може би за твое нещастие. А имаш ли представа през каква огромна агония преминахме, докато обзаведем таванския етаж? Джоел винаги е планирал да живееш с нас. Преди да отидеш в твоите „селища“, той знаеше, че ще дойде момент, когато ще трябва да си сред други хора. И после, когато ти отиде в твоите „домове“, той знаеше, че все някога ще те изгонят оттам и искаше да живееш точно където си сега. Мислех, че аз съм маниачка на тема контрол, но се оказва, че той е бил такъв. Ще ми се да ме слушаш повече, но това не променя факта, че сега тази къща е твой дом.

Леля Бети се усмихва с обичайната си дяволита усмивка.

— Ти си добро момиче, Саф-арон. Харесвам те.

— Въпреки че няма да ти позволя да пушиш в къщата.

— Въпреки това.

— Трябва да се хващам за работа — казвам, въпреки че това е последното, което ми се прави сега. Умът ми все отлита към Фийби, към смелото изражение на лицето ѝ, когато влезе през портата на училището и отблъсна предложението ми да отида с нея, за да се видя с директора и господин Брумсгроув. Умът ми отлита към Зейн, който през последните дни отново стана необичайно мълчалив. След смъртта на Джоел той се промени, обикновено жизнената му натура се преобрази за една нощ. Говори с леля Бети и за известно време почти си беше предишният, но сега му е трудно. Дори отмених забраната за телевизия, защото изглежда твърде умърлушен и разстроен. Мислите ми отлитат към Фин и колко много го нараних. Вината ми отлита към Луис, който сега е в училището и няма представа, че съм решила да не се виждаме — не и сега. Сърцето ми отлита към снимката и писмата на долния етаж и започва да препуска и разбърква гаденето все по-бързо и по-бързо.

— Никой не ти е казал, нали, че най-голямата загуба, когато любим човек умре, е загубата на самата теб казва леля Бети.

Сядам на стола и се фокусирам отново в нея.

— Когато станеш на моите години, ще си изгубила много хора. Помня, когато първия мъж, с когото правих секс... О, виж си само физиономията, Саф-арон. Правила съм секс, приеми го. Докъде бях стигнала? Помня, когато първият мъж, с когото бях интимна, умря. Той беше първият ми починал близък. Не беше толкова хубаво накрая и не беше някаква голяма любов, но когато си отиде, аз плаках. Седях у дома и плаках, защото той ми беше първият. Той беше първият човек на моята възраст, който умираше, и аз знаех, че ще губя хора, че всички ще ме напускат, докато дойде моят ред. И няма да мога да направя нищо. Плачех за себе си заради предстоящите загуби или поне така си мислех. С времето разбрах, че плача и защото Бети, която бях, когато той беше жив, вече я няма. Той беше част от мен, без значение дали това ми харесваше, и внезапно си отиде. Онази, която бях, ролята ми в света, определена от него, свърши. Колкото по-близка си с някого, толкова по-голяма част от себе си губиш, струва ми се.

За първи път виждам леля Бети под маската. Внезапно изглежда невероятно човешка, лицето ѝ е белязано от болка, очите ѝ, които обикновено са с цвят на течен махагон, като на Джоел, Фийби и Зейн, са насълзени. Никога не съм я виждала да плаче. Не мисля, че и тя ме е виждала да плача. Въпреки всичко не сме плакали заедно. Дори без сълзи знам колко тъжна беше. Колко тъжна е сега.

— Бях готова на всичко за Джоел — казва тя, като примигва, за да прогони сълзите. — Мисля, че съм късметлийка, защото все още имам теб, все още имам децата, вие сте малка част от него и по някакъв начин играете същата роля в живота ми. Аз още съм леля Бети. Не съм същата обаче, никога няма да бъда жената, която правеше всички онези неща, за които родителите му не разбираха. Знаеш ли, че аз му купих първата кутия с презервативи. О, виж си само физиономията! Не исках да ставам старата леля Бети, преди да ми е дошло времето, а и моето момче беше такъв хубавец. Много момичета го преследваха. Ето защо разбрах, че си специална, когато те доведе при мен. Единствено теб доведе доброволно — за всички други трябваше аз да уреждам срещите.

— Защо ли това не ме изненадва?

— Гневна ли си понякога, че вече не си жената, която е с него? — пита тя. — Звучи странно, но ти ме разбираш, нали?

Кимам.

— Не, не съм гневна понякога — отговарям. — За да съм честна, по-честна от много време насам, когато не съм изтръпнала и неспособна да чувствам нищо, изпитвам само гняв. Истински гняв. Към света, към себе си, към Джоел. Към всичко. Не мога да говоря за това, разбира се, защото не бива да се чувствам така, нали? Особено защото съм жена, тъй като гневът те кара да изглеждаш студена и непривлекателна. Аз трябва да съм крехка и скимтяща, да търся нечия помощ, за да излекувам сърцето си, а всъщност искам само да крещя на онзи, който позволи това да се случи. Или да троша, за да излея този гняв. Не мога, но така се чувствам постоянно. Мислех си, че досега ще съм го преодоляла, защото това обещават всички неща, които изчетох по въпроса за загубата на близък. Там пише, че ще се чувствам гневна и после ще премина към нещо друго, към друг „етап“, като депресия или приемане, или нещо друго. *Каквото и да е друго*. Мисля дори, че отчаянието би свършило работа. Но продължавам да чувствам дълбок, неукротим гняв. — Понякога си мисля, че живея като насън, защото не искам да се справя с гнева, който кипи в мен. Не искам да съм жената, която се гневи. Не искам да съм неженствена, некрасива, защото изпитвам така неженска емоция. От мен се очаква да съм депресирана или мълчалива, или хлипаща развалина; по-лесно е да си жена, която се вира с копнеж в пространството, докато я понижават на работа, докато учители и приятели се отнасят снизходително с нея, докато убиец я тероризира, отколкото да бъда жената, която изпитва такъв силен гняв от несправедливостта на всичко. Да бъда човекът, който изуча най-добрия приятел на съпруга си, защото имаше нужда от секс и от физически отдушник и имаше нужда да усеща нечия кожа до себе си. Аз съм Гневната вдовица, но не мога да бъда такава пред света, защото не това очаква светът от мен. Сълзи, да; но да изливам гнева си към всичко, защото светът ме прецака — това не.

— И тогава, разбира се, идва вината — казва леля Бети.

Нима е толкова очевидно? — питам се аз. Сигурно нося вината като наметало, щом леля Бети я споменава, както и Луис вчера. Или просто тя се досеща как бих могла да се чувствам?

— Какво за вината?

— Не чувстваш ли по-скоро вина, отколкото гняв?

— Може би. Не знам. — Знам само, че имам възел в мен, усукан, извит, сложен, който не мога да развържа. Всеки шанс, който получавам, всеки път, когато си мисля, че имам причина да се усмихна, да се отпусна, да бъда себе си, към възела се добавя нова нишка — втъкана в него, усукана, циментирана върху първоначалния възел.

Леля Бети затваря очи, но веднага се принуждава да ги отвори.

— Мисля, че е време да започна да работя.

— Благодаря, че поговорихме — казва тя.

— И аз ти благодаря.

— Джоел не би имал нищо против, ако намериш някого — добавя тя. — Стига да е добър с теб и децата, Джоел не би имал нищо против да си с друг, дори да е за малко.

— Вероятно си права. Но аз имам против. Всъщност доста.

Бих искала да бъдем приятелки? — пишеше убийцата на Джоел. По някаква причина това ме разстройва. Подозирам, че е искрена. Подозирам, че наистина вярва, че някой може да стане приятел с човека, който е убил любимия му. И това ме разстройва по начини, които още не съм способна да определя.

ТРИДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

— Как беше на училище?

Свиване на рамо.

— Видя ли някоя приятелка?

Свиване на двете рамена.

— Видя ли Къртис?

— Да.

— Говори ли с него?

— Да.

— За бременността?

— Не.

— Кога ще спреш да ми отговаряш едносрично?

Свиване на двете рамена.

Може би не биваше да я изпращам на училище, това като че ли върна комуникативните ѝ способности с няколко стъпала надолу по еволюционната стълбица.

— Като се има предвид колко много твърдиш, че го харесваш, и как всъщност се озова в тази ситуация, се питам защо не говориш с него повече за бременността ти и за онова, което планираш да сториш.

— Ти ще ми кажеш какво да сторя, защо да говоря с него?

— Не, няма, Фийби. — Надявам се, че не забелязва как съм стиснала волана и забавям с две секунди смяната на скоростите, защото ме е страх, че ще изтръгна скоростния лост от гнездото му. Осъзнавам, че малко хора могат да ме вбесят като нея. Малко хора знаят как само с няколко думи да ме влудят. — Ако искаш съвет, ако искаш мнението ми за нещо или ако искаш да намеря хора, с които да поговориш, ще го направя, но няма да ти кажа какво да сториш. Мислех, че вече ясно показах, че ще те подкрепя каквото и да решиш. Това е твой избор.

Дори не е нужно да виждам слабото овално лице, за да знам, че ме поглежда за миг и извърта очи.

— За какво говорихте с Къртис тогава?

— Той ми каза, че ти и баща му сте разговаряли снощи с часове и че пак ще излизате заедно и че планирате кога ще можете да се изчукате. Ето за това говорихме.

— Наистина съм изненадана, че можеш да обичаш момче, което лъже толкова много. И толкова зле. Първо, че няма да забременееш от първия път, сега, че съм щяла да спя с баща му, след като съм говорила с него часове по телефона. Какво ще измисли после? Че чудовището от Лох Нес живее на тавана им?

— Не, на нашия таван — мърмори тя.

Едва се сдържам да не се изсмея.

— Леля Бети е прекрасна жена, не казвай такова нещо пред нея.

— Тя ще се смее най-силно от всички — сопва се тя. — И ще съжалява, че не го е измислила сама.

Така е.

— Не сменяй темата. Какво мислиш по въпроса, че гаджето ти постоянно лъже? Защото аз не планирам кога ще мога да „се изчукам“ с баща му и тъй като ти си бременна...

— Той всъщност не ме излъга, аз не го разбрах правилно. Искаше да каже, че не е много вероятно да забременееш от първия път, но ако използваш тампони и си сложиш, може да спре...

— Какво, ще попречи на магията да подейства? Господи, мисля, че е време да си поговоря с това момче, защото има наистина много странни представи за размножаването. Може би просто трябва да накарам баща му да му го обясни отново. По някаква причина господин Брумсгроув ми каза, че вече няколко пъти е говорил със сина си, че винаги трябва да използва презерватив. Може би и той лъже? Може би трябва да седна с тях двамата и да им се накрещя. Да видим какво ще стане. — Театрално поглеждам към часовника на колата. — Предполагам, че скоро ще се приберат. Господин Брумсгроув ми даде адреса си, затова можем да се отбием. — Също толкова театрално поглеждам в огледалото за задно виждане и натискам левия мигач, за да завия наляво. — Ще обърна колата и ще се върнем до къщата му, там ще седнем и ще си...

— Не, мамо, недей — казва тя, така притеснена, че цялото ѝ тяло се напруга. — Той не каза точно това, вероятно аз си спомням грешно.

— Ясно. — Изключвам мигача и продължавам напред, без да обръщам внимание на гневния вой на клаксона от колата зад мен.

— Нали няма да кажеш на него или на баща му, нали? — пита тя след минута-две тишина.

— Не веднага, но може да го направя.

— Ако го направиш, няма да ти проговоря повече — заявява с категоричността на тийнейджър.

Няма да има голяма разлика — изкушавам се да отвърна.

— Щом смяташ, че това трябва да направиш, не мога да ти попреча, както ти не можеш да ми попречиш да говоря с господин Брумстроув и със сина му, ако сметна, че и двамата лъжат дъщеря ми и така лъжат и мен.

— Те не лъжат — казва тя накрая. — Стана недоразумение. — Всеки път, когато ме лъже или защитава лъжите на бащата пред мен, се убеждавам все повече, че не е Къртис. Това са манипулации на по-възрастен, по-опитен мъж. Деймиън вероятно, но подозирам, че е някой по-голям, който е свикнал подмолно да манипулира хората, за да получи каквото иска.

Пред къщата изключвам двигателя и слагам ръка на рамото на Фийби, за да ѝ попреча да излезе от колата.

— Родителите на баща ти ще дойдат този уикенд — казвам като предупреждение.

В очите ѝ е гравирани странен поглед, който е там, съвсем ясен, откакто Джоел умря. Трябваше да се досетя, че нещо става, че се е влюбила, защото в седмиците преди всичко това да се стовари върху нас, това изражение изчезна. Заменено от агънце на радост, която се излъчваше от цялото ѝ тяло. Тя беше щастлива, кипеше от вълнение. Забелязах го, но не казах нищо, защото си помислих, че е започнала да преодолява мъката, че тя първа от нас е достигнала до етапа на „приемането“, за който четох толкова много. Бях доволна, че за някого болката намалява, и завиждах, че за някого болката отслабва.

— Чудесно, предполагам, че и на тях ще кажеш? — пита тя.

— Не, това е твоя тайна, ти ще им кажеш, ако решиш, и аз няма да им кажа, ако предпочиташ да не знаят.

— Благодаря — мърмори тя.

— И още нещо, Фийби, не искам да те притискам, това е последното, което искам, но ще трябва да вземеш решение съвсем скоро. Каквото и да е то, колкото по-скоро го научим, толкова по-добре. Можеш да размислиш, разбира се, но искам да запомниш, че, както

каза и лекарката, всеки вариант е ограничен във времето. Трябва скоро да запишем нов час.

— Значи няма да ме притискаш, а, мамо? — озъбва се тя, отваря вратата и слиза. Затваря я нормално, макар че очаквам да я затръшне. Това само подчертава нещо, което научих наскоро: аз наистина не познавам дъщеря си. Изобщо.

Четвъртък, 2 май

Сафрон,

Хареса ли ти снимката? Усмихна ли се, като си спомни колко беше красив?

Толкова съм ти ядосана.

Съжалявам за колата ти, но не можах да повярвам на очите си, като те видях отново с друг мъж. Ако си такава каквато изглеждаш, а трябва да си, защото никой не преодолява любовта на живота си толкова бързо, тогава защо се опитваше така усилено да го задържиш? Защо го накара да ми наприказва всички онези неща?

Защото знаеше, че не си достатъчно добра за него, затова ли позволяваш на други мъже да те използват както пожелаят?

Колкото повече виждам от живота ти, толкова по-добре разбирам, че трябваше да си ти.

Не трябваше той да умира, но ако трябваше някой да умре, това трябваше да си ти. Ти винаги си била с нас, неканена и нежелана.

Ние се сбихме за ножа. Не върху него исках да го използвам, а върху себе си. Исках да види, че ако бъда наранена, ще кървя. А онова, което той казваше, докато повтаряше нещата, които ти го накара да каже по телефона, ме нарани и ме накара да кървя.

Смяташ ли, че заслужаваш да живееш?

Заслужаваш ли, когато него вече го няма, ти да продължаваш да дишаш, все едно нищо не се е случило? Сякаш не ти си причината за всичко, като не го остави да те напусне?

Ще разбереш някои неща. Ще научиш доста труден урок.

О

ТРИДЕСЕТ И ОСМА ГЛАВА

13 години преди Онзи ден (септември, 1998)

— Мисля, че мина толкова добре, колкото очаквахме, нали?

Джоел седеше зад волана, широко отворил очи, с нефокусиран поглед, дишаше бързо и плитко, сякаш току-що е спринтирал сто метра на Олимпиадата. Не можеше да ми отговори веднага.

Вероятно аз бях по-спокойната от двамата, а се страхувах, че бясно бумтящото ми сърце ще разбие стената на гърдите ми всеки миг и ще изскочи на свобода.

— Сигурно — каза Джоел.

— Имам предвид, че ако погледнеш отвъд абсолютния ужас и отвращение по лицата им, и че майка ти те отведе на три крачки от мен, за да попита с възможно най-високия шепот, който някога съм чувала, дали си сигурен, че ти си бащата...

— А аз ѝ се разкрещях, че ако пак каже подобно нещо, никога няма да ѝ проговоря...

— Да, и разбира се, баща ти започна да я защитава, като каза, че имала право да пита, тъй като никой всъщност не знае много за мен и е възможно да се опитвам да те вържа...

— А аз му се разкрещях, че са само на секунди от това да изляза и да не ме видят повече.

— О, да, така беше, но ако погледнеш отвъд това, мисля, че мина толкова добре, колкото можеше да се очаква. Майка ти ме прегърна, след като и двамата се успокоиха.

— А татко ми стисна ръката.

— Видя ли? И двамата успяха да кажат, че с нетърпение очакват да станат баба и дядо, но просто се шокирали, защото още не сме женени. Искам да кажа, че се разминахме доста леко.

Гаденето в стомаха ми се надигаше и спадаше, надигаше се и спадаше, сякаш органите ми сърфираха из Северно море по време на буря.

— Така е — заключи Джоел. Никога не го бях виждала такъв; сякаш досега потиснатият гняв заради отношението на родителите му към мен се изля от него изведнъж. Сякаш стените на къщата им се разтрепериха, когато се развика. Никога не го бях виждала да крещи на родителите си.

— Ясно, според теб колко време ще ни трябва да стигнем до къщата на родителите ми оттук? — попитах го аз.

Той се извърна смаян към мен.

— За какво говориш?

— Няма да изкарам още един такъв ден, приятел. Напрежението преди това, пътят до там, после им казваме... не, няма да мога да го направя отново. Отиваме у нашите сега и им казвам, а после се прибираме, лягаме и не ставаме повече. Защото твоите родители са аматьори в сравнение с моите в такива ситуации. Аз съм на двайсет и нещо, неомъжена, а другият не е лекар, адвокат или премиер — не си виждал какво означава лошо родителство в действие, докато не кажеш на Нземи, че си бременна и неомъжена. Не е съвпадение, че сестра ми живее толкова далеч — тя се премести в Япония, защото така няма да се чувства толкова виновна, че не общува с тях.

— Оххх — изстена Джоел. — Добре, дай ми минута да се съвзема. Не мисля, че все още мога да шофирам. Не мисля, че дори мога да дишам нормално. — След като се потупа по гърдите, за да накара дробовете си да проработят, той се обърна към мен с извинителна усмивка. — Чудесна двойка сме, нали?

— Аха.

— Трагичното е, че винаги съм смятал, че се разбирам с родителите си, докато не стана онова с Кеймбридж. Аз им поднасях разочарование след разочарование. Въпреки това винаги съм успявал да се справя с тях. Всъщност дори си мислих, че сега ще са щастливи.

— Те ще бъдат. По свой си начин. Също като моите родители. А когато бебето се появи, ще искат да вземат участие. Може да не са щастливи коя с майката, но ще са щастливи за бебето.

Големите пръсти на Джоел посягат към запалването, но не го докосват. Вместо това се преплетат в моите.

— Наистина го мислех, Фрони. Ако родителите ми някога поискат да избира между теб и тях, ти ще спечелиш, дори без да се замислям.

— Знам. Абсолютно го знам. И аз бих избрала теб пред всеки друг.

— Нека никога не ставаме като тях. Фрони. Знам, че е ужасно да го мисля, камо ли да го кажа, но не искам децата ми да преживяват подобно нещо. Ние ще направим всичко по силите си да ги оставим да правят своите грешки и да им помагаме да съберат парчетата след това.

— Ще ти припомня този разговор, когато наказваш детето си за нещо в бъдеще.

— Направи го. Обещай ми, че ще го направиш. Не искам никога да забравя колко ужасно е това чувство и не искам децата ни да го изпитват.

— Разбрахме се. Е, ще тръгваме ли към следващата среща?

— Да. Към пробива отново, храбри мои!^[1]

— Отново.

---

[1] Стих от „Хенри V“ на Уилям Шекспир, действие трето, сцена първа. Превод Валери Петров. — Бел.прев. ↑

ТРИДЕСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

Зейн се появява първи, след като всички се измъкнаха след закуска, за да се приготвят за днешното посещение. Моето малко момче, макар че не обича да го наричам така, е облечено с бежови панталони и тъмна дънкова риза, закопчана догоре. Пак си е взел душ и е бил доста сдържан с дезодоранта в тяхна чест. Хвърля се на дивана и взема конзолата, която е оставил на пода до облегалката. Толкова е хубав. По-хубава версия на Джоел, ако това е възможно, с начупени устни, заоблени бузки и огромни очи. Миналата седмица му подстригах косата втори номер и леля Бети ахна, като местеше поглед от него към мен. Видях я как пое дълбоко въздух няколко пъти, бавно, опитваше се да сдържи дъха си, да си напомни, че това не е Джоел на десет, че е съвсем друг човек.

Фийби е следващата и за мен е шок да я видя с нормални дрехи — с други думи, не с училищната униформа или с пижамата, защото, откакто аз я водя и взимам от училище, тя рядко облича друго дори през уикенда. Не съм ѝ правила забележка, защото с нея си имам големи проблеми. Тя е с лятна рокля с къс ръкав, покрита с десетки малки сини и розови цветчета, и е вързала косата си на две бебешки плитки — вместо на бухналите афроплитки, — всяка сплетена и вързана с панделка. Няма обици, няма пръстени на всеки пръст, дори е намерила чорапи до глезените с къдрички, за да допълни тоалета си. Хвърля се на другия диван в дневната, включва телевизора и оставя дистанционното до нея, преди да потъне отново в света на телефона си.

Последният, който се появява, явно е тръгнал на среща с кралицата или с друга кралска особа. Леля Бети, Бъзлата, както вече ще я наричам. Децата мога да разбере, защото с години съм ги обличала красиво за посещенията на бабите и дядовците им, но леля Бети? Бунтарката? Терористката, която беше изхвърлена от старчески дом, защото се е чукала на обществено място? Тя е облечена като достопочтена дама с тъмносиня кашмирена жилетка, тъмносиня пола

до коляното, дебели чорапогачи и сиви, поръбени с овча кожа пантофи. По очертанятията на бюста ѝ се досещам, че е сложила един от онези старомодни сутиени, които оформят гърдите като комични носове на ракети. Тя дори носи черна перука — до брадичката, на слоеве и навита на едри ролки, — която прилича повече на естествената ѝ коса, както си я представям. Очаквах повече от нея, наистина.

— Кога казаха, че ще дойдат? — пита леля Бети и ни кара да погледнем към нея и после пак да я погледнем смаяни. Притеснени и немалко изнервени, Зейн и Фийби веднага ми се смръщват. *Какво ѝ става?*

Същото каквото и на вас — отговарям мълчаливо.

— Не казаха конкретен час, между десет и половина и единайсет — отговарям на леля Бети.

— Не казали конкретен час? Норман да не се е разболял? Това не е типично за него. Нито за нея.

— Сигурна съм, че и двамата са добре — уверявам я аз. — Ти изглеждаш чудесно — добавям дипломатично.

Всички ме поглеждат, сякаш съм си изгубила ума.

— Добре — заявявам на колективното им недоумение. — Изглеждаш като друг човек, това ли искаше да чуеш?

— Това е по-близо до истината отговаря тя. Ръката ѝ, онази, която се бори с мен за електронната цигара, посяга нагоре и наглася перуката, после дърпа задната част на сутиена, за да го намести. Сигурно ѝ е ужасно неудобно, защото не съм я виждала да прави така — твърде долнопробно е. Единственият път, когато съм я виждала с такъв скромен, безличен тоалет, беше за „официалната“ част от погребението на Джоел. На поклонението дойде с ален костюм с панталон и си спечели усмивка от мен и мигновено неodobрение на брат си и снаха си. Може би сега се опитва да се реваншира.

Имаше време, разбира се, когато и аз щях да съм такава и мисълта за посещението им щеше да ме запрати към кантара, за да разбере колко калории мога да сваля, без да изплаша Джоел с факта, че се ограничавам, и половината сутрин щях да пробвам дрехи, с които няма да приличам на повлекана или поне на „дебела повлекана“. След *Онзи ден* подобни неща вече не са важни.

Те пристигат със стария си форд „Фиеста“ и с усмивки на лицата влизат в къщата, прегръщат децата, сядат и приемат чая с бананови мъфини с три вида шоколад (бял, черен и млечен), които съм направила по-рано.

Забелязвам, че оценката на грешките ми веднага започва: един застоял се на косата на Зейн поглед ми показва, че това не е подходящата за него прическа; несигурен поглед към ръцете на Фийби ми разкрива, че е твърде разголена, а поглед към леля Бети ми подсказва обичайното въпреки дрехите ѝ. Навремето тревогата ми щеше да къкри, щях постоянно да снова, да изсъскам на Фийби да сложи жилетка, да се опитвам да накарам косата на Зейн да порасне само със силата на волята си, да се чудя как да направя леля Бети приемлива. Навремето, *по онова* време, аз имах съпруг, който знаеше как да ми помогне да се справя с тревогата.

— Тези кекчета са прекрасни, Сафрон — казва майката на Джоел. Вероятно съм твърде травмирана от бременността на Фийби, писмата и скандала с Фин, както и от снимката, но дори за моето тренирано за критицизма на Макълрой ухо думите ѝ звучат искрено.

— Благодаря ти — отговарям и чакам обидната, подигравателна част от комплимента, която следва почти винаги.

— Сама ли измисли рецептата? — пита тя.

Защо би предположила такова нещо? Поглеждам към децата — кое от тях ѝ е казало какво правя? Фийби се усмихва банално, вероятно брой секундите до момента, в който ще може да избяга пак в телефона и в стаята си и се чуди дали някой ще я издаде пред хората, от които наистина се страхува. Зейн е.

— Ами да — отвърщам. — Експериментирах с различни съставки и с различна степен на успех. — *Търся свършената комбинация на вкусове, онази, която преди беше Джоел* — искам да ѝ кажа. — *И когото я открива, всичко ще бъде наред. Той ще се върне при мен, при нас. Няма да съм егоистка, ще го споделя с теб, все пак ти си го отгледала.* — Откъде знаеш?

— Зейн ми каза — отвърща тя. Преди да мога да попитам наум сина си какво го е прихванало, тя ми се усмихва. В отговор се вирам смаяна в нея. Това е толкова красива усмивка, усмивка, която фотографът на сватбата ни улови, докато тя оправяше копчетата на

Джоел минути преди церемонията, усмивка, с която тя често даряваше сина си, когато си мислеше, че никой не гледа. Лицето ѝ, белязано от бръчките на мъката, внезапно оживява от тази усмивка — очите ѝ са мили и отворени, устните ѝ леко разкриват част от зъбите. Усмивката ме оставя без дъх и аз трябва да сведа поглед, защото в очите ми избиват сълзи.

Не осъзнавах, до този миг, че съм копнеела дори за най-малкия признак на доброта от нейна страна.

— Трябва да ми дадеш рецептата — казва тя.

— Да, добре. — Не мога да вдигна очи, за да не ми се усмихне отново и да се разплача.

— Фийби — казва бащата на Джоел и всички подскачаме. — Как върви в училище?

— Добре, дядо — отвръща тя. Сладко и ведро. Успява да е такава с хората, от които наистина се страхува.

— Вече реши ли в кой университет ще учиш? — пита той. Дори да не бях на ръба на сълзите, пак не бих могла да вдигна поглед. Той я пита това и миналия път, преди шест месеца, и тя му отговори, че трябва да провери кой университет е с най-добра репутация за курса, който иска да посещава. Какво би могла да каже сега? *Всъщност, дядо, аз съм бременна, така че може би ще го отложа за известно време, или завинаги, защото ще имам бебе. Да, точно така, аз съм същият боклук като майка си.*

— Ами не, не още.

— Е, не го отлагай прекалено — казва той добродушно. — Добре е човек да има ясен план за бъдещето си. Дори ако направи няколко приятни отклонения по пътя... Нали, Сафрон?

Той на мен ли говори? С този тон? Сякаш моето мнение има значение за него и за тях, за света?

— Ами да, предполагам — отговарям, без да го поглеждам. Ако го погледна и ми се усмихне, ще получа срив. Има неща, които могат да запратят човек отвъд ръба, и след осемнайсет месеца небитие, след вечното „ако не беше те срещнал, щеше ли да му се случи това?“, не мога да смеля и проумея внезапните любезности.

Леля Бети също е странно мълчалива. Напрежението, което като че ли винаги витае във въздуха, се излъчва от нас, осъзнавам го, всеки чака реда си пред отряда за разстрел. Нещо тук не е наред. Знаех го и

преди, когато Фийби се промени, а после забременя, но го пренебрегнах. Подминах го, защото наред всичко, докато се опитвах да „продължа“ като един порядъчен опечален човек, аз ѝ завиждах, че е по-щастлива, и бях благодарна, че тя като че ли наистина продължава, макар че аз не можех дори да помисля за това.

Нещо сега не е наред, светът не е наред.

Преди да го узная, преди да кажа на себе си, че съм нелепа и параноична, вече се изправям.

— Зейн, скъпи, ще дойдеш ли да ми помогнеш с нещо горе, ако обичаш? — питам го.

Той свежда очи надолу, където е оставил конзолата, поглежда дядо си и баба си, после предпазливо се надига. Права съм. И без това съсипаният ми стомах се извива, но съм права.

В спалнята му затварям вратата. Неговата стая е подредена, чиста, всичко е на мястото си, макар че разтребвам съвсем малко, само пускам прахосмукачка и свалям прането. Той сам поддържа ред, прибира играчките по лавиците, опъва завивката си сутрин, сгъва си пижамата и я оставя спретнато на възглавницата — най-вече заради влиянието на баща му, но и защото той самият е много съвестен.

Усмиввам му се, когато сядаме заедно на леглото му.

— Съжалявам — казвам. — Не ти обръщам достатъчно внимание и съжалявам за това. — Прегръщам го през раменете, притеглям го към себе си и нежно го целувам по главата. В гърлото ми има тапа, пречи ми да говоря нормално, а в сърцето ми има нож, който ми пречи да направя това, което трябва. Така ли се е чувстват Джоел? Знаеш, че кървиш до смърт, знаеш, че това, което предстои е неизбежно, но си безсилен да го спреш? Знаеш, че вече нищо не можеш да направиш.

— Доста неща се струпаха напоследък, нали? — казвам му. — С Фийби, леля Бети, драмата миналата седмица, колата ми, аз все тичам, опитвам се да оправя нещата — дойде ти в повече, нали?

— Да — казва той и аз съм благодарна, че поне може да го признае. Той няма да се преструва вече.

Вдишвам, събирам сила от способността си да вкарам въздух в тялото си.

— Искаш ли да останеш за известно време при баба и дядо? — питам го. Не дишам, не помръдвам, дори не мисля, докато чакам отговора му.

Той цяла вечност събира кураж, за да ми каже, че вече не иска да бъде тук. Не иска да бъде вече с мен.

— Да — шепне.

Дали и Джоел се е чувствал така, когато ножът е проникнал в него? Сякаш не е изпитвал по-голяма болка през живота си?

— Добре, скъпи, добре. — Във вторник ще трябва да се обадя в „Сейнт Каролин“, но те винаги са проявявали разбиране, предлагат помощ и съм сигурна, че ще разберат. Трябва да му събера достатъчно багаж. Ще трябва да дам и някакви пари на родителите на Джоел. Ще трябва да намеря начин да подредя това в ума и в сърцето си, да си напомням всяка секунда всеки ден, докато се прибере, че това е за негово добро, за да не се сринам всеки път, когато видя момче на улицата.

— Извинявай, мамо — казва той тихо.

Притискам го възможно най-близо до себе си, обгръщам го с цялата си любов, притискам устни до челото му.

— Няма за какво да съжаляваш. Аз съжалявам, че не забелязах по-рано, че имаш нужда да се отделиш за малко. Ако наистина искаш да отидеш при баба си и дядо си, няма проблем.

— Може ли да се прибирам, когато пожелаея?

— Да, разбира се. Това няма да е завинаги, скоро ще си дойдеш у дома. Винаги когато пожелаеш. Дори да е посред нощ, обади ми се и ще дойда да те взема.

— Ама наистина и честно ли? — Не е казал така от шестгодишен. Баща му обаче го казваше чак до смъртта си.

— Абсолютно. Когато имаш нужда от мен, дори да искаш само да поговорим, просто ми се обади. — Залепям още една целувка на главата му. — Всъщност дори ще искам да ми се обаждаш поне веднъж дневно. И поне веднъж на няколко дни ще трябва да ми се обаждаш нощем, за да си поговорим или да ми се оплачеш от нещо. Става ли?

Вдигам ръка и той извързва ужасеното си лице, когато осъзнава, че искам да плесне дланта ми. Засрамена, свалям ръка и го прегръщам.

— Така, сега най-добре да ти събера багаж — казвам рязко, за да прикрия тътена от земетресението, което се случва в сърцето ми. —

Ще слезеш ли да извикаш баба за минутка, за да обсъдя някои неща с нея?

— Мамо, ама честно ли нямаш против? — пита Зейн.

— Да, съвсем честно. За теб ще е добре да прекараш известно време с тях, но ти казвам, както ще кажа и на баба ти, че ще се върнеш доста скоро, ясно ли е? Не е завинаги. Това ще е нещо като ваканция, докато нещата се успокоят. Става ли? Добре, върви да доведеш баба си, а аз ще започна да събирам багажа.

— Зейн не е вторият ти шанс — казвам ѝ, когато пристъпва в стаята и затваря вратата.

— Зная това, Сафрон — отвръща тя все още с приятния тон, който ми подсказа, че е говорила със сина ми и ще се опитат да ме убедят, че могат да се грижат за него вместо мен.

Събирам дрехите му на спретнати купчинки на леглото. Слагам по четиринайсет броя от всичко, за да може да остане две седмици, без да е нужно да се перат. Под дрехите му, скрита от поглед, съм сложила негова кутия със спомени за Джоел. Дадох и на двамата кутии размер А4 с различни снимки на баща им и общата им снимка при бунгалото на плажа. Освен това сложих и бележник, химикалка и бележка, на която написах колко много ги е обичал. Не можах да сторя друго. Казах им да пишат всичко, каквото пожелаят, а аз никога няма да поглеждам в кутиите. Те могат да ми показват неща, но иначе да пишат каквото поискат. Зейн ще има нужда от нея, докато е далеч от дома, и вероятно може да добави нещо от къщата на дядо си и баба си.

— Е, и аз не мисля така — казвам. — Той може да прилича на Джоел от времето преди да ме срещне, когато е бил само ваш, но Зейн не е Джоел. Зейн е отделен човек. И не е *твой син*.

Ръката ѝ ляга нежно на рамото ми и ме кара да подскоча.

— Зная това, Сафрон — повтаря тя мило.

— И няма да е завинаги. Казах го на Зейн, казвам го и на теб, ще е само за кратко, а после ще си дойде у дома. Защото *това* е неговият дом.

— Зная.

Не мога да се разплача пред нея. Винаги ми се е струвало нередно. Колкото и зле да се е отнасяла с мен през годините, както и да

се отнася с мен сега, тя изгуби единственото си дете. Не знам аз как бих се справила с това. Би било грубо да плача пред нея, след като знам, че теоретично аз мога да си намеря друг съпруг, но тя никога няма да си намери друг син.

— Казах му също, че трябва да ми се обаждат поне веднъж на ден. Денят, в който не ми се обади, ще дойда да го взема, ясно ли е?

Тя кима.

— Добре — казвам, съзнавайки, че ръката ѝ е още на рамото ми, вероятно за първи път ме докосва толкова нежно. — И не му говорете лоши неща за мен. Той *ще* ми каже, той *ще* ви намрази за това и аз *ще* дойда и ще го взема.

— Не бихме направили подобно нещо — възразява тя, но поне има благоприличието да не звучи обидена или смаяна, че съм го предположила дори.

— Напротив. Затова просто... просто спрете с ехидните забележки. Ако имате *друг* проблем с мен, ще го обсъждате с мен и няма да замесвате Зейн.

— Ясно, добре.

Хванала съм я натясно, сега тя ще се съгласи на всичко. *Признай, че беше несправедлива кучка към мен през всички тези години* — би трябвало да кажа. — *Признай, че бях достатъчно добра за сина ти.*

— Ние ще се грижим за него — казва тя и аз се връщам към суровата реалност, в която синът ми си тръгва. — Това не означава, че ти не си способна да го правиш. Той просто иска в момента да е някъде другаде.

— Знам. Знам.

Има само една причина да съм в състояние да опаковам дрехите му, да го прегърна за довиждане и да го гледам как потегля със стария форд „Фиеста“. Трябва да съм сигурна, че той и Фийби са в безопасност, а няма да мога, ако той остане тук. В Лондон ще е в безопасност. Не мисля, че *тя* ще дръзне да ме остави сама достатъчно дълго, за да ги последва в Лондон. Ако той е тук, винаги има опасност да го използва, за да се добере до мен.

Сафрон,

Искам да ти се извиня. Не бях честна с теб.

Както вече обясних, разярих се толкова, защото моят живот също свърши, когато той умря. Трябваше да изоставя всичко и да заживея в чужбина. Опитах да се махна оттук, защото не можех да живея с болката заради случилото се.

Той говореше с мен. Може да изглежда незначително или дори жалко, но малко хора говорят днес. Те си пишат съобщения, имейли, свързват се чрез „социалните медии“, но не говорят. Не слушат. Той говореше, слушаше и чакаше търпеливо да чуе какво имам да кажа. Това е невероятен начин да накараш някого да се почувства специален. Не се концентрираш върху онова, което ще кажеш, след като той свърши, а слушаш и го чуваш, смилаш думите му, после говориш и ти, допринасяш към казаното.

Той правеше това. Той слушаше, чуваше, като че ли разбираше. Странно беше да чета за него във вестниците и да слушам по новините, затова трябваше да се махна. Нямахме ме цяла година, а после се върнах и опитах да вкарам живота си отново в релси. Но имаше вакуум на мястото на сърцето ми. Мисля, че защото човекът, който слушаше, чуваше и се опитваше да разбере, го нямаше.

Живеех за вечерите в сряда. Дори когато не работехме вече заедно, още ми харесваше да съм около него. Той беше слънцето в курса, толкова талантлив и всички го обичаха. Беше магично да си около него.

Разбира се, той те обичаше. Разбира се, че ти го обичаше. Аз го обичах също. Ние с теб сме еднакви. Обичахме го. И сме късметлийки заради това.

Съжалявам за онова, което ти казах и направих. Надявам се, че можеш да ми простиш. Мисля, че е време да се оттегля малко.

Грижи се за себе си, Сафрон. Грижи се за красивите си деца. Сега аз ще се върна към живота си и ще оставя всичко това зад гърба си.

Желая ти късмет.

O

ЧЕТИРИДЕСЕТА ГЛАВА

Луис Брумсгроув прегръща дъщеря ми.

Нямам представа защо я е прегърнал, но предполагам, че не искат да бъдат видени, заради това са в малка уличка зад училището. Това, че Кевин ме прати за зелен хайвер, за да изкопча някаква поръчка от незаинтересована компания близо до крайбрежната на Шорхам, е най-хубавото, което ми се случи днес. Без да знам защо, инстинктите ми подсказаха да мина по прекия път от Олд Шорхам Роуд към Дайк Роуд и те са тук.

И двамата не ме забелязват, разбира се, и двамата са твърде погълнати един от друг. Цялото ми същество като че ли напуска тялото ми, докато отминавам с колата, не искам да събуждам подозрение, като спра, без значение колко ми се иска да изскоча от колата и да ги разделя. Спирам малко по-надолу от другата страна на пътя, зад един червен модерен „Бийтъл“, за да мога да ги виждам.

Сигурна съм, че не са ме забелязали, докато с треперееща ръка разкопчавам предпазния колан и се обръщам да ги гледам през задното стъкло.

Вече са се разделили, но още са близо един до друг. Раменете на Фийби са приведени, а по положението на главата ѝ разбирам, че е разстроена. Господин Брумсгроув, какъвто е той за мен в района на училището, слуша какво му говори тя. Не мога да ги чуя, разбира се, но явно думите ѝ го карат да сложи ръце на раменете ѝ, да продължи да я слуша, а после се случва отново: прегръща я и я притиска към себе си.

На учителите, доколкото знам, не е позволено да докосват по този начин учениците си. Ако изобщо ги докосват. Със сигурност не и два пъти за една минута.

Господин Брумсгроув прегръща дъщеря ми.

Не е Деймиън. Той е. През цялото време е бил той. Ето защо се опитваше да ме свали, не мен, дъщеря ми иска. Разсейваше ме с опитите да „се изчукаме“, както би се изразила Фийби, за да може да

прилага магиите си върху нея. И аз бях достатъчно глупава, за да се вържа. Дори си помислих, че някой друг, освен Джоел ме харесва, намира ме за привлекателна, преди да ме е опознал. Когато ми позволяваха да ходя на училищни дискотеки, винаги стоях отстрани до последния бавен танц, никой дори не поглеждаше към мен. Когато започнах да ходя по клубове в университета, бях усвоила изкуството да танцувам сама, да се наслаждавам на това, докато всичките ми приятелки се натискаха с някого или си тръгваха с него. В онези дни не бях дебела, не като в училище, но не бях и толкова слаба, че да стана видима или привлекателна за някой, който също не се опитва да хване последния влак. Никой не се опитваше цяла нощ да ме уговори да легна с него, само ме поглеждаха към един и половина сутринта, когато по всичко личеше, че ще се приберат сами — и аз осъзнавах, че съм по-добре от нищо.

Луис Брумсгроув сигурно е видял това в мен, сигурно е знаел що за възрастна жена съм пораснала от онова дете. Сигурно се е досетил, че ще се поддам на ласкателства и няма да забележа какво прави с дъщеря ми. Как изпълва главата ѝ с лъжи, като позволява на сина си да поеме вината, за стореното от него.

Те се разделят, той явно осъзнава, че някой може да ги види. Отстъпва назад, слага ръце на раменете ѝ и свежда глава, за да ѝ говори. Главата на Фийби още е сведена, но виждам, че кима, съгласява се с него. Вероятно е някаква вариация на: *Скоро ще бъдем заедно, скъпа, обещавам ти.*

Внезапно, изненадващо, той отстъпва още по-назад, пъха ръце в джобовете си и като че ли е смутен. Дори от разстояние виждам, че Фийби не го гледа с копнеж, както очаквах да гледа мъжа, когото е почувствала толкова близък, че е поискала да легне с него. Гледа го, както се гледа учител, дори баща. Така ли е успял да я прелъсти? Да я обърка, чрез липсващата част в живота ѝ?

Зейн стана мълчалив, Фийби стана изпълнена с вина версия на себе си. Тя се държи нормално, но се обвинява и продължава да го прави. Може би отчаяно търси някаква бащинска фигура в живота си, някой, който може частично да запълни празнината, оставена от Джоел. Аз го търся чрез готвенето, Фийби може би го търси чрез този мъж.

Тя продължава да говори и господин Брумсгроув клати бавно глава, после внезапно отваря безпомощно ръце. Може би тя иска да бъдат открито заедно, а той ѝ казва, че светът няма да разбере, че щом решат какво да правят с бременността ѝ, щом стане на шестнайсет, могат да се съберат официално.

Трябва да знам какво говорят.

Тя няма да ми каже нищо, със сигурност и той. Не мога да позволя това обаче. Каквото и да е „то“. Има нещо странно в начина, по който се обръщат един към друг; не съм сигурна дали е защото трябва постоянно да се преструват пред хората, или просто няма нищо. Виждам ги заедно, както виждам всички хора, предполагам, и като че ли не присъства онази латентна интимност, която свързаните хора несъзнателно показват на света; няма смущение, няма тайни погледи или насилено безразличие. Все пак има нещо. Щом той два пъти я прегърна така открито, а тя не се възпротиви, значи има нещо. Може би не съм чак толкова наблюдателна, колко когото си мислех, може би съм пропуснала всичко това и Луис Брумсгроув я е свалял и сега се опитва да сваля мен, за да пропусна онова, което прави с ученичката си, с едно дете — с моето дете.

Тя се връща първа в училище, а господин Брумсгроув остава на улицата, с ръце в джобовете, вижда се смутен в земята, докато мине достатъчно време, за да тръгне и той по главната улица към входа на училището. Изчаквам ги, преди и аз да тръгна. Трябва да намеря начин да науча истината за това.

— Как беше в училище? — питам дъщеря си, когато се качва на седалката до мен.

Свиване на рамене.

— Случи ли се нещо интересно днес? — *Да си прегръщала някой от учителите си, с когото може би спиш?*

— Не — отговаря тя. Извързва глава и голяма част от тялото си от мен, както направи в деня, когато разбрах, че е бременна, за да се вижда през прозореца, да гледа как светът около училището ѝ изчезва зад нас, когато потеглям към дома. Въпреки че шофирам и очите ми са вперени в пътя, усещам отвлечения ѝ поглед. Да, тя мисли за бременността си, без съмнение, но дали защото се е прегръщала днес с

бащата, или заради нещо друго? Какво ще е това друго, нямам представа, но се обзалагам, че господин Брумстроув знае.

— Фийби — казвам, след като се прокашлям, след като се опитвам да отместя тапата от страх от гласните си струни. Тя продължава да се взира през прозореца, да се носи изгубена и безутешна като незакотвен кораб в морето. — Фийби можеш да говориш с мен за всичко и аз ще те изслушам. Ако искаш да ми споделиш какво ще правиш с бременността, аз ще те изслушам с готовност. Ако искаш да ми споделиш за чувствата си към бащата, можем да направим и това. Всичко, по всяко време, говори с мен и аз ще те изслушам.

— Няма.

— Напротив.

— Няма да можеш, мамо, защото ти не разбираш. Майките не разбират.

Тя си мисли, че животът ми започва с Джоел, че не съм съществувала преди него. Първият ми път беше на седемнайсет години, много по-голяма бях от нея, но и аз си мислех, че съм влюбена. Всъщност се преструвах, че си мисля, че съм влюбена, за да мога да го направя, без да изпитвам твърде много вина. Помня как отидохме в неговия малък, мърляв апартамент в Централен Лондон, след като свърши смяната ни в магазина. Харесвах го от седмици и се бях убедила, че нямам нищо против да го оставя да ме съблече и да гледам как си слага презерватив, после да отвърна на целувката му, защото беше любов. Оттогава в мен е останала най-вече преструвката. Не беше ужасно да проникнат в мен за първи път, физически, но аз се преструвах пред него и пред себе си, че чувствам нещо. Че е невероятно, че изобщо изпитвам нещо, докато се движеше над мен и че ще *умра*, ако не го направя отново с него скоро. Много ме биваше в преструвките.

Престорих се още няколко пъти с него, докато той не реши, че новото момиче от галантерията е по-подходящо от мен. Плаках, защото си мислех, че това се очаква от мен, но всъщност нямах нищо против да не го нравя отново. Ужасно беше унижението, когато го виждах с онова момиче, влюбени, пред хората, макар да беше непреклонен, че нашето „нещо“ трябва да остане в тайна. Техните

постоянни лиготи ме върнаха там, където бях преди: отчаяно исках да се справя, да се впиша, да изглеждам по-добре, да се докажа.

— Опитай — казвам на дъщеря си. — Може да се окаже, че „разбирам“.

— Не, благодаря — отвърща тя пренебрежително.

Бип-бип-бип — припява телефонът в сиво тюркоазената раница със знака на „Сейнт Алисън“.

— Телефонът — казвам й, изненадана, че не е вече в ръката й.

— Да, знам.

— Май че имаш съобщение.

— Да, знам.

— Няма ли да го прочетеш?

— Не чета всяко съобщение в секундата, в която го получа — казва тя, отново забила поглед през прозореца.

Откога? — мисля си.

— Как е Алзира напоследък? Не съм чувала да говориш за нея.

Фийби сумти.

— Семейството й се върна в Португалия.

— Кога? Не си споменавала.

— Не си питала.

— О, предполагам, че не съм. — Изчаквам трийсет секунди. — Е, Фийби, някой друг от приятелите ти да се е преселил в чужбина днес?

— Ха-ха, много смешно.

— С кои момичета се движиш сега? Искаш ли да ги поканим на гости?

Тя пак сумти, неприятен звук, наситен с точната доза подигравка, за да ми покаже, че съм смешна.

— За да правиш нелепи забележки и да готвиш странните си ястия? Не, благодаря.

— Е, радвам се, че поне разбрах какво всъщност мислиш за мен. — Егото ми тръпне от ефикасната плесница, която тя му заби.

— Видя ли?

— Предполагам, че наистина правя „нелепи“ според другите коментари. Но колкото и да ти е неприятно, аз съм такава, затова няма да е зле да свикнеш.

— Това не означава, че трябва да го причинявам и на хората.

Тя е нетипично зла, необикновено зла. Знам, че ме мрази, през повечето време не иска да говори с мен, но това е длжно, непредизвикано и доста злобно.

— Нещо притеснява ли те? — питам аз.

Тя изчаква секунда, достатъчно, за да предположа отговор: „Да, ти“, но тя казва:

— Не. — Свиването ма рамене, което следва, слага край на разговора; то ми показва, че аз мога да си говоря, ако искам, но тя няма да ме удостои с отговор — дори със свиване на рамене.

Това има нещо общо с Луис Брумстроув и онова, което видях днес, знам го.

Петък, 10 май

Сафрон,

Много съм разочарована. Мислех, че след последното ми писмо ще направиш опит поне да ме послушаш.

Да докажеш, че ми вярваш, когато казвам, че съжалявам, като поне оставиш щорите отворени или нещо подобно.

Не трябваше да става така.

Моля те, повярвай ми. Моля те покажи ми, че ми имаш доверие, като отвориш отново щорите.

О

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

— Благодаря, че се отби — вика Кевин, докато бързам да събера вещите си.

Вече закъснявам — пет и трийсет и пет е, ще имам късмет, ако се добера дотам малко след шест, а клубът за домашни свършва в шест.

Сигурна съм, че Фийби се среща с бащата, който и да е той, в часовете след училище и преди да си дойде у дома, и искам да съм там, за да се опитам да го засека. Прекарах голяма част от уикенда на затворени щори, в тормоз дали Луис е виновен, или не, и продължавам да мисля, че „не е“, но фактът, че споделят някаква тайна, ме кара да се връщам отново към „виновен“. С толкова много грижи на главата нямам нужда от подмятанията на Кевин.

Спирам да тъпча лаптопа в черната неопренова чанта. Шефът ми стои на прага на стъклената си кутия, невестулчестото му лице се с изкривило в подигравателна усмивка. Мисля за Джоел, как би се справил той с това: той би работил спокойно, за да докаже на Кевин, че греши, ще успява винаги, за да не може Кевин да каже нищо. Тази стратегия работеше през последните няколко месеца, но когато животът ми започна пак да се разпада и не бях подръка, за да изпълнявам заповедите му, Кевин отново започна с това. Начинът на Джоел даваше резултат, докато правех точно каквото Кевин искаше и когато го искаше. Сега съм преследвана от човека, който уби съпругът ми, защо това не ме плаши повече от Кевин? Защо се подлагам на това, когато някой възнамерява да сложи край на живота ми?

— Работното ми време е от девет до пет и петнайсет казвам. — Трябва да си вървя. Всъщност трябваше да си тръгна преди двацет минути.

Кевин оглежда открития офис, разделен на острови от по четири бюра, като всеки е отделен от другите с преграда, за да не може да разтваря с тях. Още десет души работят, около трийсет и пет други вече са си отишли, тръгнали са, щом часовникът е показал пет. Кевин прави забележка само на мен.

— Да, за някои е така, предполагам — казва той с усмивка. Много добре знае, че често довършвам работата си у дома и въпреки че ме понижиха, върша повечето работа, която вършех и преди, макар че неговото приятелче Едгар носи титлата и взима заплатата. — Както казах, благодаря, че се отби днес. Надявам се да те видя и утре, ако семейството ти не развихри поредната драма тази вечер.

Ясно, болезнено си спомням, концентрираното унижение, когато се премествах от предишното си бюро, това до стъкления офис на Кевин. Не стига, че трябваше да събирам вещите си в кашон и да се местя в другия край на помещението, но и Кевин и заместникът ми Едгар стояха до мен, а това беше крайно неприятно. Никога не се възстанових напълно от тази пресметната жестокост. Дори ме придружиха до бюрото близо до изхода и възможно най-далеч от високите до тавана прозорци. Те искаха да подчертаят пред мен и пред всички останали в стаята, че мястото до офиса на оперативния директор е за втория в йерархията, а моето вече е при новопостъпилите. Вече бях нищо — не бях отдадена, това искаха да покажат, бях понижена.

Стоварвам лаптопа на бюрото си, навеждам се напред към компютъра си и виждам доволната усмивка, която се разлива по лицето на Кевин — той си мисли, че ще започна да работя отново, защото съм се засрамила. Така и не разбрах какво съм му направила, като се има предвид, че винаги върша работата си навреме. Дори когато животът ми експлодираше, пак си вършех работата. Понякога се питам дали се държи така, защото се плаши от смъртта. Мисли си, че трябва да се дистанцира и да докаже, че аз съм по-нисше същество, затова Смъртта е избрала да посети моя живот. И ако докаже, че е по-добър от мен. Смъртта ще го остави на мира. През повечето време приемам това, вероятно защото е копеле с муцуна на невестулка.

Щом вижда, че съм още на бюрото си, той се връща в офиса си. Наблюдавам го изпод мигли, докато стоварва кльощавото си тяло на стола, взима телефона, извърта се към прозореца зад него, обляга глезени на широкия нисък перваз и се вглежда в Брайтън.

Пръстите ми се движат по клавиатурата, за да довърша архивирането на файловете си на черната флашка, която съм вкарала по-рано, после изключвам компютъра. Взимам мобилния си и се

изстрелвам от офиса по тъмносиния коридор и нагоре по стълбите, към етажа на директорите.

Когато отварям вратата на този етаж, ме залива смущение — някога си мислех, че кариерата ще ме доведе дотук. Мислех си, че един ден ще бъда в един от петте офиса, благодарение на усилената си работа.

Оказа се, че Вселената и Кевин имат други планове за мен.

Тръгвам към офиса на Гидиън, президент и изпълнителен директор. По стените има тъмна дървена ламперия, мебелите са от тъмно дърво и винаги те карат да притихнеш почтително. Асистентката му, тази е нова и не съм я виждала, седи зад скъпото си тъмно дървено бюро. Говори по телефона и тъкмо ще каже: „Почакай малко“ на човека отсреща, но няма този шанс, защото аз не спирам да говоря с нея, а продължавам. Не искам да ме отпрати, като ми „запише среща“ с Гидиън по друго време. Не искам да ѝ дам възможност да накара Гидиън да говори с Кевин.

Новата асистентка става на крака, на лицето ѝ се изписва ужас, че ще вляза направо — това не се прави. Той може да е наред среща с висши мениджъри, но не ми пука. Всъщност така ще му покажа колко съм сериозна, щом съм решила да го прекъсна, вместо да си изчакам реда. Моите кокалчета почукват за кратко, преди да отворя вратата и да вляза. Вече не ми пука, наистина. Дала съм толкова много на тази компания, а все още получавам ехидни забележки. Не ми пука за кои се мислят, но аз ще им покажа коя съм аз.

Негодуванието и гневът ми секват наред крачка заради тесни бели слипове, покрити със следи от червило. Те са в горния край на загорели, космати и отпуснати крака. В долния край на краката има черни чорапи. Над боксерките се вижда отворена бяла риза, която разкрива леко издут загорял корем, а две мъжки ръце са залепени гордо на хълбоците, за да подчертаят какво се случва под кръста. А под кръста, за мое нещастие, се вижда очакваната издутина, която опъва тесните слипове.

Отстъпвам ужасена и Гидиън прави същото. Тялото ми, слава богу несковано като ума ми, отстъпва назад и затваря вратата след себе си.

Трябва ми мозъчно почистване. Трябва ми мозъчно почистване. Помня как Фийби каза нещо такова в деня, когато леля Бети спомена,

че е спала с един от бандата, която Фийби харесваше. Отчаяно ми трябва прочистване.

Новата лична асистентка още е в ужасената поза, която зае, щом отворих вратата: с телефон в ръка, другата с протегната в опит да ме спре, на лицето ѝ е изписан страх.

Срещала съм няколко пъти съпругата на Гидиън. Тя е красива жена, която ми изпрати лично надписана картичка след случилото се с Джоел. Бедната жена. Чудя се дали подозира? Едва ли. Гидиън и асистентката му могат да заключат вратата и да правят каквото пожелаят и той пак ще се прибира вечер при децата си. А неговата предадена съпруга ще си мисли, че той няма време или възможност за любовна връзка.

Зад вратата се чува, че той се движи из стаята. Би трябвало да си тръгна, да си замина и да се престоря, че нищо не се е случило. Не мога обаче. Всъщност не искам. Без значение кого чука той, искам да бъде искрен с мен.

Чукам отново и този път изчаквам отговор, преди да вляза.

— Сафрон — казва Гидиън. Той е зад бюрото си, напълно облечен и закопчан, дори синята копирена вратовръзка е на врата му. — Затвори вратата, влез и седни. Моля. — Докато говори, очите му са забити в черната кожена попивателна на бюрото пред него.

Правя каквото ми казва.

— Как... как мога да ти помогна?

Слава богу не се държи, все едно нищо не се е случило. Умът ми се опитва да призове кипящата маса от негодувание и праведен гняв, които ме доведоха тук, но не успява — белите гащи закриват всичко.

— Имаш ли проблем с моята работа? — питам аз.

Той ме поглежда — въпросът ми изличава смущението. Той винаги е държал на бизнеса, на резултатите, на правенето на пари. Не му пука особено за нищо друго.

— Разбира се, че не, защо питаш?

— Ако мога да съм честна, писна ми от коментарите относно часовете, които работя в офиса. Работя у дома и дори да не го правех, не е задължително да отдавам целия си живот за тази работа.

— Никой не е казал, че трябва да го правиш — отговаря той.

— Напротив. Всеки ден, когато вляза в тази сграда и седна пред бюрото си, с понижението увиснало над главата ми, аз продължавам да

върша работата на Едгар, но не получавам нито пари, нито признание за нея. Коментарите за времето, когато си тръгвам, ми говорят същото. Ехидните забележки за събития, които са извън моя контрол и заради които трябва да си взема почивен ден, ми говорят същото. Фактът, че стоя тук и водя този разговор — ми говори същото.

— Не е чак толкова зле — казва той.

— Мисля, че ще напусна — изплъзва ми се от езика. Трябва да прекарвам повече време у дома, трябва да контролирам Фийби по-добре и ако съм у дома, ще може и Зейн да се върне — той ще разбере, че вече ще имам повече време за него.

— Да напуснеш? — Гидиън се навежда напред.

— Да, да напусна. — Това е абсолютно правилното нещо. Така ще бъда там и когато писмата пристигат. Мога да видя лицето ѝ, вероятно дори да я хвана и... не знам. Това сигурно няма да я спре, но поне веднъж ще имам контрол.

— Можеш ли да си позволиш да го направиш?

— Не, но това не означава, че ще стоя тук и ще търпя Кевин да се отнася с мен като с изтривалка.

— Ако смяташ, че си тормозена...

— Това не е тормоз, а безкрайни унижения. Постоянно ме кара да се чувствам незначителна и безполезна, а всъщност върша добра работа и... Всъщност предполагам, че е тормоз, да. Не искам да се занимавам повече с това, Гидиън. Животът е твърде кратък. — За първи път го изричам след смъртта на Джоел. Постоянно го повтарях, докато беше жив, вероятно дори на него. Произнасях тези думи, когато си казвах да направя нещо, което знаех, че не бива да нравя. Или когато исках да изглеждам готина и просветлена като останалите кандидат хедонисти, с които се срещах. Но никога не ги бях изричала, защото ги мислех — тогава смятах, че ще живея вечно. Казвах ги, защото можех, защото никога не бях изпитвала краткостта на живота. Когато тя ми бе доказана по възможно най-ужасния начин, осъзнах, че не съм вярвала, че животът е твърде кратък. Вярвах, че краткостта на живота няма нищо общо с мен.

— Какво ще кажеш за отпуск? — предлага той.

— И да се върна пак към това, всъщност дори към по-лошо, защото по време на отсъствието ми ще са се натрупали много зловни коментари? Не, благодаря ти, много мило, но мисля, че ще пропусна.

Той мълчи, очевидно премисля нещо.

— Не напускай, Сафрон. Не ми беше лесно, когато реши да поискаш понижение, след като наскоро беше загубила съпруга си.

— Не съм решила да поискам понижение, предложих го, за да си запазя работата, когато целият ми свят се взривяваше.

— Моля те. Помисли за едномесечен отпуск и обмисли внимателно възможностите си. Не е задължително да се връщаш, просто обмисли възможностите си.

О, ясно. Разбирам.

— Не смятам да се раздрънкам още щом изляза оттук — заявявам аз. — Не ми пука какво правите. Не е нужно да ме държите тук, за да съм ви под око. — *Но и не смятам да лъжа заради вас: ако някой попита, няма да се правя на неразбрана.*

Тъмночервено, цветът на пуловера, който носех в деня, когато изпуснах къпините, се разлива по бузите на Гидиън.

— Изобщо не става дума за това — отговаря той. — Бих искал да помислиш за отпуск и да прецениш вариантите си. Мисля, че си добър служител. Ще си поговоря с хората, които управляват твоя отдел, относно отношението към персонала. Чувам слухове, но е трудно да направиш нещо, ако някой не се оплаче. За първи път някой официално ми казва какво става, затова сега, когато знам какъв е проблемът, съм длъжен да се погрижа за служителите си и да разследвам случая. Ще си поговоря с човешки ресурси и ще обсъдим проблемите, ще видим какво са отбелязали хората при напускане и ще решим как да оправим нещата. Моля те, *умолявам те*, да ми дадеш време да се заема с проблема. Ако след отпуската все още смяташ, че искаш да напуснеш, няма да споря с теб. Ще го приема със съжаление и всички ще трябва да продължим напред. Какво ще кажеш? — Отново премисля всяка дума, за да не даде обещание, което не може да изпълни.

— Добре — отговарям.

Облекчението му е очевидно. Не е заради мен, сигурна съм, хората чакат на опашка да получат работа, вероятно е заради репутацията на компанията — може би онези, които наскоро са напуснали, а имаше такива, не си мълчат за начина, по който са се отнасяли с тях. Бизнес, който би трябвало да помага на други компании да са успешни на пазара, оцелява не само благодарение на работата си, а и заради репутацията си. — Ще кажа на човешки

ресурси да прегледат договора с теб и ще можеш да излезеш в отпуск възможно най-скоро.

— Благодаря ти.

— О, Сафрон? — вика той, когато се каня да изляза.

— Да? — Стягам се да бъда порицана, че съм влязла, без да почукам, да поиска да се преструвам, че не съм видяла нищо.

— Предполагам, че ако имаме нужда от помощ през следващия месец и нещо, няма да имаш против да ни я окажеш? — Харесвам Гидиън, наистина. Макар че го харесвам много по-малко сега, когато разбрах, че е изневеряващ мръсник, но ако не го знаех, щях да го харесвам, защото е прям. Той се интересува само от бизнеса, само от печеленето на пари и както изглежда — да ме накара да работя без пари.

— Ще видим, нали? — казвам аз.

Неговата засрамена лична асистентка пробива с поглед екрана на компютъра си, когато излизам от кабинета му след мълчаливото споразумение, че не съм видяла нищо.

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Като белег е, с назъбени краища, лъскав, ярък белег по вратата на колата ми откъм шофьора. Направен е от нея, вероятно с отвертка, някъде между девет и половина и пет и петдесет и пет.

Тя се е промъкнала тук и го е направила, точно под дръжката, за да не го пропусна. За да е пределно ясна. Проследила ме е до работа — за да се увери, че не съм решила да се отбия до полицията, сигурна съм. Е, това поне е нещо — щом е тук и ме наблюдава, значи не е в Лондон при Зейн, не е в Куинс Парк при леля Бети, не е в Хоув при Фийби. Тя ще е там, където съм аз. Това е странна, разстройваща утеха. Премахва един възпален слой от казана с гадене в стомаха ми.

Няма да откача. Ако ме наблюдава, тя иска точно това, да ме пречупи и да започна да пищя (което ми се иска да сторя), защото отчаяно иска някаква реакция. Начин да разбере, че ме е хванала, тъй като отказах да отворя щорите.

Оглеждам паркинга, търся по-тъмни петна в сенките около четвъртитите колони; някой да се крие зад колите; някой да диша в тишината на подземния паркинг. Опитвам се да доловя някого, когото и да е, *нещо*. Би трябвало да мога, особено сега, когато вече усещам напълно света, но няма нищо. Сякаш го е сторил призрак. Някой, който не оставя следа, ме преследва, без всъщност да е истински.

Движението е натоварено, което е странно за понеделник вечер.

Коли са наредени броня до броня по Дайк Роуд: червените светлини, като наниз стъклени, примигващи очи, угасват, когато колите потеглят, и после пак светват. Набирам Фийби с хендсфри устройството, но не ми вдига. Нямам номера на учителя, който води клуба в библиотеката.

Мога да се обадя на господин Брумсгроув, но не искам да му давам причина да говори с дъщеря ми повече от необходимото. Тя ще е добре. Ще ме чака отвън и ще е добре. Паниката, която подхранва

трескаво кипящото гадене в стомаха ми, е породена само от страха да не остана в плен на трафика. Не, не се притеснявам, че *тя* може да не е чакала да види реакцията ми на одраната кола и е тръгнала към Фийби. Не, не се страхувам, че Фийби ще я види и ще откачи.

Натискам бутона за набиране на волана и телефонът на дъщеря ми ме прехвърля право към гласовата поща. В това няма нищо необичайно. Вероятно ѝ се е изтощила батерията, защото никога не изключва проклетото нещо, освен през последните дни, в които като че ли не иска да взима телефона изобщо.

Колата пред мен е огромна, освен шофьора вътре има още трима пътници. Джоел възнамеряваше да вземе кемпърван преди *Онзи ден*. Искаше да продаде беемвето си, защото имахме само две места за паркиране. Аз му напомних няколко пъти, че не си падам по къмпинги.

— Тогава ще водя децата сам — каза той щастливо. Чудя се дали хората пред мен, двама възрастни отпред и две детски седалки, които стърчат отзад, са семейство в традиционния смисъл на думата? Две деца, двама родители? Дали ходят на къмпинг? Чудя се дали, ако Джоел беше жив, и ние щяхме да ходим на къмпинг?

Поемаме напред, когато стигаме до новия светофар, където Дайк Роуд става Олд Шорхам Роуд. Тръгвам по него и възелът от тревога в гърдите ми се разхлабва, скоро ще съм там. Вероятно около шест и петнайсет. Късно, но не прекалено късно. Тя ще е добре. Тя ще е там. Тя знае, че не бива да тръгва с никой друг.

Стигам до училището и спирам на двойните жълти линии, без да ме е грижа, че може да получа глоба — паркинг инспекторите са твърде добросъвестни чак до осем часа. Когато слизам от колата, тъмното училище и липсата на Фийби отпред, увеличава ужаса ми. Както когато търсиш нещо, което си забравил. Гледаш, гледаш, но още докато обръщаш всичко и отваряш всяко чекмедже и шкаф, дълбоко в душата си *знаеш*, че го няма. Постоянно го правех през първите дни след смъртта на Джоел. Обикалях кухнята в търсене на нещо, в търсене на него, макар дълбоко в себе си да знаех, че си е отишъл.

Дълбоко в себе си знам, че Фийби не е тук. Знам, че си е отишла.

Но няма да се паникьосвам. Няма да откачам веднага. Няма да свързва това с убийцата на Джоел, просто аз закъснях, въпреки че не биваше. Нищо по-зловещо не се случва.

Набирам номера на телефона ѝ.

Това съм аз. Оставете съобщение. Или недейте. Както решите — съобщава ми радостно записаният ѝ глас след изщракване, без да чуя сигнал. Понякога забравям, че Фийби може да звучи щастлива, че има способността да бъде радостна, млада, доволна от всичко.

— Фийби, аз съм. Чакам те отвън. Наистина, наистина съжалявам, че закъснях. Ще се видим след минута-две.

Тялото ми започва да гори, гаденето се вихри в мен. Фийби я няма. Знам, че я няма.

Не, не е така — казва разумната част от мен. — *Преиграваш.*

Нямаше да преигравам, ако не бяха убили Джоел, ако не получавах онези писма, ако не ме преследваха.

От мрака на училището излизат две фигури: едната е висока, а другата малко по-ниска. Когато приближават, по-дребната изостава зад високата и аз осъзнавам, че това са господин Брумсгроув и Къртис. Господин Брумсгроув държи кашон с книги в ръце, а на рамото му виси чанта с лаптоп, училищната му чанта виси на китката на дясната му ръка. Къртис върви с голямата си раница на рамо и се взира в телефона си.

Хубавец е господин Брумсгроув. Не само заради начина, по който големите тъмни, дълбоко поставени очи, се взират в теб, не само заради усмивката, която като че ли никога не се разширява докрай, заради устните, които си просят целувки, или заради неустоимите му черти. А и заради позата му, начина, по който излъчва спокойна увереност, заради дрехите му. Той е пълен комплект. Трудно е за върване, че се е забъркал с Фийби, но не е невъзможно.

— Госпожо Макълрой — казва, външно доволен да ме види. — Здравейте. Какво ви води насам?

Къртис вдига глава, щом чува името ми, но веднага забива пак поглед надолу, не към телефона, а в краката си.

— Идвам да взема Фийби — казвам аз.

— Фийби? Тя си тръгна преди часове. Аз бях дежурен в библиотеката и тя каза, че някой е дошъл да я вземе.

Къртис, който продължава да инспектира краката си, сякаш току-що е открил съществуването им, развива още по-жив интерес към тях.

— Аз трябваше да я взема. Тя знае, че може да напуска училище единствено с мен.

Не е нужно да поглеждам, за да знам, че лицето на Къртис се разкривява от тревога, той е партньор в престъплението ѝ.

— Знаеш ли нещо за това, Къртис? — питам го. — Имаш ли представа защо е излъгала баща ти?

Той клати глава, без да я вдигне.

Връщам вниманието си към бащата, вдигам вежди.

— Къртис? — казва той с интонация, която предполага, че не е впечатлен от лъжата на сина си.

— Тя наистина не ми каза нищо. Само че някои ще я откара до дома и аз трябва да я покрия — мърмори той.

— И не каза кой? — изпреварва ме господин Брумсгроув.

Къртис клати глава.

— Честно.

Няма да се паникьосам, няма да се паникьосам. Нищо не ѝ се е случило. Нищо няма да ѝ се случи.

Аз няма да се паникьосам, но господин Брумсгроув се паникьосва: лицето му се изопва от тревога, която виждам и в очите му. Той знае нещо, което аз не знам, никой не се тревожи така заради измъкването на една тийнейджърка. Той крепи кашона с една ръка и рови в джоба си, за да извади ключовете от колата си.

— Върви да ме чакаш в колата — казва на сина си разтревожено.

Щом той си тръгва, Брумсгроув се обръща към мен.

— Защо прегръщаше дъщеря ми? — питам аз.

— Какво?! — смаяно възкликва той.

— На алеята до училището миналия четвъртък, видях те да я прегръщаш, защо?

Бръчките по челото му стават по-дълбоки.

— Да не мислиш, че... Защото ако го мислиш, можем да отидем право в полицията и да уредим всичко това. Няма дори да допусна мисълта, че съм се държал неподходящо с нея.

— Не преигравай — казвам аз. Аз ще ида в полицията заради това. Ако е манипулативно копеле, със сигурност си мисли, че няма да отида, че така ще ме обезкуражи. — Просто питам защо прегръщаше дъщеря ми. Това е нормален въпрос.

— Прегръщах я, защото беше разстроена.

— Защо?

— Аз... не мога да ти кажа. Казах ѝ, че няма да ти кажа.

— Нима? Обещал си на моята бременна четиринайсетгодишна дъщеря, че ще скриеш от мен неща, които я разстройват? *Наистина ли?* — Едва удържам гласа си. — *НАИСТИНА ЛИ?* Каж ми защо да не те зашлевя? — *Освен, защото не си падам по насилието.*

— Фийби има нужда от някой, на когото да се довери.

— Не, Фийби има нужда някой да я пази. Ако не е в безопасност, няма да има значение на кого може да се довери. Защо беше разстроена?

Дали му е казала, че скрихме жизненоважна информация от полицията?

— В края на миналата седмица, не знаем как, но всички са разбрали, че е бременна. Оттогава получава съобщения онлайн. Някои са отворителни и тя не иска да казвам на управата, нито на теб. Казах ѝ, че ако до утре сутрин това не спре, съм длъжен да кажа на теб и на директора.

— И си ми спестил това?

— Опитвах се да направя най-доброто за Фийби.

— Е, не си го направил. Какво пише в тези съобщения?

— Не мога... Не мога да ги повторя. Трябва да ги видиш сама. Тя е изтрила част от тях, но от някои сайтове не може, така че са още там.

— Сайтове? Повече от един?

— Да. — Като крепи кутията, той пак бърка в джоба си и вади мобилния. Опитва се да отключи екрана с една ръка, после се отказва и оставя кашона на земята. — Виждал съм интернет тормоз, но никога не бях ставал свидетел на нещо толкова гадно.

Преди бях паникьосана, а сега се плъзгам към чист ужас дори преди да ми подаде телефона.

— Фийби — казвам, — трябва да знам къде си. Трябва да знам, че си в безопасност. Моля те, обади ми се. Или ми пиши. Просто ми дай знак, че си добре. Моля те, скъпа. — Трябва да се успокоя. В това състояние не мога да вкарам ключа в запалването, тялото ми не се укрепява достатъчно, за да мога да погледна в огледалото и да изкарам колата на заден ход. Накрая намирам стартера и пъхам ключа.

Пауза, взимам телефона си от съседната седалка и набирам отново.

— Фийби. Пак съм аз. Ако не искаш да говориш с мен, добре. Обади се на Къртис, на господин Брумсгроув, на леля Бети или на чичо ти Фин. Дори на Зейн. На когото и да е. Просто им кажи, че си добре. Че си в безопасност. — *В безопасност.*

Трябва да се справя с това. Не искам отново да се превърна в жената с купата с къпини.

Преди да потегля, пак се обаждам по телефона.

Понеделник, 13 май

(за днес)

Той изричаше името ти не като скъпа ароматна подправка, а като нещо кисело, горчиво и отровно. Почти като теб всъщност.

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

Чук-чук!

Фийби има ключ и се съмнявам, че ще чука, но хуквам към входната врата и я отварям, защото никога не се знае.

Фин.

Знам, че не искаш да говориш с мен сега — така започва съобщението, което му оставих, — но Фийби изчезна. Имам нужда от помощта ти. Още двама души я търсят и леля Бети е тук, в случай че се прибере у дома, но ми трябва някои, с когото да я потърся, преди да се обадя в полицията. Надявам се, че няма да игнорираш това.

Толкова очевидно съм разочарована, че не е Фийби, че трябва да обясня:

— Мислех, че е тя.

— Кога я видя за последно? — пита той. Не ме поглежда: взира се в стената до вратата на кухнята в края на коридора, отвъд рамото ми.

— Оставих я на училище тази сутрин. Тя остава там до късно, затова мога да я прибирам. Днес закъснях и учителят, който е дежурен в библиотеката, каза, че не е ходила там. Господин Брумсгроув, нали го знаеш, класният ѝ ръководител, каза, че тя му каза, че ще я вземат и няма да ме чака, тръгнала си в три и половина.

— Да сте се карали?

— Не, но преди няколко дни всички в училище разбрали, че е бременна. И тя получавала гадни съобщения онлайн и вероятно по телефона. Не ми е казала. Опитах се да ѝ осигуря лично пространство. Не исках да я притискам, докато не вземе решение, затова не проверявах Фейсбук, Туитър и други подобни. Толкова съм глупава. Тя е някъде там, сама и изплашена, и вероятно всички тези неща ѝ се въртят из главата — видях какво са написали, — защото бях достатъчно глупава, за да не съм по-строга с нея. Много съм притеснена.

Той поема дълбоко дъх.

— Кой я търси и къде я търси? — казва накрая. И той е изплашен. И той се е върнал в *Онзи ден* и си казва, че този път всичко ще е наред.

— Тя ли е? — вика леля Бети от дневната.

— Не, Фин е — отговарям. Обръщам се да му кажа: — Господин Б...

— Той знае ли къде е тя? — прекъсва ме тя.

— Не! Дойде да помогне да я намерим... Както казах, господин Б...

— Предай му поздрав от мен! — прекъсва ни тя отново. — И благодарности!

— За бога... Да! Ще го направя!

Изчаквам секунда, после още една, за да дам време на леля Бети да се обади.

— Луис я търси заедно със сина си. Аз също обиколих с колата, ходих на няколко места в Брайтън, които тя харесва, но се върнах да проверя леля Бети. Сега пак тръгвам.

— Къде искаш да търся аз?

— Не съм сигурна. Господин Брумсгроув тръгна към пристанището и Салтдейн. Мисля, че аз ще проверя Престън Парк.

— Аз ще ида в Хоув — казва Фин.

— Наистина съм паникьосана. Знам, че това не е твой проблем, но... Ами ако нещо ѝ се случи? Ами ако някой я е отвлякъл?

— Защо ще я отвлича?

— Не зная. Защо някой ще убива Джоел?

Една и съща мисъл ни спохожда едновременно: Джоел.

— А ти...? — пита той.

— Не, не се сетих. Толкова съм *глупава*. Защо не се сетих да проверя там? Тръгвам.

— Аз ще те закарам.

— Няма защо. Ще ида сама.

— Трепериш, изглеждаш пред припадък — не си в състояние да шофираш. Аз ще те заведа.

— Как си ти? — питам го.

Пътуваме от пет минути, но ми се струва, че мълчим от пет мъчителни часа. Реших да чакам той да даде някакъв знак как да се държа, но неговият знак е тишина.

Тишината ме стиска за гърлото и ме души.

— Добре — отвръща той. Кратко, официално. — Ти?

— Добре — отговарям аз. Това е мъжът, който ме прегръща с часове след смъртта на Джоел, който спеше на дивана, за да може да се погрижи за мен, когато нощните ми мъчения започваха, когато обичах с цялото си сърце. Той не иска да говори с мен. Няма какво да ми каже. От всеки друг — освен от децата — вероятно щях да го понеса. Но от него е като бавно мъчение в центъра на челото ми, което пробива черепа ми.

— Не е нужно да се държим така, Фин — казвам му. — Можем да говорим нормално.

— Зейн в къщата на Имоджин ли е? — Официалността все още покрива думите му и държи пролуката между нас отворена. — Трябва ли да го вземем на връщане?

— Не, той е... в Лондон, отиде за малко при родителите на Джоел.

Разбирам изражението, което преминава по лицето му. Аз също щях да го направя, ако не бях толкова отчаяна, ако Зейн не се разпаднаше тихо. По телефона чувам щастието му, облекчението му. Вероятно вече не е притеснен, както у дома. Липсваме му, но не може да остане с нас. Ако нещата с Фин бяха нормални, щях да му обясня и той щеше да разбере. В този момент не мога да обясня нищо. Той също няма какво да ми каже и не смята да се забърква.

Входът на гробището е готическа постройка от червени тухли с пет заострени арки, най-голямата е в центъра. На външните две арки има железни решетки, а вътрешните две са за пешеходци и имат железни врати, голямата централна арка е с двойни врати за колите. От другата страна на затворените порти, само на няколко крачки, се намира офисът на администрацията, още една постройка от червени тухли, която прилича на миниатюрно готическо имение. Вътре свети. Огромни дървета с дебели стволове се издигат пред всяка от малките

порти, неподвижни и страховити като природни пазители на обитателите на гробището.

Когато спираме, двойните порти са заключени с верига. Аз я виждам, седи облегната на лявата порта, свила е колене към гърдите си, обгърнала е краката си с ръце, главата ѝ е сведена над коленете. Всяка част от мен едновременно се преобръща. Едва дочаквам колата да спре, преди да изтръгна предпазния колан и да се втурна навън.

Коленича и я прегръщам. Тя диша, не изглежда наранена, все още мога да я докосна. Не си е отишла, не е „местопрестъпление“, още е тук с мен, където трябва да бъде.

— Добре ли си? — шепна в косата ѝ. — Помислих си, че нещо ти се е случило. Нямахше да го понеса. Ти си моят свят, Фийби. Ти и Зейн сте моят свят. Добре ли си? — Притискам я към себе си с всички сили. Тя е студена и леко трепери.

— Исках да поговоря с татко — мърмори, челото ѝ е залепено на коленете. — Но беше затворено.

Когато бе на четири, в една ясна февруарска утрин в градината, Фийби изтича към къщата, за да вземе новата си топка, но се препъна на една неравна плоча. Гледах с ужас как пада напред, удря си брадичката и ръцете, грубите камъни ожулиха кожата на брадичката и дланите ѝ. Джоел, който беше по-близо до нея, скочи от стола си и хукна, готов да я вдигне на ръце.

— Не — извика му тя, докато аз, бременна в осмия месец, опитвах да се изправам. — Не, тате, искам мама. Искам мама. Искам мама.

— Съжалявам, че не е тук, Фийбс. Много съжалявам.

— Мислиш ли, че щеше да се срамува от мен? — пита тя.

— Разбира се, че не! Защо да се срамува от теб? Баща ти... той смяташе, че слънцето и луната изгряват и залязват заради вас със Зейн. Разбира се, че нямаше да се срамува от теб. Как изобщо си помисли подобно нещо?

Свиваме на рамене.

Свиването на рамене винаги има нещо общо с мъжа, от когото тя забременя.

— Има ли нещо общо с човека, от когото забременя? — питам аз.

— Не! — възкликва тя. Вдига глава, за да ме увери, че казва истината. — Просто Имоджин ми изпрати съобщение, че искала да

поговорим и ще ме чака след училище. Качихме се в колата ѝ и отидохме в едно кафене, а тя ми наприказва всички онези неща. Каза, че вече съм разочаровала татко, като съм забременяла толкова млада, но ако убия това... знаеш, каза, че татко щял много да се срамува от мен. Не искам татко да се срамува от мен. — Подсмърча, носът ѝ тече от седенето с часове на студа. — Беше убедена в това и аз реших, че сигурно е права. Не знаех какво да направя. Толкова съм объркана. Тогава си помислих, че ако изскоча пред някой автобус, няма да съм вече бременна и проблемът, ще изчезне, а татко няма да се срамува от мен. Затова дойдох да поговоря с него. Искях да се извиня, че съм го разочаровала. Искях да го попитам какво е да си мъртъв. И дали щеше да ме чака, ако ми се случи това.

Трябва да си напомня да не дишам твърде бързо. Бавното вдишване потушава донякъде гаденето, за да мога да намеря правилните думи.

— Това не е вярно — казвам аз. — Не си го разочаровала. Не слушай Имоджин. Аз познавам баща ти много по-отдавна от нея. Аз го обичах. Родих му деца, храних се с него, карах се с него, дори съм усещала пръдните му и съм прала мръсните му чорапи. Аз го познавах. Познавах го толкова добре и зная, без всякакво съмнение, че не си го разочаровала и той не би се срамувал от теб.

Младите ѝ очи претърсват лицето ми, а устата ѝ се свива в линия на несигурност: тя не знае дали да ми вярва. Чуди се дали не го казвам само защото искам да ѝ помогна или наистина баща ѝ не би се срамувал от нея.

— Аз направих някои големи глупости, когато се събрах с баща ти — казвам аз.

— Наркотици? — пита ужасена. По-скоро защото аз съм го направила, а не толкова заради самите наркотици.

— Не. Никога не съм взимала наркотици — и ти не бива да взимаш. Не, но пак беше глупаво и потенциално опасно. — Фин ни гледа и аз се сещам какво ми каза на улицата и как се нахвърлих отгоре му. — Е, баща ти разбра за това. И ми го каза, каза ми, че ме обича и иска да получи помощ. В нито един момент — *в нито един* — не говореше и не се държеше, сякаш се срамува от мен. Можеше да го направи, но не го направи. Когато обичаш някого, не би се срамувал от него. Той много те обичаше. Трябваше да видиш колко беше горд,

когато ти се роди. Обади се на всичките си познати, дори на хора, с които не беше говорил от години, за да им каже. Даже на жената, с която беше на почивка, когато ме срещна. Можеш да си представиш колко *възрадвана* беше от този разговор. Искам да кажа, Фийби, че е нужно нещо много по-голямо от една грешка, за да се срамува от теб. Сигурно щеше да се разстрои, че се намираш в такава ситуация и че трябва да вземеш толкова трудно решение, но не би се разочаровал какъвто и да е изборът ти, ако той е добър за теб.

Тя мълчи, но мисля, че ми вярва, думите са успокоили част от нея, защото си спомня какъв беше баща ѝ, кой беше баща ѝ.

— Хайде да се прибираме, леля Бети много се притесни. Всички много се притеснихме.

— Алкохоличка ли си била, мамо? — пита тя, когато ставаме.

— Не. Няма да ти кажа какво е, така че спри да ме питаш.

— Мислиш ли, че съм курва? — пита тя.

— Не. Не мисля, че никой е „курва“. Ужасно е да наречеш някого така. Нещата, които са написали за теб, са ужасни и изобщо не са верни.

Нещо се променя между нас, нещо невеществено като въздуха, но осезаемо като телата ни, и новопоявилата се връзка се пропуква, пробойните са на много места.

— Чела си ми фейсбука? Макар че ми обеща да не го правиш, си го прочела. Знаех си, че не бива да ти вярвам.

— Фийби, можеш да ми вярваш. Не съм ти обещава да не ти чета фейсбука, Туитър или каквото и да е, казах, че не бих погледнала, ако нямам причина. А имах причина, трябваше да разбера какво е написано, за да мога да ти помогна. Господин Брумс...

— Той сигурно е съгласен с тях, нали?

— Не, не е.

— Защо не? Всички са съгласни. Всички ме мислят за курва, за толкова глупава, че да забременея и че бих направила всичко, за да се отърва от него. Защо не ти, защо не и той?

— Само глупави, тъпи и комплексирани хора, които се крият зад компютър, за да кажат подобни неща, мислят така. Всички хора, които познавам и които те обичат, не мислят така.

— Имоджин мисли.

— Това е друго.

— Какво му е другото? Тя каза, че всички го казват, но използват по-мили думи. Всички означават едно и също. Дори ти беше ядосана, когато разбра.

— На мен ми е позволено да съм ядосана, Фийби — отговарям. Трудно достигах до спомените за онова, което си помислих и почувствах в онзи момент, те се изплъзват от мен като вода през пръстите ми. — Всъщност не мисля, че се ядосах. Бях шокирана и после разочарована, защото животът на моята красива, умна дъщеря, която щеше да отиде в университет и после щеше да промени света, внезапно поема в съвсем различна посока. За мен е нормално да чувствам това и да забравя за минута, че ако имаш дете, не означава, че не можеш да направиш тези неща, или пък ако направиш аборт, не означава, че ще бъдеш белязана за цял живот, нито ако дадеш детето за осиновяване, ще означава, че няма да можеш да го виждаш след време. На мен ми е позволено да забравя това за малко и да не реагирам идеално на една от най-шокиращите новини, която съм чувала, защото съм просто човек.

— А аз не съм, така ли, *мамо*? — отвърща тя. — Аз не съм човек. Аз трябва да съм съвършена постоянно, трябва да правя всичко правилно, иначе ще настъпи краят на света.

Тя не говори за бременността, тя говори за деня, в който Джоел умря. За онова, което е сторила в деня, когато е направена снимката, скрита в стаята ми.

— Никой не очаква да си съвършена, Фийби. Никога не съм го очаквала от теб.

— Да, така е. Аз направих една грешка веднъж и ти се държиш, сякаш това е причина да ми ровиш в нещата.

— Не съм ти ровила в нещата, Фийби. Просто проверих, защото се притеснявах за теб. А и се разбрахме, когато ти се регистрира там и когато си получи телефона обратно, че ще мога да проверявам, ако сметна за необходимо.

— Да, все едно мога да ти вярвам, че ще се придържаш към това.

— Ти да вярваш на мен? А аз мога ли да вярвам на теб? Как така всеки път, когато ти се доверя, ти правиш нещо, за да разрушиш това доверие? Дори тази вечер. Казах ти да не тръгваш от училище без мен, а ти тръгваш с друг. Преди да ми говориш за доверие, помисли дали аз мога да ти вярвам.

Фин, който сигурно е чул края на разговора, защото сме точно до колата му, отваря вратата и излиза, тъй като нещата излизат от контрол.

— Мисля, че всички трябва да се успокоим — намесва се той. — Ще ви закарам и ще седнете у дома да поговорите.

— Не, благодаря ти, но не — казвам, преди Фийби да възрази да се качи в колата с мен. — Фин, можеш ли да закараш Фийби у дома? Аз ще извикам такси.

Нейното възражение, което бързо нарастваше на лицето ѝ, повяхва, заменено от смайване.

— Не се дръж глупаво — казва Фин.

— Не се държа глупаво. Мисля, че Фийби трябва да прекара малко време с чичо си Фин, а аз имам нужда да се върна пеша или да хвана такси. Няма да се кача в тази кола, за да можете да ме игнорирате. — Говоря и на двамата, няма да им позволя да ме изключат.

Дъщеря ми е искрено изненадана, дори забелязвам и частица възхищение. Обичам я, много съм облекчена, че е добре, но в момента не мога да съм близо до нея. И до Фин.

— Обичам те, Фийби — казвам ѝ. Искам да я прегърна, искам да я обгърна и да я покажа, както преди, че ще направя всичко, за да я защитя. Но тя няма да ми позволи. Стената около нея е отчетлива, тя е издигнала граница, която не бива да бъде пресичана сега, и аз трябва да уважа това.

Мълчи и се качва в колата.

— Ще се погрижа да влезе в къщата — казва Фин.

Кимам му. *Обичам те.* Оформям с устни, когато се обръща да се качи в колата. *Ти си моят най-добър приятел и аз те обичам.*

Не мога да ги гледам как потеглят, сядам на земята, свеждам глава и се отдавам на агонията, която се разлива в мен.

9 седмици след Онзи ден (декември, 2011)

— Онази сутрин не ходих на училище — каза ми Фийби с пауза след всяка дума. — Избягах, за да се срещна с Моли в града, защото тя беше отстранена. Един от приятелите на татко ме видял и му се обадил. Той дойде да ме вземе точно преди да се видя с Моли. А неговата приятелка го докара. Тя го чакаше на паркинга на Чърчил

Скуеър, докато той ме намери, после ме закараха до училище и татко им даде бележка, че съм била на зъболекар. Каза, че не обича лъжи, че за последен път го прави и че ще ти каже по-късно и ще загазя. Но той не искаше да имам неприятности в училище, ако обещава, че няма да го правя пак.

— Не разбирам.

— Твоята купа за разбъркване, мамо. Татко я купи онзи ден. Тя беше на задната седалка в колата ѝ, седнах до нея.

— Нейната кола?

— Да. Тя беше от готварския му курс. Каза, че ще ти обясни всичко, затова да не ти казвам.

— Не разбирам защо ми казваш едва сега.

— Твоята купа за разбъркване. Беше в нейната кола. А после беше в багажника на татко.

Внезапно осъзнах какво ми казва: онази сутрин колата му беше в сервиз за ремонт и още беше там след убийството му. Сервизът е на километри от дома ни и те бяха запомнили, че е отишъл да вземе колата твърде рано. Помнеха, че им казал, че ще остави купата в багажника, защото трябва да се върне да търси изгубения си телефон. Но не помнеха как е дошъл или как си е тръгнал, помнеха само, че не се върнал повече.

Явно неговата „приятелка“ го е закарала дотам. Вероятно пак тя го е откарала, за да вземе телефона си. Полицията така и не разбра къде е бил „изгубеният“ телефон, защото вероятно е бил изключен, докато не е бил в него, и от проследяването на сигнала се оказа, че за последно е включен на Монтефиоре Роуд, където той умря. Оттогава бе до него, очевидно избърсан, без отпечатъци, освен кървавите следи от пръстите му. От това не излезе нищо; още една следа, която не доведе доникъде в мистерията на смъртта му.

Полицията провери обаяданията му и всички, на които бе звънял онзи ден — включително и аз, — имаха алиби. Явно никой, освен семейството ни не го беше виждал онзи ден. Само че сега знаех, че поне двама души не са били там, където твърдяха, че са били: Фийби и неговата „приятелка“. Одра.

Тя беше. Тя го беше направила. Тя беше излъгала полицията защо е говорила с него за кратко сутринта, а после излъга отново къде е била — ако бяха проверили алибито ѝ, щяха да разберат, че е

фалшиво. И тя знаеше, че Фийби ги излъга, че Фийби не е казала на полицията за нея, защото те така и не са я разпитали отново.

— Ще кажеш ли на полицията? — попита ме Фийби.

— Мисля, че трябва.

— Но аз ще загазя, защото не съм им казала истината отначало.

— Няма да загазиш, нищо лошо не си направила.

— А ако си помислят, че съм го направила?

— Няма да си го помислят, Фийби.

— Моля те, недей, мамо.

— Но, Фийби...

— Моля те, недей, мамо. Моля те. Моля те. Моля те. Страх ме е.

Много ме е страх.

— Фийби, не можем...

— Моля те, мамо. Много съжалявам, но моля те, недей.

— Шт, тихо. Всичко ще бъде наред, аз ще се погрижа за всичко.

Фийби беше ужасена, тя вече беше травмирана и разяждана от вината за стореното, от мисълта, че тя е причината за случилото се с баща ѝ — нямаше нужда на всичко отгоре да я разпитват и от полицията. Аз така или иначе щях да им кажа, трябваше. Но после инспекторът започна да разпитва за проститутки, да намеква, че Джоел може да е имал таен живот. И аз разбрах, че те ще унищожат и без това крехката Фийби. Въпросите им — брутални, жестоки и безкрайно безчувствени — щяха да ѝ дойдат в повече в този момент. Затова взех решение и знаех, че Джоел би го одобрил, да защитя дъщеря си на всяка цена.

Докато чакам такси, стоя пред портите на гробището, твърде изтощена, твърде съсипана, за да се плаша. От какво има да се плаша, когато Джоел е там? Той искаше да го кремират и да пръснат прахта му в морето пред нашето бунгало. Но ни отнеха и това. Той беше жертва на убийство с неизвестен извършител и не ни разрешиха да го кремираме. Това бе едно от условията да вземем тялото до четири месеца след смъртта му — съгласихме се, че могат да го ексхумират, ако решат, че са нужни още изследвания. Трябваше да се съгласим да го изпратим по начин, който някой друг бе решил за приемлив.

Той е малко по-навътре, зад завоя, по пътечка на хълма. Върви се малко, после се завива и се тръгва към езерото. Близо до едно дърво, недалеч от водата, само това успях да уредя, макар да не можех да пръсна прахта му.

Не идвам тук достатъчно често.

Трудно ми е. Когато дойда, ме залива. Не е като обикновените дупки във времето, в които живея. Мислите за него се тълпят в главата ми, в тялото ми, сърцето ми препуска. Изпълвам се с внезапен, хищен прилив от спомени. Не мога да ги разделя, да ги преживея или дори да помисля да им се насладя. Обикновено стоя до гроба, неспособна да направя нищо друго, освен да позволявам на вълната да ме залива.

Когато си тръгвам, спомените се откъсват от мен; внезапно и жестоко ми ги отнемат и се връщам празна у дома. Не пустотата, която изпитвам след пречистване, не пустотата, която изпитвам след секса с Фин, а абсолютната, ужасяваща голота на дупка в сърцевината ми, която нищо не може да запълни, защото онова, което е отнето оттам, не може да бъде заменено.

Твърде трудно ми е да идвам тук, затова го избягвам, колкото мога.

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Обикновено посягам към месинговото мандало с форма на лъвска глава, защото мога да контролирам силата на звука, който създавам в къщата, и да не безпокоя никого, но сега не ми пука кого ще обезпокоя: натискам силно звънеца и създавам силен звън, който отеква из къщата.

Угриженото лице на Имоджин, увенчан с руса коса овал, наднича през вратата.

— Сафи? — казва тя изненадана. — Наред ли е всичко?

— Ами... не съвсем, може ли да поговорим вътре за няколко минути?

— Да, разбира се — казва тя. Не ѝ хрумва, че знам какво е причинила на дъщеря ми. Ако все пак се сеща, явно реакцията ми не я притеснява. Но Имоджин не ме познава. За нея аз съм човекът, която тя иска да види, вдовицата, която да преследва и да омаловажава, за да върша каквото тя смята за редно. Може би е толкова заблудена по отношение на мен, че си мисли, че съм дошла да се извиня, задето я зарязах в супермаркета онзи ден.

— Ела в кухнята! Тъкмо правех сандвичи за закуската на Ърнест! Всички други са горе в различни стаи и с различни електронни устройства! — дърдори тя. Досега не съм забелязвала колко много дрънка, сякаш тишината ѝ идва в повече и не може да я понася, затова винаги трябва да я изпълва с думи и възклицателни изречения. Жестикулира преувеличено, тялото ѝ се полюшва в синхрон с ръцете.

Ярка светлина ме напада, когато влизам в кухнята от мрака на коридора, и за миг ми пречи да вляза в стаята с шкафовете от кленово дърво, черни гранитни плотове и голяма правоъгълна маса в центъра, където закусват. Много пъти съм взимала Зейн след преспиване тук и той седи в тази стая, свършено внедрен в семейство Норбът, сякаш е един от тях. Точно затова предателството ѝ е толкова голямо. Тя познава семейството ми: не е някой от безликите хора от интернет,

които могат да кажат каквото пожелаят, скрити зад компютъра; тя не е от хората, които си позволяват да държат разпалени тиради за нещо, без да знаят индивидуалните истории. Тя познава дъщеря ми. Знае през какво премина тя и е способна да *използва* травмата на детето ми, за да се опитва да я контролира.

— Какво мога да направя за теб? — пита Имоджин. Върнала се е на мястото си до плота, който е най-близо до мивката. Останките от приготвянето на сандвичи с шунка са на дървената дъска пред нея: целофанът върху органичната шунка е свален и два резена от нея лежат върху средни по дебелина филии органичен хляб. Горните филии са до тях, готови да бъдат поставени на мястото си. Органичната, предварително измита маруля чака в неотворен пакет, а малките домати са на дъската за рязане, вече накълцани и готови да бъдат пръснати върху шунката. Точно това ме хвърля в дълбокото, както шампион гмуркач скача от най-високия трамплин. Преди да дойда тук, вероятно щях да мога да говоря спокойно и разумно с нея, вероятно щях да се скарам с нея заради стореното, но като виждам тази нормалност, как просто се е върнала към живота си, сякаш не е направила нищо особено днес, ми идва в повече. Моят живот вероятно вече никога няма да бъде нормален и това не е добре, но аз се справям някак — Имоджин няма такива грижи. Тя може да наранява хората и защото смята, че е права, може да се върне у дома, да вечеря с момчетата си и после да прави сандвичи.

Наглостта, с която почти разруши дъщеря ми, отключва нещо в мен и очите ми започват да търсят почти маниакално нещо в кухнята ѝ. Знам къде стои в моята, но в тази позната, но все пак чужда кухня, ми трябва цяла минута, преди погледът ми най-сетне да се спре на гладкия черен телефонен апарат, който лежи в своето дискретно сребърно гнездо. Пръстите ми се свиват около слушалката, чувам писукането, когато я вдигам, после я хвърлям към Имоджин. Объркана, тя се навежда леко, за да я хване със свивката на лакътя си.

— Обади се в полицията — казвам ѝ спокойно.

Тя мълчи, стройното ѝ тяло се отдръпва и тя се смръщва леко. Устните ѝ бавно се събират в недоумение.

— Сериозна съм. Обади се на полицията и кажи, че една жена всеки момент ще потроши къщата ти.

Тя се усмихва смаяна.

— *Сериозна съм, мамка му* — казвам през зъби. Рядко псувам, рядко реагирам така на каквото и да било. Гневът ми обикновено е вътрешен. Дори когато трябва да е насочен към конкретни хора, той обикновено гори в мен, събира се там, изяжда ме, дъвче ме, докато не се наложи да го накарам да замълчи по единствения начин, който знам. — Не можеш да идваш в дома ми, при семейството ми и да съсипваш всичко, без да очакваш да ти отвърна със същото.

— Нищо не съм съсипала — казва тя, объркана и отвратена.

— Не ти ли хрумна, че онзи малък разговор с дъщеря ми може да я разстрои и съсипе? — питам високо. — Може да я подтикне към самоубийство?

Имоджин хуква да затвори вратата, за да не чуят близките й какво е сторила днес, между закуската и вечерята.

— Тя беше толкова разстроена след разговора с теб, че мислеше да скочи пред някой автобус, за да си реши проблема.

— Какво? Не, не и заради нещо, което аз съм й казала.

— Моето дете мислеше да се самоубие, за да не продължава да разочарова баща си и да не го кара да се срамува още повече от нея.

— Разбрала го е погрешно, явно не е разбрала какво имах предвид.

Имоджин е тази, която не разбира, която си мисли, че може да се измъкне от това с някакво жалко обяснение, което ще хвърли вината върху жертвата й. Могат да й се разминат много неща, но опитът да обвинява дете заради нейните действия на възрастен отприщва торнадо от гняв в мен.

— **ОБАДИ СЕ НА ШИБАНАТА ПОЛИЦИЯ!** — пищя. — **ОБАДИ ИМ СЕ ВЕДНАГА!**

Имоджин започва да трепери, щом осъзнава какво е сторила, най-сетне загрява, че едва не е подтикнала някого към самоубийство. Залепя се на вратата с ръка върху устата си.

— Тя добре ли е? — пита през пръсти. — Кажи ми, че не се е наранила, моля те.

Правя крачка назад, тези въпроси и тревогата зад тях са лек за урагана от гняв. Още една стъпка назад и се озовавам пред стол. Няма да е зле да седна, да се успокоя.

— Не се нарани, но не благодарение на теб.

— О, господи, не исках... — казва Имоджин. Влачи тежко крака през стаята, за да седне на дървения стол в другия край на масата. Щорите са спуснати и ярките червени черешки на бял фон добавят насила още ведрина в стаята. Точно това е странното при Имоджин, тази къща и всичко, което прави — насилено е, сякаш нищо не се получава естествено, сякаш всичко е за пред хората, за да се покажат щастливи, умни, позитивни. *През цялото време.*

Вдишвам дълбоко и издишвам продължително. Главата ми бучи от случилото се през последните няколко часа, бучи постоянно от случилото се през последните няколко дни, седмици, месеци, години. Умът ми не може да се отпусне — никога.

— Какво си мислеше? — питам аз. Тя е просто размазано очертание, отпуснато на стол в самата периферия на зрението ми. Ако я погледна, ако я видя добре, вероятно ще си представя как се е движила устата ѝ, докато е тормозила Фийби, и пак ще изгубя контрол.

— Сафрон — казва тя тежко, снизходително, явно не съзнава, че е на косъм да отприщи гнева ми отново. — Много ми се иска да разбереш. Това, което тя ще направи, е грешно. Някой трябваше да ѝ го обясни. Аз трябваше да ѝ го обясня, защото нямаше кой друг. Не мислех, че ще я разстроя таткова много, и съжалявам за това, но трябваше да я накарам да помисли по въпроса. *Наистина* да помисли. Тя няма представа как това ще бележи живота ѝ.

— Белязан или не, поне щеше да е жива. И колко пъти ти казах вече, че нищо не е решено. Дори да беше, това няма *нищо* общо с теб.

Тя беше свидетел как в дните след смъртта на Джоел ние не можехме да разсъждаваме ясно, да ядем, дори да спим. Тя видя колко съсипана беше Фийби, аз също. Тя видя как Зейн се скриваше зад слоеве страх, мълчание и несигурност. Тя го видя, беше там, и все пак можа да причини това на Фийби.

— Има общо с мен. Абортът е нещо нередно. Дори не бива да е вариант. Тя никога няма да остане същата след него. Твоето малко момиченце ще си отиде завинаги и аз искам да я спася — теб също — от това.

— Не знаеш как ще се чувства след аборт или как ще се чувства, ако роди бебето. Никой не знае.

— Напротив, знам! — настоява тя.

— Откъде знаеш? Да нямаш някаква кристална топка, която ти казва как всеки ще се чувства след всяко нещо?

— Не! — сопва се тя.

— Тогава ми го спести. Ако нямаш неопровержимо пророчество, тогава престани.

— Знам, защото аз съм правила. Ясно ли е? Аз направих аборт и не минава ден оттогава, без да се почувствам *ужасно* заради това.

Взирам се в черешите по щорите, после минавам към разноцветните чаши, които висят на метални куки, завинтени под кухненските шкафове, до чайника, после поглеждам дъските, подредени до плота вдясно. За да не поглеждам нея и признанието, което съм сигурна, че не е искала да прави, аз оглеждам стаята и попивам фалшивата ведрост, която като че ли капе от всички видими елементи в живота им. *Ти наистина ли мислиш, че абортът е нещо нередно, Имоджин?... Тогава не прави аборт* — чувам се да казвам. Нямах представа.

— Забременях много скоро след Деймиън — казва тя. — Не можех да повярвам, още кърмех и си мислех, че сме внимавали, но шест месеца след Деймиън отново бях бременна. Съпругът ми, първият ми съпруг, в началото се държеше както подобава, каза, че се радва, но виждах, че не е така. Знаех, че се притеснява как ще се оправим с парите, защото това означавате, че няма да мога да се върна на работа, както планирах. На мен не ми пукаше за това, но колкото повече говорехме, толкова повече разбирах, че е прав. Наистина нямаше да се справим с още едно... не исках да го правя, но само така можех да задържа съпруга си. Той щеше да ме изостави и аз нямаше да се справя като самотна майка. Децата имат нужда от двама родители. Деймиън заслужаваше най-доброто и аз нямаше да мога да му го дам сама.

Тя спира да поеме дъх и аз все още не мога да се накарам да я погледна, продължавам да се взирам в черешките по щорите.

— Затова го направих и... плаках седмица след това. Бях толкова съсипана. Имах чувството, че съм разочаровала Деймиън. След това вече нищо не ми се струваше наред и така и не простих на съпруга си, че ме накара да го направя. — Подсмърча и усещам, че си бърше носа, опитва се да попита сълзите си с пръсти. — Най-лошото е, че той все пак ме изостави. Имаше малка мръсна афера с някаква млада

уличница, която му се хвърли на врата, и той си тръгна. Изобщо не трябваше да го правя заради него. — Още подсмърчане, още бърсане на сълзи. — Разбираш ли? Аз *наистина* знам за какво говоря, аз *наистина* имам представа какво ще ѝ причини това.

— Не, нямаш — отговарям тихо. Много ми е мъчно за нея, но стореното на Фийби още кипи в гърдите ми. — Много съжалявам за това, което си преживяла, Имоджин. Звучи ужасно, но ти знаеш само как това се е отразило на *теб*. Само защото ти си се чувствала така, не означава, че и при всеки друг ще е същото.

— А как иначе? — пита тя. Сълзите са се изпарили и тя отново е заела позата на вечно правата за всичко.

— Стига, Имоджин, всеки е различен и реагира различно. *Знаеш* го. Ти не си Фийби. Не можеш да знаеш как ще се чувства тя, ако продължи бременността или не.

— Мисля, че аз...

— Ако беше на четиринайсет, когато си направила аборт, тогава може би щеше *наистина* да я разбираш по-добре — прекъсвам я аз. — Ако бащата ти е бил убит, когато си била на дванайсет и още не са заловили убиеца му, може би щеше да можеш да я разбереш по-добре. Ако имаше майка, която е на ръба на нервна криза, откакто баща ти е умрял, сигурно щеше да я разбираш по-добре. Ако някакво копеле те лъже, за да ти свали гащичките и да ти докара бременност, която не си искала, може би щеше да я разбираш малко по-добре. Но ти не си нищо от това, така че нямаш представа как ще реагира тя. Никой от нас няма представа за нищо, което не се е случило, дори Фийби, така че *моля те*, нека прекратим това.

— Сафрон...

— Ако няма да кажеш: „Сафрон, много съжалявам, че постъпих неизречимо подло с дъщеря ти, ще ѝ се извиня и ще ѝ кажа, че съм сбъркала“, моля те, не довършвай изречението.

— Надявам се някой да те вразуми, преди да позволиш да...

Гневът кипи във вените ми, издува мускулите ми и гори в гърдите ми, когато изригва през устата:

— **СТОЙ ДАЛЕЧ ОТ ДЪЩЕРЯ МИ! СТОЙ ДАЛЕЧ ОТ МЕН! СЛЕДВАЩИЯ ПЪТ НЯМА ПЪРВО ДА ТИ ДАМ ВЪЗМОЖНОСТ ДА СЕ ОБАДИШ В ПОЛИЦИЯТА!** — Никога не съм издавала такъв рев. Не ми пука кой ще ме чуе, не ме интересува кой ще се изплаши от

думите ми, важно е само Имоджин да разбере. Не ми пука какво вярва тя, не ми пука дали очаква целият свят да прави каквото му каже, просто искам да я накарам да разбере, че ако отново чуя дъщеря ми да говори за самоубийство, че ще си отиде завинаги от мен заради нещо казано от нея, това ще е краят на Имоджин. — ЯСНО ЛИ Е?

Макар че тялото ѝ е сковано, големите пъстро зелени очи са фиксирани в мен, докато тя кима.

Това знам за нея: Имоджин слага грим всеки ден, ходи на фризьор всяка седмица, започна да ходи на църква, за да приемат сина ѝ в „Сейнт Каролин“ заради добрата репутация на училището, макар че те технически са извън неговия район, и управлява дома си с военна прецизност.

Това са нещата, които тя не знае за мен: направих немислими неща, за да защитя дъщеря си; бих направила буквално всичко за дъщеря си и сина си; ако трябва да избирам между това да нараня Имоджин и да позволя децата ми да бъдат наранени, изобщо няма да избирам.

— Тъкмо щях да изляза да те търся. Притесних се. — Той вече не иска да е около мен, не иска да говори с мен, но ме е чакал с часове да се прибера. Сърцето ме боли при мисълта за това, при мисълта за него.

— Благодаря ти — казвам. — Задето откара Фийби у дома и че си останал да ме изчакаш. И защото си се тревожил.

Той не ме поглежда, взира се право напред, докато говоря.

Пътят до дома не прочисти главата ми, само я замая, накара ме да се чувствам като плавей в океана, подмятан насам-натам от прилива, от капризите на някой друг. Трябва да сготвя нещо. Или да ям нещо. Трябва ми нещо, което ще накара тази *всичкост* да си отиде. Може да помогне разговор с най-добрия ми приятел.

— Фин...

Тъмносините очи ме поглеждат остро. Студени, нетрепващи; предупреждават ме да не го правя, да не отивам *натам*. Вече е свършено и всички трябва да се справим с това.

— Нищо. До скоро.

— Грижи се за себе си — отговаря той, извърща очи към предното стъкло. Отделя се от тротоара, без да поглежда отново към мен.

Точно сега ми е трудно да вляза в къщата. Сядам на четвъртото каменно стъпало с чантата в скута, студеният въздух се просмуква в кожата ми. Знам, че тя вероятно е някъде тук, наблюдава ме. Но ако вляза вътре, няма да мога да се сдържа и ще се натъпча. Ще имам нужда да потисна всички тези чувства, цялата тази болка, а не искам да го правя. Имам нужда, но не искам. Не мога да се боря с това дълго, но ако остана тук, ще го отложам малко.

Чувам колата, преди да я видя. Познато ръмжене, красива британска зелена спортна кола, кара я шофьор с тъмносини очи, които гледат към мен и срещат погледа ми. Той ми се усмихва леко, със съжаление и с обич, преди да ускори.

Върни се — казвам му мислено. — Искам да го направя отново.

Понеделник, 13 май

Сафрон,

Мисля си колко е добре, че Джоел не доживя да види това. Неговата скъпоценна, обожавана дъщеря е същата курва като майка си? Това щеше да му разбие сърцето.

Дори не знаех, че е бременна. Искях да разбереш колко много си я разочаровала, как не си я защитила от всички лоши хора. Знаеш ли колко лесно е да се сприятелиш с приятелите ѝ в интернет? Твърде лесно. Те дори не проверяват кой си, преди да станете „приятели“. Знам, че Фийби все още отхвърля поканите ми за приятелство, но нейните приятели ме приеха. Аз просто измислих слуха и го пуснах там. И внезапно се оказа вярно. Тя е курва като майка си.

Тя не знае кога да си затваря краката.

Както казах, може би е добре, че той не е тук да го види. Това щеше да му разбие сърцето.

Има уроци, които трябва да се научат по трудния начин. Съжалявам, Сафрон, но ти току-що научи един. Мисля, че ще се наложи да научиш още няколко.

О

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

Във фантазията си аз не съм тук. Аз съм на брега.

В моята фантазия брегът не е мястото, където отивам, за да мисля как ще прекратя болката. В моята фантазия аз седя до бунгалото на плажа, вратите му са откренати навътре. Сложихме паянтова преносима масичка, пластмасовият плот е напукан и се люци. Имаме брезентови шезлонги — четири, но с място за петима, защото единият е двоен. В моя съвършен живот аз съм сгушена в скута на съпруга си, който се е изтегнал на двойния шезлонг, дългите му крака поддържат тялото ми и аз съм веществена и реална, а не гротескна и огромна, както често се чувствам. Той ме е прегърнал с едната си ръка, а с другата играе с косата ми. По-голямото ми дете, момиче, е свило крака под себе си и пише съобщения и чете книга. Моето по-малко дете, момче, седи на горещия неравен асфалт пред шезлонга си и рови из купчината камъчета и миди, като прилежно ги разпределя.

В ума ми аз съм тук, на моя бряг, към който морето се спуска да каже „здравей“ като развълнувано шумно дете, което не може да повярва колко много хора са дошли да го посетят. Хора минават, запътили се за някъде, но ние сме сгушени в нашия малък свят, парчетата на живота ни са по местата си, и отблизо, и отдалеч, изглеждаме едни и същи: пълна картина. Ние сме семейство.

В истинския ми живот съм тук. Моят сиво-бял халат се свлича в краката ми, когато го събличам, за да вляза под душа. Вместо да тръгна бързо натам, за да избегна отражението си в покритото с петна от варовик огледало на душкабината и голямото огледало зад вратата, спирам. Въздух влиза и излиза от дробовете ми, опитва се да разшири и свие гърдите ми, дава ми кураж. Не съм го правила от много време. Тегля се всеки ден, но избягвам това. Редовно се тъпча и повръщам, но избягвам това. Постоянно стискам тлъстините си и усещам отвратителната им мекота между пръстите си, но избягвам това.

Аз съм гола и се обръщам първо към призрачното отражение в душкабината. По нея са се натрупали люспи варовик, защото преди

Джоел чистеше баните. Аз не успявам да го правя така редовно като него.

В огледалото има много смътна моя версия и очертанието ѝ не е каквото очаквам. От показанията на кантара, от количеството на онова, което влиза и излиза, от това, което докосвам понякога, не би трябвало очертанието да е такова. Трябва да е по-голямо, много, много по-голямо.

— *Мислех, че си спряла да го правиш, Фрони. Каза, че нямаш нужда от помощ, и ми обеща да спреш.*

— *Tu си слаба.*

Чувам тези думи постоянно, те са винаги с мен, някъде сред безкрайния вихър от мисли, чувства и спомени, който все чувам в главата си.

Тялото ми се извърта, докато бавно, малко по малко, аз, каквато съм, когато всичко е свалено от мен, се разкрива в огледалото.

В моя мечтан живот аз не съм такава. Аз съм съвършена, цяла и спокойна. Няма значение как изглежда тялото ми, няма значение какво казва кантарът, аз съм цяла. Тази външна част от мен няма значение, има значение само това вътре в мен. Винаги ще съм обичана, ще бъда желана и ценена. В моя съвършен живот мога да оставя цифрите да се покачват и да падат, мога да се освободя от нуждата да се тъпча и да повръщам само за да направя *необходимото*, за да се почувствам празна отново. В ума си, в ясения си ум, аз знам, че храната не е любов, не е награда, не е наказание, не е съвършенство, не е контрол, не е неконтролируема, не е омраза, не е грях, не е едно от многото неща, с които се измъчвам всеки ден. Храната е гориво.

В моето мечтано съществуване знам, че да си слаб не е съвършенството. Да си слаб не е щастие. Това не е отговор на всичките ми проблеми, това не е мястото, където трябва да бъда, за да започне животът ми. Желанието да съм слаба е само начин да съм някъде другаде, докато животът минава покрай мен. Не е по-различно от това да си дебел. Слабата фигура няма да промени живота ми, защото аз съм слаба и не съм щастлива. Контролирам храната и тялото си, и не съм щастлива.

В моя идеален живот аз не поглеждам в огледалото и не виждам каквото виждам сега. Не виждам, че съм слаба, докато знам, че не съм щастлива. Не виждам, че контролирам тялото си, контролирам всяка

част от него и не съм щастлива. В моето идеално съществуване, аз не се гледам в огледалото и не виждам единственото, за което някога съм се карала с Джоел, не виждам, че Фин е прав.

В моя блажен свят не помня вътрешния глас, който реших да пренебрегна, когато бях на деветнайсет, за да започна отново това пътуване към слабото тяло и не разбирам ясно и болезнено защо се разкъсвам на две, за да мога да изкарам деня.

Често плача под душа. С прибрана под найлоновата шапка коса, аз се обръщам към голямата метална глава на душа и позволявам на водата да барабани по лицето ми, оставям ритъмът ѝ да резонира върху чувствителната ми кожа и да плача. Позволявам на тялото си да трепери, обгръщам се и плача, вдишвам и издишвам бързо, като откоси на автомат. Мога да го правя тук, защото водата ще ме заглуши и никой няма да ме чуе. Никога не оставам достатъчно сама, за да се наплача, да го излея изцяло и да вия. Затова го правя тук, толкова сама, колкото е възможно.

Когато се изтощя, изморя се от плач, реша, че ми е достатъчно за днес, аз се стягам. Принуждавам се да освободя тялото си от здравата си хватка и отварям очи, готова да се фокусирам и да се изправя пред реалността.

Днес отнема повече време, за да се стегна, да се изтръгна от мечтания живот, където копнея да бъда, към този. В този живот аз опустошавам тялото си, зъбите постоянно ме болят, защото са толкова увредени, че често се ронят, когато ям зърнена закуска; аз не се грижа за семейството си и то е разпокъсано, изплашено, крехко; аз изгубих най-добрия си приятел. Аз обърках всичко на всяко ниво. Този път отнема повече време, но решително отварям очи, посягам настрани към неароматизирания сапун, който би трябвало да е достатъчен, за да измие тялото ми. Когато очите ми, вероятно яркочервени и подути от опита да изплача сърцето си, се отварят, не успяват да се фокусират веднага.

Щом отново виждам света около мен, виждам него. Той има съвършено, цилиндрично, но заострено тяло; на черно-жълти ивици; четири прозрачни крехки крилца; дълга, щръкнала от долния му край чертичка.

9 години преди Онзи ден (май, 2002)

— Ти ще се оправяш с паяците и охлювите, скъпа, аз с осите.

— Ние почти не виждаме оси.

— Това не означава, че не е нужно да съм яростен убиец на оси.

— Как така на мен се падат две, а на теб едно?

— Осите са по-опасни, Фрони.

Това щеше да му се стори ужасно смешно, наистина. Охлювите ми изядоха зеленчуците, виждам паяжини из цялата къща, а сега и това. Не помня кога за последно сме имали оса в къщата.

— Ах ти, копеле такова — казвам на ухиления Джоел, където и да е. — Би направил всичко, за да се отървеш от справянето с тези неща, нали?

Взирам се в осата, която се клатушка по покритата с конденз тръба на душа, сякаш се опитва да изкачи Еверест.

Това е типично за Джоел. Той много умело ми припомняше, че трябва да гледаш на проблемите в перспектива. Точно сега най-големият ми проблем не са всички неща, за които плаках, а да изляза от душа, без да бъда ужилена.

Да видим как ще се справиш с това, а, Фрони.

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Бележникът ми е отворен, химикалката е върху него като синя кристална гъсеница в долината между страниците, аз седя до кухненската маса.

В бележника съм написала:

Храната не е любов.

и

Любовта е любов.

и

Храната е храна.

и

Нищо не може да има вкус на любов.

и

Всичко има невероятен вкус, когато обичаш това, което ядеш.

и

Обичай това, което ядеш.

и

Яж това, което обича тялото ти.

Наистина го мисля. Знам го на интелектуално ниво, знам какво трябва да направя, знам, че трябва да се насоча към лечение, но всъщност важното е да се живее според него.

Ако се откажа от това, което имам сега, ще се върна много бързо. Ще се върна до малкото момиченце, чиято загрижена майка му казва да спре да яде хляб и да яде повече плодове, ще бъде най-добрата приятелка, която е винаги мила, но трябва да отслабне, ще бъде служителка, за която са необходими специални дрехи, защото съм огромна, ще бъде жената в колежа, която никой не забелязва, защото съм огромна. Ще бъде дебела, грозна и неуспешна. Но ще бъде и жената, в която Джоел се влюби. И ще бъде жената, която изпусна къпините, жената, която не беше подготвена за всичко и загубата на съпруга ѝ почти я унищожи.

Знам интелектуално какво трябва да направя; емоционално съм твърде изплашена в момента. Но ако го запиша, мога да се върна и да видя в какво вярвам. Може би ще прищрака в главата ми и в сърцето ми и ще мога да го направя. Ако го запиша, ще си напомням, че не мога да мисля ясно, докато се тъпча и повръщам, а сега трябва да мисля ясно.

Сега пред мен има малки парченца от Джоел. Записките му ме доближават до него, напомнят ми, че беше и жив. Той беше толкова много, той беше и това — сбор от рецепти, всяка съдържаща храните, които обичаше.

Обожавам неговия смешен наклонен почерк, как слагаше чертичката на „т“, начинът, по който извиваше „с“, дългият наклон на „д“. Предполагам, че това е била най-важната буква за него. Той

водеше бележки на листчета, някои прибираше в бележник, а други на различни по форма и цвят стикерчета. Някои от тях са смачкани, други са прегънати.

Търся смесица от вкусове, които, щом ги плъзна през устните си, ще върнат всичко добро от живота ми с него. Ще затворя очи, вкусът ще превземе сетивата ми и аз ще се пренеса пак на друго място, когато бях с него. Ще бъда човекът, който може да се гледа в огледалото и не се тревожи какво ще види там. Ще бъда жената, която може да изпита лошо чувство и да не се ужасява, че то ще я погълне. Ще бъда човекът, който се справя с нещата. Мога да се справя с осите под душа. Мога да се справя с човека, който иска да ме убие.

Ако открия съвършената смесица от вкусове, отново ще бъда с него. Той ще се върне при мен. Аз ще открия онази любов, която ме караше да се чувствам нормална и в безопасност.

Джоел обичаше да следва традиционни рецепти и да добавя нещо свое в тях. За разлика от мен. Аз все опитвам различни неща, смесвам съставки, заменям един или два елемента, за да видя какъв ще е вкусът им в комбинация. Дали те ще са него. И нас. И животът, който имахме преди *Онзи ден*.

Имам цял месец да се занимавам с това, ако пожелаея. Мога да се престоря, че всичко друго е наред и да потъна в готвене, в печене, в създаване на ястия. Или да се изправя пред онова, което става, и да се справя с него.

— Защо си още по халат? — пита дъщеря ми и сърцето ми подскача. Инстинктивно покривам листите с ръце, за да ги скрия. После си спомням, че това е Фийби. Не е някой, който ще ми се присмее.

— Няма да ходя на работа един месец — казвам. Започвам да събирам листите и бележниците, за да ги подредя.

— Защо? — пита тя.

След отровата снощи, след начина, по който говореше с мен и омразата зад думите ѝ, съм изненадана, че не си е събрала багажа и не се е изнесла.

— Дълга история — казвам. Аз също съм изумена от себе си, че мога да говоря с нея след случилото се снощи. Онова, което ми каза, ме нарани по начини, по които бях забравила, че мога да бъда наранена. Дъщеря ми е с униформата в сиво и тюркоазено, с чантата на

рамо, готова да се върне на училище. Готова да се изправи пред думите, с които я обстрелват. Аз вече не говоря достатъчно с нея. Не ѝ споделям какво мисля, защо тя да ми споделя? — Но кратката версия е, че бях много нещастна там, затова реших да се видя с големия шеф, с президента. И неочаквано получих повече, отколкото се надяхах. — Потрепервам. — Както и да е, той ми каза да си взема един месец отпуск, за да обмисля вариантите си, така че съм тук и обмислям вариантите си.

— Ще ме закараш ли до училище след закуска? — пита тя, незаинтересована от историята ми.

— Не. Не мисля, че днес трябва да ходиш на училище. Дори известно време. Ще поговоря с господин Нютън по телефона, но мисля, че трябва да си останеш у дома.

— Аз искам да отида на училище.

— Ти си подложена на тормоз, Фийби, и то доста гаден тормоз, доколкото видях.

— Не можеш да избягаш от насилниците. Трябва да се изправиш срещу тях.

— Да, права си — казвам аз. — Но знаеш ли какво? Понякога е по-добре да си вземеш почивка и да се отдръпнеш, преди да се върнеш към битката. И е много по-лесно да се биеш, когато някой ти пази гърба.

— Имаш ли изобщо представа как звучиш, когато говориш така?

— Фийби, знам, че не мислиш така, но ще ти бъда много благодарна, ако ми направиш една услуга.

— Каква?

— Не ходи на училище няколко дни. Остави нещата да се уталожат, нека училището се справи с главните виновници, ако ги открият, после се върни, ако наистина, *наистина* го искаш. — Преди това обаче ще ѝ намеря друго училище. Дори това да означава да се върна да работя за Кевин, за да изкарвам пари за частно училище, но тя няма да се върне в „Сейнт Алисън“.

На Фийби няма да ѝ хрумне, но отсега нататък, каквото и да направи, както и да реагират хората в училище на това, на нея, то ще оформи начина, по който тя ще се възприема много години напред.

Такова нещо те следва навсякъде. Уж отминава, за да бъде заровено и погребано, но когато посмееш да забравиш, то се връща.

Промъква се през устата на някой, който дори не си познавала тогава, появява се написано с бяло на черна дъска, за да го видят всички, повтаряно е от директор, за да го чуят родителите ти. Никога не преодоляваш подобно нещо, можеш само да се преструваш, че не се е случило, да го потиснеш още щом се надигне в главата ти. Можеш само да правиш всичко по силите си, за да живееш с него, като петно върху психиката ти.

Част от тази, която съм, е резултат от такова нещо. Една съставка от мен се появи, когато видях думите на черната дъска за нещо, което не биваше да позволявам на едно момче да прави с мен — нещо, което не предполагах, че ще каже на някого, след като ме убеди да му позволя да ме докосне. Само за секунда, но веднъж сторено, никога не отминава.

Не съм мислила, че дъщеря ми ще го преживее. Това е толкова публично, толкова открито, толкова жигосано завинаги в тъканта от време, която представлява интернет. То не само ще следва Фийби навсякъде, то ще бъде и в миналото на хората, които са го изrekli. Те винаги ще си останат — макар и анонимни — архитектите на нечие отчаяние и страдание.

— Защо беше нещастна на работа? — Тя оставя чантата, сяда на стола и очите ѝ започват да бродят любопитно по хартиите на масата пред мен, сякаш не ги е виждала досега.

— Там има един човек, който ми трови живота. Прави ехидни забележки, постоянно се заяжда кога отивам и кога си тръгвам, какво трябва да правя, къде да обядвам.

— Така ли, значи горе-долу като това, което ти правиш на мен? — Тя почти избухва в смях. Ще ми се да можеше да се види, лицето ѝ сега е отворено и излъчва чиста радост. Ето такава беше, преди баща ѝ да умре.

— Да, сигурно на твое място така щях да си помисля — отвръщам, отчаяно искам да чуя отново смяха ѝ. — Но мое задължение като родител е да правя такива неща.

Естествено слабото ѝ тяло се навежда напред, сякаш иска да вземе някое листче и да го разгледа. Само аз и Джоел сме ги докосвали. Когато ги извадя, се опитвам да го почувствам сред тях, представям си къде са ги докосвали пръстите му, къде с опрял ръка, за да започне да пише. Но ако тя ги докосне, няма да свърши светът.

Домашното рататуй на Дж. привлича погледа ми. Често го поглеждам, защото изглежда толкова сложно, че изисква истински кураж, за да опиташ да го направиш.

— Какво ще кажеш да бъдеш мой помощник-готвач, докато правя Домашното рататуй на Джоел? — питам я.

— Мамо, не сме в някакво тийн шоу, в което ти ми даваш малки сладки задачи, между нас се оформя връзка и ставаме най-добри приятелки.

— Добре ми го каза, нали? — остроумнича аз и отново преглеждам рецептата.

Патладжани
Тиквички
Чушки
Домати
Лук
Босилек
Смесени подправки
Зехтин

Не е *чак* толкова дълъг списък, а като чета указанията, излиза, че не е *чак* толкова сложно, просто така изглежда на пръв поглед. В главата ми е нараснало до нещо, каквото не е. Няма да се плаша от него. Мога да го направя. Ще кълцам до безкрай, но мога да го направя.

— Е, ще се преоблека, после ще отида на пазар и ще купя всички продукти. Беше невероятно, когато татко ти го готвеше. Аз никога не съм имала смелостта да опитам. Сега ще го направя. — Ставам и чувствам познатото, почти успокояващо замайване, защото не съм закусила. Ще закуся. Ще ям.

Честно, ще ям. Но първо ще отида да купя продуктите, после ще седна и ще закуся. Ще се опитам да се концентрирам върху написаното в бележника ми. Ще запомня, че ми трябва ясна глава.

— Защо не попиташ Къртис дали може да ти донесе домашното след училище? — предлагам на Фийби. Убива ме, че той не получава същото отношение като нея, че той не получава мръснишки съобщения

и никой не му казва, че е трябвало да си държи закопчани панталоните или нещо от другите неща, с които обстрелват Фийби. Дори той да е бащата, ще се отърве относително невредим.

Тя свива рамене.

— Засега ще зарежа училището.

— Чудесно. Ако нямаш нищо против, би ли направила някаква закуска на леля Бети, когато правиш и за теб?

— Да, добре.

— Благодаря. Ще се видим по-късно.

Рискувам и я обгръщам с ръце.

Усещам как извърта очи, усещам подразнената въздишка, но не се отдръпва и не ме отблъсква, не отхвърля обичта ми. Приема прегръдката ми, приема мен. Получава се, успявам да се добера малко по-малко до нея.

Най-после.

ЧЕТИРИДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Големият дървен правоъгълник на дъската за рязане, покрит с хиляди драскотини, е върху най-големия плот в кухнята. Четирите различни по размер тенджери са сложени на четири различни по размер котлона. Най-голямата цедилка от неръждаема стомана и най-малката цедилка, която използвам и като кошничка в стария метален съд за готвене на пара, чакат до мивката да бъдат напълнени.

Фийби става от мястото си, когато влизам в кухнята. Забелязвам с потрепващо сърце и свиване в гърлото, че над червените джинси и бялата тениска, е вързала черната престилка на Джоел с надпис „РЪН Ди Ем Си“, която му подарихме преди четири години. От смъртта му тя виси на металната кукичка зад вратата на кухнята Джоел припяваше песен на групата всеки път, когато посягаше към нея, за да разберем, че започва да готви.

Тапата от спомени, която често блокира гърлото ми, отново се заформя и аз спирам на прага. Не бива да съсипвам всичко, като се усмихна или разплача, или направя нещо, което ще я накара да свали престилката и да изтича на горния етаж.

Решена да не съсипвам това, аз влизам като делова старша сестра в кухнята и оставям тежките торби на пода.

Не смея да я помоля да ми помогне да ги изпразним, за да не я разгневя, затова започвам да го правя сама. Спирам за миг, с качено в гърлото сърце, когато забелязвам, че е преметнала моята бяла престилка на облегалката на стола, на който обикновено сядам.

Фийби бърка в другата торба, вади лъскавите черно-лилави патладжани и ги претегля в ръка. След това излизат тъмнозелените, опъстрени с петънца тиквички, големият кафяв лук, напращелите, лъскавочервени домати, зелени, жълти и червени чушки с формата на чашки и бурканче смесени подправки. Имам зехтин, имам и пресен босилек в саксията на перваза.

— Леля Бети май се успя — казва Фийби, смутена, че не казвам нищо. — Не помръдна, когато влязох, затова оставих таблата до нея.

— Не е помръднала? — питам загрижена.

— Хъркаше ужасно, но не се събуди — уточнява Фийби.

— О, добре.

Още неща излизат от торбите: пресни пилешки хапки, брашно за селски хляб за домашната пекарна, която почти не съм поглеждала през последните осемнадесет месеца. Преди се будехме от аромата на печен хляб, програмирахме машината вечерта и всяка сутрин имахме пресен хляб за закуска, но като повечето неща и с това се свърши преди осемнайсет месеца.

— Искаш ли да започнеш да миеш зеленчуците, докато аз сложа хляба? — казвам на Фийби. Думите се стапят деликатно и приятно на езика ми; посипват звезди от щастие в ушите ми — аз прекарвам време с дъщеря си, защото тя иска така. Готвя с любимото си малко момиченце и не съм я принудила да бъде тук.

— Добре — казва тя, без да свие рамене, без да извърти очи, без да въздъхне подразнена. Почти е твърде прекрасно, за да е истина.

— Как искаш да нарежа чушките? — пита Фийби.

— На големи парчета. — Устоявам на порива да ида и да й покажа. — Установих, че е най-лесно, ако опра върха на дъската и разрежа чушката по дължина. Изваждаш семената и жилките, после режеш половините на четвъртини по дължината и после всяка на три парчета. Но аз го правя така. Ти може да откриеш по-лесен начин.

— Ще го направя като теб — казва тя.

Аз режа патладжаните на кръгчета. Когато всички са натрупани на дъската като големи, поръбени със зелено-бели жетони за игра, започвам да ги разполовявам, да ги правя толкова големи, че да не се разпаднат при готвенето, но достатъчно малки, за да можеш да ги лапнеш. Очевидно тайната да не създадеш безвкусна тенджерка с разварени зеленчуци, когато правиш рататуй, е да стотвиш отделно продуктите, после да ги смесиш към края на готвенето. Джоел обичаше патладжани. Аз мога да мина без тях, но той би ги ял всеки ден, ако можеше.

— Това ми напомня, когато ти беше бебе — казвам. — Когато беше на шест месеца и трябваше да започна да те приучвам към твърда храна. Постоянно влудявах баща ти с времето, което прекарвах в

готвене. Бях обсебена от желанието да ти правя най-здравословните храни, не исках да те храня с купени, затова още щом ти заспиваше, аз влизах в кухнята, варях на пара сладки картофи, моркови и броколи. Не, не, от броколите се отказах след първия път, защото воняха! После намачквах всичко през цедка и го слагах в малки бурканчета и във формички за лед и ги замразявах. Понякога правех това цяла неделя, за да имаш прясна, домашно приготвена храна постоянно. През повечето време ти просто я плюеше — вероятно защото си губеше вкуса, след като се размрази и стопли — и се фиксираше върху онова, което ядяхме с баща ти. Все се опитваше да грабнеш нещо. След цялото четене и готвене от моя страна, виждах как баща ти ти дава крадешком парченца малка царевичка, чеснов хляб или нещо друго. Помня как един път, когато беше на около годинка, ти даде две пържени картофчета. Направо полудях, защото прекарвам толкова време в опити да вкарам хранителни вещества в ястията ти, а той да направи това... Но той все казваше: „Стига, Фрони, това са две картофчета. Всякаква храна е полезна в умерени количества.“. Беше прав, но все пак... Когато Зейн се роди, вече почти всичко минаваше за органично и аз изгубих желание да пюрирам каквото и да било, затова оставих това на баща ти. Горкото дете. Като стана дума, с повечето втори деца е така.

Единственият звук, който чувам откъм Фийби, е този от ножа, който минава през чушките, удря се в дървената дъска и оставя още белези по нея. Аз спирам да режа и затварям очи от разкажание, защото осъзнавам какво съм направила. Не беше нарочно, но ефектът е същият.

— Какво е — пита тя тихо — да имаш бебе?

— Имаш предвид да го родиш, или онова, което идва после?

— Може би и двете.

— Всеки път е различно. Е, поне така беше за мен. При теб и при Зейн беше съвсем различно, макар че и двата пъти бях ужасена, защото не знаех какво да очаквам. Но това е само част от всичко. Отнема известно време да осъзнаеш, че не само раждаш бебе, но и започваш живота на съвсем отделен човек. Искам да кажа, че те не остават задълго бебета. Докато се обърнеш и вече са на една, на пет, на седем, десет, четиринайсет. Те са малки личности и това е невероятно. Трудно е, безпощадно трудно, но никога не съм изпитвала такава обич. — И понякога ми се ще да си върна другия си живот, иска ми се да не бях

вързана и отговорна за нечие друго съществуване. Но не мога да кажа това на Фийби, бременна или не, защото то ще я нарани по начини, по които няма нужда да бъде наранявана — никога няма да разбере какво имам предвид, докато не го преживее. — И е доста страшно, защото, ако си като мен, постоянно мислиш как можеш да объркаш нещо. Искам да кажа, че решиш ли да имаш бебе, трябвала помниш, че даваш начало на съвсем нов живот — *на твоя* нов живот, не само на детето.

— А някога правила ли си... знаеш? Правила ли си го? — пита тя.

— Не.

— А щеше ли да ми кажеш, ако си правила?

— Обикновено не бих, защото има неща, които не е нужно да знаеш за родителите си, но в случая, поради обстоятелствата, щях да ти кажа. Мисля, че би било важно за теб да знаеш, че съм го правила и съм оцеляла. Познавам един-двама души, които могат да поговорят с теб за това, ако желаеш? — Озъртам се към нея.

Тя клати глава и посяга към зелената чушка, концентрира се върху рязането ѝ за нашето ястие.

— Ти на мое място какво щеше да направиш? — пита тя.

Това е въпросът, който задава, но аз знам на кой въпрос всъщност иска отговор. Взирам се в зелено-белите страни на резените патладжан, които разполовявам. Опитвам се да намеря правилните думи, свършената смес от думи, които да ѝ кажат онова, което има нужда да чуе. Знаем как би го казал Джоел, но трябва да го кажа аз. Тя трябва да го чуе от мен, по моя начин, иначе няма да ми повярва.

— Фийби — казвам възможно най-внимателно, — с цялото си сърце искам да можеш да ти кажа какво да правиш. Като твоя майка аз искам да направя всичко да бъде най-лесно за теб, особено след случилото се с баща ти... но не мога.

— Но ти постоянно ми казваш какво да правя.

— Това е друго. Това, това е толкова важно решение, и аз *много, много, много* бих искала да не беше в тази ситуация и да не трябваше да взимаш такова решение за възрастни, когато по закон всъщност нямаш право на много от нещата, които правят възрастните. Ще ти помогна, ще отговарям на въпросите ти, ще ти пиша списъци за и против всяко решение, ще слушам всичко, което ми казваш, и бих искала да седнем заедно, преди да вземеш окончателното решение, и

да прегледаме всичко, в случай че не си помислила за нещо, но не мога — и няма — да ти кажа какво да направиш. Окончателното решение трябва да е твое. Това е твой избор. Ти не си аз и ти трябва да избереш онова, с което ще ти е най-лесно да живееш. Ако не ти позволя да го направиш, ще ти съсия живота. Няма прости отговори, само онова, около което ще ти е най-лесно да изградиш живота си. И каквото и да избереш, аз ще те подкрепя изцяло, но трябва да дойде от теб.

— Така каза и леля Бети.

— Значи е мъдра жена.

Мълчим, ножовете тракат извън синхрон, като две сърца, близо едно до друго, но всяко със свой ритъм.

— Мамо — казва тя внезапно, звучи като моето изгубено малко момиченце. — Изплашена съм. Много, много съм изплашена.

Трябват ми две крачки да стигна до нея, секунда или две да взема ножа от ръката ѝ и да го сложа внимателно до нарязаните чушки. След още две секунди ръцете ми я обгръщат и придърпват към мен. И не е нужно никакво време цялото нещастие, подозрение, гняв, омраза, отчаяние, болка, вина и неутешима загуба, които ни разделяха от *Онзи ден*, да изчезнат.

Стоните ѝ са силни, неконтролируеми; всеки от тях изорава нова бразда от скръб в сърцето ми, слагам ръка на тила ѝ, а другата на кръста ѝ, и я притискам към себе си.

Всички отчаяни, нащърбени моменти от начупената черупка на живота ни се събират и аз си я връщам. Връщам си дъщерята. Тя връща майка си.

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ОСМА ГЛАВА

8 месеца преди Онзи ден (февруари, 2011)

— Сърцето ми ли слушаш, скъпа?

Ръката му гали леко черните ми къдрици.

Притискам лице към гърдите му, тениската му гали бузата ми.

— Да. Обичам да се уверявам, че все още тиктакаш правилно.

— И така ли е?

— Да, работиш идеално.

— Чудесно. А сега може ли да седнеш? Когато телевизорът е така усилен, звукът се изкривява.

— Съжалявам, приятел, ще остане силен, защото трябва да слушам сърцето ти и да чувам филма.

— Колко дълго ще продължи това?

— Колкото трябва.

Дойдохме на брега.

След като сълзите пресъхнаха, трябваше да излезем от къщата. Трябваше ни пространство, шир и свежест; за да творим, без да се страхуваме, че ще ни чуе леля Бети, която понякога сякаш се носи по въздуха и се появява неочаквано. Тя не може да чуе разговорът ни сега, никой не може.

Аз прогоних вината и отвращението към себе си и отворих бунгалото на плажа. Фин се е грижил за него. Пребоядисано е, всичко е покрито, проветрено; грижил се е за него и го с обичал, когато беше „негово“. Виждам обаче, че не го е използвал. Не е седял тук, за да се наслади на гледката, или да гледа как хората преминават, или да поговори с тях, както правеше Джоел. Когато Фийби беше на училище и Джоел извеждаше Зейн, за да мога да работя, макар че технически бях в майчинство, той установи, че комбинацията от бунгало на плажа и бебе е най-силният магнит за хората — особено за майките с малки деца. Прибираше се с няколко телефонни номера и предложения за

срещи за игра. („Срещи за игра за кого по-точно? Нашият син е на седем месеца“ — казвах аз, щом видех усмивката му.) По всичко личи, че Фин само се е погрижил за бунгалото заради нас.

Вадим двойния шезлонг и го слагаме с лице към Уортинг. Оттук виждам кея на Уортинг. Придърпвам якето си и се настанявам първа. Фийби се тръшва в мен и се свива, както правеше като много малка.

Денят е хладен и ветровит; температурата пада заради вятъра, който вдига пенести била по повърхността на морето. Студът и вятърът са прогонили всички, освен най-отдадените бегачи и хора с кучета. Почти всички бутала, които виждам оттук към Брайтън и към Уортинг, са затворени — никой не е толкова луд да слезе на брега. Само един човек работи по едно в далечината, инструментите му са сложени на алеята, има и тезгях с електрически инструменти и преносим генератор до него. Притискам Фийби към себе си, споделям с нея телесната си топлина, наслаждавам се на възможността да бъдем заедно, да гледам как този човек, четирийсетинагодишен, едър, с вързана на опашка коса, работи. Пръстите му сигурно са сковани от вятъра.

— Защо не говориш за татко? — пита ме Фийби.

— Говоря.

— Не, не говориш. По-рано, когато каза как си ме хранела, го спомена за първи път от векове, без аз да те попитам първа. Винаги казвам нещо за него и какво би направил той, защото ти не говориш за него.

— Не съм го осъзнавала.

— Заради това, което направих ли?

— Какво си направила?

— Защото... защото си ми ядосана заради онова, което направих онзи ден, и си ядосана и на татко, защото не ти се обади и не ти каза веднага, така ли?

— Не. — Придърпвам я още по-плътно. — Не, нищо подобно. Защото... — Защото избягвам новата болка, не искам да ровя в старата, избягвам настоящата банка, избягвам всякаква болка на всяка цена, макар че тя като че ли ме преследва, открива ме и се пропиства в сърцето ми. Болката иска да се промъкне в мен и да ме направи свой нов дом. Избягвам болката, затова тя прави всичко възможно да се настани в мен. — Не знам как да говоря за него, без да се разпадна. Дори сега.

Мисля за него постоянно, повярвай ми. Почти всичко, което правя или казвам, е с мисълта за него, но тя трябва да остане само мисъл, за да мога да функционирам. Малко хора искат да се занимават с жена, която избухва в сълзи почти две години след смъртта на съпруга си, защото са споменали, че мислят да отидат в Лисабон, а тя го е срещнала там. Единственият начин да функционирам нормално в обществото е да не говоря много за него.

— А може ли аз да говоря? А Зейн?

— Разбира се. — Целувам я по главата, наслаждавам се на уникалната ѝ миризма. — Разбира се, че можеш. Съжалявам, че си помислила, че не можеш. И двамата можете да говорите за него колкото пожелаете. Говорите ли за него помежду си?

— Да. Пишем в онези книги, които ни даде, и слагаме неща в кутиите за спомени. Но ти си го познавала най-дълго, затова искам да те питам някои неща. Зейн също.

— Например?

Тя се замисля за миг, после свива рамене.

— Не знам. Просто разни неща.

— Когато си ги спомниш, попитай ме.

— Ти ще се омъжиш ли отново?

— Не. Следващият въпрос.

— Ще се омъжиш ли за господин Брумсгроув?

— Не.

— Ти наистина го харесваш обаче, нали?

Само преди няколко часа се убедих, че трябва да съм по-честна и открита с Фийби. Бях забравила, че *това* трябва да минава през филтъра на „Нещата, които не ти трябва да знаеш за родителите си.“.

— Той изглежда много мил и свестен човек.

— Освен това е мой учител, затова не мисля, че трябва да го правиш.

— Ще го запомня.

— Аз винаги съм мислила, че ще се омъжа за чичо Фин — казва тя замечтано.

Ледена шушулка от ужас се плъзга неприятно по гърба ми. Когато беше на пет, Фийби постоянно ме питаше за кого ще се омъжи. Не спираше да ме разпитва кой ще е той, изреждаше имената на всички мъже, които познаваше — дори няколко от по-възрастните

съседни, — и питаше той ли ще е. Не помня някога да е включвала чичо си Фин в списъка, нито веднъж.

— Фин? — казвам възможно най-спокойно, макар че цялата настръхвам. — Защо Фин?

— Не мислиш ли, че е здравеняк? — пита тя, явно забравила с кого и за какво говори.

— Здравеняк?

— Нали знаеш, здравеняк.

— Той е достатъчно голям и достатъчно близък, за да ти бъде баща.

Свива рамене.

— Все пак.

Ако е той, тя нямаше да говори така открито за него и външния му вид, нали? Щеше да си замълчи, както преди. Не би казала всичко това, за да не се досетя. Като че ли се опитвам сама да се убедя, че не може да е той. Не може да е той. Той не е такъв човек.

Телефонът в джоба ѝ писука и след като се колебае малко, тя го вади. Всички социални медии са изтрити от телефона ѝ, но има и съобщения. Съобщения от хора, които трябва да са ѝ приятели, щом ѝ имат номера. Фийби се стяга, преди да погледне екрана.

ЧИЧОФ

Тя въздъхва с облекчение и прибира телефона. Съвпадение, разбира се. Той каза, че не може да е близо до мен, а не че не може да е близо до децата ми. Сигурна съм, че пише и на Зейн, след като вече знае, че не е тук. И е съвсем типично за него да се свърже с Фийби след снощната драма.

Още една ледена шушулка се плъзга по гръбнака ми. *Не може да е той.* Той не е такъв. Фийби му е като дъщеря, тя ще е като сестра на децата, които той ще има, не може да ѝ е причинил това.

— Фийби — казвам сериозно. Трябва да се откъсна от тези мисли, защото те не само ще ме влудят, а и ще ме разсеят от онова, което трябва да направя. Доведох я тук с конкретна причина, трябваше да съм извън къщата, за да не ни чуе никой. Оглеждах се, докато

говорех с нея, и не видях никой да се спотайва. Мъжът, който работи до бунгалото си, е твърде далеч, твърде погълнат от работата си.

— Да? — пита тя предпазливо.

— Трябва да кажа на полицията какво знаем. — Бързо, чисто, прецизно.

До този момент, когато застива отново от страх, не съм забелязала колко свободна, подвижна и лека беше, след като се наплака. Сега е като буца скала в ръцете ми.

— Защо? — прошепва накрая.

— Не е най-подходящият момент, заради всичко останало, което се случва, но трябва да се направи. Не можем да живеем с това до безкрайност. — Вече знам колко далеч може да стигне *тя*, за да ме нарани — слуховете, които пусна за Фийби, са по-страшни от всичко, което може да ми напише, и от всичко, което може да причини на колата ми — трябва да сложа край на това. А за целта трябва да й отнема властта, която има, защото знае тайните ни.

— Освен това, Фийби, хора като Зейн, бабите и дядовците ти, леля Бети и чичо Фин, те заслужават да знаят кой го е извършил и този човек да получи правосъдие. Адът, в който живеят, е ужасен. Ние — аз — трябва да сложим край на това.

Тя мълчи, все така скована.

— Ти вече не си малко момиче, ти си много по-силна и аз знам, че моментът не е особено подходящ, но полицията няма да те разкъса на парчета, аз ще съм с теб постоянно, за да те защитя и да ги спра, ако те разстроят. Но трябва да им кажем, за да я заловят.

— А ако не я заловят? Ами ако не могат да го докажат? Ако я арестуват и я пуснат, тя много ще се ядоса, ще знае, че аз съм я издала, и може да ме подгони.

— Нали ми каза, че трябва да се изправим срещу насилниците. Беше права. Сигурно няма да ти хареса, но аз наистина се грижа за теб. Трябва да направим всичко по силите си.

— Тя се опита да влезе у дома, нали? — пита Фийби.

— Защо го казваш? — Ужасена съм, че все пак е направила връзката.

Свива рамене.

— Просто така си помислих. Права съм, нали?

— Да, права си.

— И тя ти нарязва гумите, нали?

— Откъде знаеш за това?

Още едно свиване на рамо.

— Ти позволи на Зейн да замине. Ти мразиш баба и дядо, но му позволи да отиде при тях. Никога не би пуснала някой от нас, освен ако не си наистина изплашена.

— Не мразя баба ти и дядо ти — казвам неубедително. — Просто не се разбираме. Защо не каза нищо, щом така си мислела?

— Защото аз съм виновна. Всичко се случи заради мен.

— Не, не е така. Виновен е само онзи, който причини това на баща ти. — И аз.

— Зейн, баба, дядо и всички други ще ме намразят, нали? — хлипа тя.

— Няма. Защото ще знаят, че не си виновна ти. Не си го направила ти и те ще разберат защо си била толкова изплашена. Обещавам ти, никой няма да те обвинява.

— Страх ме е, мамо — хлипа тя.

— Знам, скъпа. — Прегръщам я силно, целувам главата ѝ. — Знам, че те е страх. И мен ме е страх.

Четвъртък, 16 май

Сафрон,

Какво ще кажеш да сключим сделка? Ти отваряш щорите, а следващия път аз ще ти дам не толкова суров урок?

Искам само да отвориш щорите, за да покажеш, че пак ми имаш доверие. Можеш да ми имаш доверие.

Това, което направих, беше от яд, откачих, защото се чувствах толкова безпомощна заради случилото се с него. Разбираш ли?

Мисля, че можем да си помогнем взаимно. Тази сделка ще е добро начало, не мислиш ли?

Никога не съм искала да става така. Надявам се да го осъзнаваш.

О

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

— Саф-арон, какво правиш?

Сърцето ми подскача, когато го прави отново — успява да измине целия път от тавана през къщата, без да вдигне шум.

— Знаеш ли колко е часът? — пита тя. Не е забелязала явно, че появата ѝ ме кара да се наведе над плота и да притисна ръце към гърдите си.

— Около два? — изпъшквам аз.

— Да, защо си будна?

Защото вече не спя.

— И защо готвиш?

Защото ако не готвя, ще погълна всичката храна в къщата и после ще я повърна. А после, тъй като съм много притеснена, вероятно ще отида до денонощния супермаркет на пристанището не само за да купя храната, която съм изяла, но и да взема допълнително, за да се натъпча и пак да повърна. Ако готвя, мога да се концентрирам върху нещо друго, мога да се концентрирам върху отмерването, претеглянето, смесването, метода. Мога да измия и почистя след това, мога и вероятно да седна, когато е готово, и дори да го изям. Може дори да усетя вкуса. Да проверя дали това е идеалната комбинация от вкусове, която ще ми върне Джоел.

— Мислех — казвам на леля Бети. — Готвенето ми помага да мисля. Имам много за мислене. — Ако се тъпча и повръщам, не мога да мисля. А трябва да мисля. Трябва да разбере как да събера кураж, за да говоря с полицията. Трябва да преодолее притеснението си от тях. Трябва да бъде внимателна, за да не разбере убийцата, авторката на писмата. Тя беше пределно ясна, че ако отида в полицията, ще разбере и ще изчезне, но не и преди да нарани някой от нас. Вероятно аз бих понесла да ме нарани, ако Зейн и Фийби още имаха баща, но не мога да понеса да нарани тях. Не мога да жертвам някой от тях, за да получа справедливост.

— Какво правиш?

— Галет де роа. Това е тестено ястие, на което Натали, една приятелка от Франция, ме научи преди много години. От смлени бадеми, яйца, захар, ром и точени кори. Експериментирам, добавям плодове в сместа. Опитвам различни форми с корите.

Тя тръгва към големия бюфет в края на кухнята, отваря го и се взира в него. Цялата ѝ ръка изчезва в отвора, когато посяга към дъното на горната лавица. Без токетата трябва да се надигне на пръсти, за да бръкне покрай консервите и пакетите паста, леца и ориз, докато достигне каквото иска. Ръката ѝ отново се появява и стиска тъмна стъклена бутилка с отлежал портвайн. Тя пие портвайн — само най-добрият — от ваканцията, на която се запознахме с Джоел, и той ѝ донесе две бутилки от Португалия. О, да, сега всичко е ясно: тя се е тренирала да върви безшумно, защото се промъква долу посред нощ, за да пийне. По-лесно, разбира се, щеше да е да вземе бутилката в стаята си, но кога леля Бети е правила нещо по лесния начин?

Настанява се до масата с бутилката портвайн и ниската ръбеста чаша, която винаги избира сред останалите чаши в бюфета (включително чашите за портвайн).

— За какво мислиш? — пита леля Бети.

— За разни неща.

— Например? — казва под акомпанимента на пукането на корковата тапа, която излиза от бутилката.

— Ами... неща.

— Като например да се „изчукаш“ с младия Фин? — пита тя.

Извъртам рязко глава.

— Моля?

Тя се усмихва а ла леля Бети над пълната почти до ръба чаша и извива вежда, за всеки случай.

— Ами забелязах тръпка между вас.

— Наистина ли? Аз пък съм те виждала как се опитваш да изкопчиш разни неща от хората. Дори да няма нищо за изкопчване.

— Хм — отвърща тя. Отпива деликатно от виното. Накрая се предава. — Е, струваше си да опитам.

— Със сигурност. И моля те, не използвай думата „изчукаш“ отново. Достатъчно зле е, че Фийби я използва.

— Не мога да ти обещаая. — Отпива голяма глътка. — За какво мислиш?

— За Фийби. Зейн. За теб. За Джоел. — Изричам името му, защото имам нужда да го направя. Имам нужда да го изричам често, за да знаят Фийби и Зейн, че няма нищо лошо да говорят за него пред мен. Че не съм го забравила.

— Защо не мислиш и за себе си?

— Какво да мисля за мен?

— Колко пъти съм ти казвала, Саф-арон, ако не се грижиш за себе си, няма да можеш да се грижиш за никого?

— Не си ми го казвала.

— О... Е, мисля го. Особено след като дойдох тук.

Бавно разбърквам смлените бадеми в стопеното масло в тигана от неръждаема стомана на котлона и те се превръщат в бежова каша. Изключвам котлона и продължавам да бъркам, докато маслото поеме бадемите. Сега идва ред на захарта, после на разбитите яйца. Лъжицата ги смесва, преди към тях да се присъединят ромът и ванилията. Хипнотизиращо е, почти затъпяващо. Знам, че има отговор и ако изключа, като правя това, той сам ще дойде. Ще открия моето най-малко лошо решение, както Фийби трябва да открие нейното.

— Джоел постоянно ми казваше колко благословен е, че те има — казва леля Бети и отново подскачам стресната.

Тя иска да говорим и аз няма да стигна доникъде, докато отломките от разговора пронизват мислите ми, затова изоставям пълнежа за сладкиша и отивам до масата. Тя е сложила и чаша за мен. Пълни отново нейната и се прехвърля на моята.

— Достатъчно — казвам, след като я пълни на една трета.

Тя вдига съвършено извитата си вежда към мен.

— Е, добре, тогава още малко. — Черно-червената и лъхаща на червено грозде течност в чашата е гъста и обещава наслада.

Леля Бети е с шоколадовокафявия си копринен халат и истинската ѝ коса е скрита под лилава кърпа. Изглежда по-дребна и по-стара без някоя от перуките да обрамчва лицето ѝ.

Преди почти три седмици леля Бети седеше до тази маса с Фийби и моята дъщеря ѝ каза какво не ѝ давам. Почти преди три седмици така се натъпках, че гърлото и гърдите ме боляха от буците храна, които не бях сдъвкала, преди да ги преглътна и после да ги повърна, и това да отприщи нов хаос в мен. Облекчението, което последва, не беше по-добро, празнотата и неподвижността не бяха така

задоволяващи като преди, защото целият ми торс, челюстта и гърлото ми пулсираха от агония. Лицето ми беше влажно от болка и от гнева към мен самата, че съм била достатъчно слаба, за да се върна към това. И тогава слушах как леля Бети и Фийби говорят и изпитах нова мъка, щом разбрах, че съм я разочаровала. Искам да попитам леля Бети какво според Фийби не съм ѝ дала. Какво мисли, че съм могла да направя.

Отварям уста. Пак я затварям.

— Давай, кажи си — казва леля Бети, макар че не ме поглежда. Очите ѝ, същите течноклафяви махагонови очи като на Джоел, срещат моите. — Попитай ме онова, моето искаш да ме питаш, откакто се нанесох тук.

— Кога Джоел разбра, че ти си истинската му майка?

Усмивката е като бодлива тел на устните ѝ, докато тя налива още портвайн в чашата си, пълни я до ръба и трябва да наведе глава и да сръбне, без да я вдига от масата. Когато ме поглежда, настръхналата усмивка се е върнала, очите ѝ са като лазерни лъчи.

— Не знам — казва тя накрая. — Никога не ме е питал за това и както се разбрах с родителите му, аз нямаше да му кажа, ако не ме попита. Ти как разбра?

— Видях го в акта му за раждане след... след като умря. Там пишеше, че моминското име на майката е Елизабет Макълрой. Не схванах, докато не видях, че бащата е „неизвестен“. Тогава осъзнах, че майка му е родена Макълрой.

— Голям си Коломбо. — Смее се като пробит мях — кратки, лишени от дъх вдишвания и издишвания с леко свистене.

— Никога не си говорила с него за това? — питам аз.

— За някои неща не се говори.

— Винаги съм се чудила защо родителите му се отнасят така надменно с теб, но като че ли никога не се опитваха да те изключат.

— Те не можеха да имат деца и когато аз „загазих“, бяха повече от готови да ми помогнат. От начина, по който се държаха, не би предположила, че бях на двасет и няколко — би предположила, че съм била на годините на Фийби.

— Това не ми се струва много често — казвам дипломатично.

— Не могат да се сдържат — казва леля Бети. — Цял живот на неодобрение към мен не може да изчезне за една нощ. Когато стана

ясно, че няма да изчезна и да ги оставя на мира, трябваше да се примирят и да гледат дебалата ми физиономия. Елизабет не обича да ѝ се напомня, че аз бях лошото момиче, аз не си държах краката затворени в очакване на мъжа, който ще ме вземе, и все пак аз бях „възнаградена“ с бебе, а тя, която правеше всичко както трябва, всичко по учебник, дори ходеше на църква всяка седмица, не го получи. Тя искаше да се махна. Аз не можех.

— И ти е било добре да си толкова близо с него?

— Разбира се! Аз съм родена за леля. Саф-арон, аз не бих могла да правя това, което правиш ти. Не бих могла да съм майка.

— Напротив.

— Виж се. Ти се тревожиш първо за останалите. Аз — никога. Аз съм най-егоистичният човек на тази земя. Ти би направила всичко за децата си, вероятно без да се замислиш. Аз, аз мисля как нещо ще се отрази на мен — на никой друг, — само на мен, преди да кажа „да“ или „не“. Обичах Джоел повече от всеки друг, но това не беше достатъчно, за да го отгледам. Аз вярвам, наистина вярвам, че всяко дете трябвала бъде обичано повече от всичко, затова го дадох на майката, която би сторила всичко за него, без да се замисли. Те го *искаха*, аз просто щях да го имам.

— Странна си, лельо Бети. Винаги говориш, че мислиш първо за себе си, но не е така. Нарочно ги принуди да те изхвърлят от старческия дом, за да дойдеш тук и да бъдеш с нас. Да помагаш в грижите за децата.

— Не е така...

— Напротив. Аз мога да разбера, естествено, кой не би искал да живее с намусена тийнейджърка, обсебено от компютъра момче и невротична вдовица? Хората се редят на опашка да живеят с нас.

Ръката ѝ се свива около моята.

— О, Саф-арон. Помни коя си. Ти си жената, която се изправи пред Макълрой. Не мислех, че е възможно, но ти устоя, когато другите избягаха. Ти направи моя красив Джоел щастлив, през последните осемнайсет месеца отглеждаш сама двете си деца. И всичко това с твоята тайна.

— Каква тайна? — питам аз. По блясъка в очите ѝ и изражението на лицето ѝ разбирам, че не блъфира.

— Слизам тук почти всяка нощ, затова не ставам рано сутрин. Аз знам, Саф-арон. Знам какво правиш, за да овладееш болката.

Издърпвам ръка от нейната и я слагам в скута си върху другата си ръка. Срам и унижение горят на бузите ми и трябва да забия поглед в белязаните си ръце, за да не ѝ се разкрещя, да не реагирам и сега, както направих с Фин.

— Не знам за какво говориш. — Портвайнът, който отпих, внезапно добива вкус на евтин малцов оцет, кисел и отвратителен в устата ми.

— Моля те не се разстройвай. Разбирам колко много боли, когато изгубиш някого, как се чувстваш извън контрол и как това те променя. Разбирам защо го правиш. Виждам, че отново иска да посегне към мен. — Съжалявам. Наистина съжалявам. За загубата ти и за това, което казах току-що.

— Няма нищо.

— Може ли да ти кажа нещо?

— Разбира се.

— Моля те, повярвай в себе си, Сафрон. — Вдигам поглед, защото за първи път изрича името ми правилно. — Това, което исках да ти кажа, преди да те разстроя, е, че се справяш чудесно въпреки всичко. Моля те вярвай в това. Нищо повече. Ти можеш да го направиш. Можеш не просто да се справяш, да изкараш деня, ти можеш да процъфтяваш. Моля те, повярвай в това.

— Благодаря — прошепвам.

— Един ден ще ми повярваш — казва тя. Внезапно маха с ръка, сякаш да ме отпрати. — Сега иди да си довършиш сладкиша, мисленето и каквото там правеше. Аз ще довърша тази чаша на спокойствие.

Ставам и се връщам пред металния тиган, в който Джоел правеше подобната на бетон овесена каша и където съм сложила корите, за да се стоплят на стайна температура. Четката от каучуково дърво с бели косми чака да бъде потопена във врящата вода, за да запечата крайчетата на корите, а после в разбитото яйце, за да ги намаже отгоре. Не знам какво правя. Всички тези неща ми изглеждат чужди и би трябвало да ги използвам за нещо — знам какво е това нещо, но нямам представа как да го направя.

— Обичах го, мъжът, който ми даде Джоел, много го обичах — казва тя. — Той беше част от мен и когато го изгубих, също като теб открих начин да се скрия от света. Но открих и начин да се върна в света. Надявам се, че и ти ще го направиш.

Умът ми не иска да ме върне там, където готвенето беше моят шифър за мислене, и аз осъзнавам какво правя. Аз имам проблем. Аз имам нужда от помощ. Но не мога да ѝ го обясня. Не мога да ѝ кажа какво направих преди деветнайсет месеца, за да защитя дъщеря си.

Не мога да ѝ обясня, че правя онова нещо, когато съм отчаяна. Бях отчаяна, когато започна, когато бях на тринайсет години и никой не ми обръщаше внимание, освен, за да покажат неодобрението си, колкото и да се стараех. Спрях да го правя с години, живях дебела години. И тогава отново се отчаях в колежа, когато имах нужда от приятели. Имах нужда да не бъда умната дебелана. После с години се борих със себе си, опитвах се да постигна баланс. Намирах го и Джоел целуваше дланта ми и казваше, че се гордее с мен. Тогава се случи *Онзи ден*. Издържах шест месеца, но преди година отново се отчаях. Трябваше пак да си върна контрола, да потуша болката по друг начин, защото сексът с Фин не беше добра идея. А сега, сега не съм отчаяна така. Сега съм на място, където имам нужда да бъда с ясна глава. Трябва да разреши този проблем и да спася семейството си, и колкото да ми се иска да натъпча суровите кори и несготвения пълнеж в устата си, няма да го направя. Защото вече не правя това.

Когато се обръщам, за да ѝ го кажа, да ѝ кажа, че си имах причини и вече не го правя, нея я няма. Изчезнала е от кухнята и нагоре по стълбите, сякаш носена от ангели.

Събота, 18 май

Сафрон,

Добре. Нека бъде на твоята. Но помни, можеше да предотвратиш това, което ще се случи, като само отвориш щорите.

О

ПЕТДЕСЕТА ГЛАВА

Луис... просветва на телефона ми. Искам да говоря с него, но и не искам. Присъствието му е достатъчно объркващо и без допълнителния конфликт, който чувствам заради факта че криеше тайните на Фийби от мен. Това ме разяжда. Какво ли още не ми е казал? Какво друго е решил да ми спести?

Докато се питам как да сложа край на преследването, преди *тя* да нарани още повече Фийби, може би дори да насочи вниманието си към Зейн, не искам да се питам какво чувствам към Луис. Това е сложна нишка от възела в мен.

Той се обажда всеки ден от седмица и оставя дълги съобщения. Каза, че училището открило някои от виновниците за тормоза, отстранило ги от часове и щели да впишат това в досиетата им. Каза ми, че Къртис поддържа връзка с Фийби и той бил доволен, че с нея най-сетне си говорим. Съжалявал, че не ми е казал по-рано какво става. Казва правилните неща и знам, че ги мисли, и ако не бях параноична заради убийцата на Джоел и притеснена заради всичко останало, може би щях да говоря с него. Но всъщност не мога. Не мога.

Пръстът ми натиска бутона за прекъсване. Тъкмо ще се отдам на вината заради това, когато чувам нещо в коридора. Излизам и спирам на половината път между кухнята и вратата на дневната.

— Къде си мислиш, че отиваш? — питам леля Бети, която явно се подготвя да се измъкне от къщата. Помолих я да ми казва, когато излиза, за да ида с нея, но явно не ме е чула.

Носи по-нормалната черна перука, внимателно положен фондъотен, пудра, очна линия (с лека извивка в крайчетата на очите) и спирала. Устните ѝ лъщят, но без цвят. Облякла е красивото си черно вълнено палто с широките стилни ревери и носи сладката малка квадратна лачена чанта със златна закопчалка.

— Просто отивам до пощата — казва тя. Леля Бети винаги звучи, сякаш крие нещо.

— Защо?

Тя спира да се оглежда в голямото огледало до закачалката и бавно се завърта към мен.

— Според теб защо се ходи до пощата? Да пусна писмо.

— Само писмо?

— Да.

— Аз имам марки. Големи и нормални пликосе, първокласни и второкласни. В кутията на камината са. Какви ти трябва?

— Добре, дете. Искам да се поразходя.

— Нима?

— Да, разбира се. Трябва да се поразходя, нищо повече.

— Може да съм най-лошата майка на тийнейджърка, но дори аз знам кога някой се измъква, за да се срещне с мъж. Кой е той?

Моята шейсет и шест годишна тийнейджърка притваря очи, преди да ги извърти към мен.

— Да си виждала това да върши работа, когато Фийби го прави?

— Не можеш да ми казваш какво да правя, не си ми майка.

— Наистина се наслушах — казвам аз. — Добре, почакай. Отивам да си взема чантата и да си обуя чорапи и идвам с теб.

— Но...

— Или идвам с теб, или ти давам марка. Кое?

— Може да дойдеш с мен — мърмори тя.

— Чудесно. Ще си взема нещата.

— Ужжжас — мърмори нещастно тя, докато аз взимам стълбите по две.

Стигаме до края на нашата улица, после пресичаме шосето в началото на Куинс Парк. На всяка стъпка усещам, че *тя* наблюдава, *тя* гледа какво правя, за да може да го коментира. Ето защо помолих леля Бети да ми позволи да ида с нея, където и да отива. Тя няма представа в каква опасност е — в каква опасност сме всички. Фийби е в стаята си и знае, че не бива да отваря вратата на *никого*.

— Ти си виновна — кара ми се леля Бети, когато забавяме ход, щом приближаваме пощата на Ризлингууд Роуд, защото е почти на върха на стръмен хълм. — Постоянно получаваш писма — понякога всеки ден — и ми се прииска да пиша на младия Зейн.

— Пишеш му всеки ден?

— Да, изпращам му пет паунда. Нямах нищо против, нали?

Клатя глава.

— Изобщо. Фийби обаче ще има, ако разбере.

— Да, права си. От кого са писмата? От таен обожател?

— Нещо такова.

Отваряме вратата, опашката стига чак до нея, затова трябва да се натъпчем зад хората, сякаш се присъединяваме към най-бавната опашка за конга^[1] на света. Зад гишето има двама мъже, единият поглежда над очилата си с форма на полумесеци, загорялата му кожа контрастира с белите гъсти кичури. Целият засиява като слънце в лятна утрин, когато вижда леля Бети.

О, ясно — мисля си и пристъпвам леко напред, — поне някой е щастлив.

---

[1] Танц, който наричаме „влакче“. Хората се нареждат един зад друг и подскачат. ↑

ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Животът ми като че ли изтича твърде бързо. Сякаш съм в пясъчен часовник и жизнената ми сила, времето, което имам, за да намеря решение, изтича. Времето изтича, а аз само чакам.

Чакам Фийби да вземе решение. Чакам поредното писмо. Чакам сърцето ми да премине в друг стадий на мъката, за да мога да почувствам нещо различно. Чакам времето, когато синът ми ще може да си дойде у дома. Чакам нещо огромно да се случи, за да се стигне до решение.

Трябва да отида в полицията. Знам това. Страх ме е какво ще отприщи това в нея.

Нищо от това нямаше да се случи, ако не беше тя. И ако не бях аз, разбира се, защото аз го записах на онзи курс, аз го тласнах по този път. Аз съм виновна, че той умря както умря, аз съм виновна, че той вече не е тук.

Тази сутрин чух Фийби да тича към тоалетната и реших, че симптомите на бременността са започнали да се появяват под формата на сутрешно гадене.

Гледам как стройната ѝ фигура върви към дъното на магазина за здравословни храни. Върви бавно, върти дясното си рамо назад, сякаш я боли. Помня, че и при двете бременности ме болеше гърбът: бодежи и опъвания, като изопнати ластиси между мускулите. Общи болезки и спазми се появяваха внезапно, придружени от странен, почти метален вкус в устата ми, който не се отмиваше с вода, и кожата ми като че ли се покриваше с петна, които изчезваха за часове. Опитвахме се да имаме дете, но едва когато тялото ми започна да се променя по неочаквани за мен начини, дойде истинският страх. Не беше само заради напълняването, но изглеждах различно и мислех различно. Нищо не ме бе подготвило за първата бременност. Ако трябва да съм честна, исках Фийби да вземе решение преди този етап. Ако щеше да продължава, тогава щеше да приеме това, ако не — можеше да не става толкова трудно физически, преди да бъде прекратено.

Настигам я.

— Трябва да те попитам нещо и ти да ми отговориш честно — казвам ѝ.

— О, боже, какво? — Очите ѝ, помътнели от болките в тялото и вероятно от повръщането, ме избягват. Вместо това тя се навежда тежко над количката.

— Трябва да ми кажеш кой е бащата.

— Вече ти казах.

— Не е Къртис.

— Той е! — настоява тя силно, после снишава глас: — Той е.

— Виждала съм ви заедно, той не е човекът, за когото ти говореше преди пет седмици. Той е добро момче и дори за секунда не бих повярвала, че те е излъгал, че не можеш да забременееш първия път. Той не е такъв. Ти го обичаш като приятел, да, виждам това, но той не кара сърцето ти да преглежда и не искаш толкова отчаяно да си с него, че да повярваш на глупостите му за контрацепцията. Кажи ми кой е той.

Тя извърта тялото си, сякаш се опитва да разкърши гърба си и извива рамо в кръг, докато се взира в покупките в количката.

— Мислех, че с теб вече се разбираме — казвам аз. Обикновено не си падам по емоционалното изнудване, но понякога се налага. — Мислех си, че стигнахме на етап, в който можем да си вярваме за всичко. Бих искала да ми кажеш кой е той. Ще се опитам да не се ядосам.

— Не мога да ти кажа — отвърща тя тихо. — Той ще има твърде много проблеми.

— С кого?

Свива рамене.

— С всички.

Пристъпвам напред и слагам ръка на нейната гола предмишница. Кожата ѝ е лепкава и студена под пръстите ми. Вдигам лицето ѝ, за да ме погледне, очите ѝ са разфокусирани и зачервени. По челото ѝ се събира ивица пот, тя посяга надолу, за да потърка корема си.

— Боли ли те?

Свива рамене.

— Откога се чувстваш така?

Свива рамене.

— Защо не ми каза, че си зле?

Свива рамене.

— Трябва да отидем на лекар — казвам аз, като посягам към торбите в количката. Между това движение и изричането на думата „лекар“, очите ѝ се забелват и тя се свлича на земята.

ПЕТДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Искам да плача.

Болката в гърлото ми, пленения в гърдите въздух, влажното смъдене в очите са части от това, части от анатомията на сълзите, които искам да пролея.

Но не мога да си го позволя. Точно сега ми се струва, че сълзите са неуместни. Обикновено не бих мислила така, но в този момент сълзите ще признаят, че всичко все още се разпада, когато вече трябваше да се оправя.

Искам да се чувствам по-добре. Имам нужда да се чувствам по-добре. Имам нужда да се чувствам пълна, натъпкана с толкова много неща, че да не остане място за нищо друго; дори най-малката пролука да не остане за този страх и мъка. Искам да повърна. Искам всичко в мен, притеснението, несигурността, вината, да бъдат изровени, за да съм празна; за да съм нищо.

Това ли се случва, когато молиш да чувстваш нещо друго? Трябва ли да си конкретен и да кажеш с какво точно искаш да заместиш гнева, защото ще получиш това, което ти се даде? Ами ако ми се даде да заменя гнева с ужас, мъчение и дори с още вина.

Седя на стола в болничната стая в Областната кралска детска болница на Съсекс, Алекс, както я наричат. Фийби претърпя операция за отстраняване на извънматочна бременност и предизвиканото от нея разкъсване на фалопиевата тръба и аз я чакам да се събуди. Чакам я да се събуди, преди да се обадя на леля Бети и Зейн, преди да въведа нова тревога в живота им.

Тази малка стая, само малко по-голяма от моята спалня у дома, е изненадващо изпълнена с машини: електронни панели по стените, механично рамо с малък телевизионен екран, който виси над леглото като зъболекарска лампа, два преносими уреда, които постоянно писукат и просветват с разноцветни светлини, за да покажат ритъма на пулса ѝ и нивата на кислород в кръвта. Въпреки тези писукания и просветвания тук всичко изглежда притихнало. Почти спокойно.

Фийби изглежда в покой, докато спи, виждам лицето ѝ в профил върху пухкавата възглавница.

Забелязах потайните погледи сред персонала, когато чува или прочетоха датата ѝ на раждане и установиха, че е бременна: чудят се дали си върша работата като родител; мълчаливо питат как съм позволила това да се случи; мълчаливо питат как съм позволила това да продължи, без да я заведа на преглед при акушерка или при личния лекар. Презрението и упреците им са ненужни — никой не може да ме мрази повече от мен самата. Мразя се, че не я накарах да отиде на медицинска консултация, какъвто и да е изборът ѝ. Мразя се, че не можах да предвидя какво ще се случи.

Погледът ми броди по чертите на младото ѝ лице, косата ѝ е прибрана на опашка на тила, каквато носи, когато не ходи на училище. В момента изглежда безгрижна. Дори когато съм я гледала през повечето нощи, не изглежда напълно отпусната — сянката на загубата често ни придружава в страната на сънищата. Сега силните лекарства са я повалили и тя може да спи, може най-сетне да се отпусне.

Държа нейната малка черно-сребриста кутия с тайни в ръка, откакто я заведоха в операционната. Преди да се наложи да се обадя за линейка, имах чувството, че прониквам и тя ще ми каже кой е отговорен за това. Тя потвърди, че е замесен друг мъж, който още е на сцената и вероятно продължава да я манипулира. Оставаше само да ми каже името му.

Сега трябва само да отключа телефона ѝ и ще имам цялата необходима информация.

Отчаяно искам да разбера истината, да се въоръжа с информацията, която си помислих, че тя ще ми даде. В секундата, в която ще погледна обаче, аз ще прекося граница. Ще нахлуя в нейния личен свят, а това е против всичките ми убеждения. Моите родители нямаха усещане за граница, аз не можех да имам лично пространство, защото според тях аз не бях автономно същество и смятаха, че имат право да знаят всичко, постоянно. Дори когато майка ми отседна в апартамента ми години преди да се преместя да живея с Джоел, тя ми отваряше пощата и понякога ровеше из вещите ми, защото за нея аз още бях нейното дете и нямах нужда от лично пространство. Много усилено опитвах да вървя в другата посока и се стигна дотук — до Фийби, която е в болницата, защото ѝ позволих да има твърде много

тайни, които смятах за лично пространство. Има много тънка граница между потайността и личното пространство — Фийби я прекоси. Аз също трябва да я прекося като неин родител, но това събужда всякакви неприятни чувства в мен.

Имам чувството, че се превръщам в майка си.

Фийби знае, че проверявам историята на компютъра ѝ, правилата гласят, че ако нещо изглежда изтрито или използва друг браузър, ще изгуби компютъра за неопределено време. Мога да проверявам телефона ѝ, когато реша, и ако ми се стори, че нещо е изтрито, или обаждания и съобщения не съответстват на сметките, тя ще изгуби и телефона си. Никога не съм проверявала телефона ѝ. Проверявам компютъра, защото съм се убедила, че опасността е в онова мъгляво нещо, наречено „интернет“. Тя не е сред хората, които познава и обича в истинския живот. Не е сред приятелите от истинския живот, с които си пише в социалните медии. А в чатовете, в перверзниците и порното непознати, не хора, които ѝ имат телефонния номер, които са нейни приятели във физическия свят. Когато общуваш в социалните мрежи с хората, с които общуваш и в истинския свят, майка ти може да се успокои. Може да не се страхува, че си избягала от училище, че си някъде, където не бива да бъдеш, което ще доведе и баща ти там, и до среща с човека, който ще ни го отнеме завинаги.

Заради това е всичко, разбира се. Трябваше да се поинтересувам, трябваше да знам какво стига до нея чрез телефона — трябваше да проверя.

Основната причина да не проверя беше, че исках да вярвам, че заслужава доверието, което бе изгубила, защото Джоел би искал да ѝ се доверят отново, той щеше да е убеден, че искрено, от все сърце съжالياва за грешката си и няма да я повтори.

Въртя телефона в ръката си. Отново и отново, въртя го, въртя го.

Страх ме е да проверя, за да не се окаже Фин. Или Луис. Или някой от познатите ми. Ако го познавам, ще изгубя контрол, ще хукна към него и целият гняв, който изпитвам заради загубата на Джоел и опустошаването на живота ми, безпомощността, създадена от убийщата му, ще се отприщи върху него. Той ще си го заслужава, но Фийби и Зейн — не. Те не заслужават да изгубят още един родител, вероятно защото ще е в затвора. Рационалната част от мен разбира и

вярва в това, но онази част, която иска да нарани мъжа, който стори това на дъщеря ми, може да не е толкова разумна.

Ако не проверя обаче, не мога да отида в полицията заради преследвачката, защото тази тиктакаща бомба, която всеки репортер може да изрови и детонира по-късно, е твърде голям риск за Фийби.

През тесния прозорец на отсрещната стена виждам Брайтън: сградите, наредени една до друга като неправилни, многоцветни елементи от конструктор и мистериозното мъгливо море зад тях. От този ъгъл не мога да видя плажа, от тази височина не виждам хората. Но те са там, съществуват, въпреки че не мога да ги видя. Решението вероятно също е такова: точно пред мен, а не мога да го видя.

Какво би направил Джоел? — питам се.

Какво би направил Джоел? — питам веселената, бог. Който и да е там горе.

Какво би направил Джоел? — питам Джоел.

Отговорът се разлива из мен — в кожата, дробовете, сърцето — като скъп, деликатен парфюм, докато не достига ума ми.

Аз не съм Джоел.

Няма значение какво би направил Джоел, защото аз не съм Джоел. Аз съм аз. Трябва да правя това, което аз бих направила.

Бавно набирам паролата, ключът към кутията с тайни. Почти чувам как резетата се отдръпват, дръжката се завърта и вратата към тайния живот на Фийби се отваря.

Намирам го за секунди. Отнема ми няколко минути да осъзная кой е. После двайсет минути, за да прочета всичките им съобщения. И микросекунда, за да разбере, че подобно на изригването на Везувий, което изличило древните градове Помпей и Херкулан, моята експлозия ще изличи всеки и всичко наоколо.

Ръката ми трепери, когато оставям телефона на нощното й шкафче. Върнала съм го на последното съобщение от Къртис, за да не разбере какво съм прочела, какво съм открила, докато не се изправя пред копелето и не й кажа сама, че съм проверила.

— Мамо? — изграчва тя. Опитва се да помръдне, но не може да направи друго, освен леко да премести торса си — вероятно чувства тялото си тежко като канара, гърлото й ще е възпалено. Не отваря очи, може би е твърде голямо усилие за нея в момента. Аз стискам ръцете й.

— Тук съм, хубавото ми момиче, тук съм. — Усмихвам се на дъщеря си, която не може да ме види, но ме чува.

Това, че не успях да докосна Джоел в моргата, подсили загубата ми по толкова много начини през следващите дни, седмици и месеци. Откакто стиснах ръката му в полета за Лисабон, обичах да го докосвам, обичах да бъда докосвана от него. А като ми го забраниха, като ми наредиха да не се свързвам физически с него, добавиха жестоко измерение към загубата му. Полицаят, който стисна ръката ми и строго ме възпря да не докосвам „доказателството“, подчерта колко изцяло ми е отнет — напомни ми, че връзката ми с него във физическия свят е изчезнала. Тогава си обещах, че ще докосвам хората, които обичам, възможно най-много, в случай че това отново ми бъде отнето.

Навеждам се над леглото, галя лицето на дъщеря си и притискам устни към студената ѝ буза. Тя обикновено протестира, не разбира, че имам нужда да го правя, в случай че ми бъде забранено. Точно сега цялото ѝ съществуване е някак спокойно, когато я докосвам.

— Тук съм, красивото ми момиче. Тук съм.

ПЕТДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

— Трябва да останеш тук, докато се върна — казвам на леля Бети.

Тя не е имала време да се преоблече след днешното посещение на пощата, което този път е направила сама. През последните три дни я придружавах дотам, затова с Фийби станахме толкова рано, за да можем да се върнем навреме, но тя се е измъкнала и е отишла сама. Нямам време, нито пък сили да се занимавам с това сега. Обаче трябва да я накарам да разбере колко важно е да не оставя Фийби сама. Не искам да се събуди сама, да се обърка и да не знае защо е тук.

— Не разбирам къде отиваш — отвръща леля Бети.

— Трябва да свърша нещо спешно. Не може да чака. Но искам ти да ми обещаеш, че няма да я оставяш сама. Дръж се като стара дама и съм сигурна, че някоя от сестрите ще ти донесе всичко, от което се нуждаеш. Тоалетната е ето там. Не говори с никого, освен с лекар или сестра, с никой, който не може да докаже защо е тук. Ако се появи такъв, изритай го и вдигни голяма врява.

— Дете, искаш да карам хората да се легитимират?

— Да.

— Защо някой ще... — леля Бети спира да говори и обикновено оживеното ѝ лице се изопва от тревога. Тя е умна жена, разбира какво имам предвид. — Писмата?

Кимам.

— И ще се занимаваш с това сега?

— Не, това е съвсем друго.

Тя накланя въпросително глава към заспалата Фийби.

Кимам мрачно.

— Няма да се отделям от нея.

— И не ѝ казвай къде съм отишла, сама ще ѝ кажа по-късно. Ако се събуди и пита за мен, обади ми се. Ако не можеш да се свържеш, обади се в полицията в Брайтън или Хоув, защото има голяма вероятност да бъда там.

За миг, когато очите ни се срещат, имам чувството, че ме гледа Джоел, извивката на устните ѝ ми напомня как се изкривяваше неговата уста, преди да ме помоли да не правя нещо.

— Прави каквото трябва да направиш — казва леля Бети.

Ако ме беше помолила да не го правя, щях да размисля. Щях да се опитам да намеря друг начин. Но аз трябва да го направя. Той заслужава да му се случи сега, докато съм толкова гневна. Ако имам време да се успокоя, да стана разумна, да реша да оправя нещата с приказки, ще му позволя да се измъкне. Той ще го направи отново. Вероятно вече го е правил.

— Благодаря — казвам ѝ.

Целувка и прегръдка за Фийби. Извързвам се от нея, в гърлото ми е заседнала планина, защото тя е толкова крехка, защото щях да я изгубя. Навеждам се да прегърна леля Бети, неловък, неестествен момент. Но го правя, въпреки че цялото ѝ тяло се сковава в ръцете ми, аз изпълнявам обещанието си пред себе си — ще докосвам хората, които обичам, преди да е станало твърде късно.

От къщи взимам нещата, които ми трябва.

Тъпча ги в черната си кожена чанта, отново благодарна, че не съм от хората, които разнасят целия си живот в чанта, голяма колкото кутия за цигари. Преди да тръгна, ме обзема внезапна нужда да хукна от стая в стая, за да проверя дали няма да ми трябва още нещо. Спирам в дневната, вирам се в снимката на Джоел и децата над камината.

Сигурна съм, че той щеше да ми каже да не го правя. Сигурна съм, че щеше да ми каже да намеря друг начин. Ако той беше тук, щеше да го направи по неговия начин и последствията нямаше да са толкова крайни. Сърцето в гърдите ми отново започва да бие в стакато, дъхът ми е плитък и накъсан.

Може би не трябва да го правя.

Повярвай ми... другите възрастни не искат да си влюбена... затова няма да ти кажат истината... не можеш да забременееш от първия път... затова не се тревожи за хапче... и не питай майка си... тя

няма да разбере... ще ти каже всичко, за да те спре... никой не го е грижа толкова за теб, колкото мен.

Думите на съобщенията му се превъртат в главата ми и гневът се спуска отново. Това няма да му се размине, този мъж, който е подмамил дъщеря ми, няма да се отърве невинен.

Вероятно съм твърде разстроена, за да шофирам, но го правя, тъй като се налага. Чакането на такси, после опитите да избягвам разговора с шофьора, само ще забавят това и ще ме накарат да се усъмня в себе си. Трябва да го направя, докато слънцето е още високо в небето, докато още не съм се разколебала, докато кръвта още кипи и бучи във вените ми.

Той днес работи на половин ден. Така има време у дома за други занимания, затова съм сигурна, че ще е там, когато натискам силно звънеца.

Сърцето ми бумти в ушите, заглушава бученето на изпълнената с адреналин кръв. В главата ми е много шумно в момента.

Той отваря вратата и първата му реакция е да се усмихне. Да покаже безукорната си усмивка и да отвори съвършената си уста, за да изрече:

— Сафрон! Каква приятна изненада.

Разбирам защо тя го харесва. Ако си на четиринайсет, вероятно би се привързал към някой, който се държи с теб като с възрастен, който те напомпва редовно и постоянно с увереност и комплименти, както изнасилвач на парти би те наливал с алкохол. Разбирам защо си решила, че това искаш, докато си се чувствала виновна за смъртта на баща си, докато майка ти е била потънала в мъката си, докато брат ти е бил твърде малък, за да разбере, и си мислела, че познаваш този мъж и можеш да му имаш доверие. Той е привлекателен, ако си на четиринайсет и си изплашена, търсиш любов и разбиране, където и да е.

— Дъщеря ми е в болницата заради теб.

— Фийби? — пита объркан. — Добре ли е?

— Не, но ще бъде. Защото аз ще направя всичко, за да е добре. И ако това означава да отида в полицията и да съобщя, че си изпращал сексуални съобщения и си я прельстил, ще го направя.

— Какво, аз никога...

— Дори не се опитвай да лъжеш. Видях съобщенията.

— Не, не, не беше така. Беше просто глупост. Видях я една вечер да се прибира от училище и я закарах. Беше съвсем невинно.

— „Става ми само като си помисля за устните ти“. Това невинно ли е?

— Сафи, извън контекста е, не може да се...

— Тя е на четиринайсет!

— Не се държи като четиринайсетгодишна — казва той. — Момичетата съзряват много по-бързо и знаят какво искат...

— *Четиринайсет!* Дори да беше на шестнайсет, пак щеше да си перверзник, но тя е на *четиринайсет*?

— Не, Сафи, не беше така. Просто малко се позабавлявахме — възразява той.

— Забавлявахте се? Наистина ли?

Бъркам в чантата си. Пръстите ми се свиват около дръжката на онова, което взех от кухнята, и го вадят.

— Сега ще ти покажа какво е забавление — казвам и вадя синьо-бялата си ютия, бяло-сивият кабел е увит около основата ѝ. Тежка и солидна е — точно каквото ми трябва.

— Скъпи, какво става? — Имоджин се появява зад съпруга си в процепа на вратата. — О, ти ли си? — казва студено. — Какво искаш? Какво правиш с тази ютия?

— Показвам на извратения ти съпруг какво е забавление — отговарям аз. По тяхната лъскава поддържана улица в този лъскав поддържан квартал на Брайтън колите като че ли са направени по калъп: в нюанси на тъмносиньото, сребристи или черни; източен дизайн, шибедах, скъпа емблема отпред, съответна емблема на модела отзад. Колата на Рей се отличава — изящна скъпа и разкошна като останалите, но в избождащ очите бронз металик, който я прави лесно разпознаваема за жената с ютията.

Спирам за миг пред неговата гордост, за да се уверя, че гледа и разбира какво ще се случи.

— Не!

Лъскавият капак на колата потреперва силно, когато стоварвам ютията отгоре му с цялата си тежест. Оформя се назъбена вдлъбнатина. — Е, забавно ли е вече? — крещя му.

Вдигам отново ютията, колата пак потреперва и друга част от капака се смачква като хартия.

— Спри, Сафрон! Веднага спри! — пищи Имоджин. Вдигнала е ръце на лицето си, очите ѝ са ококорени от ужас. Сега изглежда така, както аз се чувствам почти всеки ден след *Онзи ден* — парализирана от ужас от това, което се случва пред очите ми.

Около мен хора излизат от къщите си, за да видят какво става на тяхната обикновено спокойна улица; други дърпат завесите или отварят щорите.

— Ще се обадя в полицията! — пищи Имоджин и изчезва в къщата.

Рей е стъписан. Не само от шока, но и защото ще трябва да даде някакво правдоподобно обяснение на това. Трябва да измисли различни истории с различни сюжети за пред Имоджин и съседите му.

Стоварвам отново ютията.

— Как е сега? Забавно ли е? — Този път хлътва лявата страна на колата. Още един удар и още една опустошителна вдлъбнатина. — **ЗАБАВНО ЛИ Е?**

Размахвам ютията към Рей, който е блед и неподвижен като статуя.

— Страхотна забава, нали? — След два тежки, решителни удара, прозорецът на шофьора поддава с ужасен трясък, стъклото хлътва и се пръсва на мъниста по предната седалка.

След един последен удар по капака, която вече е като покрита с кратери планета, аз оставям ютията вклинена там.

Поемам дълбоко дъх, изправям се и гледам Рей. Той е висок, добре сложен, хубав. Той е отвратителен.

Между глътките въздух, казвам:

— Няма да припарваш до дъщеря ми — достатъчно силно, за да го чуе публиката, и достатъчно високо, за да заглуша шума на сърцето, което бумти в главата ми. — Няма да припарваш и до други малки момичета. Защото не ми пука колко извратеняци правят изявления по вестниците или колко гнусни телевизионни сериали пробутват това за нормално, или колко адвокати на педофилията твърдят, че

тийнейджърите го искат, НЕ Е НОРМАЛНО възрастен мъж да се занимава с деца. И ако те видя някога да припарваш до дъщеря ми, ПАК ще те погна.

Рей не помръдва. Макар че чувам сирените в далечината и виждам Имоджин на прага зад него, той не помръдва. Той е вкаменен. Всички наоколо са ме чули, включително неговата потресена съпруга. Ще трябва да измисли епични лъжи, за да се измъкне от това.

Трябваше да помислиш за това, преди да пишеш секс съобщения на дъщеря ми — искам да му кажа. — Трябваше да помислиш за последствията, преди да започнеш да я подтикваш към аборт, като ѝ казваш: „Не мога да те обичам в това състояние, трябва да го уредиш.“. Трябваше да прекратиш всякаква комуникация, когато тя е спряла да отговаря на съобщенията ти, вместо да продължаваш със смесица от мръсни и любовни съобщения, за да „оправиш нещата“ и да я накараш да се върже отново.

— Мисля, че вече се разбираме казвам му.

Имоджин е замръзнала, ужасена на прага, слабите ѝ ръце са още върху лицето ѝ. Ужасът е изчезнал от изражението ѝ, заменен от шок и отчаяние. *Знам как се чувстваш — искам да ѝ кажа. Но разбира се, не знам. Хората ми казваха версии на това след смъртта на Джоел и аз исках да ги спра. Те не знаеха. Никой не знаеше. Как биха могли да знаят, след като не го познавах, както го познавах аз, и не бяха на мое място? Не знам точно как се чувства Имоджин сега, но мога да се досетя. Мога да си представя какво е светът ти да започва да се разпада, а от теб да се очаква да издържиш. Никога не бих ѝ го казала обаче. Никога не бих си позволила да ѝ кажа, че знам как се чувства, когато само мога да се досещам.*

Погледът ми се извъръща към тротоара под краката ми. Направих каквото трябваше да направя, предадох съобщението си вербално и визуално, не искам да гледам повече лицето на Имоджин.

Две полицейски коли спират и аз не помръдвам. Няма смисъл. Не бях сигурна, че ще извикат полиция, но го направиха и не възнамерявам да увеличавам неприятностите си, като се съпротивлявам при ареста. Просто стоя на мястото си, чакам ти да се приближат, да ме попитат за името ми и да ми кажат какви са ми правата; чакам ги да ми сложат белезниците, да ме качат в полицейската кола и да ме отведат от тук.

Чакам. Като че ли винаги нещо чакам.

ПЕТДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Килията ми е доста уютна.

Седя на тънкия, покрит с найлон матрак, който не осигурява никакъв буфер между задника ми и твърдия метал на леглото. Грубите стени са боядисани в странно светлобежово, вероятно за да изглежда стаята по-голяма. Високо на стената има прозорец с матирано подсилено (предполагам) стъкло. В единия край на леглото има метална тоалетна чиния и метална мивка на стената. Мирише, разбира се: смесица от острата миризма на химически дезинфектант, застоялата вода в тоалетната, както и на потта на предишния обитател. Може би дори има нещо повече, може би миризмата идва от престъпленията на хората били тук; може би тя се излъчва от тях и попива в стените, спотайва се тук като заразна болест, чака следващият престъпник да добави своята, да допринесе към миризливата мръсна болест, която пълзи зловещо към носа на следващия обитател. Може би всички добавят към миризмата, затова всеки усеща нещо различно и променя заразата на престъплението.

Прогонвам тези откачени мисли, защото, напомням си, *килията е уютна*.

Не е *толкова* малка и клаустрофобична. Не ми се иска да се разкрещя и да дера по металната врага, или пък да се покатеря по стената към прозореца, за да го разбия и да вкарам малко въздух.

Взеха ми маратонките и чантата, палтото, колана и чорапите. Обувките, предполагам, стоят отвън, до вратата на килията ми, като останалите, които видях наредени пред другите килии, когато ме доведоха тук.

Сърцето ми подскача и цялото ми тяло се напруга, когато вратата се отключва и се отваря. Това е полицаят за връзка с моето семейство. Спира на прага. Ясно виждам какво ще направя: скачам, повалям го и бягам оттук. Ще трябва да спра да си взема маратонките и няма да стигна доникъде без чантата си, дори да си спомня как се излиза от

сградата. Идеята е нелепа, но повечето ми действия напоследък не са особено разумни, нали?

Той въздъхва дълбоко, въздишка на объркан, подразнен, загрижен приятел, и физиономията му е съответстваща, преди да дойде да седне възможно най-далеч от мен на тясното късо легло. Поне остави вратата отворена. Поне ми остави илюзията, че мога да избягам.

— Не мислех, че ще се видим отново толкова скоро, госпожо Макълрой.

— Искрах да проверя дали ще можете да кажете два път поред името ми правилно. И ура! Получи се. Браво.

Това не му се струва смешно, но е леко развеселен.

— Какво става, госпожо Макълрой? Не можах да повярвам на очите си, когато видях името ви в списъка със задържаните. Увреждане на чужда собственост?

Той е искрено загрижен за мен. Почти съм трогната от вълната загриженост, която внезапно усещам от него. Той е толкова млад и като че ли се е променил много за съвсем кратко време.

— Как се казвате? — питам го.

Той примигва.

— Не знаете името ми?

Клатя глава.

— Не съм ви го казвал, или сте го забравили?

— Не сте ми го казвали. Когато дойдохте в къщата ми за първи път, и двамата не си казахте имената. Съобщихте ми най-лошите новини, които някога съм чувала, а не ви знаех имената. А после така и не ги научих. Всички други се представяха, но вие не.

— Трябва да съм го направил. — Той е отворил широко очи, търси в паметта си, преглежда онова време; иска да открие момента, когато ми се е представил. *Бях в дома ѝ всеки ден* — мисли си. — *Трябва да съм ѝ казал името си.* — Трябва да съм го направил — повтаря си, неспособен да открие момента, когато ми е позволил да знам кой е.

Клатя глава.

Той притваря очи със съжаление.

— Понякога преглеждам вашия случай и толкова много съжалявам — казва повече на себе си, отколкото на мен. — Научих

много оттогава.

— Но не и как да ми кажете името си явно — шегувам се аз.

— Младши детектив Клайв Малоун.

— Приятно ми е да се запознаем, Клайв Малоун.

— Госпожо Макълрой, вие сте в ареста, не мисля, че има от какво да ви е приятно.

— Така е, прав сте. Дъщеря ми е в болница и ще е чудесно, ако мога да се върна при нея.

— Опасявам се, че известно време ще останете тук. Не мога да направя нищо по въпроса.

— Не искам да правите нищо. Исках само да покажа на онзи мъж, мъжа, чиято кола потроших, че трябвала стои далеч от дъщеря ми.

— Има по-добри начини за това — отвърща той.

— Да, така е. Исках да ме арестуват. Аз бях така лоша майка, така отсъстваща, не обръщах внимание и дори не забелязах колко ужасни стават нещата. Исках да ме заключите за наказание. Това, че изкарах ангелите на копелето, което злоупотреби с дъщеря ми, беше бонус. Няма да ида в затвора обаче, нали?

— Не. Ако се признаете за виновна, ще се погрижа да придвижат разпита ви по-бързо и да ви освободят възможно най-скоро.

— Благодаря ви, Клайв Малоун.

— Това е най-малкото, което мога да направя, като се имат предвид обстоятелствата.

— Предполагам, че няма да оставите вратата отворена? — питам го, когато става да си тръгне.

— Опасявам се, че не. Но ще се погрижа да ви преместят в стая за разпит.

— Благодаря ви.

Клайв Малоун ми се усмихва, преди да изчезне. Свивам колене до гърдите си и свеждам глава към тях. Заслужавам да бъда тук. Наистина заслужавам. Не само защото разбих колата на Рей Норбът, а заради всичко.

Аз обаче ще обърна това. Ще го оправя. Трябва.

Леля Бети и Фийби спят, когато се връщам в болницата.

Леля Бети е направила своята магия и някой ѝ е намерил удобно кресло и тя се е настанила под две бели одеяла на ромбчета. В

тъмнината на стаята аз се отпускам в стола, на който седях по-рано, писукането накъсва тишината, светлинките отварят дупчици в мрака.

Искам да се изкъпя, искам да отмия престъпленията, сред които седях в затворническата килия. Искам да се прочистя така, че да мога да започна наново, на чисто. Би било хубаво, нали? Символично.

Възможно най-тихо местя стола си към Фийби и посягам към нея. Опирам чело в сплетените ни ръце. Без нея, без Зейн, не би имало смисъл.

Затварям очи и заспивам. На сутринта всичко ще е по-добре.

Четвъртък, 23 май

Сафрон,

Толкова си приличаме с теб.

Когато потроши колата на онова копеле, изпитваше гняв като мен, нали? Видях го на лицето ти, невероятно мощен прилив. Сякаш се превърна в друг човек.

Чух какво каза. Радвам се, че му го каза. Той е отвратителен. Съжалявам, че си мислех, че Фийби спи с всички наред. Това, което ѝ е причинил, е ужасно.

Някой ми каза, че си се признала за виновна, затова са те пуснали толкова скоро? Защо го направи? На твое място щях да им обясня какво е направил той и те щяха да осъзнаят, че си го е заслужил.

Мисля, че щяха да разберат и защо го сторих аз. Не го бях планирала, но когато се случи, се чувствах като теб — бях почти заслепена от гняв заради онова, което той ми говореше. От думите, които ти му беше сложила в устата, но той не бе длъжен да ги изрича, нали? Бях уредила нещата така, че да останем сами. Нямахме кой да ни види и да ти каже. А той продължи да повтаря онези неща.

Не трябваше да става така. Бях толкова... вбесена. Но ти вече ме разбираш, нали? Разбираш защо му се случи каквото му се случи. Аз не го убих, не го бях планирала, просто гневът ме превзе.

Скокът от кола към човек не е чак толкова голям, ако така си мислиш.

Смятам, че трябва да се срещнем и да поговорим.
Мисля, че можем да бъдем приятелки, наистина.

О

ПЕТДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

Чета писмото, доставено с цветя за Фийби, докато седя на затворения капак на тоалетната чиния в банята до стаята ѝ.

Тази жена е винаги около мен. Следва ме, като че ли не спи, като че ли не пропуска нищо. Става все по-дръзка. Сякаш за нея няма значение дали ще я забележа, ако е била там вчера, достатъчно близо, за да чуе какво казах на Рей, достатъчно близо, за да види лицето ми. Вече не се съмнявам, че ще дойде за мен. Трябва да съм готова и да чакам. Връщам писмото в плика, сгъвам го наполовина, прекършвам думите ѝ надве. Сгъвам го пак, прекършвам ги отново. После ги пъхам в задния джоб на джинсите си. Те трябва да останат там, докато мога да ги добавя към другите.

Измивам си ръцете, прочиствам се от нея, и се връщам в стаята на Фийби. Леля Бети си е пробила път с магия до душ и легло в една от стаите на сестрите. Рано сутринта се върнах у дома и взех дрехи за двете ни — трябваше да хвана такси дотам и да се върна с такси, защото колата ми още е пред къщата на Имоджин, вероятно с няколко глоби за паркиране на предното стъкло и сериозна опасност да бъде вдигната.

Фийби закуси, мина визитация и сега седи в бялата си нощница, абокатът още е залепен като бяла свирка на опакото на лявата ѝ длан, а името ѝ е изписано на бяла гривна около дясната ѝ китка. Като обсебена превключва малкото канали на телевизорчето, което виси над леглото ѝ, прави го цяла сутрин.

Моята дъщеря изглежда на шест в момента, лицето ѝ очаква чудесата на света да я посетят. Отпускам се тежко на стола до леглото и тя ме поглежда косо.

— Познавам този поглед — мърмори, преди да изключи телевизора. Аз го отмествам, за да я виждам по-добре.

— Е, значи наистина Къртис щеше да е бащата — заявявам аз.

Тя опитва да свие рамене, но не може, защото нервната връзка между рамото и операцията прави свиването болезнено.

— Нали ти казах.

— Да, каза ми. Но не се държеше, сякаш той е бащата, заради Рей.

Тъмните очи, обградени от червени венички, се разширяват от смайване.

— Ти знаеш?

— Да. Прегледах телефона ти. И преди да се развикаш, ще кажа, че отдавна трябваше да го направя. Аз нямах представа от живота ти, Фийби, и това не беше редно. Мое задължение е да те защитавам от лошите неща в света и аз се провалих ужасно отчасти защото не исках да бъда като моята майка. Обаче стигнах твърде далеч в другата посока. Това вече е приключено. Аз ще проверявам телефона и компютъра ти редовно и ако нещо не е наред, ще изгубиш тези привилегии, ясно ли е?

Тя иска да свие рамене, виждам го по лицето и.

— Не е честно.

— Напротив. Ти си малка. Знам, че се чувстваш голяма и че искаш да правиш каквото решиш, но все още не можеш. Можеш да имаш известна свобода и независимост, но не пълна. Ще имаш телефон и интернет, но само ако аз проверявам редовно какво правиш и се уверявам, че не се забъркваш в неща, с които не можеш да се справиш. Бих желала да ми казваш какво става с теб и да искаш мнението ми и съвет, но не мога да те накарам насила. Мога само да ти обещаая, че ще се опитам да поддържам баланс между това да съм твоя майка, която ще поставя правила, и човек, с когото можеш да говориш. Честно ли ти се струва?

— Сигурно.

Облягам глава на облегалката и се вирам в тавана. Трябва да остана будна, не бива да се плъзгам в дълбок, дълбок сън, който ще трае хиляда години.

— Няма ли да ми кажеш за Рей? — пита тя предпазливо.

— Не сега. Нямам сили.

— А... ще му кажеш ли, че знаеш? А на Имоджин?

— Вече им казах. И те знаят, че не бива да припарват повече до нас.

Очите ѝ стават тройни и тя ахва.

— Какво им каза? Те какво казаха? Ядосаха ли ми се? Имоджин ще ми се развика ли пак?

— Не са много доволни, но както ти казах, знаят, че не бива да ни приближават. — Ще трябва да преместя Зейн в друго училище, за да е далеч от Ърнест. Той не е виновен, но колкото по-малко контакти има Зейн с този мъж, толкова по-добре.

Потърквам очи с пръсти, чувствам ги като горящи въглени в леденостудена фурна от болка, която преди беше главата ми.

— Мамо? — пита Фийби.

Свеждам глава да я погледна.

— Той беше мил с мен. Помниш ли, когато ме попита дали е бил мил с мен? Беше. Къртис, искам да кажа. Той искаше да сложи презерватив, но аз все му повтарях, че не бива, заради онова, което Рей ми каза. Къртис ми е най-добрият приятел, макар че е момче, и аз му казах, че не съм искала Рей да ме мисли за глупаво малко момиченце. Толкова много исках Рей да ме харесва. Къртис каза, че не иска да го правим и ме харесва, но не бил сигурен, че е добра идея да го правим. Аз бях толкова засрамена, защото си мислех, че ако го направя с Рей, той ще се отврати, ако не съм... опитна. И тогава Къртис, ами промени си мнението изведнъж и каза, че го иска. И ние го направихме у тях след училище, когато баща му беше още на работа.

Аз съм в състояние да чуя това, да се отпусна във връзката с моята дъщеря, която се отваря пред мен, защото съм твърде изтощена и съсипана, за да хукна из стаята с ръце на ушите и да ѝ крещя да млъкне, да не ми говори за секс.

— Той наистина беше много нежен с мен. Все ме питаше дали съм сигурна и дали съм добре. И каза, че ако искам, ще спре и че изобщо не е нужно да го правим. Аз наистина се чувствах в безопасност. — *Знам защо си е променил решението — мисля си. — Той познава дъщеря ми, знаел е, че тя ще намери някой друг и е искал да е в безопасност първия си път, да се отнесат с нея добре.* — Беше хубаво. Дори ми беше приятно.

— Радвам се. — За първи път го изпитах с Джоел. Бях правила много пъти секс, с големи оргазми през повечето време, но за първи път изпитах емоционално безопасен секс, когато не беше нужно да крия какво чувствам, с мъжа, за когото се омъжих. *Така беше с баща*

ти — за малко да ѝ кажа, но се сдържам — наистина има неща, които не е нужно да знаеш за родителите си.

— Исках да ти кажа, защото не исках да го мразиш или нещо такова. Той не направи нищо нередно и беше много нежен с мен.

— Не го мразя. Каза ли му какво се случи?

— Да, и на чичо Фин. И двамата ще дойдат по-късно. Нали може?

— Да, кажи, на когото решиш. Освен на бабите и дядовците си. Не е нужно да създаваме суматоха сега. Ще им кажем друг път или никога, не съм решила още.

Лицето ѝ посърва.

— О...

— О, Фийбс! Можеше поне да ме предупредиш. Кога им каза? Трябваше да подготвя историята си, преди да се появят.

— Хвана се! — изсмива се тя. Държи се за корема, сякаш за да не го повреди смехът. — Дори аз не съм толкова глупава, мамо.

Лицето ѝ, озарено от смеха, е едно от най-красивите неща, които съм виждала в живота си. Почти ме кара да забравя за писмото, което прогаря дупка в джоба ми, и за часовника, който тиктака в главата ми и отброява времето до момента, в който ще трябва да се изправя пред убийцата на съпруга си.

ПЕТДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Вървя по коридорите и чакам Фин да приключи посещението си при Фийби.

Ако не спирам да вървя, няма да заспя. С Фийби дремнахме малко този следобед, но не достатъчно дълбоко, за да се почувствам освежена, вместо уморена и мръсна. Леля Бети откри цял нов живот в болницата и постоянно се отбива, за да ми каже, че е добре, после изчезва. Не съм сигурна как успява да получи достъп до другите отделения, когато всички врати са заключени, но не питам. Тя е като огромно дете: играе си щастливо някъде, където мога да я наглеждам, затова я оставям на мира.

Спирам до вратата на Фийби и се облягам на стената. Тя е хладна и солидна зад гърба ми, като легло. Очите ми се затварят и аз се унасям. Отплавам от всичко това. Позволявам си свободата да се откъсна от объркването и да се отдам на красотата на...

— Изглеждаш изтощена.

Сетивата ми се завръщат и аз опитвам да се изправа.

— Хубаво е да получаващ актуална информация от ходещото огледало — заявявам.

След лека усмивка той става сериозен.

— Трябваше да ми се обадиш, Саф.

Измореното сърце ме боли. Боли в центъра на гърдите ми и аз искам да му кажа това. Искам да говоря с него, за да бъде отново най-добрият ми приятел. За да се върнем към онова, което бяхме.

— Трябваше ли?

— Да, и ти го знаеш. — Спира поглед на стената до главата ми, към коридора над рамото ми, към тавана, но никога върху мен. Навсякъде, но не и върху мен. Още не може дори да ме погледне. Трябва да хвана ръката му и да я притисна към гърдите си, да го помоля да усети тази много истинска и много силна болка, която отеква в сърцето ми заради отношенията ни сега.

— Не можем ли да поговорим, Фин? Да се опитаме...

— Стига, Саф, за какво има да говорим? Моите чувства не са се променили, а твоите?

— Не е толкова просто.

— Ще приема това за... — замълчава. Погледът му се фиксира над рамото ми, после той свежда глава, опитва се да скрие смесицата от емоции по лицето си, основната е предателството. Стомахът ми, казан с постоянно кипящо гадене, започва да се преобръща: знам какво е видял, кого е видял. Мисли си, че съм се обадила на Луис, не на него, че когато имаше опасност Фийби да умре, не съм се сетила да се свържа с него, а съм се обадила на новия мъж в живота ми. — За „не“. Ще приема това за „не“. До скоро, Саф.

— До скоро, Фин.

Затварям очи и прехапвам силно долната си устна, за да не гледам как си тръгва отново. Станаха много пъти вече, сърцето ми не може да понесе и този.

— Изглежда можем да разчитаме на децата си, че ще ни съберат отново — казва Луис Брумсгроув.

Седим в кафенето на приземния етаж на болницата и когато вратата на кухнята се отваря, виждам леля Бети там с престилка и шапка на главата. Вероятно халюцинирам. *Надявам се да халюцинирам.*

Усмиввам му се вяло. До неговото голямо капучино пред мен стоят голяма картонена чаша черно кафе и поничка. Не искам поничката. Не мога да си спомня кога съм яла за последно, но не искам поничката. Често купувам нещо такова, като прикритие, когато се виждам с човек на чай или кафе. Ще започна да го ям и ще „намеря“ косъм или пък петно мухъл в него, затова няма да мога да продължа, но тъй като не искам да правя сцени, просто го оставям на масата недоядено. Това е съвършеното прикритие, защото човекът, с когото съм, си мисли, че ям, и аз имам възможност да се тествам. Да тествам силата на волята си и колко силна мога да бъда в избягването на храната.

Понякога не съм чак толкова силна, затова разкъсвам нещото на парчета. Махам глазурата от къпкейк, сметаната от морковена торта, пълнеж от сладкиш — твърдя, че са твърде сладки — и изяждам

останалото. Останалото с по-малко „празни“ калории. И после, при първа възможност, правя каквото е необходимо, за да не задържа тези калории в себе си. Точно сега не искам тази поничка и не си правя труд да привеждам в ход сложната измама. Поръчах я, защото така правя, когато пия кафе с някого.

Седим и мълчим няколко дълги минути в оживеното кафене.

— Съжалявам — казва накрая Луис. — Трябваше да ти кажа веднага.

— Не знам дали е трябвало — признавам. — Много мислих за това и както би изтъкнал Джоел, добре е, че е имало възрастен, към когото е могла да се обърне в такъв тежък момент. Ти си помогнал на едно изплашено момиче и това е достойно.

— Но?

— Но аз не съм Джоел. Не мога да приема, че е трябвало да скриеш нещо толкова важно от мен. Отне ми известно време да осъзная, че това е проблем само защото сме привлечени един от друг и между нас има потенциал.

Луис изкривява лице в съгласие.

— Ако беше просто учител на Фийби, стореното от теб щеше да е разбираемо. Но между нас има нещо — ако то се случи, ти би могъл да станеш втори баща в живота на Фийби, а аз ще се влудя от тревога, докато се чудя какви още тайни криете с Фийби и Зейн.

Луис сваля златните си очила и ги пуска на масата, почти както боксьор хвърля хавлията. Кима, явно примирен с думите ми, със значението им, и търка уморено очите си.

— Освен случилото се с Къртис, предполагам, че ти винаги ще си учител, който иска да помага първо на децата, което е похвално, но не е прекрасно за човек като мен, който вече има големи проблеми с доверието.

Пак кимване. Чудя се колко добре вижда без очилата. Леко съм замаяна и ми се приисква да ги взема, да ги сложа и да започна да обикалям наоколо: „Здравейте, аз съм Луис Брумсгроув и съм толкова вкусен, че Сафрон иска да ме оближе.“

— Да не се отнесе нанякъде? — пита ме Луис, когато погледът ми се насочва към него. — Очите ти като че ли се насочиха към други светове.

— Да — признавам. — Чудех се какво ли ще стане, ако си сложа очилата ти и се представя за теб.

Той ми се усмихва толкова мило, че трябва да извърна поглед. Наистина е възхитителен.

— И това няма нищо общо с онзи Фин? — пита отново сериозно.

— Защо трябва да има нещо общо с него?

— Той не е особено дружелюбен с мен. Предполагам, че ми е нещо като съперник.

— Аз не съм награда, която се печели или губи — напомням му. — Фин или не, това не променя факта, че не мога да приема какво скри от мен.

— Така е. Предполагам, че можем да наречем това класически пример за неуспешно скачване — заявява той относно потенциала между нас, но без горчицина.

— Предполагам — казвам. — Но най-забавното в тези неща е точно „ще стане или няма да стане“, нали? Поне това имахме.

Смехът му е дълбок и гърлен, той изпраца приятни тръпки по гръбнака ми и кара няколко души да се обърнат смаяни, толкова е заразителен.

— Не това е забавната част — кикоти се той. — Не и в дългосрочен план.

— Знаеш какво имам предвид. — И аз се смея. Прекрасно е да мога да се смея отново. Кога го правих за последно? Не мога да си спомня.

— Ще ми се да имах шанс да променя мнението ти — казва той.

— Разбира се, защо не? — отвъръщам. Както казах на Фийби, нямам сили да споря. — Но само за информация — аз рядко си променям мнението. — Той не знае, че в семейството ми вече има достатъчно тайни и не ми трябва да предизвиквам нови.

— Само за твоя информация — заявява той с усмивка и връща очилата на носа си. — Аз обичам предизвикателствата.

ПЕТДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

— Мамо! Мамо! Събуди се!

Отварям рязко очи заради настойчивостта в гласа и тежестта върху тялото ми.

Не знам къде се намирам в момента, тук съм от три дни, но още се будя дезориентирана. Смръщвам се леко от яркостта на света зад клепачите ми — явно не е ранна утрин или посред нощ. Тялото ми е натежало, влече ме надолу и нещо е твърде близо до лицето ми, за да мога да го видя. Отдръпва се малко и вече виждам какво е. То е прекрасно.

— Зейн? — прошепвам. Страх ме е да го изрека твърде силно, за да не се събудя от този сън. — Зейн?

— Да! — казва той щастливо. Скача върху мен и коленете му смазват голяма част от вътрешните ми органи. Извисява се отгоре ми, защото като че ли е станал двойно по-голям, отколкото беше преди три седмици. — Върнах се. Не мога да повярвам какво е направила Фийбс!

Щом е тук, значи и те са тук, а това означава... Стоят от другата страна на леглото на Фийби като две планини от неодобрение. Не са сигурни към кого да го насочат — когато единият гледа към мен, другият гледа към Фийби, после се разменят.

— Бети ни се обади — казва майката на Джоел. — Сметнала е, че трябва да знаем.

— О, добре. — Не мога да повярвам, че леля Бети ще ме нагласи така. Ще ѝ е за последно.

— Не мога да повярвам, че е пътувала с линейка — казва Зейн. — С мигащите светлини и всичко останало. Не е честно.

Прегръщам го, притискам го към себе си, за да спре да ми нанася още физически увреждания и защото моето малко момче се прибра. Ще се насладя на този момент. Няма да се поддавам на мисълта, че присъствието му тук ще е още една моя слабост, защото не ми пука за това сега. Той се върна, той е тук и аз мога да го прегърна.

— Можеше да ни се обадиш, Сафрон — казва бащата на Джоел.
— Щяхме да дойдем по-рано.

Температурата в ада не е спаднала достатъчно, за да го направя — мисля си.

— Моля те — казва внезапно майката на Джоел. Тя се взира право в мен с изражение, каквото не съм виждала на лицето ѝ. Ако беше на нечие друго лице, тях да реша, че е смирение и разкаяние. — Моля те — повтаря тя. — Да не започваме отново. Знам, че Джоел не е тук да види това, но нека оставим миналото зад гърба си. Нека бъдем подобри един с друг. И да продължим по друг начин.

По дяволите, какво им е казала леля Бети? — чудя се.

— Да, разбира се — казвам аз. Възползвам се от възможността да свра лице във вратлето на моето момче, да го помириша и да го подържа. Такава съм щастливка, че мога да го направя, това е смисълът на живота ми.

Мога да изтъкна, че не аз бях виновна, а те. Мога да ѝ напомня, че аз с години се стараех, за да бъда достатъчно добра, но те не го приемаха. Мога да кажа, че съм си мислила, че нещата ще станат други след смъртта на Джоел и че съм била съсипана, когато съм разбрала, че няма да се променят. Мога да кажа всичко, но не го правя. Вече няма значение, защото те доведоха моето момченце у дома. Мога да им простя почти всичко в момента.

ПЕТДЕСЕТ И ОСМА ГЛАВА

Тя ще дойде за мен днес.

Това е едно от нещата, които чаках, и то ще се случи днес.

Усещам го.

От три дни в болницата не са идвали писма, не знам да има нови атаки над колата ми, защото тя беше откарана с паяк и още не съм имала време да я взема. Знам обаче, че някой се е обадил в болницата и е попитал кога ще изпишат Фийби. Сестрата, която вдигнала, каза, че не могат да дадат такава информация, но потвърдила, че Фийби им е пациентка. Знаех, че е тя, проверява дали сме още тук, дали съм се обадила на полицията и дали сме под охрана. Опитва се да разбере още колко време ще бъда сама в къщата, за да дойде да ме убие.

Всеки ден през последните четири дни се прибирам у дома по едно и също време, за да взема дрехи, да върна мръсните и да сготвя нещо за мен и Фийби. Леля Бети си идва и си отива, когато реши през деня — карат я различни хора, — но винаги остава при Фийби, когато аз се прибирам.

Усещам приближаването ѝ като приближаване на сурова зима. Това усещане виси във въздуха, смразяваща заплаха от предстоящото. Осъзнавам, че тя винаги е приближавала. Ако прочета писмата от началото, става очевидно, че те са само предшественици на този ден.

Ще е днес, защото Фийби трябва да бъде изписана утре, затова всички пак ще сме в къщата, тя пак ще оживее и аз дълго време няма да съм сама — достатъчно сама — като сега.

Тя идва за мен и аз съм готова.

Спирам на път за дома да купя малко къпини. Те са моят вкус на любовта. Не съм яла от *Онзи ден*. Дори не ги поглеждам в магазините, очите ми като че ли са развили сляпо петно за къпините. Прескачам рецептите с тях в книгите и в интернет. Обичах, преди толкова време, острия вкус на къпините. Обожавах усещането от няколко малки експлозии на езика си. *Онзи ден* щях да седна с моята купа къпини и да

чета списание, докато радиото работи, и да чакам съпруга си да се върне. Вместо това *Онзи ден* аз започнах очакването си на този ден.

Тя ще дойде за мен днес и аз това чаках.

В кухнята съм, разбира се. Тук ще чакам да се случи. Няма да ям къпините, ще правя рецепта за книгата. Ще ги използвам, за да създам нещо, което обичам.

Извадила съм всичко необходимо и оглеждам внимателно продуктите, прокарвам леко пръсти по тях, за да се уверя, че наистина имам всичко:

Къпини

Бяла захар

Лимонов сок

Ванилов екстракт

Масло

Кафява захар

Соя

Смилени бадеми

Обикновено брашно

Извадила съм и от шкафа под мивката бежовата керамична купа за разбъркване, която Джоел ми купи в деня на смъртта си. Сложих я там, защото не можех да я гледам. По някаква причина тя стана символ на онова, което се обърка. Била е в нейната кола и често се чудех дали ако не я беше купил като подарък за мен, щеше да се прибере, вместо да я остави в колата си? Дали нямаше още да е жив? Измих я и сега стои до продуктите. Това е добро, *подходящо* занимание, докато я чакам.

Къпините се взривяват и разпадат под натиска на вилицата ми. Стават на пюре по белите стени на купата и на няколко секунди трябва да спирам и да поглеждам към петното на плочките, да си напомням защо правя това. За Фийби. За Зейн. За себе си. За Джоел. Особено за Джоел.

Джииз Хаус! — припява Джоел. — *Джииз Хаус!*

— *Със съпруга ви е станал инцидент* — казва полицаят.

- *Е, чичо, какво става с теб?* — казва Зейн.
— *Всички се чукаат* — отеква Фийби зад него.
— *Мисля, че е чудесно. Идеята да довършиш готварската книга и говоренето* — казва Луис.
— *За теб е било само секс?* — пита Фин.
— *Моля те, вярвай в себе си, Сафрон* — казва леля Бети.

Всички гласове, всички изречени неща думите на хората от живота ми, оживяват тук. Говорят едновременно, всички са оставили отпечатък върху тъканта на сърцето на нашия дом и сега изпълват стаята, изпълват главата ми. Спирам да правя това, което правя, и позволявам на нишките на живота ми, на вкусовете на различните видове обич, които изпитвам, да се спуснат.

Те са толкова силни, толкова ясни, толкова присъстващи, почти пропускам първото чук-чук.

Сърцето ми бие в обичайния си ритъм, гърдите ми се свиват и разширяват както винаги. Би трябвало да съм изплашена, ужасена от онзи, който е зад вратата. Но не съм. Това е неизбежно, така че не е нужно да се плаша.

Чук-чук. Този път по-силно.

Сърцето ми пропуска удар. Може пък да греша, може би съм изплашена и просто не го знам. Може би толкова дълго съм живяла в страх, още от *Онзи ден*, че онова, което ми се струва нормално, за повечето хора би било ужасен страх.

Трябват ми секунди да стигна до вратата. Ръката ми трепери. *Изплашена съм.*

— *Ако не се свържеш след два часа с мен, обади се на полицията и им кажи да отидат в къщата, обади се и на Фин и го помоли да дойде при теб* — казах на леля Бети, когато тръгнах тази сутрин. Остават петнайсет минути до обаждането ѝ, после тя ще постъпи както я помолих.

Треперещата ми ръка осъществява контакт с дръжката на вратата и я завърта. Открехва я.

Едно момче, не много по-голямо от Зейн, стои на прага. Кожата му е алабастровобяла, къдравата коса е с цвета на луничките, опъстрили носа му. Има смайващо зелени очи и е облечен, сякаш ще се

мотае с приятелчетата си, но е марково момче: марков суичър. Маркови смъкнати джинси и бейзболна шапка с надпис „Ню Йорк“ — всичко чисто ново и нелепо голямо за него.

— Да? — Чакам тя да изскочи към мен, да се появи зад него на прага и да нахлуе вътре като таран, който прави на трески барикадирана врата.

— Тази дама ми каза да ви го дам. — Държи кремав плик.

Сафрон Макълрой — пише на плика.

— Коя дама? — питам и не взимам плика.

— Де да знам — отвърща със свиване на рамене.

— Щом не я познаваш, защо си взел нещо от нея?

— Щото ми даде петачка.

— Не знаеш ли, че не бива да взимаш нищо от непознати? — питам го. Протакам, разбира се. Колкото по-дълго говоря с него, толкова повече време ще мине, преди да се случи онова, което ще се случи.

— Т'ва си беше петачка — казва той.

— Защо говориш с лондонски акцент? — питам го.

— Де да знам. — Свива рамене. — Искаш ли го, или не?

Не — мисля си. — *Абсолютно не.* — Ръката ми трепери, когато го освобождавам от плика.

— Направи услуга на себе си и на хората, които те обичат, и не говори повече с непознати — казвам му.

— Аха, хубаво — отвърща той. Според него в този сценарий аз съм откачалката. А не човекът, който му е платил да достави писмо, не той самият, задето го прави, вместо просто да избяга с парите. Ами аз — мишената.

Писмото е тежко в ръцете ми, защото съдържа теглото на моя бързо нарастващ страх; съдържа последното послание.

Отварям го с треперещи пръсти. Докато го правя, вече съзнавам, че къщата не е празна. Вече не съм сама. Вадя единствения лист и пускам плика, за да разгъна с две ръце съобщението. На страницата с големи букви е изписано: **ИЗНЕНАДА!!**

Пускам и кремавия лист и тръгвам към кухнята. Знаем какво ще стане, когато вляза там. Вече не усещам къщата празна, защото някой ме чака в кухнята.

Би трябвало да се обърна и да побягна. Имам деца, за които да се грижа. Какво ще правят без мен? Но аз продължавам, защото имам деца, за които трябва да се грижа. Ако не съм аз, ще са те. И както леля Бети посочи, аз бих направила всичко за децата си, без да се замисля.

Познавам я. Тя е от онези хора, които подминаваш на улицата, зад които се редиш на опашка пред паркингметъра, с които сблъскваш количката си в супермаркета. Тя е от хората, на които понякога се усмихваш смутено, в случай че я познаваш, защото смътно си спомняш лицето ѝ, но не си сигурен откъде.

Тя е от хората, с които никога не си се запознавал наистина. Тя е човекът, когото можеш да виждаш всеки ден цял живот и никога да не забележиш.

Стои пред задната ми врата. Качулката на черния ѝ суичър е вдигната, но не скрива лицето ѝ. Дясната ѝ ръка е притисната към крака ѝ и държи готварски нож с черна дръжка и насочено надолу острие. Нож, с какъвто бе убит съпругът ми.

— Не бягай — казва тя. Гласът ѝ е нормален, обикновен, като нея самата. Вероятно съм очаквала вещерски кикот или дрезгав зловец глас. Но тя е обикновена.

И аз се усмихвам. Усмивката може да е проличала и отвън, но аз я усещам в себе си. Какви глупости говори тя? Последното, което бих сторила сега, е да бягам.

ПЕТДЕСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

Бях на четирийсет и една, когато една жена нахлу в дома ми, за да ме убие. Тя уби съпруга ми и после реши да убие и мен. Пуснах я, като оставих задната врата незаключена, докато аз бях на предната. Знаех, че не е човек, който ще почука на предната врата, че ще се промъкне и ще ме причака, ще се опита да приключи с мен, както приключи със съпруга ми.

Мисля си, че когато го уби, тя е решила, че слага край на живота му и на онзи, който беше. Но не можа, разбира се, и точно това я влуди. Той още беше жив, в децата си, в съпругата си, в семейството си, в приятелите си. Той не спря да съществува заради нея, тя бе разполагала с върховната власт да убие някого и си мислеше, че това ще я направи най-важният човек на света. Че светът ще се фокусира върху нея, когато мисли за него, че той няма да продължи да съществува за никого, без да мислят и за нея.

Това не се случи. Жена му продължи да ходи на работа, децата му продължиха да ходят на училище, леля му се нанесе в къщата, за да е близо до семейството си, те не участваха в апела пред камерите, не прекарваха цялото си време до гроба му. Те продължиха, както той би искал да направят, но без тя да е в центъра на всичко. И това не ѝ понесе.

Цяла година се кри, живя във Франция, чакаше да почукат на вратата ѝ, да дойдат за нея. Но никой не дойде. Мина година от смъртта му, а никой не я потърси. Никой не я разпита, освен защо му се е обаждала онази сутрин. „За рецепта от готварския курс“ — отговори тя и никой не каза нищо повече.

Дъщеря му не каза, че я е видяла със съпруга ми онзи ден. И затова и тя не каза нищо. Чакаше, чакаше, чакаше. Но нищо не се случи. Върна се отново в Англия. В дома си, към живота, който водеше преди. Дори си намери друга работа и всичко стана нормално. Но тя не беше нормална, обикновена. Тя вече беше *някой*. Тя беше жената,

която бе направила онова, за което всички говореха с месеци. Тя беше отнела нечий живот, как би могло нещо да остане същото?

Само че това значеше нещо единствено за нея. Жена му спеше на отворени щори, сякаш нищо лошо никога не ѝ се е случвало, сякаш няма нужда да се скрива нощем. Жена му ходеше в супермаркета и не плачеше, щом видеше храни, които бяха използвали в курса. Жена му оставяше децата си да се прибират сами от училище, сякаш бяха в безопасност. Жена му дори я поглеждаше право в лицето на крайбрежната улица на Брайтън и ѝ се усмихваше леко в смисъл на „познавам те отнякъде“. За жена му нищо не се беше променило, жената, която трябваше да го обича повече от самия живот. Съпругата бе виновна, че това изобщо се бе случило, а за нея нищо не се беше променило.

А трябваше.

Съпругата трябваше да разбере коя е тя. И да бъде изплашена. И да бъде премахната. Но едва след като Съпругата разбере, че след като си отиде, няма да може да защити вече децата си. Неговият край беше непланиран, тих и ужасно тъжен. Този на Съпругата обаче трябваше да е бавен и изпълнен с възможно най-много страх. Защото все пак за всичко бе виновна тя.

В годината, когато бях на четирийсет и една, имах две деца и покоен съпруг, а една жена, с няколко година по-млада от мен, влезе в кухнята ми и се опита да ме убие.

Първите думи, които ми каза, бяха:

— Не бягай.

Аз ѝ се усмигнах. Усмигнах ѝ се, защото последното, което мислех да правя, бе да бягам.

ШЕСТДЕСЕТА ГЛАВА

— Не бягай — каза тя.

— Защо да бягам? — отвърнах. Звуча смела, изглеждам смела. А съм напълно ужасена. Напълно. Сърцето ми не може да бие правилно от този страх. Дори не треперя. Очите ми искат да се фокусират върху петното от къпините, но не мога да ги откъсна от нея, защото тогава тя ще скочи към мен.

— Дори не знам коя си.

— Трябва да те убия, това го знаеш, нали?

— Ами не, всъщност не го знам. Защо ще го правиш? Коя си ти?

— Трябваше да си ти. Теб трябваше да убия, а не него. Ако ти беше умряла, аз щях да го подкрепям и да му помогна. Той щеше да се влюби в мен. Тогава щяхме да бъдем заедно.

— Мислех, че вече е бил влюбен в теб. Така пишеш в писмата си. Били сте любовници.

— Наистина беше влюбен в мен.

— Но просто не е знаел, че е влюбен в теб и че сте любовници, така ли?

Тялото ѝ потрепва напред, готово да прекоси кухнята и да използва ножа върху мен, но се сдържа, сдържа се, защото има още за казване.

Почти стана време — мисля си. — Леля Бети ще се обади на Фин и на полицията всеки момент.

— Ти си виновна за всичко. Той щеше да е жив, ако не беше ти.

— И родителите му така мислят — казвам аз. — Те смятат, че ако не ме беше срещнал, щеше да се ожени за някоя мила жена, която щеше да го направи лекар или нещо друго и той още щеше да е жив. Съжалявам те, че мислиш като родителите му. — Чувам Фийби в главата си: *Знаеш ли изобщо как звучиш, когато говориш такива неща?*

— Не вярваш, че ще те убия. — Тя ми се усмихва озъбено и аз разбирам, че ще ме убие. Времето ми свършва. Чакането приключва.

— Не, няма — казвам. — Не мисля, че ти си убила Джоел, и знам, че няма да убиеш и мен.

— А откъде имам ключ за задната врата? — Сърцето ми замира, дъхът ми застива в гърдите.

Тя прави малка, но решителна крачка напред.

— Откъде знам, че ножът е бил извит, преди да разпори стомаха му?

Стискам болезнено зъби, като барикада пред думите ѝ. Не искам да чувам това.

Още една стъпка.

— Откъде знам, че е бил на Монтефиоре Роуд, защото там и на съседните шосета няма камери?

— Не искам да слушам това — заявявам през стиснати зъби, очите ми горят от сухи, гневни сълзи.

Стъпка.

— Откъде знам, че той си помисли, че е изгубил телефона си? Но наистина, когато откарахме дъщеря ти на училище, той го остави в колата ми. Затова го изключих и го задържах.

— Не искам да слушам това.

Стъпка.

— А искаш ли да чуеш как исках той да дойде у нас и дори го откарах дотам? Но той не искаше да влезе, искаше само да вземе колата си.

— Не, не искам да го чувам. — *Не мога да чуя това.*

Стъпка.

— Не искаш ли да чуеш, че го заках да вземе колата си, но знаех, че ще се сети за телефона, затова се върна с мен до дома ми за него?

— Аз... не искам да чувам това. Моля те, спри.

Стъпка.

— Не искаш ли да чуеш, че въпреки че бяхме сами, той все още не искаше да признае, че между нас има нещо? Все още повтаряше онова, което ти му беше казала да каже.

Стъпка. Тя е почти до петното от къпините.

— Моля те. Просто спри. Не искам да чувам нищо повече.

Стъпка.

— Не искаш да чуваш нищо повече? *Ти* не искаш? Ами аз? А колко ме нарани той, като изрече всички онези глупости, защото ти му беше казала така? Можехме да сме толкова щастливи, но той продължаваше да ги говори.

Стъпка.

— Исках да разбере колко много съм наранена. Какво е да те унижат веднъж пред хората и после в собствения ти дом. И му го показах. С това. — Размахва рязко ножа.

Стъпка.

— Той добре ме разбра.

Стъпка. И тя е вече на петното; тя е там, където всичко започна за мен.

— Всичко щеше да е наред, той щеше да е жив, ако не беше *ти*. Той ме убеждаваше, дори докато кървеше, да го заведе в болницата, нямало да каже какво съм направила.

Стъпка. Вече е по-близо до мен. Много близо.

— А в колата се опита да ти изпрати съобщение. Ето защо спрях и го извлякох навън. Оставих го там с мобилния далеч от него, защото не заслужаваше да живее, щом мислеше само за теб. Какво ти е толкова специалното?

— Не мога да слушам повече — казвам ѝ. Достатъчно. Вече ми каза достатъчно. Още малко и няма да стигне до мен, защото аз ще стигна до нея. Аз ще я убия.

Стъпка. Още три стъпки и тя ще е достатъчно близо, за да ме намушка — и аз ще съм достатъчно близо, за да я стисна за врата.

— Последното, което направи, бе да ти напише съобщение: „Обичам те xxxxx“, което така и не изпрати, защото мисълта, че прави това, докато аз съм тази, която се опитвам да му спася живота, ми дойде в повече.

— Не трябваше му причиняваш това. — Думите се изсипват през стиснатите ми зъби. — Не трябваше да го убиваш.

— Не, не трябваше. Трябваше да убия теб.

Ръката, която стиска ножа, се вдига, лицето ѝ се разкривява от гняв, какъвто не съм виждала досега, а задната врата се отваря с трясък. Внезапно, брутално, светът около нас оживява от нестроен хор гласове — викат, нареждат, крещят: „НЕ МЪРДАЙ!“ „ОСТАВИ НОЖА!“ „ПУСНИ ВЕДНАГА ОРЪЖИЕТО!“

Внезапно младши детектив Клайв Малоун се озовава пред мен, между мен и жената, която е ококорена от ужас и бяс заради случващото се около нея. Той иска да е бариера между нас, в случай че тя реши да пренебрегне всички предупреждения и да се хвърли към мен.

Но тя няма да го направи. Твърде изненадана е, „ОСТАВИ НОЖА! ВЕДНАГА!“ — крещи отново някой и очите ѝ изливат омразата си към мен, докато тя бавно вдига ръце над главата си, както правят по филмите, и после пуска черната дръжка на готварския нож. Той изтраква на пода и създава малка резка, недалеч от петното, върху една от плочките — поредният белег по кожата на моя живот. Още един белег, който да ми напомня как свърши всичко това, къде се затвори и завърши този кръг.

Взираме се едва в друга, докато ѝ слагат белезниците.

— Наистина ли си мислеше, че ще те оставя да се измъкнеш след онова, което направи на Джоел, на мен, на Фийби, на семейството ми? — питам я. — Наистина ли мислеше, че ще те оставя да дойдеш в дома ми, в моя дом, и да ме убиеш? Ти си много заблудена, нали? Жалка и заблудена.

Тя се втурва напред, но я задържат един дребен полицаи и една висока полицайка. Продължаваме да се взираме една в друга, докато те я информират за правата ѝ и я отвеждат. Дори когато излиза през вратата, продължава да извива глава към мен и да ме гледа с омраза.

— Добре се справихте казва ми Клайв Малоун, вече може да се обърне към мен, защото съм в безопасност. — Получихме пълно признание, което означава, че вероятно няма да се наложи Фийби да свидетелства. Ако успеем да я накараме да се признае за виновна, вероятно никой няма да научи, че Фийби я е видяла онзи ден. Сигурно е било ужасно за вас, но ни дадохте точно каквото ни трябва. Справихте се отлично.

Преди 4 дни (май, 2103)

— Госпожо Макълрой, можете ли да ни кажете за протокола какво се случи? — попита Клайв Малоун. Седеше до друг, по-възрастен униформен полицаи, който едва ли можеше да изглежда потегчен.

— Преди осемнайсет месеца съпругът ми беше убит — започнах аз. — Всички смятат, че се справям добре, но нямат представа какво правя, за да продължавам. А преди шест седмици четиринайсетгодишната ми дъщеря помоли директора на училището да ми съобщи, че е бременна. Един неин приятел призна, че той е бащата, но аз знаех, че трябва да е замесен някой по-възрастен и по-опитен, който я е манипулирал да не използва предпазни средства. През същата седмица получих първото писмо от убийцата на съпруга ми. Тя продължи да ми пише шест седмици. Знаем коя е, защото дъщеря ми я беше видяла със съпруга ми през *Онзи ден*. Денят, в който го убиха.

Тя ме следеше, не знам от колко време, но се опита да проникне в къщата ми, повреди колата ми два пъти и пусна слухове за дъщеря ми.

Днес разбрах кой е мъжът, който е пускал съобщения със сексуално съдържание на дъщеря ми, и знаех какво трябва да направя. Трябваше да сторя така, че да ме арестуват законно и на публично място, за да мога да ви кажа всичко това. Именно по тази причина потроших колата му и дръпнах онази реч — вярна е до последната дума, между другото, — за да се озова тук. Не можех да ви кажа това в килията, защото не знаех кой ще ни чуе. Не знам кого познава тя. Дори сега рискувам, като ви казвам, но нямам избор. Мисля, че тя ще се опита да ме убие през следващите дни, когато не съм в болницата и съм сама вкъщи.

Умолявам ви да не я разследвате през следващите дни. Умолявам ви, умолявам ви, *умолявам ви* да ме оставите да се държа нормално, за да реши тя, че не съм ви казала нищо и да не изчезне или да не се опита да нарани някого от семейството ми. Може, докато съм в болницата, да сложите някой да наблюдава къщата ми, за да се опита да я забележи как оставя писмо, и да я арестувате.

Така се случи. Обикновено не съм агресивен човек, но не искам да умра и да изоставя децата си, искам тя да ме остави на мира и да бъде съдена за убийството на съпруга ми.

И двамата мълчаха, когато приключих. Не това очаквах да чуят и нямаха какво да кажат. Аз също. Така че тримата седяхме в тишина цели пет минути, преди Клайв Малоун да въздъхне.

— Той няма да се върне, нали? — казвам на Клайв Малоун. Масажирам с основата на палците си ъгълчетата на очите си, точките на болката, мястото, където ще се пропукам. — През цялото това време се опитвах да го задържа жив, опитвах се да се вкопчвам във всяка дреболия от него, защото се убеждавах, че ще се върне. А той няма да се върне. Няма да се върне. — Краката ми отказват да ме държат изправена сега, когато съм поразена от тази новина, от тази реалност. — Той няма да се върне. Аз никога няма да го видя отново.

Каквото и да правя, каквото и да кажа, както и да се държа, никога няма да го видя отново.

Клайв Малоун стои пред мен и действа като щит пред полицаите, които бавно напускат стаята. Осъзнаването продължава да се надига от клетките ми, от костите, от кръвта ми, където винаги съм знаела и съм приемала това, и започва да се разлива по мускулите ми, в органите ми, в ума ми и в паметта ми.

Никога вече няма да го видя, защото той няма да се върне.

Когато оставам сама, ако не броим Клайв Малоун, моя човешки щит, започвам да пищя. Истински писъци, каквито не съм знаела, че мога да произведа, защото обикновено съм обградена от колеги, от децата, от приятели или от света.

Сега мога да го направя. Трябва да го направя сега.

Трябва да излея всички неми писъци навън, трябва да ги направя реални и силни, защото любовта на живота ми никога няма да се върне.

ЖЕНА Е АРЕСТУВАНА ЗА УБИЙСТВОТО НА БАЩА НА ДВЕ ДЕЦА ОТ БРАЙТЪН

Една жена беше арестувана във връзка с убийството на Джоел Макълрой през 2011 г. Трийсет и пет годишната жена от Рамонант Роуд в Хоув беше задържана вчера сутринта по подозрение в убийството на бащата на две деца от Брайтън. Говорител на полицията потвърди, че ще ѝ бъдат предявени и други обвинения, включително за тормоз, увреждане на чужда собственост и опит за убийство. „Арестувахме човека, когото смятаме за

отговорен за това престъпление, както и за няколко други.
Ще можем да разкрием повече в хода на разследването“,
добави говорителят.

От „Брайтън и Хоув Ивнинг Нюз“.

ШЕСТДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

— Моля те, не го прави отново, Саф — казва ми Фин до входната врата. Наел е микробус от приятел, за да ни откара от болницата ден по-късно от очакваното, защото криминалистите още работеха в къщата и аз трябваше да купя нова задна врата.

Фин все още не ме поглежда. Той посещаваше Фийби всеки ден, настоя да ни откара до дома, но аз съм причината за болката му и поради това не ме поглежда. Не осъзнава колко е ужасно човек, когото обичаш, нарочно да не те поглежда, въпреки че стои точно пред теб, и да се преструва, че ти си само празно място. Празно. Не осъзнава, че това ме наранява толкова, колкото и отказът му да бъде наблизно.

— Какво да не правя? — питам.

— Това, което направи с полицията, без да ни кажеш. Жената, която уби Джоел, е невероятно опасна. Ако тя... Просто недей, става ли? Ще ти извия врата, ако се изложиш отново на такъв риск. Ясно ли е?

— Кристално ясно. Фин?

— Да? — отвърща.

Искам да му кажа: *Знаеше ли, че Джоел няма да се върне?*

— Не ме наричай повече Саф.

Сега очите му се фокусират върху мен, море от объркване под смръщените вежди.

— Защо?

— Само приятелите ме наричат Саф. Ти вече не искаш да си ми приятел, затова спри да правиш неща, които само приятелите ми правят.

Гледам как Фин преглъща буцата в гърлото си и вдига бавно глава, като се вира в лицето ми, за да види дали съм сериозна.

Аз искам да го попитам: *Кога осъзна, че той няма да се върне? Така празен отвътре ли се почувства, както мен сега, когато знам, че ще е завинаги?*

— Какво има? — питам. — Не играя ли добре ролята? Или се очаква кротко да приема края на нашето приятелство и да се примирия, че не ме поглеждаш?

— Ти беше тази, която...

Искам да кажа това: *Това усещане за сиротност отминава ли? Защото ти каза, че ще се науча да живея около болката и аз се уча, но какво става с това опустошение, с тази пустота вътре? Те ще отминат ли?*

— Аз исках да поговорим, но ти отказа.

Той снишава глас:

— За какво да говорим? Аз съм ти *само* приятел. Онова между нас беше *само* секс. Какво има да говорим?

Искам да го помоля: *Просто трябва да знам дали ще стане по-добре и всичко отново ще бъде наред.*

— Моля те, знаеш, че не е толкова просто.

— Няма за какво да говорим — казва той.

— Има.

Той клати глава. Знам защо не иска да говори. По същата причина, по която аз не искам да изричам всички онези чувства: мисълта, че болката, която отговорите ще донесат, ще е твърде голяма; и аз не съм единствената, която ще избяга от пътя им, за да избегне и болката, Фин също.

— Няма да те наричам повече Саф — заявява той.

— Добре. Чудесно.

Трябва да се махна, преди той да излезе и да затвори вратата след себе си. Не мога да го гледам пак как си отива. Той постоянно го прави и всеки път боли малко повече, особено сега, когато вече е сигурно, че не мога да разчитам вече на него да бъде онзи, който ще ми каже, че всичко ще се оправи.

Фийби е инсталирана на дивана под завивката с морски пейзаж, пухкави бели възглавници са наредени зад нея, а сребристото дистанционно е в ръката ѝ. Зейн, който почти не се отделя от нея, откакто се върна преди два дни, седи на земята, облегат на дивана до главата ѝ, за да са възможно най-близо. Леля Бети дреме в креслото до еркерния прозорец. Последните няколко дни в болницата бяха много

изморителни, предполагам, че и тя е изненадана от себе си. Вече е доброволка и се грижи за болните, ще набира средства за болницата и ще поддържа мобилна библиотека. Възнамерява да започне с книгите, които държи на склад, но това означава, че аз ще трябва да финансирам това и да я карам до „работа“, както тя се изразява.

За първи път, откакто я познавам, не е слагала перука от няколко дни. Дори когато беше в болницата със счупената става, в часовете за посещения тя носеше перука и дори грим. Сега дългата ѝ до брадичката коса е сресана назад и обрива лицето ѝ като осеян със сиво-черен облак. Тя изглежда съвсем различен човек, макар че все още гримира очите си и носи червило. През последните дни осъзнах, че тя вече не се крие зад грима, сега тя го носи, за да подчертае чертите ѝ, а не да ги скрие. Леля Бети най-сетне е готова да се изправи пред света.

В този момент главата ѝ се отмята назад и устата ѝ се отваря широко, зъбите с техния пачуърк от сиво-черни пломби се разкриват пред цялата стая. Тя не изпълва съвсем кафявото кожено кресло, не както Джоел го изпълваше. Това беше „неговото“ кресло и навремето бих я помолила да се премести, като кажа, че другаде ще ѝ е по-удобно. Сега я оставям там. Няма значение, че седи там, защото той няма да се върне. Той няма да седне отново там. Той наистина си отиде.

— Кой иска чаша чай/горещ шоколад/кафе/ябълков сок — може и не под формата на течност? — питам аз.

Кънтяща тишина в отговор.

— Добре, тогава ще направя за себе си — казвам.

— Добре, мамо — отвръща Фийби.

— Всичко ще бъде наред, нали знаеш, мамо? — казва внезапно и неочаквано Зейн.

Смръщвам се на сина си.

— Така е — добавя Фийби с кимване.

— Точно така. — Поглеждам към леля Бети, очаквам да добави нещо остроумно. Тя обаче хърка.

Децата се усмихват и аз също намирам усмивката си.

Всичко ще бъде наред, нали знаеш, мамо. Чувам тези думи през целия ден. Когато си лягам вечерта, не просто поглеждам към частта

на Джоел, ами се и изтягам на нея, опитвам се да докосна двете страни на леглото с разперените си ръце.

Всичко ще бъде наред, нали знаеш, мамо.

Пръстите ми не стигат до края, но аз все така се протягам, разпъвам се до край, за да докосна страните на леглото, отчаяно искам да направя невъзможното. Защото изглежда невъзможно всичко да бъде наред. Животът да продължи, макар че той няма да се върне.

Накрая се отказвам, спирам да се протягам, спирам да опитвам да сторя невъзможното и притичвам.

Аз съм неподвижна и слушам пак онези думи:

Всичко ще бъде наред, нали знаеш, мамо.

— *Така е, Фрони* — представям си, че мога да чуя Джоел, — *обещавам ти, всичко ще бъде наред.*

ШЕСТДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Фин е без тениска и целува жена на прага си.

Гледам ги от края на покритата с черно-бели плочи пътека, която води към покритите с плочи стъпала пред апартамента му. Той живее в един от четирите апартамента в голяма къща в Хоув на улица, която води до друга, паралелна на крайбрежната. Наистина няма защо да прави това на външната врата, след като си има и вътрешна.

Тя е доста красива жена. Висока колкото него с дизайнерските обувки с високи токове, изключително стройна, с добре скроен тъмносин костюм и дълга, лъскава черна коса, която се спуска до средата на гърба ѝ. Сложила е ръка на лицето му, а неговата лежи на кръста ѝ, докато се прегръщат като хора, които очевидно са прекарали цяла нощ в секс. Вероятно и сутринта.

Не ми трябва да виждам това. Без значение дали тя е нова приятелка или „забивка“ за една нощ, не искам да гледам това. Освен всичко останало, то е потвърждение, че за четирите седмици от последната ни среща той не се е тормозил особено, че вече не сме приятели. Явно сегашното положение на нещата — при което той редовно говори с децата и леля Бети и им пише съобщения — го устройва. Той просто продължава новия си живот без мен.

Те се откъсват един от друг и се усмихват едновременно, споделена без думи тайна. Те си казват довиждане и тя се усмихва, после минава покрай мен и ме поглежда със светлосините си очи. С вчерашни дрехи е, но гримът ѝ е свеж, изкъпала се е, леко дървесният мускусен аромат, който усещам, често съм долавяла и от Фин. Усмихвам ѝ се, защото така е любезно. Дори успявам да се усмихна на мъжа на върха на черно-белите стълби.

Той отвърща с недружелюбно изопване на устните и поглед, но оставя отворена предната врата и вратата към апартамента си, когато влиза вътре.

Апартаментът му отчасти тъне в мрак, защото щорите на дневната са спуснати, предполагам, че на спалнята също. Другите

врати по коридора са затворени, затова всичко е притихнало и почти мрачно. Фин се премести тук след развода преди осем години. Беше женен две години и двамата не знаеха защо изобщо са се оженили — направиха го във Вегас, — нито пък защо се разделиха. Аз я харесвах, но тя се изнесе след раздялата и не искаше да поддържа връзка. „Имам нужда от ново начало далеч от всички — писа ми. — Знаем, че ще разбереш“.

Когато влизам в апартамента, Фин, слава богу, е облякъл тениската си и върви пред еркерния прозорец, дърпа въжетата, за да отвори щорите. Отваря и прозорците нагоре, докдето стигнат, за да влезе въздух. Целият апартамент има нужда от добро проветряване, защото смърди на секс.

Той върви из дневната си, подрежда я след снощните дейности: взема винените чаши от масата пред телевизора и ги отнася в кухнята. Връща се за малките чаши и почти празната бутилка уиски. Докато мачка празните пакети от солети и вдига празната опаковка от презерватив, която почти се е скрила под масичката за кафе, най-сетне проговаря:

— Какво, дойде да ме гледаш как чистя, или да ми кажеш какво още не мога да правя, защото вече не сме приятели?

— Не... дойдох... — Вдигам бяла книжна торбичка, вътре има мъфин, който направих за него. Всички вкусове, които знам, че обича. — Виждаш ли? Донесох този мъфин: бяло брашно, бяла захар, бял шоколад, кокос — който естествено е бял — и всичко това в бяла хартиена торбичка. Е, да, има боровинки и кокосът е леко запечен, но в общи линии това е сладкиш бяло знаме. — Размахвам торбичката. — Примирие?

Той мълчи, гледа ме приведен над масата за кафе, преди да се изправи и да тръгне към кухнята. Босите му крака издават почти комично шляпане по плочите.

Аз го следвам. Знаем, че е наранен, но и аз съм наранена. Светът не е наред без него и Джоел и не мога да повярвам, че той не чувства същото.

— Не ти ли е странно, че не сме говорили от месец? — питам аз.

Той свива пренебрежително рамене и пълни голяма халба, която с Джоел са донесли от Октоберфест в Мюнхен през 1997, с вода от чешмата. Джоел призна, че това е едно от най-лошите пътувания в

живота му, защото за първи път имал бели петна от пиене и мразеше мисълта, че не си спомня какви ги е вършил.

— Е, коя беше приятелката ти? — питам отново, с надеждата да го накарам да заговори.

Фин свежда чашата от устните си и извърта страховито глава към мен. За миг ми се струва, че ще ми се разкреци да се махам от къщата, да се махам от живота му и се стягам в очакване.

— Ти присмиваш ли се? — пита той.

Може би не беше чак толкова добра идея.

— Не. Питам, защото ме интересува. — Вдишвам дълбоко, опит да овладеея паниката в мен. Имам обичаен начин за потискане на паниката, но няма да го правя повече. Не искам да бъда вече онзи човек. Не се получава съвсем, но имам напредък. Сега се изправям пред паниката, вместо постоянно да бягам.

— Интересува те или ревнуваш? — предизвиква ме той.

— Ревнувам. Разбира се, че ревнувам. — Паниката се надига. Свеждам поглед към мъфина в ръката си. Искам го. Искам да разкъсам торбата и да го натъпча целия в устата си, за да млъкна, да спра да правя това. Да хвърля торбата на плота и да си тръгна.

Неговата изненада е очевидна, но той мълчи.

— Знаеш, че ревнувам. Знаеш, че аз... това, че те исках и спях с теб, не беше проблемът, Фин.

— Ти друго каза.

— Знам. Аз просто... и двата разговора ме хванаха неподготвена. Не съм много добра в това. Трудно ми е да говоря за чувствата си. Ако можех, вероятно нямаше да имам толкова проблеми. Само бог знае колко усилено се опитвам напоследък, но още не съм го овладяла. Изплашена съм. Паникьосана съм. Искам да правя нещата идеално и ужасно много се плаша, че няма да се получат, а после мислите ми препускат към всички евентуални проблеми и аз напълно се сковавам. С изключение на последните седмици всеки проблем, който имах, като че ли изискваше да се справя с него. Беше... беше толкова трудно. А и ти, паникьосах се, защото в онези разговори имаше твърде много болезнени точки.

Дълбоко, дълбоко, дълбоко вдишвам и дълго, дълго, дълго издишвам.

— Имам нужда да се върнеш в живота ми. Искам те обратно.

— Имаш си Луис.

— Той не е ти.

— Какво ми казваш, Саф, извинявай, Сафрон, защото нищо не разбирам?

Въпреки че ръцете ми треперят, аз взимам чашата от него и я слагам на плота до мивката.

— Фин... — Паниката се кълби в мен, пластове, пластове мека, переста паника се трупат и ме задушават отвътре.

Треперещите ми ръце докосват нежно лицето му. Искам да го виждам, когато казвам това. Искам той да ме вижда, да ме гледа, докато го изричам, за да разбере.

— Фин... аз... те обичам. Много. Сърцето ме боли, когато мисля колко много те обичам. Не само като приятел. Ти никога не си бил „само“ за мен. Да, беше секс, но не бих могла да го направя с друг. — Затварям очи, избутвам паниката, за да я изкарам от мен, да се освободя от нея с всяка дума. Когато събирам отново кураж, отварям очи. — Наистина те обичам и ако някога реша да имам още деца, разбира се, че бих искала ти да си бащата. Ти на практика си баща за Зейн и Фийби. И да, признавам, че част от мен очакваше да се съберем.

Той мълчи и ме гледа предпазливо.

— Но не мога да бъда с теб. — Паниката продължава да се излива от мен. — Ти твърде много приличаш на него. Ти говориш като него, мислиш като него и се смееш на същите неща като него. Реагираш по същия начин и си всеотдаен за хората, които обичаш. Ти си невероятен. Какъвто беше той. По много начини. Ако се съберем, аз ще го изгубя отново. Вече го изгубих веднъж. Усилено се опитвах да го открия отново чрез готварската книга, почти да го върна. Не се получи. После стана онова с Фийби и аз трябваше да спра да се опитвам да правя нещата по неговия начин, да започна да ги правя по моя и да се откажа от още частици от него. Не мога да позволя да изгубя още от него. По никаква причина.

— Ако съм с теб, това ще го засенчи. Няма да знам къде свършва той и къде започваш ти. Ще се случва бавно, вероятно отначало няма да го забележа, но когато се опитам да си спомня нещо, което е казал или направил, то ще е смесено с теб и скоро нищо от него няма да остане. Не мога да позволя това да се случи.

Фин обгръща лицето ми, сякаш обгръща цвете, и палците му нежно бършат сълзите от бузите ми. Неговите сълзи са попити за миг от моите пръсти, преди да продължат пътуването си надолу покрай ръцете ми.

Паниката, ужасът, вече не са така силни; не изглеждат така поглъщащи и опасни, сякаш ще ме задушат с гъстите си бели дипли, сега, когато съм искрена.

— Разбираш ли? — питам го.

Той кима и извива розовите си устни в лишена от радост усмивка.

— А разбираш ли защо не можех да ти кажа това? Трудно е да призная, че не са минали и две години, а аз се влюбих в друг, камо ли да го призная на теб, когато толкова искам да сме заедно, а не мога.

Още едно нещастно кимане.

— Съжал...

— Шт, не казвай, че съжالياваш. Не и за това. Съжالياвай за други неща, но не и за това.

Той сваля ръцете ми от лицето си, когато и аз свалям моите от неговото, после притиска длани към очите си, преди да потърка грубо бузите си и да изтрие сълзите. Остава червени следи по кожата си.

— Господи! Защо винаги плача с теб? Не е добре за репутацията ми. Не ми се отразяваш добре, жено.

— Не си първият мъж, който го казва.

С покрито с червени петна лице, той отново пристъпва напред и ме прегръща през кръста.

— Е, да прекараме ли няколко часа в леглото заради доброто старо време? — шегува се. Знам, че се шегува. Хваща ме за ръката и ме извежда на по-здрава почва. Исква също като мен да се върнем към онези, които бяхме, преди аз да намеря друг начин да потуша болката и да го целуна, за да не си тръгне онази нощ. Преди той да се опита да направи същото и това да ни увреди почти необратимо. Фин иска да намери искрата на онова, което бяхме, сред развалините на последните дванайсет месеца от живота ни. И двамата знаем, че бяхме приятели, предимно и най-вече приятели, и двамата вярваме, че можем отново да имаме това.

Аз се смея, клатя печално глава, докато попивам очите си и опитвам да намеря изражение, което да пасва на промяната в

разговора.

— Поправи ме, ако бъркам, но няма ли ДНК на друга жена по чаршафите ти точно сега? Вероятно и из целия апартамент.

— Подробности, Саф, подробности. Макар че може би имаш право.

Затваря очи и ме придърпва към себе си. Лицето му е до шията ми, шепне до кожата ми:

— Обичам те. Винаги ще те обичам.

Думите се отпечатват върху мен като невидима татуировка, за да ги нося вечно.

Преди да мога да отговоря, той отстъпва от мен.

— И аз те обичам — шепна му. — Винаги ще те обичам.

Той ми се усмихва с топлината и обичта, с която бях свикнала, и с искрената усмивка на Фин.

— Ще бъдеш ли отново мой приятел? — питам го.

— Разбира се.

— Добре. Благодаря ти. — Вдишвам дълбоко и събирам целия си кураж. — Освен това ще потърся помощ — казвам. Ако го изрека, ще го направя. *Ще* го направя. — За... за хранителното разстройство. Ще потърся подходяща помощ и ще го преодолея.

Той се взира предпазливо в мен, но мълчи. Не е изненадващо, че не смее да говори за това, след като избухнах последния път. Вероятно се притеснява и че го казвам, защото си мисля, че това иска да чуе, а не защото наистина ще го направя. Но аз ще го направя.

— Този път наистина ще потърся помощ.

— Джоел знаеше ли? — пита той.

Кимам.

— Това е единственото, за което някога сме се карали.

Фин взима торбата с мъфина. Той е с форма на сърце, за да бъде още по-ясна относно чувствата си.

— Нека го опитам — казва той. — Кой е любимият ти вкус?

Изпитва ме.

— Не съм сигурна — признавам. — Не съм го опитвала.

Той решително чупи парче от мъфина и аз гледам как трохите се сипят в торбата. Слага го в устата си и веднага започва да дъвче. Сякаш това е най-нормалното нещо на света — да сложиш храна в устата си и да я сдъвчеш. Очите му се затварят за миг, после се отварят.

— Господи, тези вкусове! Невероятни са. — Изяжда още едно парче и реагира по същия начин. — Трябва да опиташ, Саф. — Чупи трето парче и видимо поема дъх, стяга се, преди да го поднесе към устните ми.

Паниката пак се надига и аз веднага потъвам в перестите дипли на страховете си. Не мога да го направя. Не мога да го направя. Искам, искам да мога да го направя, но не мога.

— Не мога.

— Опитай — окуражава ме той. — Просто опитай.

— Не мога.

— Опитай.

Затварям очи, отварям уста и му позволявам да пъхне храната вътре. Сълзи на ужас избиват в затворените ми очи. Не мога да го направя.

— Кой е любимият ти вкус? — пита той.

Трябва да го изплюя, да изхвърля тази отрова от устата си.

— *Опитай, Фрони* — чувам Джоел. — *Знам, че можеш да го направиш, просто опитай.* Това се случва по-често, откакто плаках и пицях в кухнята си — мога да го чувам, да го усещам, сякаш се е върнал при мен. Вече не пропадам в дупки във времето, за да бъда с него, усещам какво би казал. Усещам го, когато имам нужда да е до мен. — *Опитай, Фрони.*

Отхапвам, *дъвча* и вкусовете експлодират тихо в устата ми: кремообразният бял шоколад, стипчивите ненапълно узрели боровинки, лека нотка на кокос. Не съм вкусвала храна от много време: аз се тъпча с нея, повръщам я, но рядко я ям, рядко ѝ се наслаждавам, рядко знам, кога съм се засетила. Често дори не започвам, защото страхът, че няма да мога да спра, е твърде огромен.

От много време не съм усещала така храна. Но е невероятно. Вкусът ѝ е невероятен.

— Е, кажи, кой е любимият ти вкус? — пита пак Фин.

Свивам рамене като Фийби, мръщя се като Зейн.

— Май че всичките.

ШЕСТДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

НОЕМВРИ 2013

(Минаха около 2 години и 1 месец)

Не знам какво би искал да знаеш.

Или дали там, където си, вече не го знаеш. Децата са добре. Найсетне го направих и им осигурих професионална помощ. Трябваше да го направя преди много време, но го сторих сега и няма да се опитвам да се тормозя твърде много заради закъснението. Фийби е много по-добре. Излиза с Къртис, но са предимно приятели. Опитвам се да не откачам, когато ми казва например че още не знаели дали да възобновят физическата си връзка. Не ми е лесно да го чувам, но поне говори с мен. Намерих ѝ ново училище, което е малко по-далеч, но тя изглежда щастлива там и си намери нови приятели. Говори понякога с мен за бременността, още не напуска ума ѝ, но поне говори за нея и какво смята, че трябва да направи. Гордея се с нея, Джоел. Много се гордея как порасна от това изпитание.

Зейн е още в „Сейнт Каролин“, не исках да го местя, защото там е щастлив и в безопасност. Сега е много по-щастлив, ще ми се да можеше да го видиш. Говори много повече, пак се смее и на няколко седмици прекарва уикендите при твоите родители. Нищо не е в състояние да накара Фийби да отиде там, но това си е нейно право.

Ърнест и Зейн са още приятели. Преди няколко седмици Ърнест казал на Зейн, че баща му вече не живее с тях, затова предполагам, че Имоджин и Рей са се разделили. Като я познавам и като знам колко мразеше мисълта да бъде отново самотна майка, вероятно е сторила всичко по силите си да замече нещата под килима, но не се е получило. С нея се поздравяваме в училищния двор и нищо повече. Тя си има проблеми, аз също.

Леля Бети е още на таванския етаж и сега целият ѝ живот се върти около болницата. Отделям много време да я карам и взимам оттам. Когато не мога, Фин го прави. Сякаш сме разведени родители на

тийнейджър. Забавно е, че най-егоистичната жена на света, както сама се нарича, откри истинското си призвание в помощта за другите.

Фин си е Фин. Ти разбираш какво имам предвид. Сигурна съм, че постоянно говори с теб, но ние се грижим един за друг и отново сме най-добри приятели, което, разбира се, означава, че ме влудява понякога, но това е приятелството, нали? Обичам го, колкото го обичаше и ти. Помогна ми да направя парник за зеленчуците, за да няма повече оргии на охлюви. Освен това събирам пари, за да му платя за бунгалото на брега.

С Луис понякога излизаме като приятели и е приятно. Въпреки усилията му не се стига доникъде, но в това няма проблем, защото е приятно. Той е приятен.

А аз? Аз се чувствам по-добре сега, когато тя, Одра, вече е осъдена. Призна се за виновна за убийство, както се надявахме, но и за опита да убие мен, което означава, че нямаше никакво дело, слава богу. Накрая получи минимума от двайсет и пет години. Предупредиха я, че ако опита да се свърже отново с мен, обвинението в тормоз ще бъде повдигнато отново, така че се надявам повече да нямам нищо общо с нея. Това помогна много на всички, мисълта, че тя ще е зад решетките дълго време. Снегът вече не изглежда толкова несигурен и плашещ.

Работата също върви добре, защото Кевин и Едгар вече ги няма. Още се опитвам да изхвърля онзи образ на Гидиън от главата си. Но нещата се развиват бързо, освен това съм на стария си пост и дори има шанс за повишение някой ден.

И... и... големият слон в гробището. Онова нещо. Справям се с него. Минаха шест месеца, откакто потърсих помощ, и три месеца от последното повръщане. Подобрението понякога ми се струва бавно и ми се ще да се откажа, да се върна към навиците си, но си напомням, че не мога да го направя. Че този начин на живот, на справяне, на криене ме убиваше. Знам, че трябва да бъде добра и търпелива със себе си. Трябва да повярвам и да приема, че няма да стане бързо.

А ти, мой прекрасен, Джоел, как си? Надявам се, че си заобиколен от други хора, надявам се, че имаш възможност да бъдеш такъв, какъвто си, където и да си. Надявам се, че там цари покой, но ти все пак да можеш да бъдеш енергичният мъж, който винаги си бил. Надявам се, че не се тревожиш твърде много за нас. Ние сме добре.

Още съм ти ядосана. Още съм невероятно гневна, че не си тук и че аз трябва да продължавам да живея без теб, но вече не чувствам единствено това. Сега чувствам и други неща и някои от тях са фантастични, други са ужасни, но пак чувствам и това е хубаво. Това е чудесно.

Работата по „Вкусовете на любовта“ продължава, както и работата по самата мен, като повечето неща в живота, предполагам. Откривам кои храни ми харесват, като ги готвя и опитвам и добавям постоянно рецепти. Мисля, че накрая, когато събера твоите и моите, ще се окажат хиляди, но всичките ще бъдат наши. Нещо, което да споделяме, въпреки че сме разделени.

Сега трябва да приключвам. Ще водим приятеля на леля Бети от пощата на вечеря. Всички — леля Бети, Фин, Фийби, Зейн, Къртис и аз. Той още не го знае, горкият човек — ще се чуди какво го е сполетяло.

Липсваш ми. Обичам те. Наистина и честно. Ще се видим скоро.

ЕПИЛОГ

Утре се прибирам у дома.

Не знам дали искам да се завърна към живота, който имам там. Не знам дали мога да го направя. Може би просто трябва да остана тук. Обичам Лисабон, обичам навираниите улици, сградите с цвят на пясъчник, които не се издигат толкова високо, но сякаш те успокояват, прегръщат те. Може би трябва да остана и да оставя всичко друго у дома. Тук съм нормална. Дори сама не се чувствам паникьосана и изплашена, не съм на ръба и ужасена постоянно.

Нямам пари, за да остана, но ако се прибера, ако приема онази работа в Брайтън и продължа да живея в Уортинг, вероятно ще мога да го направя отново. Ще мога да се върна, може би дори да видя още от Португалия. Може би трябва да прекарам живота си в пътуване. Може би ще мога да спестя достатъчно, за да видя света. Може би паниката ще намалее, ако просто започна да обикалям света на малки парченца.

Въздухът е топъл, ароматен, изпълнен с обещание за лек дъжд. Изкачвам се по тясна, виеща се улица от Авенида да Либердаде и зад ъгъла, към моя хотел. Мъжът от самолета, онзи, който държеше ръката ми по време на ужасната турбуленция, седи на ръба на саксията с вечнозелени храсти срещу входа на хотела. Става, когато приближавам. Виждах него и приятелката му — жена, която очевидно е модел — навсякъде. Сякаш се преследвахме наоколо.

Той се усмихва, когато идва към мен, и аз също се усмихвам.

— Здравей — казва.

— Здравей — отговарям объркана.

— Това ще ти прозвучи като някаква глупава заучена реплика за начало на разговор, но ако ме опознаеш, както се надявам да стане, ще разбереш, че не съм такъв, но в теб има нещо... Мисля, че си част от бъдещето ми. Знам, че звучи глупаво и странно, и честно казано, не вярвам в тези суеверия... Но мисля, че си част от моето бъдеще.

Взирам се в него: той е висок, с хубаво телосложение, но не прекалено мускулист, и знам, че е силен, заради начина, по който държи ръката ми в самолета. Скулите му са гладки, но леко изпъкнали, очите са тъмни и изглеждат като течен махагон, ако е възможно да разтопиш дървото. А устата му е пълна и приканваща, постоянно се усмихва. Има нещо в него... нещо в него ми подсказва, че вероятно е прав.

— Не звучи чак толкова странно — казвам му.

— Мислиш ли? Наистина и честно?

— Нямах ли приятелка?

— Ами вече не. Резервирах си място в полета за дома тази нощ, три дни по-рано, защото тя ме заряза. Вероятно защото постоянно гледах теб. Каза, че имала достатъчно самоуважение, за да не бъде с мъж, който се взира в момиче, което дори не подозира за съществуването му. Опитах се да ѝ обясня, че го правя, защото виждам бъдещето си с теб, и тя не го прие много добре.

— Странно защо ли.

— Да, имам малък проблем с прямотата.

— Не е зле да имаш такъв проблем.

— Може ли да ти дам номера си? Ще ми се обадиш ли, когато се прибереш?

— Да.

— Наистина и честно?

— Ами да, наистина и честно. Казвам се Сафрон.

— Сафрон. *Сафрон*. Фрон. *Фрони*. Харесва ми. *Обичам* го.

— Никой не е обичал името ми досега.

— Готино е, нали?

— Да, готино е.

Чудесно е да се запознаем, Сафрон. Аз съм Джоел.

БЛАГОДАРНОСТИ

(ИЛИ ДОРОТИ СЕ РАЗЧУВСТВА)

Благодаря ти, читателю, че купи тази книга, че отдели време да я прочетеш и ако имаш желание, да ми пишеш какво мислиш за нея. Благодарна съм, винаги, за твоята подкрепа.

Благодаря още и на:

Моето прекрасно семейство и на също толкова прекрасните ми свекър и свекърва, които са хората, на които разчитам. Специални благодарности на истинската леля Бети, защото ми позволи да използвам името ѝ и част от историите ѝ.

На моите фантастични приятели. Вие сте толкова разбиращи и все още говорите с мен, макар че аз се покрих, за да довърша последната си книга.

На невероятните Ант и Джеймс, винаги готови да поговорим и да ми дадат най-добрия съвет. Обичам ви, момчета.

За невероятните хора „Куеркъс“, защото сте такива — невероятни.

На великолепната Джени за прекрасната корица и на великолепната Ема за прекрасния пиар — продължавайте да правите това, в което сте толкова добри.

На божествената Джо Дикинсън (наистина би трябвало да се наричаш така) за всичко. Благодаря ти, че продължи да ме окуражаваш, да вярваш, че ще приключа навреме — невиджана гледка.

На специалистите, които ми помогнаха по толкова много начини: Натали Пате за помощта с рецептите; на хората от Службата за подкрепа на жертви на престъпления, особено на Марк Хейзълбай за информацията относно разследването на убийства; на хората от В-eat за информацията относно хранителните разстройства; и на смелите жени, които така щедро споделиха с мен историите си, за да ми помогнат да сглобя тази книга.

И накрая...

Е, Дж и М, не съм сигурна, че на света съществуват достатъчно думи, за да изразя благодарността си към вас, заедно бяхте моята опорна система, но ще продължа да опитвам. Много.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.